

Senat
Rzeczypospolitej Polskiej
VIII kadencja

Odpowiedzi

na oświadczenia złożone przez senatorów
na 79. posiedzeniu Senatu

Warszawa
2016 r.

SPIS TREŚCI

ODPOWIEDZI NA OŚWIADCZENIA

złożone na 79. posiedzeniu Senatu:

senatora Mieczysława Augustyna.....	7
senatora Ryszarda Bonisławskiego.....	9
senatora Roberta Dowhana.....	11
senatora Stanisława Gogacza.....	17
senator Heleny Hatki	24
senatora Kazimierza Kleiny	26
senatora Macieja Klimy.....	33
senatora Macieja Klimy oraz senatora Marka Martynowskiego.....	39
senatora Ryszarda Knosali.....	45
senatorów Marii Koc, Krzysztofa Słonia, Kazimierza Jaworskiego, Janiny Sagatowskiej oraz Doroty Czudowskiej	53
senatorów Marii Koc, Krzysztofa Słonia oraz Kazimierza Jaworskiego	56
senatora Stanisława Koguta.....	58
senatora Tadeusza Kopcia	59
senatora Marka Martynowskiego	63
senatora Rafała Muchackiego	68
senatora Andrzeja Pajaka	70
senatora Andrzeja Persona.....	72
senatora Mariana Poślednika.....	79
senatora Marka Rockiego.....	82
senator Jadwigi Rotnickiej oraz senatora Kazimierza Kleiny	85
senatora Czesława Ryszki	86
senator Jadwigi Sagatowskiej	102
senatorów Wojciecha Skurkiewicza, Roberta Mamąta, Przemysława Błaszczyka, Zdzisława Pupy oraz Jarosława Rusieckiego	103
senatora Grzegorza Wojciechowskiego oraz senatora Wojciecha Skurkiewicza.....	108
senatorów Grzegorza Wojciechowskiego, Kazimierza Jaworskiego, Stanisława Gogacza, Roberta Mamąta, Przemysława Błaszczyka, Bohdana Paszkowskiego, Zdzisława Pupy, Jarosława Rusieckiego oraz Wojciecha Skurkiewicza ..	112
senatorów Grzegorza Wojciechowskiego, Kazimierza Jaworskiego, Roberta Mamąta, Zdzisława Pupy oraz Krzysztofa Słonia.....	118

senatorów Grzegorza Wojciechowskiego, Kazimierza Jaworskiego, Roberta Mamątowa, Przemysława Błaszczyka oraz Zdzisława Pupy	125
senatorów Grzegorza Wojciechowskiego, Kazimierza Jaworskiego oraz Krzysztofa Słonia.....	133
senatorów Grzegorza Wojciechowskiego, Kazimierza Jaworskiego, Roberta Mamątowa, Przemysława Błaszczyka oraz Krzysztofa Słonia	136
senatora Józefa Zająca.....	138

79. POSIEDZENIE SENATU

(24 lipca 2015 r.)

Oświadczenie senatora Mieczysława Augustyna

skierowane do ministra administracji i cyfryzacji Andrzeja Halickiego

Szanowny Panie Ministrze!

Docierają do mnie sygnały od samorządowców, że w ostatnim czasie znacząco zwiększyła się liczba wniosków o dostęp do informacji publicznej dotyczącej wszystkich aspektów działalności samorządu gminnego.

Jak pokazują doświadczenia przedstawicieli samorządów, prośby te – właściwsze byłoby użycie słowa „żądania” – kierowane są na ogół cały czas przez te same osoby, różny jest tylko zakres i tematyka wniosków o udostępnienie informacji publicznej. W niedużych i średnich urzędach sporządzanie odpowiedzi na tego typu wnioski wymaga nieproporcjonalnie dużych nakładów pracy w porównaniu z obowiązkami i zadaniami, które powinny być w tym czasie realizowane.

Dostęp do informacji publicznej, informacji dotyczącej wydatkowania publicznych pieniędzy jest konieczny i nikt nie próbuje tego kwestionować.

Chciałbym dowiedzieć się od Pana Ministra, czy w ministerstwie trwają prace zmierzające do optymalizacji sposobu udzielania odpowiedzi na wnioski o dostęp do informacji publicznej. Jednym z nich może być, zgodnie z sugestiami samorządowców, wprowadzenie rozwiązań, które funkcjonują w innych krajach Unii Europejskiej. Zastrzegają one sobie w regulacjach krajowych, że upoważniona osoba – najczęściej kierownik danego urzędu – może w niektórych przypadkach odmówić rozpatrzenia wniosków o dostęp do informacji publicznej.

Dzieje się tak głównie w sytuacjach, kiedy urzędnicy, mając do rozpatrzenia wiele wniosków jednej osoby w wielu różnych sprawach, uznają, że działania te mają znamiona nękania, dokuczania oraz mają niepoważny charakter. Samorządowcy podają przykład Francji, gdzie urząd może odmówić rozpatrzenia wniosków, które stanowią nadużycie ze względu na ich liczbę i postarzający się systematycznie charakter.

Z wyrazami szacunku
Mieczysław Augustyn

Stanowisko

Warszawa, 4 września 2015 r.

Pan
Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu RP

Szanowny Panie Marszałku,

zwracam się z uprzejmą prośbą o przedłużenie terminu udzielenia odpowiedzi na oświadczenie Senatora RP Pana Mieczysława Augustyna złożone podczas 79. posiedzenia Senatu RP w dniu 24 lipca 2015 r. w sprawie wniosków o dostęp do informacji publicznej (BPS/043-79-3389/15), ze względu na konieczność uzyskania dodatkowych informacji.

Jednocześnie uprzejmie informuję, że odpowiedź zostanie udzielona w najbliższym możliwym terminie.

Z poważaniem

MINISTER
ADMINISTRACJI I CYFRYZACJI
z up. Stanisław Huskowski
Sekretarz Stanu

Odpowiedź

Warszawa, 24 września 2015 r.

Pan
Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu RP

Szanowny Panie Marszałku,

w nawiązaniu do pisma z dnia 29 lipca 2015 r., dotyczącego oświadczenia złożonego przez Senatora RP Pana Mieczysława Augustyna podczas 79. posiedzenia Senatu RP w dniu 24 lipca 2015 r. (BPS/043-79-3389/15), uprzejmie informuję, co następuje.

Pan Senator w swoim oświadczeniu przedstawił doświadczenia przedstawicieli samorządów związane z bardzo dużą ilością wpływających wniosków o dostęp do informacji publicznej, które wymagają z ich strony nieproporcjonalnie dużych nakładów pracy. Mając powyższe na uwadze przede wszystkim należy zwrócić uwagę, iż Konstytucja RP jako zasadę przewiduje jawność informacji o działalności organów władzy publicznej oraz osób pełniących funkcje publiczne (art. 61). Jawność gwarantuje realizację demokratycznych zasad funkcjonowania władzy w państwie prawa, umożliwia kontrolę obywatelską działań organów władzy publicznej, podnosi zaufanie społeczne do władzy publicznej oraz umożliwia walkę z korupcją.

Konkretyzację tego konstytucyjnego prawa do informacji stanowi ustawa z dnia 6 września 2001 r. *o dostępie do informacji publicznej* (t.j.: Dz. U. z 2014 r. poz. 782 i 1662). Choć nie zawiera ona norm, które wprost zabezpieczałyby organy przeciwko opisanym przez Pana Senatora sytuacjom, to powszechność w dostępie do informacji publicznej nie oznacza nieograniczoności. Art. 5 ww. ustawy przewiduje ograniczenie dostępu do informacji publicznej ze względu na informacje niejawne oraz inne tajemnice ustawowo chronione (ust. 1), ochronę prywatności osoby fizycznej i tajemnicę przedsiębiorcy (ust. 2, przy czym ograniczenie nie dotyczy informacji o osobach pełniących funkcje publiczne, mających związek z pełnieniem tych funkcji, w tym o warunkach powierzenia i wykonywania funkcji). Można także wskazać na art. 3 ust. 1 pkt 1 ww. ustawy, który przewiduje, iż prawo do informacji publicznej obejmuje uprawnienia do uzyskania informacji przetworzonej w takim zakresie, w jakim jest to szczególnie istotne dla interesu publicznego. Natomiast na podstawie art. 10 tej ustawy informacja publiczna, która nie została udostępniona w Biuletynie Informacji Publicznej lub centralnym repozytorium informacji publicznej jest udostępniona na wniosek.

W obecnym stanie prawnym zalecanym rozwiązaniem wydaje się udostępnianie jak największej ilości informacji na stronach internetowych organów oraz poprzez Biuletyn Informacji Publicznej, co może skutecznie ograniczyć liczbę wniosków.

Przy podejmowaniu decyzji w sprawie zasadności ewentualnej nowelizacji ustawy *o dostępie do informacji publicznej* będziemy się kierować potrzebą zagwarantowania powszechnego dostępu do informacji o sprawach publicznych, co stanowi niezbędną przesłankę zaistnienia społeczeństwa obywatelskiego. Rozważymy ujęcie przedstawionej problematyki w przyszłych pracach analitycznych. Jednocześnie pragnę poinformować, że w chwili obecnej prace MAC koncentrują się na zmianie ustawy *o dostępie do informacji publicznej* w zakresie koniecznym do implementacji dyrektywy 2013/37/UE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 czerwca 2013 r. zmieniającej dyrektywę 2003/98/WE w sprawie ponownego wykorzystywania informacji sektora publicznego (Dz. Urz. UE L 175/1).

Z poważaniem

z up. MINISTRA
ADMINISTRACJI I CYFRYZACJI
Jurand Drop
Podsekretarz Stanu

Oświadczenie senatora Ryszarda Bonisławskiego

skierowane do minister infrastruktury i rozwoju Marii Wasiak

Szanowna Pani Minister!

W związku z docierającymi do mnie licznymi komunikatami o problemach związanych z procesem prawnego uregulowania korzystania z urządzenia typu Segway oświadczam, że popieram prace nad ujęciem osobistego dwukołowego pojazdu elektrycznego w przepisach kodeksu ruchu drogowego oraz dopuszczeniem takich pojazdów, z uwzględnieniem zasad bezpieczeństwa, do ruchu po ścieżkach rowerowych, a nawet drogach publicznych.

Pojazd typu Segway to dwuśladowy, dwukołowy elektryczny pojazd zasilany z wbudowanych akumulatorów, kontrolowany przez komputer pokładowy, który jest odpowiedzialny za utrzymanie pojazdu w stanie równowagi. Może rozwijać prędkość do około 20 km/h. Jestem w pełni przekonany, że dzięki swojej specyfice może stać się skutecznym i ekologicznym środkiem lokomocji szczególnie w dużych miastach, które zmagają się z problemem zakorkowania miejskich arterii.

Obecnie w ponad osiemnastu krajach europejskich prawo zezwala na poruszanie się segwayem w przestrzeni publicznej. Nie widzę więc powodów, dla których polskie prawo nie mogłoby również zostać dopasowane do zmieniających się preferencji transportowych użytkowników dróg i ścieżek rowerowych. Uważam, że naszym obowiązkiem jest dbałość o to, by przepisy prawne nadążały za rozwojem technologicznym i oczekiwaniami obywateli.

W związku z tym pragnę zwrócić uwagę na kwestię uregulowania zasad korzystania z segwaya między innymi na drogach publicznych i zapytać, na jakim etapie są obecnie w Ministerstwie Infrastruktury i Rozwoju prace związane z tą tematyką.

Z wyrazami szacunku
Ryszard Bonisławski

Odpowiedź

Warszawa, 27 sierpnia 2015 r.

Pan
Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na oświadczenie senatora Ryszarda Bonisławskiego, złożone podczas 79. posiedzenia Senatu RP w dniu 24 lipca br., przekazane pismem nr BPS/043-79-3390/15, w sprawie prawnego uregulowania korzystania z urządzenia typu Segway, poniżej przedstawiam następujące wyjaśnienia.

Uprzejmie informuję, że zasady ruchu na drogach publicznych, drogach położonych w strefach zamieszkania oraz drogach wewnętrznych położonych w strefach ruchu, regulują przepisy ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. *Prawo o ruchu drogowym* (Dz. U. z 2012 r. poz. 1137, z późn. zm.).

Do ruchu na wymienionych wyżej drogach mogą być dopuszczone tylko te pojazdy, które odpowiadają warunkom określonym w przepisach przywołanej ustawy.

Urządzenia opisane w treści oświadczenia złożonego przez senatora Ryszarda Bonisławskiego nie są objęte przepisami *ustawy Prawo o ruchu drogowym*, dlatego też przedmiotowe środki transportu mogą poruszać się jedynie poza tymi drogami.

Należy również wskazać, że *rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych pojazdów oraz zakresu ich niezbędnego wyposażenia* (Dz. U. z 2015 r. poz. 305, z późn. zm.), będącego aktem wykonawczym do *ustawy Prawo o ruchu drogowym*, nie zawiera przepisów odnoszących się do urządzenia typu Segway, natomiast regulacje Unii Europejskiej wyłączają tego rodzaju urządzenia z całopojazdowej procedury homologacji.

Jednocześnie pragnę poinformować, że aktualnie w Ministerstwie infrastruktury i Rozwoju nie są prowadzone prace związane z kwestią uregulowania zasad korzystania z urządzeń typu Segway.

Z poważaniem

z upoważnienia

MINISTRA

INFRASTRUKTURY I ROZWOJU

Dorota Pyć

Podsekretarz Stanu

Oświadczenie senatora Roberta Dowhana

skierowane do podsekretarza stanu w Ministerstwie Finansów Jacka Kapicy

Szanowny Panie Ministrze!

Jako senator Rzeczypospolitej Polskiej zwracam się z zapytaniem o możliwość wprowadzenia zmian w sprzedaży zakładów (gier liczbowych i loterii) na terenie Rzeczypospolitej Polskiej przez Totalizator Sportowy Sp. z o.o.

Jak wiemy, Totalizator Sportowy Sp. z o.o. jest to w 100% spółka Skarbu Państwa. W związku z tym proszę o udzielenie odpowiedzi na poniższe pytania.

1. Czy Totalizator Sportowy Sp. z o.o. będzie mógł sprzedawać swoje zakłady, czyli gry liczbowe i loterie, przez internet i jakie są przesłanki podjęcia takiej decyzji?

2. Dlaczego do tej pory, przez tyle lat istnieje blokada na takie usługi?

3. Jakie straty według wyliczeń ministerstwa poniósł Skarb Państwa w związku z obowiązującym zakazem sprzedaży wspomnianych zakładów przez internet? Szacunkowe roczne straty samego Totalizatora Sportowego Sp. z o.o., a więc Skarbu Państwa, to 200 milionów zł, co za ostatnich pięć lat daje 1 miliard zł.

4. Jakie są przyczyny niedopuszczenia na rynek polski gier EuroJack i EuroMilion, podczas gdy, oprócz Rumunii, w Unii Europejskiej wszystkie kraje je dopuszczają?

5. Dlaczego strony internetowe zagranicznych operatorów gier liczbowych, którzy nie są zarejestrowani w Polsce i nie odprowadzają w naszym kraju podatków, nie są blokowane? Jaka jest skala tego procederu i ile Polska traci pieniędzy w wyniku niezapłaconych podatków z tego tytułu?

Proszę o udzielenie odpowiedzi na pytania zawarte w oświadczeniu.

*Z poważaniem
Robert Dowhan*

**Odpowiedź
MINISTRA FINANSÓW**

Warszawa, 28 sierpnia 2015 r.

Pan
Jan Wyrowiński
Wicemarszałek Senatu RP

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na pismo z dnia 29 lipca 2015 r. (sygnatura: BPS/043-79-3391/15), przy którym przekazane zostało oświadczenie złożone przez Pana senatora Roberta Dowhana podczas 79. posiedzenia Senatu RP w dniu 24 lipca 2015 r., w sprawie możliwości wprowadzenia zmian w sprzedaży zakładów (gier liczbowych i loterii) na terenie Rzeczypospolitej Polskiej przez Totalizator Sportowy Sp. z o.o., uprzejmie wyjaśniam, co następuje:

1. Odnośnie do pytania w brzmieniu: „Czy Totalizator Sportowy Sp. z o.o. będzie mógł sprzedawać swoje zakłady, czyli gry liczbowe i loterie, przez Internet i jakie są przesłanki podjęcia takiej decyzji?” chciałbym wskazać, iż obowiązująca

ustawa z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych nie przewiduje możliwości oferowania za pośrednictwem sieci Internet gier hazardowych objętych monopolem państwa, tj. gier liczbowych, loterii pieniężnych i gry telebingo.

W świetle obowiązujących regulacji zakazane jest urządzenie gier hazardowych przez sieć Internet, jak również uczestnictwo w grach hazardowych urządza-nych przez sieć Internet, z odstępstwem na rzecz możliwości urządzania na podstawie udzielonego zezwolenia zakładów wzajemnych przez sieć Internet.

W chwili obecnej w Ministerstwie Finansów nie są prowadzone prace nad nowelizacją ustawy o grach hazardowych w tym zakresie.

Niemniej jednak kwestia umożliwienia spółce wykonującej monopol państwa oferowanie określonego rodzaju gier hazardowych, tj. gier liczbowych, za pośrednictwem sieci Internet, stanowi kluczowy motyw zainicjowanego przez Komisję Kultury Fizycznej, Sportu i Turystyki projektu ustawy o zmianie ustawy o grach hazardowych (druk nr 3108).

2. Ustosunkowując się do pytania: *„Dlaczego do tej pory, przez tyle lat istnieje blokada na takie usługi?”* uprzejmie wyjaśniam, że – jak zaznaczyłem już powyżej – obowiązujące przepisy określające warunki urządzania i zasady prowadzenia działalności w zakresie gier hazardowych istotnie nie przewidują możliwości oferowania za pośrednictwem sieci Internet gier objętych monopolem państwa.

Niemniej jednak podmioty, którym przysługuje inicjatywa ustawodawcza, kompetentne są do przedstawienia projektu przepisów wprowadzających tego rodzaju rozwiązanie. Propozycje modyfikacji prawa w omawianym aspekcie z pewnością zostaną wówczas poddane rozważeniu Ministerstwa Finansów.

3. Odnosząc się do pytania: *„Jakie straty według wyliczeń ministerstwa poniósł Skarb Państwa w związku z obowiązującym zakazem sprzedaży wspomnianych zakładów przez Internet? Szacunkowe roczne straty samego Totalizatora Sportowego Sp. z o.o., to 200 milionów zł, co za ostatnich pięć lat daje 1 miliard zł”* w pierwszej kolejności chciałbym zastrzec, iż nie można mówić o stratach Skarbu Państwa, zatem o wielkości, o którą dochody budżetu państwa uległyby pomniejszeniu, w kontekście regulacji dotychczas niefunkcjonującej.

Co najwyżej, oszacować można potencjalne korzyści, jakie mógłby odnieść Skarb Państwa w przypadku wprowadzenia danych rozwiązań, w tym przypadku w postaci przepisów umożliwiających sprzedaż gier hazardowych objętych monopolem państwa przez sieć Internet.

Spółka Totalizator Sportowy Sp. z o.o. opracowała udostępnioną Ministerstwu Finansów za pośrednictwem Ministerstwa Skarbu Państwa, informację na temat korzyści, jakie mógłby odnieść Skarb Państwa w przypadku, gdyby produkty Spółki (gry liczbowe i loterie pieniężne), dostępne były za pośrednictwem tego kanału dystrybucji, jakim jest Internet.

Okresem analizy objęte zostały lata 2010–2014. Jako bazę do wyliczeń przyjęto przychody, jakie Spółka osiągnęła w latach 2010–2014, analizę przeprowadzono w dwóch wariantach: pesymistycznym i optymistycznym. Dla wariantu pesymistycznego przyjęto założenie sprzedaży za pośrednictwem sieci Internet na poziomie 5% sprzedaży za pośrednictwem sieci naziemnej, dla wariantu optymistycznego przyjęto założenie sprzedaży za pośrednictwem sieci Internet na poziomie 7% sprzedaży za pośrednictwem sieci naziemnej. Jako korzyści dla budżetu państwa przyjęto wartość podatku od gier i dopłaty.

W świetle powyższego, teoretyczne korzyści, jakie mógłby odnieść Skarb Państwa z tytułu dopłaty i podatku od gier, dla wariantu pesymistycznego razem dla lat 2010/2014 wynoszą ok. 331 mln zł, natomiast dla wariantu optymistycznego ok. 464 mln zł.

Zaznaczam jednak, że z punktu widzenia Ministerstwa Finansów przedstawione przez Spółkę dane wymagają dodatkowej analizy chociażby pod kątem metodologii stanowiącej podstawę dla dokonanych wyliczeń. Ponadto, co w mojej ocenie wymaga podkreślenia, jednym z głównych celów uchwalenia ustawy o grach hazardowych była konieczność wzmocnienia państwowej kontroli nad

rynkem gier i zakładów wzajemnych, jak również przeciwdziałanie uzależnieniom od hazardu m.in. poprzez ograniczenie dostępu do gier hazardowych. Państwo nie mogło pozostać obojętne wobec zagrożeń wpływających z dostępności hazardu i ryzyka uzależnienia od niego swoich obywateli. Z tych też względów niezbędne było zastosowanie pewnych ograniczeń. Zaznaczam zatem, że cele fiskalne nie stanowiły głównego motywu uchwalenia ustawy o grach hazardowych. Cele fiskalne nie powinny tym samym stanowić zasadniczego kryterium oceny rozwiązań, jakie mogą zostać wprowadzane w dziedzinie hazardu. Celem regulatora rynku, którym jest Minister Finansów, jest zachowanie równowagi pomiędzy potrzebą zwiększenia dochodów budżetowych i ochroną graczy.

4. Odpowiadając na pytanie w brzmieniu: „*Jakie są przyczyny niedopuszczenia na rynek polski gier EuroJack i EuroMilion, podczas gdy, oprócz Rumunii, w Unii Europejskiej wszystkie kraje je dopuszczają?*” uprzejmie wyjaśniam, że w chwili obecnej Ministerstwo Finansów nie prowadzi prac ukierunkowanych na dopuszczenie możliwości urządzania na terytorium Polski tzw. gier multijurysdykcyjnych (tzn. gier, w których gracze z wielu krajów grają o jedną wspólną wygraną pierwszego stopnia).

Również komisyjny projekt ustawy o zmianie ustawy o grach hazardowych (druk nr 3108), stanowiący obecnie przedmiot prac parlamentarnych, nie przewiduje takiego rozwiązania.

Pojawienie się, zgodnie z obowiązującymi w Polsce procedurami ustawodawczymi, propozycji modyfikacji przepisów ustawy o grach hazardowych w kierunku wprowadzenia gier multijurysdykcyjnych do obowiązujących zasad urządzania gier hazardowych, wiązałoby się z koniecznością dokonania dokładnych analiz wpływu takiego rozwiązania, w szczególności, na funkcjonowanie podmiotów sektora gier hazardowych (w tym kontekście również na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość), na sektor finansów publicznych, w tym na budżet państwa, ale również wpływu na kwestie związane z szeroko rozumianą ochroną uczestników tego rynku – graczy. Ponownie podkreślenia wymaga rola regulatora rynku, jaką jest dbałość o właściwy balans między aspektami fiskalnymi danych rozwiązań w obszarze hazardu, a ochroną graczy. Tymczasem podstawowy motyw dopuszczenia na polski rynek gier multijurysdykcyjnych stanowiłoby jedynie zwiększenie przychodów spółki wykonującej monopol państwa w zakresie gier hazardowych, przy jednoczesnym, potencjalnym zwiększeniu dochodów budżetowych z tytułu rozszerzenia oferty gier hazardowych.

5. Ustosunkowując się do pytania: „*Dlaczego strony internetowe zagranicznych operatorów gier liczbowych, którzy nie są zarejestrowani w Polsce i nie odprowadzają w naszym kraju podatków, nie są blokowane? Jaka jest skala tego procederu i ile Polska traci pieniędzy w wyniku niezapłaconych podatków z tego tytułu?*”, uprzejmie natomiast wskazuję, co poniżej.

Działania z zakresu przeciwdziałania nielegalnemu hazardowi w sieci Internet Służba Celna realizuje z uwzględnieniem postanowień dyrektywy 2000/31/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 8 czerwca 2000 r. w sprawie niektórych aspektów prawnych usług społeczeństwa informacyjnego, w szczególności handlu elektronicznego w ramach rynku wewnętrznego, zwanej dyrektywą o handlu elektronicznym (Dz. Urz. WE L 178 z 17.07.2000) oraz dyrektywy 2006/123/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. dotyczącej usług na rynku wewnętrznym (Dz. Urz. UE L 376 z 27.12.2006). Z zakresu zastosowania ww. dyrektyw wyłączona została działalność hazardowa, co wynika odpowiednio z motywu 16 preambuły oraz art. 1 ust. 5 lit. d tiret trzeci dyrektywy o handlu elektronicznym i motywu 25 preambuły oraz art. 2 ust. 2 lit. h dyrektywy dotyczącej usług na rynku wewnętrznym.

W obowiązującym stanie prawnym działania dotyczące omawianego obszaru realizowane są w oparciu o ustawę z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną (Dz. U. z 2013 r. poz. 1422), która transponowała, co do zasady, postanowienia dyrektywy o handlu elektronicznym, a także na podstawie ustawy Kodeks karny skarbowy (Dz. U. z 2013 r. poz. 186 z późn. zm.).

Przepisy ustawy o świadczeniu usług drogą elektroniczną przewidują, że świadczenie usług drogą elektroniczną w zakresie gier hazardowych podlega prawu polskiemu, w przypadku gdy gra hazardowa jest urządzana na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, usługobiorca uczestniczy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w grze hazardowej, lub usługa jest kierowana do usługobiorców na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w szczególności dostępne jest korzystanie z niej w języku polskim lub jest reklamowana na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Ustawa przy tym wprost stanowi, że ten, kto udostępniając zasoby systemu teleinformatycznego w celu przechowywania danych przez usługobiorcę nie wie o bezprawnym charakterze danych lub związanej z nimi działalności, nie ponosi odpowiedzialności za przechowywane dane, o ile w razie otrzymania urzędowego zawiadomienia lub uzyskania wiarygodnej wiadomości o bezprawnym charakterze danych lub związanej z nimi działalności niezwłocznie uniemożliwi dostęp do tych danych (art. 14 ust. 1 ustawy).

W związku z powyższym, w przypadku stwierdzenia, że w ramach ww. usługi hostingu podmiot krajowy udostępnia serwer w celu publikacji treści naruszających ustawę o grach hazardowych, organ Służby Celnej podejmuje działania w stosunku do hostinguodawcy. Kieruje do niego zawiadomienie o bezprawnym charakterze danych przechowywanych na jego serwerze wraz ze wskazaniem na konieczność niezwłocznego uniemożliwienia dostępu do tych danych pod groźbą zastosowania sankcji z Kodeksu karnego skarbowego. Hostinguodawca jest prawnie zobowiązany niezwłocznie uniemożliwić dostęp do tych danych, a w przypadku niezastosowania się do powyższego wezwania, może zostać pociągnięty do odpowiedzialności karnej skarbowej.

Przedstawiając powyższe zauważam, że Służba Celna prowadzi działania mające na celu zwalczanie nielegalnego hazardu w sieci Internet, stosując istniejące narzędzia prawne. Ich skuteczność jest przedmiotem zarówno analiz prowadzonych przez Służbę Celną, jak i podmioty zewnętrzne.

Firma doradztwa strategicznego Roland Berger opracowała dokument pn. „*Raport o polskim rynku bukmacherskim*”, w którym krytycznie oceniła funkcjonujące rozwiązania, porównując je z przyjmowanymi w innych krajach UE. Podkreślając, że nie istnieje standard regulacji, który mógłby zostać powszechnie wykorzystywany i gwarantowałby skuteczność podejmowanych działań, wskazuje na rozwiązania najczęściej stosowane i uznane przez nią za skuteczne. Zalicza do nich blokowanie operatorów oferujących usługi niezgodnie z ustawodawstwem danego kraju (np. bez zezwolenia). Według danych zawartych w raporcie 13 z 28 państw członkowskich Unii Europejskiej wprowadziło do swojego ustawodawstwa możliwość blokowania stron internetowych zawierających niedozwolone treści hazardowe.

Ministerstwo Finansów podjęło próbę ustalenia skuteczności takiego mechanizmu dla mechanizmów zwalczania nielegalnego hazardu w sieci Internet. Spośród państw, które udzieliły informacji o przyjętych rozwiązaniach w zakresie zwalczania nielegalnego hazardu online, Francja, Belgia, Estonia, Grecja, Słowenia i Dania potwierdziły stosowanie mechanizmu blokowania stron internetowych operatorów oferujących gry hazardowe w Internecie niezgodnie z prawem danego państwa. Administracje tych państw uznają wprowadzone rozwiązania za dosyć skuteczne, a dodatkowo zwiększające świadomość graczy odnośnie do tego, na których stronach są oferowane nielegalne gry. Jak wynika z uzyskanych informacji, wprowadzenie blokowania stron internetowych zawierających niedozwolone treści hazardowe, jest przedmiotem dyskusji na Litwie i w Irlandii.

Należy również zauważyć, że w Polsce odbyły się dwie duże dyskusje dotyczące administracyjnego blokowania stron internetowych – pierwsza w toku prac legislacyjnych w 2011 r. nad projektem ustawy o grach hazardowych, a druga w związku z ACTA. Pokazały one, że polskie społeczeństwo ceni wolność dostępu do stron internetowych i nie akceptuje administracyjnych narzędzi blokowania stron internetowych.

W związku z powyższym, w celu ochrony legalnych organizatorów gier hazardowych, posiadających wymagane zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie gier hazardowych, Służba Celna prowadzi monitoring Internetu i identyfikuje domeny internetowe, za pomocą których prowadzona jest działalność naruszająca postanowienia ustawy o grach hazardowych. Tak dokonane ustalenia dają podstawę do podejmowania opisanych działań na podstawie ustawy o świadczeniu usług drogą elektroniczną oraz Kodeksu karnego skarbowego.

Podkreślić jednak należy, że ze względu na istniejące rozwiązania prawne, działania te są długotrwałe. Zarówno dążenie do wyjaśnienia stanu faktycznego sprawy w postępowaniu karnym skarbowym, jak i procedura wezwań kierowanych do hostingodawców, wpływają na terminy zakończenia spraw. Jednakże w dotychczasowej praktyce, jak wynika z przytoczonych danych dotyczących prowadzonych postępowań oraz liczby domen internetowych, do których uniemożliwiono dostęp, można odnotować wyniki, które wskazują na skuteczność Służby Celnej w zakresie zwalczania nielegalnego hazardu w Internecie.

Niezależnie od powyższych działań, Służba Celna współpracuje z organizacjami zrzeszającymi legalnie działające podmioty branży hazardowej oraz prowadzi działania profilaktyczne zapobiegające udziałowi polskich graczy w nielegalnych grach hazardowych w sieci Internet.

Uwrażliwienie społeczeństwa na problem nielegalnego hazardu i związanych z tym zagrożeń, jest równie istotnym elementem w zwalczaniu tego proceduru. Jak wynika z raportu opracowanego w 2014 r. przez Millward Brown aż 72% badanych jest przeciwnych hazardowi internetowemu i opowiada się za blokowaniem dostępu do stron internetowych oferujących takie usługi oraz za ochroną dzieci i niepełnoletniej młodzieży przed tym zjawiskiem.

Służba Celna zamierza kontynuować realizację wpisanej w strategię działania Służby Celnej na lata 2014-2020 funkcji ochrony rynku przed zagrożeniami, jakie dla legalnej działalności niesie istnienie szarej strefy w zakresie gier hazardowych, w tym także w sieci Internet.

Ponadto należy zaznaczyć, że do dokonania oceny strony finansowej zagadnienia, w tym oszacowania ewentualnych (negatywnych) skutków dla budżetu państwa z tytułu urządzania w sieci Internet dostępnej na terenie Polski gier liczbowych przez podmioty zagraniczne niezbędne są dane ekonomiczno-finansowe tych – zagranicznych – spółek. Postanowienia art. 79 ust. 2 ustawy o grach hazardowych zobowiązują podmioty urządzające i prowadzące działalność w zakresie gier hazardowych do przekazywania, na żądanie ministra właściwego do spraw finansów publicznych lub dyrektorów izb celnych właściwych do udzielenia zezwolenia informacji dotyczących funkcjonowania tych podmiotów, w tym m.in. zestawień danych ekonomiczno-finansowych w zakresie bieżącej działalności podmiotów, ze szczególnym uwzględnieniem m.in. obrotów, wyniku finansowego, wskaźników ekonomicznych, przy czym obowiązek ten nie dotyczy podmiotów usytuowanych poza granicami RP. Jednocześnie art. 75 ustawy o Służbie Celnej zobowiązuje banki do sporządzania i przekazywania na pisemne żądanie właściwego organu Służby Celnej informacji m.in. o posiadanych rachunkach bankowych, stanach tych rachunków i obrotach na tych rachunkach. Jednak żądanie takie może zostać przez organ Służby Celnej wydane wyłącznie w związku z toczącym się postępowaniem o przestępstwo skarbowe przeciwko osobie fizycznej będącej stroną umowy z bankiem lub o przestępstwo skarbowe popełnione w zakresie działalności osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej niemającej osobowości prawnej, która to osoba lub jednostka jest stroną umowy z bankiem.

Reasumując, należy podkreślić, że nie istnieją (nie zostały opracowane) jakiegokolwiek wiarygodne szacunki rozmiaru rynku nielegalnych gier liczbowych urządzanych za pośrednictwem sieci Internet. Wynika to z charakteru tego zjawiska – niematerialnego przekazywania informacji i danych z wykorzystaniem

sieci Internet. Ponadto należy podkreślić, że nie ma prawnych możliwości gromadzenia wiarygodnych informacji o obrotach takich (działających poza jurysdykcją Rzeczypospolitej Polskiej) spółek w związku z nielegalnym urządzaniem przez te Spółki „na terenie RP” gier liczbowych w sieci Internet.

Z poważaniem

z upoważnienia
MINISTRA FINANSÓW
Podsekretarz Stanu
Jarosław Neneman

Oświadczenie senatora Stanisława Gogacza

skierowane do ministra sprawiedliwości Borysa Budki

W dniu 27 października 2014 r. w miejscowości S. w województwie lubelskim, dokonano wyrębu i zaboru drzewa z lasu należącego do Jerzego S.

Zgodnie z dokumentem Komendy Powiatowej Policji w Ł. – wykaz nr I/144/14, znak sprawy Kr-II-2507 RSD 956, Ds. 2050 z dn. 25 listopada 2014 r. – zabezpieczono pryzmę drzewa brzoźowego o wymiarach 6 m długości, 0,8 m wysokości i 1 m szerokości jako dowód rzeczowy. Następnie sekretariat prokuratury w Ł. zawiadomił pana Jerzego S. jako pokrzywdzonego, że do Wydziału II Karnego Sądu Rejonowego w Ł. został przesłany akt oskarżenia o popełnienie przestępstwa. Sąd Rejonowy w wyroku nakazowym z dnia 17 grudnia 2014 r. orzekł między innymi: „[...] na podstawie art. 230 §2 kpk orzeka zwrot na rzecz pokrzywdzonego Jerzego S. zabezpieczonego w postępowaniu przygotowawczym drewna szczegółowo opisanego w wykazie dowodów rzeczowych nr I/414/14 pkt 1 na k.47 akt, uznając je za zbędne dla dalszego postępowania [...]”.

W związku ze sprzeciwem oskarżonych wniesionym 30 grudnia 2014 r. orzeczoną przez sąd zwrot drewna nie nastąpił. Pokrzywdzony, pan Jerzy S., w pismach, które złożył do Wydziału Karnego Sądu Rejonowego w Ł. w dniu 12 stycznia 2015 r., w dniu 20 kwietnia 2015 r. i 30 kwietnia 2015 r., oraz w piśmie do prezesa Sądu Rejonowego złożonym w dniu 23 czerwca 2015 r. wyraża przede wszystkim – jako że jest odpowiedzialnym gospodarzem swojego własnego lasu – troskę o los drzewa, które zostało z niego wyrąbane już prawie 10 miesięcy temu. Jak stwierdza pokrzywdzony, drzewo to nie zostało okorowane i istnieją poważne obawy, że po tak długim czasie może ulec nieodwracalnemu zniszczeniu i stać się bezużyteczne.

Dlatego zwracam się do Pana Ministra z prośbą o poinformowanie mnie, czy drzewo, które jest dla pokrzywdzonego bardzo ważne i o które pokrzywdzony bardzo się martwi, jest dobrze zabezpieczone.

Stanisław Gogacz

**Odpowiedź
PODSEKRETARZA STANU
w MINISTERSTWIE SPRAWIEDLIWOŚCI**

Warszawa, 26.08.2015 r.

Pan
Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na przekazane przez Wicemarszałka Senatu, przy piśmie z dnia 29 lipca 2015 r., oświadczenie złożone przez Senatora Stanisława Gogacza podczas 79. posiedzenia Senatu RP w dniu 24 lipca 2015 r. w sprawie rozstrzygnięć podjętych przez Sąd Rejonowy w Ł. w sprawie o sygn. akt [...] w przedmiocie zabezpieczonych dowodów rzeczowych, uprzejmie przedstawiam następujące stanowisko.

Minister Sprawiedliwości, zgodnie z art. 9a ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. *Prawo o ustroju sądów powszechnych* (Dz. U. 2015 r. poz. 133 j.t. ze zm.; dalej u.s.p.), sprawuje zewnętrzny nadzór administracyjny tylko nad działalnością administracyjną są-

dów, polegającą na zapewnieniu właściwego toku wewnętrznego urzędowania sądu, bezpośrednio związanego z wykonywaniem przez sąd zadań związanych z wymiarem sprawiedliwości i ochrony prawnej. Zakres nadzoru oraz instrumenty służące realizacji przyznanych Ministrowi Sprawiedliwości uprawnień nadzorczych zostały ściśle określone w przepisach art. 37f i 37g tej ustawy.

Ocena rozstrzygnięć sądów pozostaje poza zakresem kompetencji Ministra Sprawiedliwości, bowiem czynności z zakresu nadzoru administracyjnego, zgodnie z art. 9b u.s.p., nie mogą wkraczać w dziedzinę, w której sędziowie są niezawisli.

Nie ulega wątpliwości, że poruszona w oświadczeniu problematyka należy do sfery związanej z działalnością orzeczniczą sądów, zatem pozostaje poza zakresem nadzoru administracyjnego przyznanego Ministrowi Sprawiedliwości nad sądami powszechnymi.

Na marginesie zauważyć należy, że Minister Sprawiedliwości nie występuje w imieniu i na rzecz stron w jakichkolwiek postępowaniach przed sądami powszechnymi. Od dnia 28 marca 2012 r. Minister Sprawiedliwości nie posiada również uprawnień do sprawowania bieżącej ani okresowej kontroli toku postępowania w sprawach indywidualnych. Rozstrzyganie spraw sądowych leży w gestii niezawisłych sądów, których orzeczenia podlegają kontroli judykacyjnej sprawowanej przez sądy drugiej instancji na skutek rozpatrywania środków odwoławczych oraz w szczególnych przypadkach wskazanych w ustawie – przez Sąd Najwyższy.

Przyjmując jednak, że oświadczenie Pana Senatora może stanowić także skargę na działanie Sądu Rejonowego w Ł., mając na uwadze, że w aktualnym stanie prawnym tryb rozpatrywania skarg i wniosków dotyczących działalności sądów oraz prezesów sądów unormowany został w Rozdziale 5a powołanej na wstępie ustawy, organem właściwym do jej rozpatrzenia w części dotyczącej działalności sądu jest prezes Sądu Rejonowego w Ł., do którego została przekazana kopia niniejszego oświadczenia.

Przedstawiając powyższe i kierując się zasadą, że organy władzy wykonawczej nie mogą ingerować w tok procesu, brak jest podstaw prawnych do przedstawienia przez Ministra Sprawiedliwości stanowiska w zakresie objętym oświadczeniem.

Z poważaniem

Wojciech Węgrzyn

Oświadczenie senatora Stanisława Gogacza

skierowane do szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców Rafała Rogali

Dyrekcja, grono pedagogiczne, pracownicy i uczniowie Gimnazjum w Ł. zwracają się z prośbą o interwencję w sprawie deportacji rodzin pochodzenia ukraińskiego zamieszkałych w ośrodku dla cudzoziemców w Ł.

G. M., R. H. i Y. H. to uczniowie bardzo lubiani przez rówieśników, niesamowicie ambitni, o czym świadczy chociażby fakt, że G. jest laureatem konkursu organizowanego przez kuratorium lubelskie, dzięki czemu może się dostać do każdej z najlepszych szkół ponadgimnazjalnych w kraju. R., mimo że jest w pierwszej klasie, także jest laureatem konkursu przedmiotowego, tego samego co G. Rodzice tych dzieci to ludzie niesamowicie kulturalni, dobrzy i wdzięczni za nawet najmniejszą okazaną pomoc. Ta pomoc właśnie teraz powinna im się należeć. Rodziny te proszą o umożliwienie im pozostania w naszym kraju. Chcą tu mieszkać i pracować, a ich dzieci, które są uczniami Gimnazjum, chcą się tu uczyć. Niestety sytuacja prawna im na to nie pozwala.

Po kilku miesiącach zawieszenia rodziny te otrzymały nakaz wyjazdu z Polski. Nauczyciele i uczniowie Gimnazjum w Ł. nie chcą do tego dopuścić, protestują i chcą zainteresować sprawą rząd naszego kraju. Każdy z nich zamierza wysłać na adres prezes Rady Ministrów Ewy Kopacz list w tej sprawie. Proszą wszystkich, aby zechcieli ich wesprzeć w tych działaniach.

Komendant Straży Granicznej w B. decyzjami z dnia 18 czerwca bieżącego roku oraz z dnia 19 czerwca bieżącego roku zobowiązał te rodziny do powrotu na Ukrainę – była to decyzja o zobowiązaniu cudzoziemca do powrotu. Rodziny te uciekły przed wojną. Nie mogą wrócić na Krym, gdzie wcześniej mieszkały, gdyż tam są już inne struktury państwowe i administracyjne. W obronie rodziny z Krymu stanęła społeczność Ł., a głównie nauczyciele oraz uczniowie Gimnazjum, do którego uczęszczają dzieci uciekinierów z Krymu. W myśl decyzji polskich władz, które nie przyznały im statusu uchodźcy, powinni oni wrócić na Ukrainę, ale nie mają tam ani mieszkania, ani miejsca, w którym mogliby zamieszkać. Na Ukrainie nie ma programów dla przesiedleńców, czyli Ukraińców z Krymu – regionu, który obecnie znajduje się w Rosji. Mogliby zostać w Polsce na zasadach tak zwanego pobytu tolerowanego. Mają już pozwolenie na pracę, a ich dzieci uczęszczają do tutejszych szkół. Straż Graniczna podjęła jednak inną decyzję.

Wydaje się oczywiste, że wobec sytuacji wojennej, jaka ma miejsce na Ukrainie, a w szczególności sytuacji na Krymie, Polska powinna rozłożyć wszechstronną opiekę nad obywatelami Ukrainy, szczególnie tymi przybyłymi z Krymu.

Dlatego zwracam się do szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców o zmianę decyzji i udzielenie pozwolenia na pobyt wymienionych uczniów wraz z ich rodzinami.

Stanisław Gogacz

Odpowiedź

Warszawa, 6 sierpnia 2015 r.

Pan
Jan Wyrowiński
Wicemarszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na pismo Pana Marszałka (z dnia 29 lipca 2015 r. Nr BPS/043-79-3393/15), dotyczące oświadczenia złożonego przez senatora Stanisława Gogacza podczas 79. posiedzenia Senatu RP w dniu 24 lipca 2015 r., uprzejmie informuję.

W dniach 20–21 marca 2014 r. 32 osoby (8 rodzin – wśród których były zarówno osoby dorosłe, jak i dzieci), obywatele Ukrainy, złożyły w PSG w Terespolu wnioski o nadanie statusu uchodźcy w RP. Wszyscy ci cudzoziemcy zamieszkiwali w N. na Krymie. Są członkami kościoła, którego pastorem jest jedna z osób, która wraz z nimi przyjechała i ubiega się o nadanie statusu uchodźcy w Polsce.

Z zeznań tych osób wyłania się wspólny obraz przyczyn opuszczenia kraju pochodzenia, a mianowicie:

- podczas protestów na kijowskim Majdanie ww. cudzoziemcy, będący członkami powyższej wspólnoty religijnej, wspierali demonstrantów modlitwą, a także pomagali finansowo, od początku popierając postulaty protestujących;
- w tym też okresie ich dzieci zaczęły być szykanowane przez nauczycieli w szkole, co wcześniej nie miało miejsca;
- w tym też okresie zaczęła ich wspólnotę religijną mocno krytykować rosyjska cerkiew prawosławna, której pop buntował miejscową ludność przeciw nim. Wspólnota żądała opuszczenia przez nich Krymu;
- w momencie, kiedy do ich miejscowości wkroczyli rosyjscy żołnierze i otoczyli ukraińską bazę wojskową, Cudzoziemcy wielokrotnie przychodzili do nich wypytując, po co tu przyszli, jednocześnie manifestowali swoje niezadowolenie z zaistniałej sytuacji;
- w przedmiotowym okresie Cudzoziemcy niejednokrotnie byli nagabywani przez ludzi na ulicy i określani mianem banderowców;
- w związku z manifestowaniem swojego niezadowolenia z przybycia rosyjskich wojsk na Krym ich poglądy zaczęły być znane szerszej społeczności, gdyż ich nawoływania kierowane do rosyjskich żołnierzy, którzy blokowali bazę wojsk ukraińskich, aby opuścili Krym (nazywali ich oni wówczas publicznie okupantami) zostały zarejestrowane przez kamery i pokazane w publicznej telewizji. Wówczas też o ich działalności dowiedział się prorosyjski premier Krymu Sergiej Aksenov, który miał wydać polecenie swoim podwładnym, aby „rozprawili się” z nimi. W związku z powyższym, uzyskawszy informacje o grożącym im niebezpieczeństwie, podjęli oni decyzję o opuszczeniu Krymu;
- na początku wędrówki udali się oni na zachodnią Ukrainę, do Lwowa. Po przybyciu do Lwowa skierowano ich do miejscowości M. niedaleko Kamienia Podolskiego (obwód chmielnicki). Przewieziono ich tam autobusem. W M. umieszczono ich w prywatnym pensjonacie, gdzie zamieszkiwali też Tatarzy, którzy uciekli z Krymu. Mieszkali oni tam za darmo, żywność dostarczała okoliczna ludność. Podczas pobytu w ww. pensjonacie, przyjechała telewizja i radio, wówczas też zrealizowano program o ich problemach. Przyjechali także przedstawiciele lokalnych władz, którzy po rozmowie z nimi, obiecali pomoc, jednakże nie spełnili swoich obietnic;
- w związku z powyższym, kiedy byli jeszcze w M., udali się do polskiego konsulatu we Lwowie, z prośbą o pomoc. Tam poradzono im, żeby spróbowali pojechać na granicę ukraińsko-polską i podczas jej przekraczania poprosić o status uchodźcy. W związku z brakiem pomocy ze strony lokalnych struktur władzy

oraz radą konsula, udali się autobusem na granicę, gdzie za pośrednictwem funkcjonariuszy polskiej Straży Granicznej złożyli wnioski o nadanie statusu uchodźcy.

Na przełomie maja i czerwca 7 spośród ww. rodzin (26 osób) otrzymało decyzje o odmowie nadania statusu uchodźcy, odmowie udzielania ochrony uzupełniającej oraz odmowie udzielenia zgody na pobyt tolerowany na terytorium RP. Jedna rodzina (6 osób – dwoje dorosłych i czworo dzieci) otrzyma ochronę uzupełniającą w związku z faktem, iż jedno z dzieci choruje na białaczkę, której na Ukrainie się nie leczy.

Podstawą do wydania decyzji negatywnych przez Szefa Urzędu dla ww. osób był art. 18 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2012 r., poz. 680, z późn. zm.), zgodnie z którym jeśli na części terytorium kraju pochodzenia nie zachodzą okoliczności uzasadniające obawę cudzoziemca przed prześladowaniem lub doznaniem poważnej krzywdy i istnieje uzasadnione przypuszczenie, że cudzoziemiec będzie bez przeszkód mógł zamieszkać na tej części terytorium, uznaje się, że nie istnieje uzasadniona obawa przed prześladowaniem lub rzeczywiste ryzyko doznania poważnej krzywdy w kraju pochodzenia. Przy ocenie, czy sytuacja na części terytorium kraju pochodzenia jest zgodna z ust. 1, bierze się pod uwagę okoliczności dominujące na tej części kraju oraz osobiste uwarunkowania cudzoziemca.

Jak wskazano w uzasadnieniach decyzji o odmowie nadania statusu uchodźcy, odmowie udzielania ochrony uzupełniającej oraz odmowie udzielenia zgody na pobyt tolerowany na terytorium RP, powyższe osoby, zdaniem Szefa Urzędu, wykazały zasadność swojej obawy przed prześladowaniem w miejscu swojego stałego zamieszkania w kraju pochodzenia, tj. na półwyspie krymskim, ze względu na posiadane poglądy polityczne, odmienne od większości społeczeństwa krymskiego oraz tamtejszych separatystycznych władz, jednakże mają one możliwość zamieszkania w innym rejonie kraju pochodzenia, gdzie ich życie, zdrowie oraz bezpieczeństwo nie będą zagrożone. Półwysep Krymski, zgodnie z prawem międzynarodowym nadal należy do Ukrainy, jednakże faktycznie jest już częścią Federacji Rosyjskiej, która tam sprawuje rzeczywistą władzę. Zeznania ww. osób dotyczące niechęci, czy też wręcz wrogości, ze strony prorosyjskiej ludności zamieszkującej Krym, a także fakt, iż władza ww. Półwyspu znajduje się w rękach osób otwarcie popierających aneksję Krymu przez Rosję, znajduje potwierdzenie w informacjach posiadanych przez Urząd do Spraw Cudzoziemców z których wynika, iż w opinii ukraińskiego MSZ oraz niezależnych obserwatorów (m.in. Human Rights Watch i Radio Free Europe/Radio Liberty) oprócz zmuszania mieszkańców Półwyspu Krymskiego do przyjmowania rosyjskiego obywatelstwa, odnotowuje się również inne przypadki łamania praw człowieka, a mianowicie dochodzi do pobic z powodu posługiwania się językiem ukraińskim bądź tatarskim, nawet ze skutkiem śmiertelnym, do dewastacji mienia z powodu używania symboliki ukraińskiej (oskarżenia o ekstremizm), do porwań i pobic aktywistów „euromajdanu” i aktywnych przeciwników przyłączenia do Rosji, do porwań, pobic i ataków na ukraińskich żołnierzy, którzy jeszcze nie opuścili terytorium Krymu. Wszystkie ataki na budynki oraz osoby przeciwne Rosji i samozwańczym władzom Krymu odbywają się przy bierności krymskiej milicji i za cichym przyzwoleniem separatystycznych władz. Mając powyższe na uwadze, zasadne jest twierdzenie, iż dalsze zamieszkiwanie na Krymie przez osoby, których sytuację wyjaśniamy w tym piśmie, (są oni osobami nieukrywającymi swoich poglądów politycznych – sprzecznych z poglądami osób aktualnie sprawujących władze na Krymie) może stanowić rzeczywiste ryzyko wystąpienia wobec nich prześladowań, o których mowa w art. 13 ww. ustawy. Należy jednakże zauważyć, iż zgodnie z ww. art. 18 ww. ustawy, przed wydaniem decyzji o nadaniu statusu uchodźcy, organ orzekający zobowiązany jest rozpatrzyć możliwość tzw. wewnętrznej relokacji. Zdaniem Szefa Urzędu, w przypadku cudzoziemców istniała jednak faktyczna możliwość zamieszkania w innym – bezpiecznym regionie Ukrainy, co wskazywało na brak potrzeby udzielania im ochrony międzynarodowej. Z ich zeznań wynikało, że bez problemów opuścili oni Krym, udając się na początku do Lwowa, skąd następnie przewieziono ich autokarem do miejscowości M., położonej w obwodzie chmielnickim „macierzystej” Ukrainy. Tam bezpłatnie zamieszkiwali przez okres

około 10 dni w prywatnym pensjonacie, a następnie jak wskazali, nie chcąc nadużywać gościnności gospodarza, w związku z brakiem pomocy ze strony miejscowych władz, postanowili opuścić terytorium Ukrainy udając się do Polski, gdzie wystąpili z wnioskiem o nadanie statusu uchodźcy. W tym miejscu należy jednakże wskazać, iż w opinii organu nie wykorzystali oni w sposób dostateczny możliwości uzyskania schronienia w kraju pochodzenia. Jak bowiem wynika z opracowań własnych Urzędu do Spraw Cudzoziemców oraz opracowania Ośrodka Studiów Wschodnich nr VIII-0632-2/14, władze ukraińskie, zarówno na poziomie centralnym jak i wojewódzkim, wystąpiły z ofertą pomocy przesiedleńcom z Krymu. Od początku podejmowały one (oraz nadal podejmują) szerokie działania w celu zapewnienia uciekinierom schronienia, głównie w obwodach zachodniej Ukrainy, tj. lwowskim oraz wołyńskim. Na wszystkich dworcach kolejowych w centrach obwodowych powstały punkty informacyjne. Uruchomiono „gorące linie” telefoniczne zarówno w Ministerstwie Polityki Społecznej Ukrainy, jak i w Obwodowych Administracjach Państwowych, gdzie można uzyskać niezbędne informacje dotyczące osiedlenia (osoby są umieszczane w hotelach i sanatoriach oraz domach osób prywatnych), edukacji (na wszystkich poziomach), zatrudnienia (miejscowe biura zatrudnienia rejestrują chcących pracować, udzielają informacji, pomagają szukać pracy) oraz pobierania takich świadczeń, jak rekompensaty, renty, czy emerytury oraz w zakresie korzystania ze świadczeń zdrowotnych. Ponadto, z informacji własnych Urzędu do Spraw Cudzoziemców wynika, że organy ukraińskiej władzy państwowej (centralne i obwodowe) pomagały osobom przybywającym z Krymu w zameldowaniu/rejestracji (Służba Migracyjna Ukrainy), w rejestracji samochodu (Inspekcja Drogowa) oraz w rejestracji/przeniesieniu firmy (Służba Podatkowa). Władze poszczególnych regionów poszukiwały także pracy i mieszkań dla przesiedleńców z Krymu. Swoje działania w stosunku do osób przesiedlonych z Krymu, władze Ukrainy koordynowały, i nadal koordynują, z regionalnym przedstawicielem UNHCR. Ponadto należy wskazać, iż w dniu 15 kwietnia 2014 r. została przyjęta ustawa o terytoriach okupowanych, która stanowi, iż Ukraińcy mają prawo do swobodnego przemieszczania się po całym terytorium Ukrainy.

Władze w Kijowie podkreślają także, że wprowadzona ustawa zabezpiecza prawa i wolności obywateli Ukrainy przesiedlających się z Krymu na „macierzystą” Ukrainę w zakresie wydawania dokumentów, zabezpieczenia emerytalnego, pomocy socjalnej, kwestii majątkowych, itp. Zaznaczono przy tym, że Komitet ds. Praw Człowieka w Radzie Najwyższej Ukrainy podczas przygotowywania ustawy uwzględnił wszystkie poprawki i uwagi organizacji międzynarodowych, między innymi IOM i UNHCR. Nad prawidłową realizacją zapisów ustawy ma czuwać powołany w najbliższej przyszłości minister lub wiceminister odpowiedzialny za Krym. Z opracowania własnego Urzędu wynikało ponadto, że w reakcji na problemy mieszkaniowe przesiedleńców z Krymu oraz z południowo-wschodnich województw Ukrainy, władze oraz urzędnicy Państwowych Administracji Obwodowych centralnych i zachodnich obwodów dokonywali wszelkich starań by zapewnić miejsce pobytu/zamieszkania dla przesiedleńców z Krymu i południowo-wschodnich terenów kraju, w których zostanie im zapewniona pomoc socjalna, medyczna, oświatowa itp. Przykładami mogą być następujące zdarzenia: władze obwodu iwano-frankowskiego przygotowały 10 gospodarstw domowych w sniatyńskim rejonie dla przesiedleńców wschodu Ukrainy i Krymu, trwają poszukiwania innych miejsc; w obwodzie winnickim przesiedleńcy osiedlani są w dziecięcym sanatorium „Подільський Артек” (Zaoziernoje, Tulczyński rejon), w internacie Biblijnego Colege’u Ewangelicznych Chrześcijan Baptystów oraz w 14 internacie Instytutu Kształcenia Podyplomowego, które mieszczą się w Winnicy. Jako miejsce potencjalnego pobytu przesiedleńców przewiduje się internat robotniczy w wiosce Nowa Greblia, Kalinowskiego rejonu, trwają poszukiwania innych miejsc; w obwodzie lwowskim przesiedleńcy mieszkają w bazach wypoczynkowych między innymi w miejscowości Briuchowyczi (baza wypoczynkowa „Перлина Львова” i hotel „Валентина”). Władze Lwowszczyzny szukają miejsc do zamieszkania przez przesiedleńców w wiejskich miejscowościach regionu. Pod koniec kwietnia 2014 roku informowano, że ponad 800 osób zgłosiło swoje mieszkania na tymczasowe zamieszkanie dla przesiedleńców, oceniono przy tym, że na pokrycie kosztów utrzymania przesiedleńców

(w tym opłaty za wynajmowane dla nich mieszkania) potrzeba miesięcznie 2 milionów hrywien; Kijowska Obwodowa Administracja Państwowa utworzyła Sztab Operacyjnego Reagowania w zakresie rozmieszczenia wojskowych, ich rodzin oraz przesiedleńców z Krymu, Sewastopola oraz wschodu Ukrainy. Wspomniany sztab zabezpieczał organizację tymczasowego osiedlenia przesiedleńców w następujących budynkach państwowych: sanatorium „Перемога” (Wozrel), sanatorium „Україна” (Wozrel), sanatorium „Жовтень” (Koncze Zasp). Przesiedleńcy otrzymywali także wszechstronną pomoc i byli rozmieszczani na terytorium klimatycznego kurortu „Пуща-Водиця”, położonego w północno-zachodniej części Kijowa, w granicach rejonu obołońskiego: w dwóch sanatoriach „Пуща водиця” i „Супутник-1”.

Gabinet Ministrów Ukrainy przyjął w październiku 2014 r. postanowienia regulujące ważniejsze kwestie dotyczące opieki socjalnej dla osób przymusowo przemieszczonych, przyznając im m.in. miesięczną pomoc finansową w następującej wysokości: dla osób niezdolnych do pracy (inwalidzi, dzieci) – 884 hrywiny na jedną osobę (członka rodziny); dla osób zdolnych do pracy – 442 hrywiny na jedną osobę (członka rodziny). Przyznanie oraz wypłata powyższej pomocy finansowej realizowane są przez organy opieki socjalnej ludności w faktycznym miejscu zamieszkania (pobytu), na wniosek uprawnionego przedstawiciela rodziny. Pomoc udzielana jest od dnia złożenia wniosku oraz wypłacana przez okres nie dłuższy niż sześć miesięcy. Osoby zdolne do pracy otrzymują pomoc finansową przez okres dwóch miesięcy. W celu otrzymywania pomocy w ustanowionych rozmiarach w następnym okresie, osoby zdolne do pracy będą musiały podjąć pracę, w tym z pomocą państwowej służby zatrudnienia. W sytuacji, gdy zdolny do pracy członek rodziny nie zatrudni się, to wysokość pomocy dla niego na następne dwa miesiące zmniejszy się o 50%, a na następny okres pomoc zostanie całkowicie wstrzymana. Ogólna suma pomocy na rodzinę wyliczana jest jako suma pomocy na każdego członka rodziny i nie może przekraczać 2400 hrywien. Według danych Ministerstwa Polityki Socjalnej Ukrainy z dnia 5 stycznia 2015 r. „miesięcznej pomocy adresowej”, na pokrycie kosztów zamieszkania udzielono już blisko 180 tys. rodzin. W dniu 20 października 2014 r. Rada Najwyższa Ukrainy przyjęła ustawę Nr 4490-a-1 „O zapewnieniu praw i swobód osób wewnątrznie przesiedlonych”. OBWE, Rada Europy, UE i UNHCR pochwałyły władze Ukrainy za przyjęcie wspomnianej ustawy. Powyższa ustawa wprowadziła odpowiedni dokument potwierdzający status osoby wewnątrznie przesiedlonej, gwarantuje również tym osobom prawo do bezpłatnego wynajmu mieszkania na okres pół roku, wprowadza także uproszczoną procedurę rejestracji w nowym miejscu zamieszkania przesiedleńców, niezbędną do prowadzenia działalności gospodarczej, korzystania z usług administracyjnych, czy otwarcia rachunku bankowego.

Decyzje Szefa Urzędu ds. Cudzoziemców o odmowie nadania statusu uchodźcy, odmowie udzielania ochrony uzupełniającej oraz odmowie udzielenia zgody na pobyt tolerowany na terytorium RP dla omawianych osób zostały utrzymane w mocy przez organ II instancji, tj. Radę ds. Uchodźców. W związku z powyższym komendant Placówki Straży Granicznej, zgodnie z art. 310 ustawy o cudzoziemcach, wszczął wobec ww. cudzoziemców postępowanie o zobowiązaniu do powrotu. Od decyzji o zobowiązaniu do powrotu, jakie powyższy organ wydał wobec ww. cudzoziemców, zgodnie z art. 321 ww. ustawy, przysługuje odwołanie do organu wyższego stopnia, którym jest Szef Urzędu ds. Cudzoziemców. Powyższy organ dołoży natomiast wszelkich starań, aby w przypadku złożenia odwołań przez ww. osoby zobowiązane decyzją komendanta Straży Granicznej do powrotu, ich sprawy zostały rozpatrzone w sposób jak najbardziej profesjonalny i zgodny z literą prawa.

Z poważaniem

SZEF URZĘDU
do spraw CUDZOZIEMCÓW
Rafał Rogala

Oświadczenie senator Heleny Hatki

skierowane do minister infrastruktury i rozwoju Marii Wasiak

Szanowna Pani Minister!

W imieniu władz miejskich Krosna Odrzańskiego, a także mieszkańców tego miasta i okolic, kieruję do Pani Minister zapytanie dotyczące planów dofinansowania inwestycji drogowej, jaką jest budowa obwodnicy Krosna Odrzańskiego.

Zwracałam się do Pani Minister w sprawach inwestycji drogowych, w tym w sprawie obwodnicy Krosna Odrzańskiego, w oświadczeniu senatorskim na posiedzeniu Senatu w dniu 7 lutego 2015 r. Jak poinformowała mnie Pani w odpowiedzi, kwestia inwestycji dotyczącej obwodnicy Krosna Odrzańskiego będzie przedmiotem dalszych analiz w Pani ministerstwie.

Budowa obwodnicy Krosna Odrzańskiego w ocenie władz samorządowych jest kluczowa dla rozwoju miasta i regionu. Inwestycja ujęta jest w Strategii Rozwoju Województwa Lubuskiego 2020. Krosno Odrzańskie znajduje się w ciągu drogi krajowej nr 29. Jest stolicą powiatu, mają tu siedziby instytucje o znaczeniu ponadlokalnym, między innymi Nadodrzański Oddział Straży Granicznej, 44 Wojskowy Oddział Gospodarczy, urząd skarbowy, prokuratura, sąd rejonowy, komenda powiatowa Państwowej Straży Pożarnej, komenda powiatowa Policji, oddziały ZUS, KRUS, ARiMR oraz szpital powiatowy. Rozwijają się tutaj zakłady pracy, co wiąże się z rosnącym ruchem samochodowym.

W tej sytuacji dalsze zwlekanie z budową przedmiotowej obwodnicy może dorowadzić do zahamowania rozwoju miasta powiatowego i regionu. Zaniepokojona tą sytuacją zwracam się do Pani Minister z prośbą o udzielenie informacji, czy wymieniona inwestycja będzie zaplanowana do realizacji w najbliższym czasie i czy zostanie wpisana do Programu Budowy Dróg Krajowych na lata 2014–2023.

Helena Hatka

Odpowiedź

Warszawa, 14 sierpnia 2015 r.

Pan
Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

odpowiadając na oświadczenie Pani senator Heleny Hatki złożone na 79. posiedzeniu Senatu RP w dniu 24 lipca 2015 r. w sprawie wpisania budowy obwodnicy Krosna Odrzańskiego w ciąg dróg krajowych nr 29 i 32 do Programu Budowy Dróg Krajowych na lata 2014–2023 (Program) (przekazane przy piśmie z dnia 29 lipca 2015 r.; znak: BPS/043-79-3394/15), uprzejmie przekazuję następujące informacje.

Analizy w zakresie ujęcia przedmiotowej inwestycji w projekcie Programu, o których wspomina w swoim oświadczeniu Pani senator, nadal trwają. Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju analizuje zakres rzeczowy i finansowy zadań, rozważa również możliwość zmiany limitu wydatków finansowych Programu, co pozwoliłoby na włączenie do projektowanego dokumentu dodatkowych przedsięwzięć drogowych. Nale-

ży jednak pamiętać, że ostateczną decyzję w tej sprawie może podjąć jedynie Rada Ministrów. W chwili obecnej nie jest możliwe zadeklarowanie czy obwodnica Krosna Odrzańskiego znajdzie się finalnie na liście zadań priorytetowych. Niemniej jednak pragnę zapewnić, że sytuacja drogowa w m. Krosno Odrzańskie, zwłaszcza w kontekście stanu technicznego przeprawy mostowej na rzece Odrze w ciągu drogi krajowej nr 29, jest znana resortowi infrastruktury i rozwoju.

Zapewniam, że Ministerstwo dokłada wszelkich starań, by w możliwie jak największym stopniu spełnić postulaty strony samorządowej. Trzeba jednak pamiętać o ograniczeniach, jakie wynikają z dostępnych środków finansowych oraz określonych priorytetów rozwojowych.

Z poważaniem

MINISTER
z up. Paweł Olszewski
Sekretarz Stanu

Oświadczenie senatora Kazimierza Kleiny

skierowane do ministra rolnictwa i rozwoju wsi Marka Sawickiego

W nawiązaniu do mojego oświadczenia skierowanego do ministra rolnictwa i rozwoju wsi oraz do prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, złożonego na 75. posiedzeniu Senatu w dniu 21 maja 2015 r., uprzejmie informuję, że odpowiedź, jaką otrzymałem od podsekretarza stanu w ministerstwie rolnictwa, nie uczyniła zadość mojej prośbie o dokonanie analizy i oceny przedstawionego problemu. Nie wyjaśniła również wątpliwości co do skuteczności działania służb nadzorujących procesy technologiczne stosowane przy produkcji przetworów mięsnych, w szczególności mięsa świeżego i surowego oraz ryb.

Dlatego ponownie zwracam się do Pana Ministra z prośbą o informację, czy stosowany przez producentów proceder nastrzykiwania mięsa solankami i innymi preparatami przyspieszającymi proces peklowania, poprawiającymi wygląd i smak mięsa, a także zwiększającymi jego wagę, jest monitorowany przez stosowne organy w zakresie bezpieczeństwa produktu dla konsumenta i stosowania technologii zgodnych z prawem polskim i europejskim.

Proszę również o odpowiedź na pytanie, jakie działania podejmowane są przez resort rolnictwa, aby przeciwdziałać nieprawidłowościom i nieuczciwym praktykom wobec konsumentów. Czy Pan Minister nie uważa, że w celu wyeliminowania sporów kompetencyjnych między różnymi inspekcjami powinna funkcjonować jedna instytucja kontrolna badająca rynek produktów żywnościowych?

Z odpowiedzi na oświadczenie wyraźnie wynika, że jest problem podziału kompetencji i odpowiedzialności poszczególnych inspekcji, co w konsekwencji prowadzi do nieskuteczności kontroli i nadzoru nad rynkiem artykułów spożywczych.

Kazimierz Kleina

Odpowiedź

Warszawa, 2015.08.31

Szanowny Pan
Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu RP

Szanowny Panie Marszałku,

w związku z oświadczeniem złożonym przez Pana Senatora Kazimierza Kleinę podczas 79. posiedzenia Senatu RP w dniu 24 lipca 2015 r., dotyczącym skuteczności działania służb nadzorujących procesy technologiczne stosowane przy produkcji przetworów mięsnych, w szczególności mięsa świeżego i surowego oraz ryb, przedstawiam informacje w powyższym zakresie.

Na wstępie chciałbym zaznaczyć, że w niniejszej odpowiedzi nie będę prezentował przepisów regulujących zasady stosowania środków zwiększających masę mięsa (zostały one przekazane w piśmie z dnia 19 czerwca br., znak RR.jn(gch)0700-9/15(316-2551) stanowiącym odpowiedź na oświadczenie Pana Senatora Kazimierza Kleiny z dnia 21 maja 2015 r., przedstawione podczas 75. posiedzenia Senatu RP), koncentrując się na przedstawieniu informacji dotyczącej kontroli.

Zgodnie z art. 3 pkt 5 ustawy *o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych*, jakość handlowa oznacza cechy artykułu rolno-spożywczego dotyczące jego właściwości organoleptycznych, fizykochemicznych i mikrobiologicznych w zakresie technologii produkcji, wielkości lub masy oraz wymagania wynikające ze sposobu produkcji, opakowania, prezentacji i oznakowania, nieobjęte wymaganiami sanitarnymi, weterynaryjnymi lub fitosanitarnymi.

Stosownie do art. 4 ust. 1 ustawy *o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych*, wprowadzane do obrotu artykuły rolno-spożywcze powinny spełniać wymagania w zakresie jakości handlowej, jeżeli w przepisach o jakości handlowej zostały określone takie wymagania oraz dodatkowe wymagania dotyczące tych artykułów, jeżeli ich spełnienie zostało zadeklarowane przez producenta.

Powyższe oznacza, że wprowadzane do obrotu artykuły rolno-spożywcze muszą spełniać wymagania w zakresie jakości handlowej, jeśli w przepisach o jakości handlowej zostały one określone oraz dodatkowe wymagania dotyczące tych artykułów, jeżeli producent zadeklarował ich spełnienie.

W obszarze nadzoru nad jakością handlową artykułów rolno-spożywczych, w tym m.in. w zakresie procesów technologicznych stosowanych przy produkcji przetworów mięsnych, działają dwie służby kontrolne tj. Inspekcja Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych (IJHARS), podległa Ministrowi Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz Inspekcja Handlowa (IH) podległa Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów. Kompetencje kontrolne określone odpowiednio w art. 17 ust. 1 pkt 1 i ust. 3 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. *o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych* (Dz.U. z 2015 r., poz. 678) wskazują, że IJHARS prowadzi nadzór w produkcji i obrocie z wyłączeniem handlu detalicznego, który jest objęty nadzorem IH. Podział taki uwzględnia ograniczenie kontroli u przedsiębiorców. Biorąc pod uwagę, że IH kontroluje handel detaliczny w zakresie legalizacji urządzeń pomiarowych, artykułów przemysłowych, skarg konsumenckich, rzetelności obsługi itd. zasadnym jest, aby prowadziła również nadzór artykułów rolno-spożywczych co eliminuje konieczność wchodzenia do sklepów kolejnej służby inspekcyjnej.

Każda z Inspekcji realizuje kontrole na podstawie okresowych planów kontroli oraz podejmowanych kontroli nieplanowanych (doraźnych), jeżeli wymaga tego interes konsumentów lub interes gospodarczy państwa. W planach tych uwzględniane są m.in. wnioski, uwagi i propozycje przekazywane przez inne organy urzędowej kontroli żywności. Oprócz wspólnych działań służby kontrolne przekazują sobie na bieżąco informacje dotyczące stwierdzonych w toku kontroli nieprawidłowości, które wymagają również interwencji drugiej ze służb oraz zawierają porozumienia dotyczące współpracy w wybranych obszarach kontrolnych, celem wyeliminowania wątpliwości co do zakresu kompetencji i uniknięcia nakładania się kontroli, tak, aby była realizowana, zapisana w prawie europejskim, zasada nadzoru nad żywnością „od pola do stołu”. W ramach prowadzonych działań ww. Inspekcje współpracują również ze służbami kontroli działającymi w obszarze bezpieczeństwa żywności, właściwymi organami administracji rządowej w województwie, urzędami celnymi, Policją, jednostkami samorządu terytorialnego oraz państwowymi jednostkami organizacyjnymi realizującymi politykę rolną państwa.

W polskim porządku prawnym ustalono także odpowiedni system kar mających zastosowanie w przypadku naruszenia prawa żywnościowego. Ustanowione środki i kary są skuteczne, proporcjonalne i odstraszające. Przykładowo w przypadku, gdy w wyniku kontroli zostanie stwierdzone wprowadzenie do obrotu artykułu rolno-spożywczego zafałszowanego kara pieniężna przewidziana w art. 40a ust. 1 pkt 4 ustawy *o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych*, może sięgać 10% przychodu osiągniętego w roku rozliczeniowym poprzedzającym rok nałożenia kary. Kara pieniężna przewidziana w art. 40a ust. 1 pkt 4 ww. ustawy jest sankcją administracyjną, którą organ kontrolny wymierza w każdym przypadku stwierdzenia wprowadzenia do obrotu artykułu zafałszowanego. Kary mogą być nawet w określonych ustawowo przypadkach, w tym za produkcję czy wprowadzanie do obrotu żywności szkodliwej dla zdrowia lub życia człowieka, karami ograniczenia wolności lub pozbawienia wolności. Kontrole urzędowe żywności, zgodnie z treścią art. 77 ust. 1 oraz art. 79 ust. 1 ustawy *o swobodzie działalności gospodarczej* (Dz. U. z 2007 r., Nr 155, poz. 1095, z późn. zm.)

i w związku z art. 3 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 882/2004 Parlamentu Europejskiego I Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. *w sprawie kontroli urzędowych przeprowadzanych w celu sprawdzenia zgodności z prawem paszowym i żywnościowym oraz regulami dotyczącymi zdrowia zwierząt i dobrostanu zwierząt* (Dz. Urz. WE L 165 z 30.4.2004, s. 1, z późn. zm.), są przeprowadzane bez wcześniejszego uprzedzenia.

Ponieważ działania Inspekcji Handlowej w odniesieniu do nieprawidłowości na rynku mięsa i ryb, polegających na nieuzasadnionym technologicznie dodatku różnych środków zwiększających masę tych produktów, zostały przedstawione w odpowiedzi na oświadczenie Pana Senatora Kazimierza Kleinę z dnia 21 maja br. przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w piśmie z dnia 18 czerwca br., znak: DIH-073-27(2)/15/JS, poniżej w uzupełnieniu przedstawiam działania w tym zakresie podejmowane przez IJHARS.

W 2014 r. IJHARS przeprowadziła kontrolę doraźną w zakresie jakości handlowej świeżego mięsa w elementach kulinarnych. W 39 podmiotach pobrano 79 próbek mięsa, tj.:

- 59 partii mięsa wieprzowego;
- 17 partii mięsa drobiowego (elementy pozyskane z kurczaków i indyków);
- 3 partie dziczyzny (z jelenia i sarny).

Cechy organoleptyczne skontrolowanych elementów kulinarnych mięsa były zgodne z cechami zawartymi w opisie produktów (specyfikacje, karty produktu, dokumenty HACCP) oraz rozporządzeniem nr 543/2008 (określającym wymagania dla mięsa drobiowego).

Wszystkie skontrolowane partie mięsa spełniały wymagania określone dla świeżego mięsa w przepisach prawa.

Na podstawie wyników badań laboratoryjnych przeprowadzonych w laboratoriach Głównego Inspektoratu JHARS (GIJHARS) nie stwierdzono obecności barwników, substancji konserwujących, substancji stabilizujących i zwiększających wodochłonność mięsa.

Jednocześnie IJHARS co roku przeprowadza planowe kontrole w zakresie jakości handlowej przetworów mięsnych. Jednym z elementów takich kontroli jest sprawdzenie obecności niedeklarowanych dodatków do żywności, w tym karagenu i fosforanów (dodatków wiążących wodę dodaną). Podczas kontroli planowych przetworów mięsnych w 2014 r. po przeprowadzeniu badań laboratoryjnych stwierdzono niezgodność z deklaracjami w przypadku 21,0% partii wędlin. W przypadku 3,3% skontrolowanych partii przetworów mięsnych stwierdzono obecność niedeklarowanych fosforanów, a w przypadku 3,2% skontrolowanych partii obecność niedeklarowanego karagenu. Dodatkowo w 1,8% skontrolowanych partii przetworów mięsnych stwierdzono zawyżoną zawartość wody do 12 p.p. w stosunku do deklaracji.

W 2015 roku kontrole przetworów mięsnych są zaplanowane na drugie półrocze. Tak jak w latach ubiegłych z partii wędlin kontrolowanych będą pobierane próbki do badań laboratoryjnych w celu stwierdzenia obecności niedeklarowanych substancji stabilizujących i zwiększających wodochłonność wsadu mięsnego.

Podobnie co roku sprawdzana jest jakość handlowa przetworów rybnych. W latach 2013–2014 w badanych próbkach przetworów rybnych nie stwierdzono obecności niedeklarowanych fosforanów. W 2015 r. kontrola jakości handlowej przetworów rybnych zaplanowana jest na IV kwartał.

Podczas kontroli jakości handlowej przetworów mięsnych i rybnych, które będą realizowane w drugiej połowie 2015 r., zostaną uwzględnione obowiązujące od 13 grudnia 2014 r. przepisy rozporządzenia 1169/2011, ze szczególnym uwzględnieniem wymogu podania w nazwie środka spożywczego informacji o dodanej w ilości większej niż 5,0% wodzie (dotyczy produktów mięsnych i surowych wyrobów mięsnych w formie płata, sztuki mięsa, plastra, porcji lub tuszy zwierzęcej oraz produktów rybołówstwa i przygotowanych produktów rybołówstwa w formie płata, sztuki, plastra, porcji, filetu lub całego produktu rybołówstwa).

Należy podkreślić, że laboratoria GIJHARS są wysoko wyspecjalizowane w zakresie badania artykułów rolno-spożywczych, w tym w kierunku wykrywania zafałszowań. Nieustannie dążą do podnoszenia własnych kompetencji oraz do wdrażania innowa-

cyjnych metodyk pozwalających na kontrolę żywności w takim zakresie, aby wyeliminować lub ograniczyć wprowadzanie do obrotu produktów o niewłaściwej jakości oraz zafałszowanych.

Zmieniająca się sytuacja w technologii produkcji oraz zmiany w prawie żywnościowym wymuszają na GIJHARS wdrażanie własnych innowacyjnych metodyk badawczych, które nie są określone w przepisach prawa ani w normach czynnościowych. Inspekcja z bardzo dużym zaangażowaniem stara się nadać za zmianami w obszarze rynku rolno-spożywczego przyczyniając się do skutecznego eliminowania nieuczciwych praktyk i do poprawy jakości polskich produktów. Przykładem takich starań było między innymi opracowanie i wdrożenie następujących specjalistycznych metodyk badawczych:

- identyfikacja surowców w oparciu o analizę DNA,
- identyfikacja fosforanów dodanych w przetworach mięsnych i rybach,
- wykrywanie dodatku mięsa oddzielonego mechanicznie (MOM),
- wykrywanie barwników w przetworach mięsnych,
- oznaczanie ilości mięsa w wędzonkach,
- identyfikacja gatunków ryb metodą Real Time PCR,
- oznaczanie pozostałości pestycydów,
- identyfikacja jakościowa ziaren skrobi.

Inspekcja dążąc do skuteczniejszego eliminowania z rynku artykułów rolno-spożywczych niespełniających wymagań jakości handlowej określonej w przepisach, w tym artykułów rolno-spożywczych zafałszowanych, prowadzi także sprawy dotyczące skarg konsumenckich na działanie podmiotów w zakresie produkcji, składowania, konfekcjonowania i obrotu artykułami rolno-spożywczymi. Tym samym każdy sygnał o artykułach rolno-spożywczych zafałszowanych jest analizowany i podejmowane są odpowiednie działania w ramach kompetencji.

Należy również dodać, że Inspekcja Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych we współpracy z Inspekcją Handlową przeprowadziły w latach ubiegłych kontrole ukierunkowane na ujawnianie zafałszowań produktów z mięsa wołowego mięsem końskim w ramach pierwszego skoordynowanego planu kontroli opracowanego przez Komisję Europejską. W 2014 r. był realizowany drugi analogiczny plan KE. Analiza pobranych próbek żywności prowadzona jest w oparciu o laboratoria GIJHARS. Jednocześnie w GIJHARS działa Polski Punkt Kontaktowy ds. oszustw związanych z żywnością działający w Sieci Punktów Kontaktowych ds. oszustw żywnościowych utworzonej przez Komisję Europejską w państwach członkowskich.

Z poważaniem

z up. MINISTRA ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI
Podsekretarz Stanu
Tadeusz Nalewajk

Oświadczenie senatora Kazimierza Kleiny

skierowane do minister spraw wewnętrznych Teresy Piotrowskiej

Szanowna Pani Minister!

Otrzymałem od Związku Pracodawców Polski Przemysł Spirytusowy informację, w której zwrócono uwagę na zagrożenie dla interesów budżetu państwa oraz dla zdrowia publicznego związane ze spożywaniem nielegalnego alkoholu.

Z analiz chemicznych próbek nielegalnego alkoholu wynika, że jest on często zanieczyszczony substancjami szkodliwymi dla zdrowia, w szczególności chloroformem, rakotwórczą substancją obecną w ok. 85% badanych próbek. Podwyższone stężenie metanolu lub glikolu występuje niezmiernie rzadko, jednak zawsze prowadzi do poważnych zatruc. O skali problemu świadczą statystyki NFZ – w 2014 r. do polskich szpitali trafiło 395 osób z zatruciem metanolem i glikolem, a 94 z nich zmarły w trakcie hospitalizacji. Brak danych statystycznych o osobach, które nie zdążyły dotrzeć do szpitali.

Chociaż od 2008 r. sprzedaż napojów spirytusowych spada, w szczególności po podwyżce akcyzy o 15% w 2014 r., to z danych Krajowego Systemu Informacyjnego Policji wynika, że wykrywalność przestępstw w zakresie nielegalnej produkcji alkoholu w ostatnich latach dramatycznie spadła. W 2008 r. Policja wszczęła 685 postępowań w sprawie przestępstw dotyczących nielegalnej produkcji alkoholu etylowego lub napojów spirytusowych, a w 2014 r. było ich jedynie 356.

Raport firmy KPMG wskazuje, że podwyżki akcyzy powodują zwiększenie atrakcyjności nielegalnego alkoholu. Ostatnia podwyżka o 15% wiąże się nieuchronnie ze wzrostem ryzyka spożycia nielegalnego alkoholu. Oznacza to zagrożenie dla zdrowia publicznego, na co polski rząd powinien być szczególnie uwrażliwiony po nagłośnionej przez media serii zatruc metanolem znajdującym się w czeskich podróbkach napojów spirytusowych.

Mając na uwadze przedstawione kwestie, zwracam się z pytaniem: czy Ministerstwo Spraw Wewnętrznych dostrzega problem dotyczący nielegalnego alkoholu oraz konsekwencje wynikające z istnienia wspomnianego problemu? Czy Policja planuje podjęcie odpowiednich działań zabezpieczających, w szczególności w zakresie ograniczenia handlu odkażonym alkoholem oferowanym na bazarach lub w handlu obwoźnym jako wyrób regionalny lub nalewki domowej roboty? Wyrażam głębokie przekonanie, że energiczniejsze zwalczanie przez Policję problemu dotyczącego nielegalnego alkoholu może przyczynić się do zwiększenia wpływów budżetowych, a przede wszystkim korzystnie wpłynie na poziom zdrowia Polaków.

Kazimierz Kleina

Odpowiedź

Warszawa, 28 sierpnia 2015 r.

Pan
Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu RP

Szanowny Panie Marszałku,
w nawiązaniu do pisma z dnia 29 lipca 2015 roku (sygn. BPS/043-79-3396/15), przekazującego tekst oświadczenia złożonego przez Senatora RP Pana Kazimierza Kleinę podczas 79. posiedzenia Senatu RP w dniu 24 lipca 2015 roku w sprawie *handlu nielegalnym alkoholem* uprzejmie przedstawiam informacje w zakresie właściwości Ministra Spraw Wewnętrznych.

Na wstępie pragnę wskazać, że zagadnienia związane z problematyką nielegalnego obrotu alkoholem zostały ujęte m.in. w przygotowywanym obecnie projekcie *Programu przeciwdziałania i zwalczania przestępczości gospodarczej na lata 2015–2020*, w części dotyczącej diagnozy zjawiska przestępczości gospodarczej. Mając na uwadze fakt, że skuteczne zwalczanie tego rodzaju przestępczości wymaga współdziałania przedsiębiorców, administracji oraz organów ścigania, przewiduje się utworzenie platformy współpracy jako elementu stałej wymiany doświadczeń pomiędzy podmiotami prowadzącymi działalność gospodarczą a służbami i innymi instytucjami funkcjonującymi w szeroko rozumianym życiu gospodarczym.

Warto zauważyć, że problematyka przeciwdziałania i zwalczania handlu nielegalnym alkoholem, wraz z danymi dotyczącymi działań właściwych służb we wskazanym obszarze zamieszczana jest w *Raporcie o stanie bezpieczeństwa w Polsce*, który jest corocznie przygotowywany przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych (MSW) na podstawie informacji pochodzących ze służb, jak również innych resortów oraz instytucji, których zadaniem jest zapewnienie bezpieczeństwa i porządku publicznego. Wskazany *Raport* przekazywany jest Komisji Spraw Wewnętrznych Sejmu RP, a także publikowany na stronie internetowej MSW.

Ponadto należy dodać, że omawiane zagadnienie pozostaje jednym z priorytetów komórek organizacyjnych Policji zwalczających przestępczość gospodarczą. Policja prowadzi doraźne oraz planowe działania wspólnie ze Strażą Graniczną oraz Służbą Celną, współpracując jednocześnie z przedstawicielami producentów wyrobów alkoholowych w Polsce. Podkreślenia jednakże wymaga, że zgodnie z art. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. *o Służbie Celnej* (t.j.: Dz. U. z 2013 r., poz. 1404, z późn. zm.) podmiotem wiodącym w zwalczaniu przestępczości akcyzowej, w tym również przestępczości związanej z nielegalnym obrotem wyrobami alkoholowymi jest Służba Celna.

W oparciu o informacje zawarte w Krajowym Systemie Informacji Policji, w poniższej tabeli przedstawiono dane dotyczące liczby prowadzonych postępowań w zakresie szeroko rozumianej przestępczości akcyzowej za lata 2013–2014 [z wyłączeniem ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. *o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw* (t.j.: Dz. U. z 2014 r., poz. 1728)].

Akt prawny	Postępowania wszczęte w 2013 roku	Postępowania wszczęte w 2014 roku
Ustawa z dnia 10 września 1999 r. <i>Kodeks karny skarbowy</i> (t.j.: Dz. U. z 2013 r., poz. 186 z późn. zm.)	1 259	1 398
Ustawa z dnia 18 października 2006 r. <i>o wyrobie napojów spirytusowych oraz o rejestracji i ochronie oznaczeń geograficznych napojów spirytusowych</i> (t.j.: Dz. U. z 2013 r., poz. 144)	254	187
Ustawa z dnia 2 marca 2001 r. <i>o wyrobie alkoholu etylowego oraz wytwarzaniu wyrobów tytoniowych</i> (t.j.: Dz. U. z 2015 r., poz. 103)	174	169
Razem	1 687	1 754

Doprecyzowania wymaga, że dane dotyczące postępowań wszczętych na podstawie *Kodeksu karnego skarbowego* należy rozpatrywać w odniesieniu do całego obszaru przestępczości akcyzowej, bez wyodrębnienia wyrobów alkoholowych. W przypadku analogicznych danych dotyczących 2008 roku, na podstawie funkcjonującego ówczesnie Systemu Statystyki Przestępczości TEMIDA należy wskazać, że Policja wszczęła 1289 postępowań przygotowawczych w przedmiotowym zakresie.

Warto dodać, że przy zwalczaniu przestępczości nielegalnego obrotu wyrobami alkoholowymi Policja organizuje oraz bierze czynny udział w projektach o charakterze szkoleniowym. Przykładowo można wskazać, że w dniu 30 czerwca 2015 roku w siedzibie Komendy Głównej Policji w Warszawie odbyło się jednodniowe szkolenie po-

święcone problematyce przeciwdziałania i zwalczania przestępczości związanej z obrotem wyrobami spirytusowymi pochodzącymi z niewiadomego źródła. We wskazanym szkoleniu udział wzięli przedstawiciele Instytutu Psychiatrii i Neurologii w Warszawie, Związku Pracodawców „Polski Przemysł Spirytusowy”, Międzynarodowego Związku Producentów Alkoholi (IFSP), Służby Celnej oraz naczelnicy i funkcjonariusze wydziałów do walki z Przestępczością Gospodarczą komend wojewódzkich Policji i Komendy Stołecznej Policji.

Z poważaniem

MINISTER
SPRAW WEWNĘTRZNYCH
w z. Piotr Stachańczyk
Sekretarz Stanu

Oświadczenie senatora Macieja Klimy

skierowane do prezes Rady Ministrów Ewy Kopacz

Szanowna Pani Premier!

Ukraina jest ważnym i liczącym się sąsiadem Polski. Wiele polskich firm realizuje szereg inwestycji biznesowych na terenie Ukrainy. Poprzez terytorium Ukrainy realizowany jest tranzyt osób, towarów i usług, Ukrainę odwiedza też wielu polskich turystów. Od kilkunastu dni kontrolę i nadzór nad przejściami granicznymi zachodniej Ukrainy sprawują SG oraz służby celne Ukrainy, ale również organizacje paramilitarne.

Zwracam się do Pani Premier z prośbą o odpowiedzi na następujące pytania i opinie w tych kwestiach.

1. Czy na przejściach granicznych RP z Ukrainą występują ograniczenia w zakresie tranzytu i procedur granicznych?

a) czy wprowadzono dodatkowe opłaty dla przekraczających granicę?

b) czy od obywateli Polski pobierane są haracze (inne opłaty) przez organizacje paramilitarne kontrolujące przejścia graniczne oraz strefę przygraniczną w tak zwanych punktach antyprzemysłowych?

c) czy polscy obywatele, turyści zgłaszali w ostatnim okresie, że byli szykanowani, narażeni na większą liczbę zachowań przestępczych, w tym rozbojów na terenie Ukrainy?

d) czy polskie firmy zgłaszały problemy z wzrastającą liczbą przypadków korupcji i z nasileniem problemów w związku z prowadzeniem interesów na Ukrainie?

2. Czy rząd RP planuje wzmocnienie wschodniej granicy RP, zwłaszcza z Ukrainą? W ostatnich latach wycofano z jednostek SG wiele sztuk broni palnej, tak zwanej długiej. Kiedy planuje się uzupełnienie tej broni, ewentualnie jakimi rodzajami? Czy przygotowanie i ilość szkoleń funkcjonariuszy SG wobec ewentualnych zagrożeń jest wystarczająca?

3. Czy rząd RP planuje zwiększenie liczby funkcjonariuszy SG zwłaszcza na granicy polsko-ukraińskiej? Na wielu mniejszych przejściach granicznych w święta i weekendy obsada jest okrojona do zaledwie dwóch funkcjonariuszy na jednej zmianie. Obserwujemy również niestety spadek liczby etatów dla funkcjonariuszy SG (w 2013 r. było ich 16 594, a w 2014 r. – 16 192).

4. Czy granica RP jest właściwie zabezpieczona przed aktami terrorystycznymi i przestępczymi? Sprowadzenie SG tylko do roli obserwacyjno-patrołowej może być błędem.

Z wyrazami szacunku
Maciej Klima

**Odpowiedź
MINISTRA
SPRAW WEWNĘTRZNYCH**

Warszawa, 28 sierpnia 2015 r.

Pan
Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu RP

Szanowny Panie Marszałku,
w nawiązaniu do pisma z dnia 29 lipca 2015 roku (sygn. BPS/043-79-3397/15) dotyczącego oświadczenia złożonego przez Senatora RP Pana Macieja Klimę podczas 79. posiedzenia Senatu RP w dniu 24 lipca 2015 roku w sprawie kontroli i nadzoru

nad przejściami granicznymi z Ukrainą, które zostało przekazane przy piśmie Sekretarza Stanu w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów Pana Marcina Kierwińskiego z dnia 7 sierpnia 2015 roku (sygn. SPRM.INT.4813.1.2015 oraz sygn. SPRM-4813-518-(1)/15) uprzejmie przedstawiam, co następuje.

Na wstępie pragnę wskazać, że w przejściach granicznych usytuowanych na odcinku granicy Rzeczypospolitej Polskiej (RP) z Ukrainą nie występują ograniczenia w zakresie tranzytu osób, środków transportu oraz towarów. Obowiązujące procedury graniczne są realizowane zgodnie z przepisami prawa Unii Europejskiej (UE) i prawem krajowym, a także według standardów przyjętych w UE oraz w Strefie Schengen. Jednocześnie uprzejmie wyjaśniam, że osoby mające na celu przekroczenie ww. granicy państwowej muszą posiadać określony dokument (tj. paszport, wizę, kartę małego ruchu granicznego), a także dane personalne ww. osób nie mogą figurować w bazach osób niepożądanych w Polsce oraz na terenie państw Wspólnoty Europejskiej. Przekraczanie granicy państwowej nie zależy zatem od uiszczania opłat przez podróżnych. Należy przy tym dodać, że Straż Graniczna (SG) nie odnotowała zgłoszeń od polskich obywateli w zakresie praktyk polegających na pobieraniu wskazanych w wystąpieniu opłat. Do SG nie wpływały również skargi odnoszące się do sposobu postępowania przez ukraińskie służby graniczne, jak również obywatele RP nie dokonywali zgłoszeń ww. formacji dotyczących popełnienia wobec nich czynów o charakterze przestępczym, jak na przykład rozbój w związku z ich pobytem na terenie Ukrainy. Ponadto zgodnie z informacjami przekazanymi przez Komendę Główną Policji (KGP), Policja nie odnotowała wymienionych powyżej zgłoszeń oraz zgłoszeń dotyczących przestępstw korupcji popełnionych wobec polskich podmiotów w związku z prowadzeniem interesów na Ukrainie. Niemniej jednak stwierdzić należy, iż występujące na Ukrainie zjawisko przyjmowania korzyści majątkowych przez funkcjonariuszy ukraińskich służb granicznych i celnych pozostaje trudne do oszacowania.

Odnosząc się do podniesionego w wystąpieniu zagadnienia dotyczącego wzmocnienia wschodniej granicy RP pragnę wskazać, że w sierpniu 2015 roku nastąpiło ww. wzmocnienie na odcinkach polsko-ukraińskim oraz polsko-białoruskim, pozostających we właściwości terytorialnej Nadbużańskiego Oddziału SG. Wskazane wzmocnienie polegało na doposażeniu placówek SG bezpośrednio ochraniających odcinek granicy państwowej, tak aby posiadały na wyposażeniu 40 kompletów pistoletów maszynowych PM-98 wraz z amunicją. Ponadto w związku z planowanym wprowadzeniem nowych norm należności sprzętu uzbrojenia i techniki specjalnej przewiduje się (przede wszystkim w oparciu o „Koncepcję stosowania karabinków, karabinów i karabinów maszynowych w SG”) doposażenie placówek SG w karabiny maszynowe w liczbie minimum 1 komplet na 50 etatów, ale nie mniej niż 2 komplety na placówkę SG. Jednocześnie należy dodać, że Bieszczadzki Oddział SG planuje we wrześniu 2015 roku pozyskać z innych jednostek organizacyjnych SG następującą broń: 2 komplety 7,62 mm karabinków AKMSŁ z noktowizorem oraz 12 kompletów 7,62 mm karabinów wyborowych SWD.

W kontekście omawianego zagadnienia warto dodać, że ochrona granicy państwowej z Ukrainą następuje także poprzez wspólne patrole polskich funkcjonariuszy SG prowadzone z funkcjonariuszami służb granicznych państw sąsiednich, podczas których wykorzystywany jest sprzęt techniczny i łączności, w tym przykładowo przenośne zestawy termowizyjne, pojazdy służbowe, statki powietrzne i pływające. Opisana forma działań znajduje zastosowanie na drogach dojazdowych do przejść granicznych, a także w przypadku wystąpienia zagrożeń zidentyfikowanych na danym odcinku granicy. Ponadto SG realizując zadania mające na celu ochronę granicy państwowej współpracuje także m.in. z Policją, Służbą Celną, Żandarmerią Wojskową (ŻW), Inspekcją Transportu Drogowego (ITD) oraz Strażą Ochrony Kolei (SOK). Należy również wskazać, że trwają prace nad wykorzystaniem bezzałogowych statków latających w ochronie granicy państwowej. Funkcjonariusze SG biorą również udział w pracach naukowo-badawczych na rzecz rozwoju technicznych systemów wspomagających ochronę granicy państwowej.

Przechodząc do kolejnych kwestii podniesionych w wystąpieniu uprzejmie informuję, że zagadnienia dotyczące szkoleń w SG zostały uregulowane w zarządzeniu Nr 106 Komendanta Głównego Straży Granicznej z dnia 19 grudnia 2014 r. *w sprawie*

zakresu oraz szczegółowych zasad szkolenia funkcjonariuszy i pracowników Straży Granicznej (Dz. Urz. KGSG poz. 133 z późn. zm.). Funkcjonariusze oraz pracownicy ww. formacji kierowani są na szkolenia przy uwzględnieniu potrzeb służbowych jednostek organizacyjnych lub komórek organizacyjnych, w których pełnią służbę lub są zatrudnieni. Wskazane szkolenia przeprowadzane są w ośrodkach szkolenia SG, a także w zależności od potrzeb, w oddziałach i ośrodkach SG oraz komórkach organizacyjnych Komendy Głównej Straży Granicznej.

Szkolenia przeznaczone dla funkcjonariuszy SG realizowane są jako:

- 1) szkolenie kwalifikowane, które obejmuje szkolenie: podstawowe, w zakresie szkoły podoficerskiej, w zakresie szkoły chorążych, oraz przeszkolenie specjalistyczne do mianowania na pierwszy stopień oficerski SG;
- 2) doskonalenie zawodowe, w skład którego wchodzi:
  - a) doskonalenie centralne – prowadzone przez ośrodki szkolenia SG na podstawie rocznego harmonogramu ww. doskonalenia opracowanego przy uwzględnieniu potrzeb szkoleniowych zgłoszonych przez kierowników poszczególnych jednostek organizacyjnych SG, mające na celu uzyskanie oraz rozszerzenie przez funkcjonariuszy i pracowników SG kwalifikacji zawodowych;
  - b) doskonalenie lokalne – organizowane i prowadzone bezpośrednio w jednostkach organizacyjnych SG, mające na celu aktualizowanie kwalifikacji zawodowych przez funkcjonariuszy i pracowników SG oraz podnoszenie sprawności fizycznej oraz umiejętności strzeleckich funkcjonariuszy SG;
  - c) doskonalenie zewnętrzne – organizowane i prowadzone przez podmioty spoza SG na potrzeby funkcjonariuszy i pracowników jednostek organizacyjnych SG w zakresie, w którym nie jest możliwe przeprowadzenie szkoleń w ramach realizowanego szkolenia centralnego i lokalnego.

Natomiast kwestie związane z przygotowaniem funkcjonariuszy SG pod kątem wykorzystania broni służbowej oraz zasady organizacji strzelań z wszystkich jednostek broni palnej, będącej na wyposażeniu ww. formacji, w tym również tzw. długiej zostały określone w *Instrukcji w sprawie organizacji i prowadzenia strzelania z broni strzeleckiej w Straży Granicznej* stanowiącej załącznik do zarządzenia Nr 45 Komendanta Głównego Straży Granicznej z dnia 6 lipca 2012 r. w sprawie organizacji i prowadzenia strzelań z broni strzeleckiej w Straży Granicznej (Dz. Urz. KGSG poz. 40 z późn. zm.). Stosownie do §5 ust. 1 ww. *Instrukcji*, treningi strzeleckie dla funkcjonariuszy SG organizuje się co najmniej raz na kwartał. Należy przy tym jednak wskazać, że zgodnie z przyjętą praktyką wymienione treningi przeprowadzane są znacznie częściej, w zależności od bieżących potrzeb w tym zakresie oraz posiadanych możliwości danej jednostki organizacyjnej SG. Przedstawiając powyższe warto dodać, że w ostatnim czasie z zakresu posługiwania się bronią długą zostało przeszkolonych łącznie około 1 550 funkcjonariuszy SG, planowana jest również realizacja kolejnych szkoleń w ww. zakresie. Ponadto należy wskazać, że biorąc pod uwagę występujące zagrożenia związane z realizacją zadań służbowych w bezpośredniej ochronie granicy państwowej, jak również aktualną sytuację geopolityczną oraz zidentyfikowane obszary zagrożeń, w 2015 roku funkcjonariusze SG uczestniczą w szkoleniach realizowanych wspólnie z żołnierzami Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej.

W kontekście zagadnienia dotyczącego obsady funkcjonariuszy SG w przejściach granicznych pragnę wyjaśnić, że jest ona dostosowana do wielkości danego przejścia granicznego, panującego w nim aktualnie natężenia ruchu oraz wynika z konieczności zabezpieczenia przejścia przed przypadkami polegającymi na ominięciu kontroli granicznej, siłowym przekroczeniu granicy przy wykorzystaniu pojazdów oraz samowolnym oddaleniu się osób kontrolowanych lub zatrzymanych. Dodatkowo teren przejść granicznych jest objęty stałym monitoringiem ze strony służby dyżurnej SG oraz zabezpieczony poprzez posterunki na wjeździe i wyjeździe na teren przejścia granicznego, a także planowane stosownie do potrzeb patrole. W przypadku obsady małych przejść granicznych należy wskazać, iż przeciętnie w ramach jednej zmiany kontroli ruchu granicznego planowanych jest do służby od kilku do kilkudziesięciu funkcjonariuszy SG w zależności od natężenia ruchu w przejściu granicznym. Ponadto we wszystkich placówkach SG obsługujących przejścia graniczne zawsze poza tzw. eki-

pą kontrolerską planowane są patrole realizujące zadania w ochronie granicy państwowej poza obszarem przejść granicznych. Jednocześnie w przypadku stwierdzenia zwiększonego zagrożenia dla granicy państwowej możliwe jest podjęcie dodatkowych działań polegających na:

- zwiększeniu liczby patroli zaangażowanych bezpośrednio w ochronę granicy państwowej;
- wzmocnieniu najbardziej zagrożonych odcinków granicy państwowej poprzez zasilenie zasobów kadrowych placówek i oddziałów SG (kierowanie do służby nieetatowych pododdziałów odwodowych oraz funkcjonariuszy Karpackiego Ośrodka Wsparcia Straży Granicznej) oraz doposażeniu ich w sprzęt specjalistyczny;
- wystąpieniu do służb współdziałających (Policji, Służby Celnej, SOK, ŻW, ITD) z wnioskiem o zwiększenie liczby patroli realizowanych przez ww. służby wspólnie ze SG w ochronie granicy państwowej i na drogach dojazdowych do granicy państwa oraz do zabezpieczenia rejonu przejść granicznych;
- zwiększeniu wykorzystania lotnictwa SG do realizacji zadań w ochronie granicy państwowej z powietrza.

Jednocześnie uprzejmie informuję, że w lipcu 2015 roku do służby w SG przyjęto 118 funkcjonariuszy, z których około 70% zostało skierowanych do jednostek organizacyjnych ww. formacji realizujących zadania na zewnętrznej granicy UE (granica wschodnia RP). Ponadto w październiku 2015 roku zakłada się przyjęcie do służby w SG 198 funkcjonariuszy. Spośród wskazanej powyżej liczby funkcjonariuszy ponad 40% wzmocni osobowo jednostki organizacyjne SG realizujące zadania na wschodniej granicy Polski, 53% zostanie skierowanych do placówek Nadwiślańskiego oraz Nadodrzańskiego Oddziału SG (wzmocnienie osobowe granicznych przejść lotniczych oraz grup do spraw wspólnych polsko-niemieckich placówek SG w Świecku i w Zgorzelcu) oraz 7% przyjętych osób zostanie rozdysponowanych pomiędzy Morskim a Śląsko-Małopolskim Oddziałem SG. Zrealizowanie wymienionych przyjęć pozwoli na osiągnięcie, na dzień 31 grudnia 2015 roku, wskaźnika zatrudnienia funkcjonariuszy SG (w stosunku do obecnej wielkości stanu etatu formacji) na poziomie 90,75%, co oznacza wzrost w porównaniu z obecnym o około 1,93%.

Należy również wskazać, że planowane na lata 2016–2022 zmiany organizacyjne w SG mające na celu dokończenie procesu przekształceń tej formacji w wiodącą służbę graniczno-migracyjną będą ukierunkowane przede wszystkim na stworzenie warunków racjonalnego gospodarowania posiadanymi zasobami ludzkimi, zaś zakładany do osiągnięcia docelowo stan etatowy jednostek organizacyjnych SG będzie zbliżony do możliwości zatrudnienia wyznaczonych wielkością przyznaną ww. formacji z budżetu państwa środków finansowych, tj. przy obecnej skali zadań utrzymywany zostanie na poziomie około 15 400 funkcjonariuszy SG oraz około 3 500 pracowników. Uwzględniając ich aktualny poziom zakłada się, iż w poszczególnych latach ww. okresu, przyjęcia kandydatów do służby w SG, z uwzględnieniem naturalnej fluktuacji kadr, kształtować się będą na poziomie około 550 nowych funkcjonariuszy rocznie. Tym samym, w świetle przedstawionych powyżej uwarunkowań, w 2016 roku wskaźnik zatrudnienia funkcjonariuszy SG będzie miał tendencję rosnącą i na dzień 31 grudnia 2016 roku powinien kształtować się na poziomie 93,71%. W latach następnych nastąpi jego dalszy wzrost.

Odnosząc się do ostatniego z podniesionych w wystąpieniu zagadnień uprzejmie informuję, że zgodnie z art. 1 ust. 2 pkt 5d ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej (t.j.: Dz. U. z 2014 r., poz. 1402 z późn. zm.) ustawowym zadaniem Straży Granicznej (SG) pozostaje współdziałanie z innymi organami i służbami w zakresie rozpoznawania zagrożeń terroryzmem i przeciwdziałania tym zagrożeniom. Powyższe realizowane jest m.in. przez pion operacyjno-śledczy SG i następuje w szczególności poprzez współpracę z Centrum Antyterrorystycznym Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego (CAT ABW) i jego miejscowymi delegaturami, do których przekazywane są informacje zgodnie z opracowanym Katalogiem incydentów podlegających meldowaniu. Ponadto SG prowadzi międzynarodową wymianę informacji w omawianym obszarze za pośrednictwem Europolu. Jednocześnie w ramach realizowanych przez

ww. służbę czynności operacyjno-rozpoznawczych dokonywane jest rozpoznanie skupisk cudzoziemców z krajów wysokiego ryzyka oraz wytypowanych cudzoziemców przekraczających granicę RP. Należy również wskazać, że przedstawiciele Zarządu Operacyjno-Śledczego Komendy Głównej Straży Granicznej biorą udział w pracach międzyresortowych zespołów i grup roboczych zajmujących się tematyką terrorystyczną. Wynikiem ww. prac było m.in. opracowanie profili tzw. zagranicznych bojowników (*foreign fighters*), które zostały wprowadzone do pragmatyki służbowej w SG.

Jednocześnie uprzejmie informuję, że w związku z panującą na świecie sytuacją związaną m.in. z nasileniem się w ostatnim czasie zagrożeń terrorystycznych oraz ruchem migracyjnym z krajów objętych konfliktami zbrojnymi i państw tzw. „podwyższonego ryzyka” SG podjęła czynności mające na celu zapewnianie właściwej ochrony oraz zabezpieczenie granicy państwowej zarówno na odcinku granicy „zielonej”, jak i w przejściach granicznych usytuowanych na odcinku granicy z Ukrainą, Białorusią i Federacją Rosyjską. Mając powyższe na uwadze wskazana formacja zintensyfikowała działania dotyczące przeciwdziałania ww. zagrożeniom na granicy zewnętrznej UE oraz Strefy Schengen polegające m.in. na:

- 1) sprawdzaniu dokumentów w bazach danych w trakcie przeprowadzania odpraw granicznych osób, określonych w art. 7 ust. 2 rozporządzenia (WE) Nr 562/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 marca 2006 r. *ustanawiającego wspólnotowy kodeks zasad regulujących przepływ osób przez granice (kodeks graniczny Schengen)* (Dz. U. UE L Nr 105, s. 1 z późn. zm.);
- 2) dokonywaniu pełnych sprawdzeń w dostępnych bazach poszukiwawczych, w szczególności w Systemie Informacyjnym Schengen drugiej generacji (SIS II) w stosunku do kategorii osób, których trasa podróży może wskazywać na wyjazd do bądź powrót z regionów objętych konfliktami zbrojnymi oraz krajami sąsiadującymi z ww. regionami;
- 3) kierowaniu, w miarę potrzeb, na drugą linię kontroli w celu dalszej weryfikacji osób korzystających z prawa UE do swobodnego przemieszczania, które legitymują się dokumentami podróży wypełnionymi ręcznie bądź nie posiadają w ww. dokumentach strefy przeznaczonej do odczytu maszynowego (*Machine Readable Zone*);
- 4) wykorzystywaniu podczas przeprowadzania sprawdzeń bazy danych Interpolu dotyczącej skradzionych i zagubionych dokumentów (baza SLTD) w przypadku wystąpienia wątpliwości dotyczących przedstawionych do kontroli dokumentów podróży oraz wobec wytypowanych osób z państw trzecich;
- 5) prowadzeniu bieżącej analizy ryzyka oraz profilowania określonych kategorii podróżnych, w tym osób zaangażowanych bądź mających związek z działalnością terrorystyczną, w trakcie realizacji czynności służbowych;
- 6) zapoznawaniu się z galerią znajdującą się w Zintegrowanym Systemie Ewidencji 6 (ZSE6), w którym zamieszczane są zdjęcia osób podejrzanych lub poszukiwanych.

Warto również dodać, że SG realizuje cel szczegółowy przyjętego uchwałą Nr 252 Rady Ministrów z dnia 9 grudnia 2014 r. (M.P. poz. 1218), *Narodowego Programu Antyterrorystycznego na lata 2015–2019* pn. „Poprawa zdolności do zapobiegania zagrożeniom o charakterze terrorystycznym”, w ramach którego znajduje się m.in. zadanie dotyczące wzmocnienia rozpoznania migracyjnego w stosunku do cudzoziemców pochodzących z krajów podwyższonego ryzyka, przebywających na terytorium RP, potencjalnie narażonych na zjawisko radykalizacji i rekrutacji do organizacji terrorystycznych. W związku z powyższym komórki organizacyjne SG właściwe w sprawach cudzoziemców wykonując m.in. działania w zakresie kontroli legalności pobytu i zatrudnienia lub wobec cudzoziemców ubiegających się o tytuły pobytowe na terytorium RP, prowadzą rozpoznanie w stosunku do cudzoziemców pochodzących z krajów podwyższonego ryzyka pod kątem narażenia na zjawisko radykalizacji i rekrutacji do organizacji terrorystycznych.

Ponadto pragnę wskazać, że zgodnie z uchwaloną w dniu 9 lipca 2015 roku ustawą o zmianie ustawy o Straży Granicznej oraz niektórych innych ustaw, która w dniu 11 sierpnia 2015 roku została przekazana do podpisu Prezydenta Rzeczypospolitej

Polskiej, w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa publicznego lub zakłócenia porządku publicznego w zasięgu terytorialnym przejścia granicznego oraz w strefie nadgranicznej, w szczególności m.in. zagrożenia przestępstwem o charakterze terrorystycznym lub jego dokonania w stosunku do obiektów lub urządzeń wykorzystywanych przez SG, lub mogących skutkować niebezpieczeństwem dla życia ludzkiego – jeżeli użycie sił wskazanej formacji okaże się niewystarczające lub uzasadnia to stopień zagrożenia, do pomocy SG mogą być użyte oddziały i pododdziały Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej.

Z poważaniem

MINISTER
SPRAW WEWNĘTRZNYCH
z up. Piotr Stachańczyk
Sekretarz Stanu

**Oświadczenie senatora Macieja Klimy
oraz senatora Marka Martynowskiego**

skierowane do prezes Rady Ministrów Ewy Kopacz

Szanowna Pani Premier!

Od kilku miesięcy w sektorze bankowym UE występują symptomy zagrożenia związane z trudnościami realizacji płatności bieżących Grecji. W Europie od kilku lat wprowadza się nowe standardy bezpieczeństwa i nadzoru, jeśli chodzi o instytucje finansowe. Inwestycje zagraniczne w polskim sektorze bankowym przekładają się na kontrolowanie ponad 60,4% aktywów polskich banków. Dobre krajowe rozwiązania dotyczące nadzoru, kontroli i interwencji mogą okazać się niewystarczające w obliczu problemów transgranicznych instytucji finansowych obecnych na terenie RP.

Zwracam się do Pani Premier z prośbą o opinię i odpowiedź na następujące pytania.

1. W jakim zakresie rząd RP, KNF i inne instytucje uczestniczą w procesie kształtowania nowych rozwiązań dotyczących nadzoru nad sektorem finansowym w UE?

2. Na jakim etapie jest wprowadzanie dyrektyw BRR i DGS do polskiego prawa?

3. Czy bezpieczeństwo polskiego systemu finansowego jest zachowane?

4. Jakie jest stanowisko rządu RP w sprawie unii bankowej oraz ewentualnie nadzoru SSM przez EBC?

5. Czy przedstawiciele rządu RP i instytucji polskich uczestniczą w pracach Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego, EBA, a konkretnie Resolution Committee (ResCo), związanych ze standardami technicznymi, rekomendacjami, wytycznymi, zasadami dotyczącymi operacji uporządkowanej upadłości banków?

6. Jakie polskie instytucje finansowe (banki) podlegają kontroli europejskiego nadzoru i czy zgodnie z dyrektywą BRR posiadają plany własnej upadłości (w relacji kraj macierzysty – goszczący)? Czy struktury banków matek są wystarczająco bezpieczne z punktu widzenia polskich interesów (spółek córek)?

7. Czy RP posiada wpływ na Single Resolution Mechanism (SRM)?

8. Jakie strategie resolution (SPE, MPE) mają w planach spółki matki kontrolujące polskie banki?

Z wyrazami szacunku
Maciej Klima
Marek Martynowski

**Odpowiedź
MINISTRA FINANSÓW**

Warszawa, 31 sierpnia 2015 r.

Pan
Jan Wyrowiński
Wicemarszałek Senatu

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na wspólne oświadczenie złożone przez senatorów Macieja Klimę i Marka Martynowskiego przekazane przy piśmie z dnia 29 lipca 2015 r. (sygn.: BPS/043-79-3398/15) uprzejmie proszę o przyjęcie następujących wyjaśnień na po-

stawione pytania. Jednocześnie informuję, że treść odpowiedzi została przygotowana w porozumieniu z Przewodniczącym Komisji Nadzoru Finansowego oraz Bankowym Funduszem Gwarancyjnym.

Ad 1. W jakim zakresie rząd RP, KNF i inne instytucje uczestniczą w procesie kształtowania nowych rozwiązań dotyczących nadzoru nad sektorem finansowym w UE?

Ministerstwo Finansów i Komisja Nadzoru Finansowego biorą aktywny udział w procesie kształtowania nowych rozwiązań dotyczących nadzoru nad sektorem finansowym w UE. MF uczestniczy w procesach negocjacji aktów prawnych pierwszego poziomu (dyrektyw, rozporządzeń). Natomiast KNF pełni rolę doradczą wobec MF, opiniując otrzymane z MF projekty i dostarczając informacji dot. rynku finansowego w Polsce. W zakresie tzw. aktów delegowanych, KNF uczestniczy w pracach Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego (EUNB), gdzie poprzez swych przedstawicieli ma wpływ na wydawane przez EUNB rekomendacje i wytyczne, przekazywane do KE po rady techniczne, czy opracowywane projekty standardów technicznych.

Należy podkreślić, że w zależności od tematyki, w procesie opiniowania nowych rozwiązań bierze udział także Narodowy Bank Polski oraz Bankowy Fundusz Gwarancyjny.

Ad 2. Na jakim etapie jest wprowadzenie dyrektyw BRR i DGS do polskiego prawa?

Projekt *ustawy o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji* stanowi implementację Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/59/UE z dnia 15 maja 2014 r. ustanawiającej ramy na potrzeby prowadzenia działań naprawczych oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji w odniesieniu do instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych (BRR) oraz Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/49/UE z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie systemów gwarancji depozytów (DGS). Projekt ten został w dniu 7 sierpnia br. skierowany do ponownych uzgodnień zgodnie z §14c ust. 2 uchwały nr 49 Rady Ministrów z dnia 19 marca 2002 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów. Obecnie Ministerstwo Finansów analizuje uwagi zgłoszone przez zainteresowane instytucje. Następnym etapem będzie przekazanie projektu do rozpatrzenia przez Komitet do Spraw Europejskich.

Ad 3. Czy bezpieczeństwo polskiego systemu finansowego jest zachowane?

Sytuacja sektora finansowego jest stabilna. Najważniejszy wpływ na sytuację systemu finansowego ma sytuacja sektora bankowego, który w polskich realiach rynkowych odgrywa kluczową rolę na rynku kapitałowym.

Banki krajowe są dobrze wyposażone w kapitał, a ich model biznesowy jest prawie we wszystkich przypadkach rentowny. Nie oznacza to, że KNF nie widzi zagrożeń, na które narażone są banki, dlatego też podjęła szereg działań (m.in. tzw. polityka dywidendowa mająca na celu ograniczenie wypłat z zysku przez banki w zależności od ich siły kapitałowej, rekomendacje nadzorcze), które mają na celu wzmocnienie pozycji kapitałowej banków oraz zapewnienie ich stabilnego wzrostu.

W Polsce standardem jest tradycyjny model bankowości oparty głównie na przyjmowaniu depozytów i udzielaniu kredytów, co sprawia, że ryzyko kredytowe jest głównym ryzykiem na jakie narażone są banki. Tempo wzrostu akcji kredytowej zbliżone jest do dynamiki PKB, co ogranicza możliwość narastania nierównowag ekonomicznych. Do pozytywnych aspektów polityki kredytowej zaliczyć można również spadający odsetek walutowych kredytów mieszkaniowych. Ryzyko związane z działalnością handlową banków jest niewielkie ze względu na jej małą skalę. W ostatnim czasie zauważyć można było poprawę jeśli chodzi o finansowanie banków, co ma związek z wzrostem depozytów gospodarstw domowych (pomimo historycznie niskich stóp procentowych). Wynik finansowy w 2014 r. był na historycznie wysokim poziomie 15,89 mld zł i był o 2,28% wyższy od poprzedniego rekordowego wyniku z 2011 r. Zgodnie z najnowszymi danymi, wynik finansowy netto sektora za pierwsze półrocze br. wyniósł 7,96 mld zł i był o 8,16% niższy niż w analogicznym okresie ubiegłego roku.

Z drugiej strony KNF zidentyfikowała zagrożenia i wyzwania jakie stoją przed sektorem bankowym. Do negatywnych tendencji należy zaliczyć niski udział kredytów dla przedsiębiorstw w kredytach ogółem, a także plany zwiększenia portfeli kredytów konsumpcyjnych (zob. raport dot. planów finansowych banków ze strony KNF), które co prawda charakteryzuje relatywnie wysoka dochodowość, ale z drugiej strony duży jest udział kredytów niepracujących. Na dochodowość oraz stabilność banków w istotny sposób wpłynąć może ustawowe uregulowanie kwestii kredytów walutowych, które w zależności od przyjętych rozwiązań, może stanowić dla sektora koszt nawet do 21 mld zł.

Kolejnym problemem z jakim muszą zmierzyć się banki są depozyty o relatywnie krótkich terminach zapadalności, którymi finansowane są długoterminowe kredyty. Wyzwaniem przed jakim stoją banki jest rozwinięcie rynku długoterminowych instrumentów dłużnych, które będą w stanie zapewnić uzyskanie stabilnego długoterminowego finansowania.

Istotnymi kwestiami rzutującymi na dochodowość banków są spadające przychody z tytułu odsetek (historycznie niskie stopy procentowe) oraz opłat i prowizji (ustawowe obniżenie stawek interchange) przy rosnących kosztach ogólnego zarządu (wzrost składki na Bankowy Fundusz Gwarancyjny).

Ad 4. Jakie jest stanowisko rządu RP w sprawie unii bankowej oraz ewentualnie nadzoru SSM przez EBC?

Na wstępie warto zauważyć, iż stanowisko rządu RP w sprawie unii bankowej w ostatnim czasie nie uległo zmianie.

Wejście w życie rozporządzenia ustanawiającego SSM, rozporządzenia ustanawiającego SRM oraz uzgodnienie umowy międzyrządowej o przekazywaniu i uwspólnianiu składek na rzecz Jednolitego Funduszu Restrukturyzacji i Uporządkowanej Likwidacji (IGA SRF) zakończyło proces budowy podstawowej bazy prawnej unii bankowej. Istotnym wyzwaniem będzie natomiast sprawne wdrożenie projektu, którego skala przez wielu ekspertów porównywana jest do ustanowienia wspólnej waluty. I filar unii bankowej (SSM) rozpoczął funkcjonowanie w pełnym wymiarze w listopadzie ubiegłego roku, natomiast II filar (SRM) – z dniem 1 stycznia 2015 r. (przy czym powinien się on stać w pełni operacyjny wraz z początkiem 2016 r., pod warunkiem wcześniejszej ratyfikacji IGA SRF przez wymaganą zgodnie z umową liczbę państw członkowskich uczestniczących w unii bankowej).

W dniu 21 maja 2015 r. Polska, wraz z pozostałymi państwami członkowskimi (z wyjątkiem Wielkiej Brytanii i Szwecji), zdecydowała się na podpisanie umowy o przekazywaniu i uwspólnianiu składek na rzecz SRF. Warto podkreślić, iż decyzja ta nie zobowiązuje Polski do ratyfikacji umowy w określonym terminie, a tym bardziej nie kreuje zobowiązania do przystąpienia do unii bankowej poprzez nawiązanie bliskiej współpracy z EBC.

Polska zachowuje pełne prawo do podjęcia decyzji o przystąpieniu do unii bankowej w dowolnym momencie, najpóźniej w momencie przyjęcia przez nasz kraj wspólnej waluty. Podpisanie umowy przez Polskę na obecnym etapie stanowiło przede wszystkim wyraz poparcia ze strony naszego kraju dla inicjatyw mających na celu wzmocnienie stabilności finansowej strefy euro, a jednocześnie dało wyraz woli utrzymania przez Polskę dotychczasowego poziomu zaangażowania w procesy integracyjne w UE w formacie EURO plus.

Termin ratyfikacji umowy przez Polskę nie został jeszcze określony. Bierzymy pod uwagę różne możliwości, jednak z uwagi na fakt, iż w praktyce umowa ta będzie miała zastosowanie w odniesieniu do naszego kraju dopiero w momencie przystąpienia do SSM/SRM, kwestia ratyfikacji IGA jest uwarunkowana strategią przystąpienia Polski do unii bankowej.

Polska nie podjęła na chwilę obecną decyzji co do przystąpienia do unii bankowej poprzez nawiązanie bliskiej współpracy z EBC. Musimy mieć pewność, że jednolite rozwiązania będą bezpieczne dla Polski – systemu nadzorczego, bankowego oraz finansów publicznych, co stanie się możliwe dopiero po przeprowadzeniu kompleksowej i szczegółowej analizy całego pakietu legislacyjnego oraz dokonaniu oceny jego funkcjonowania w codziennej praktyce właściwych organów krajowych i unijnych.

Nie bez znaczenia pozostaje również fakt, iż prawdziwie jednolity i w pełni operacyjny system restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji banków powstanie po zakończeniu okresu przejściowego, wraz z upływem którego przestaną istnieć krajowe części SRF oraz nastąpi całkowite uwspólnotowienie środków zgromadzonych w SRF. W tym samym okresie, zgodnie z oświadczeniem Rady ECOFIN z grudnia 2013 r., mają zostać podjęte prace zmierzające do stworzenia wspólnego mechanizmu zabezpieczającego dla SRF. Polska i inne zainteresowane państwa spoza strefy euro uzyskały gwarancję udziału w tych pracach.

Podsumowując można wskazać, iż analiza potencjalnych korzyści i możliwych negatywnych tendencji związanych z ewentualną akcesją Polski do unii bankowej w okresie poprzedzającym przyjęcie wspólnej waluty będzie uwarunkowana przede wszystkim oceną rzeczywistego funkcjonowania unii bankowej, kierunku jej dalszego rozwoju oraz sposobu jej postrzegania przez rynki finansowe na tle obecnej infrastruktury krajowej.

Ad 5. Czy przedstawiciele rządu RP i instytucji polskich uczestniczą w pracach Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego, EBA, a konkretnie Resolution Committee (ResCo), związanych ze standardami technicznymi, rekomendacjami, wytycznymi, zasadami dotyczącymi operacji uporządkowanej upadłości banków?

EUNB (EBA) jest agencją UE, powstałą na mocy Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1093/2010 z dnia 24 listopada 2010 r. w sprawie ustanowienia Europejskiego Urzędu Nadzoru (Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego), zmiany decyzji nr 716/2009/WE oraz uchylecia decyzji Komisji 2009/78/WE. Głównym organem decyzyjnym EUNB jest Rada Organów Nadzoru, w której zasiadają przedstawiciele wszystkich organów nadzoru UE, w tym KNF. Ponadto w składzie EUNB można wyróżnić także Zarząd, Przewodniczącą, Dyrektora Wykonawczego oraz Komisję Odwoławczą. *Resolution Committee (ResCo)*, którego w szczególności dotyczy pytanie, jest jednym z komitetów EUNB, którego stworzenie wynikało bezpośrednio z Dyrektywy BRR. Zgodnie z art. 127 ww. Dyrektywy, Komitet EUNB ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji (ResCo) jest stałym wewnętrznym komitetem, powołanym przede wszystkim w celu przygotowywania projektów regulacyjnych standardów technicznych i projektów wykonawczych standardów technicznych, związanych z zadaniami przekazanymi organom ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, zgodnie z postanowieniami ww. dyrektywy. Projekty zaakceptowane przez Radę Organów Nadzoru przekazywane są do Komisji Europejskiej. Należy podkreślić, że Rada Organów Nadzoru nie może wpływać na treść projektów, może je jedynie zaakceptować lub w całości odrzucić odpowiednio uzasadniając taką decyzję. W zakresie podstawowym zaś decyzje te są wypracowywane na poziomie grupy roboczej i dedykowanych zespołów zadaniowych. Dla kwestii przymusowej restrukturyzacji, dedykowaną grupą roboczą jest Podgrupa ds. Zarządzania Kryzysowego, w której w pełni uczestniczą pracownicy Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego (UKNF) oraz Bankowy Fundusz Gwarancyjny (BFG).

Należy dodać, że BFG uczestniczy w pracach EBA jako gwarant depozytów, a także ze względu na projekt *ustawy o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji* jako przyszły organ przymusowej restrukturyzacji. Obecnie w obradach ResCo biorą udział przedstawiciele instytucji z państw UE na prawach członka (gdy dany kraj dokonał pełnej implementacji dyrektywy BRRD) lub obserwatora (w pozostałych przypadkach). Ze strony BFG w posiedzeniach ResCo uczestniczy Prezes BFG. Przepisy nie przewidują uczestnictwa w tym Komitecie przedstawiciela MF oraz KNF. Pracownicy BFG są także członkami stałej grupy roboczej zajmujących kolegiami ds. restrukturyzacji (*Taskforce on Resolution Colleges and Notifications*).

Ad 6. Jakie polskie instytucje finansowe (banki) podlegają kontroli europejskiego nadzoru i czy zgodnie z dyrektywą BRR posiadają plany własnej upadłości? Czy struktury banków matek są wystarczająco bezpieczne z punktu widzenia polskich inwestorów?

Europejski Bank Centralny (EBC) jest organem odpowiedzialnym za nadzór skonsolidowany nad największymi grupami bankowymi w strefie euro.

Zgodnie z art. 113 ust. 1 Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie warunków dopuszczenia instytucji kredytowych do działalności oraz nadzoru ostrożnościowego nad instytucjami kredytowymi i firmami inwestycyjnymi, zmieniającej dyrektywę 2002/87/WE i uchylającej dyrektywy 2006/48/WE oraz 2006/49/WE (tzw. dyrektywa CRD IV), realizując swoje zadania w ramach jednolitego mechanizmu nadzorczego (SSM) składającego się z EBC i właściwych organów krajowych, zgodnie z art. 6 Rozporządzenia Rady (UE) Nr 1024/2013 z dnia 15 października 2013 roku powierzającego EBC szczególne zadania w odniesieniu do polityki związanej z nadzorem ostrożnościowym nad instytucjami kredytowymi – EBC koordynuje przeprowadzenie, przy współpracy członków Kolegium nadzorczego (w tym przedstawicieli KNF jako właściwego organu sprawującego nadzór nad polskimi bankami córkami banków strefy euro) – dialogu w zakresie oceny adekwatności kapitałowej wskazanych grup i oceny ryzyka płynności tych grup. Sprawozdania z przeglądu i oceny nadzorczej, jak również sprawozdania z oceny ryzyka płynności przedłożone przez każdego członka Kolegium są uwzględniane w sprawozdaniu z oceny ryzyka danej grupy i sprawozdaniu z oceny ryzyka płynności grupy, na podstawie których jest podjęta wspólna decyzja w sprawie kapitału oraz wspólna decyzja w sprawie płynności dla poszczególnych grup.

Z uwagi na fakt, że Dyrektywa BRR nie została jeszcze zaimplementowana do polskich przepisów prawa, nie istnieją jednoznaczne podstawy prawne, na bazie których wymagane byłyby plany naprawy, jak również plany uporządkowanej restrukturyzacji, które podlegałyby ewentualnej ocenie polskich władz.

W krajach, które w pełni wdrożyły dyrektywę tworzone są kolegia ds. przymusowej restrukturyzacji, w ramach których plany uporządkowanej restrukturyzacji będą przygotowywane i uzgadniane. Członkami kolegiów ds. restrukturyzacji zgodnie z dyrektywą BRR są:

- 1) właściwe organy przymusowej restrukturyzacji dla podmiotów grupy;
- 2) właściwe organy przymusowej restrukturyzacji dla istotnych oddziałów podmiotów grupy;
- 3) organy nadzoru państw, których właściwe organy przymusowej restrukturyzacji są członkami kolegium;
- 4) ministrowie właściwi do spraw instytucji finansowych państw, których właściwe organy przymusowej restrukturyzacji są członkami kolegium, o ile nie są organami przymusowej restrukturyzacji;
- 5) organy zarządzające uznanymi systemami gwarancji depozytów państw, których właściwe organy przymusowej restrukturyzacji są członkami kolegium, o ile nie są właściwymi organami przymusowej restrukturyzacji;
- 6) Europejski Urząd Nadzoru Bankowego.

Dodatkowo należy wskazać, że informacje zawarte w ww. dokumentach, w tym przyjęte strategie, są objęte tajemnicą zawodową/służbową i nie są publicznie udostępniane.

Ad 7. Czy RP posiada wpływ na Single Resolution Mechanism (SRM)?

Struktury powołane w ramach unii bankowej zostały stworzone dla państw członkowskich należących do strefy euro, jednak rozporządzenie ustanawiające Jednolity Mechanizm Nadzorczy (SSM) przewiduje możliwość dobrowolnego przystąpienia do SSM (wiążącego się obecnie z przystąpieniem do Jednolitego Mechanizmu Restrukturyzacji i Uporządkowanej Likwidacji –SRM) przez państwa członkowskie spoza strefy euro poprzez nawiązanie tzw. bliskiej współpracy z Europejskim Bankiem Centralnym (EBC). Niezależnie od powyższej możliwości państwa członkowskie objęte derogacją określoną w art. 139 ust. 1 TFUE staną się z mocy prawa członkami SSM/SRM w momencie przyjęcia wspólnej waluty.

Z uwagi na fakt, iż przepisy Traktatu akcesyjnego zobowiązują Rzeczpospolitą Polską do przyjęcia wspólnej waluty, Polska od samego początku włączyła się w prace zmierzające do stworzenia fundamentów prawnych unii bankowej, tak aby zapewnić

sobie jak największy wpływ na kształt rozwiązań prawnych wypracowywanych dla strefy euro, które będą dotyczyć naszego kraju w przyszłości, najpóźniej po przyjęciu wspólnej waluty.

Uczestniczyliśmy w tych pracach w sposób aktywny i konstruktywny, dążąc do stworzenia sprawnie funkcjonujących rozwiązań dla państw członkowskich uczestniczących w unii bankowej, zgodnych z unijnymi ramami prawnymi, których funkcjonowanie nie będzie prowadziło do wzmocnienia podziałów w Unii Europejskiej, ani zagrażać jej integralności, w tym w szczególności integralności jednolitego rynku.

Podstawową kwestią z punktu widzenia naszego kraju było zapewnienie rzeczywistej otwartości unii bankowej dla państw członkowskich spoza strefy euro poprzez zniwelowanie w możliwie jak największym stopniu ograniczeń finansowych i prawnych wynikających z obecnych ram traktatowych, jak również zagwarantowanie równego traktowania dla wszystkich państw, które będą uczestniczyć w jednolitych strukturach, w szczególności poprzez odejście od logiki podziału na państwa goszczące i macierzyste.

Dla Polski kluczowe było również, aby przyjmowane rozwiązania nie prowadziły do pogorszenia sytuacji państw członkowskich spoza strefy euro, które nie zdecydują się na przystąpienie do jednolitych struktur. Dlatego też dążyliśmy do tego, aby mechanizmy tworzone w ramach unii bankowej były w jak największym możliwym stopniu spójne z rozwiązaniami tworzonymi dla wszystkich państw członkowskich, tak aby nie prowadzić do fragmentacji jednolitego rynku i zapewnić równe traktowanie dla wszystkich banków mających siedzibę w państwach członkowskich UE.

Z uwagi na fakt, iż Polska pozostaje obecnie poza strukturami SSM i SRM, nie uczestniczy bezpośrednio w procesach decyzyjnych i działaniach tych mechanizmów. Stosunki między SSM/SRM a krajowymi organami nadzoru i organami ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji w państwach członkowskich nieuczestniczących w unii bankowej są w pełni regulowane odpowiednio przepisami dyrektywy w sprawie warunków dopuszczenia instytucji kredytowych do działalności oraz nadzoru ostrożnościowego nad instytucjami kredytowymi i firmami inwestycyjnymi (tzw. dyrektywy CRD IV) oraz przepisami dyrektywy BRR.

Ad 8. Jakie strategie resolution (SPE, MPE) mają w planach spółki matki kontrolujące polskie banki?

Wybór określonej strategii resolution zostanie wypracowany w ramach wspomnianych w pkt 6 kolegów ds. przymusowej restrukturyzacji w procesie opracowania grupowych planów przymusowej restrukturyzacji. Zgodnie z posiadanymi informacjami, w przypadku grup bankowych obecnych w Polsce, grupowe plany przymusowej restrukturyzacji, które określają strategię resolution nie zostały jeszcze uzgodnione i przyjęte.

Z poważaniem

z upoważnienia
MINISTRA FINANSÓW
Podsekretarz Stanu
Agnieszka Królikowska

Oświadczenie senatora Ryszarda Knosali

skierowane do wiceprezesa Rady Ministrów, ministra gospodarki Janusza Piechocińskiego

W dniu 10 lipca 2015 r. weszły w życie przepisy ustawy o substancjach zubożających warstwę ozonową oraz o niektórych fluorowanych gazach cieplarnianych. Akt ten wprowadził nowe rozwiązania dotyczące między innymi konieczności posiadania specjalnego certyfikatu przez podmioty i personel wykonujący czynności w zakresie, odpowiednio, kontroli szczelności urządzeń zawierających fluorowane gazy cieplarniane, a także odzysku, instalacji, konserwacji lub serwisowania takich urządzeń. Niedopełnienie tego wymogu wiązać się będzie z koniecznością zapłacenia kary pieniężnej.

*Wprawdzie wymóg posiadania certyfikatu objęty został wydłużonym *vacatio legis* i tym samym zacznie obowiązywać dopiero od 26 września 2015 r., jednak już teraz otrzymuję sygnały, że wobec braku wydania stosownych przepisów wykonawczych uzyskanie takich certyfikatów na czas może być utrudnione.*

Dlatego też proszę o zintensyfikowanie działań legislacyjnych w celu jak najszybszego przyjęcia stosownych aktów wykonawczych, w szczególności dotyczących formalnego wskazania jednostki certyfikującej, określenia jednostkowych stawek opłat pobieranych przez tę jednostkę za poszczególne czynności, określenia wymagań oraz zakresu tematycznego szkoleń i egzaminów oraz wzorów certyfikatów.

Z wyrazami szacunku
Ryszard Knosala

Odpowiedź

Warszawa, 13 sierpnia 2015 r.

Pan
Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na pismo z dnia 29 lipca 2015 r. skierowane do Pana Janusza Piechocińskiego, Wiceprezesa Rady Ministrów, Ministra Gospodarki, zawierające oświadczenie złożone przez Pana Senatora Ryszarda Knosalę podczas 79. posiedzenia Senatu RP w dniu 24 lipca 2015 r. przekazuję poniższe wyjaśnienia.

W dniu 10 lipca 2015 r. weszły w życie przepisy ustawy z dnia 15 maja 2015 r. o substancjach zubożających warstwę ozonową oraz niektórych fluorowanych gazach cieplarnianych (Dz. U. 2015 r. poz. 881). W ww. ustawie znajdują się upoważnienia ustawowe dla Ministra Gospodarki do wydania projektów rozporządzeń regulujących między innymi system certyfikacji personelu i przedsiębiorstw prowadzących działalność w zakresie produkcji i usług związanych ze stosowaniem substancji zubożających warstwę ozonową oraz niektórych fluorowanych gazów cieplarnianych oraz wyznaczających jednostkę certyfikującą personel i przedsiębiorców.

Ministerstwo Gospodarki od stycznia 2015 r. prowadzi prace nad rozwiązaniami prawnymi dotyczącymi uregulowania w polskim porządku prawnym systemu certyfikacji personelu i przedsiębiorstw. W tym celu rozpoczęte zostały konsultacje z branżą chłodniczą nad aktami wykonawczymi regulującymi przedmiotową tematykę. Przy-

gotowane projekty rozporządzeń były wielokrotnie przedmiotem roboczych spotkań w Ministerstwie Gospodarki oraz konsultacji z ekspertami. W chwili obecnej projekty poddane są uzgodnieniom wewnątrzresortowym. Kolejnym etapem prac będzie przyjęcie przez Kierownictwo Ministerstwa Gospodarki i skierowanie ich do uzgodnień międzyresortowych oraz konsultacji publicznych.

Należy podkreślić, że zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych obowiązkiem państw członkowskich jest notyfikowanie do Komisji Europejskiej projektów aktów prawnych zawierających przepisy techniczne odnoszące się do produktów i usług społeczeństwa informacyjnego. Państwo Członkowskie dokonujące notyfikacji do KE zobowiązane jest do przestrzegania terminu obowiązkowego wstrzymania procedury legislacyjnej, który wynosi co najmniej 3 miesiące.

W przypadku projektów rozporządzeń Ministra Gospodarki jakie zostaną przekazane do konsultacji publicznych i międzyresortowych, w opinii Ministerstwa Gospodarki nie ma potrzeby dokonywania notyfikacji. Niemniej jednak należy zauważyć, że w wyniku dalszych prac (m.in. konsultacji oraz uwag resortów lub strony społecznej) może zaistnieć potrzeba notyfikacji wybranych projektów rozporządzeń do Komisji.

Ostateczna decyzja odnośnie do konieczności notyfikacji podjęta będzie po zakończeniu uzgodnień międzyresortowych i publicznych. Pragnę zapewnić, że Ministerstwo Gospodarki dołoży wszelkich starań, aby regulacje dotyczące certyfikacji weszły w życie jak najszybciej.

Z poważaniem

MINISTER
z up. Grażyna Henclewska
Podsekretarz Stanu

Oświadczenie senatora Ryszarda Knosali

skierowane do ministra administracji i cyfryzacji Andrzeja Halickiego

Niedawno opublikowane zostały wyniki kontroli przeprowadzonej przez Najwyższą Izbę Kontroli w zakresie realizacji przez podmioty państwowe zadań dotyczących ochrony cyberprzestrzeni RP. Już na wstępie niniejszego opracowania NIK zauważyła, że „administracja państwowa nie podjęła dotychczas niezbędnych działań, mających na celu zapewnienie bezpieczeństwa teleinformatycznego Polski”, a nadto, że „działania podmiotów państwowych związane z ochroną cyberprzestrzeni były prowadzone w sposób rozproszony i bez spójnej wizji systemowej. Sprowadzały się one do doraźnego, ograniczonego reagowania na bieżące wydarzenia oraz biernego oczekiwania na rozwiązania, które w tym obszarze zaproponuje Unia Europejska. Kluczowym czynnikiem paraliżującym aktywność państwa w tym zakresie był brak jednego ośrodka decyzyjnego, koordynującego działania innych instytucji publicznych”.

Obecnie nie ulega najmniejszej wątpliwości, że zapewnienie odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa cyberprzestrzeni jest niezbędnym warunkiem zarówno niezakłóconego rozwoju e-usług świadczonych przez administrację publiczną, jak i rozwoju wszelkich usług, które opierają się na teleinformatyce.

Dlatego też zwracam się do Pana Ministra z prośbą o dokonanie kompleksowej analizy wskazanych przez NIK problemów dotyczących ochrony cyberprzestrzeni i o podjęcie – w ramach posiadanych kompetencji – odpowiednich działań w tym zakresie. W szczególności proszę o przeprowadzenie analizy obowiązujących aktów prawnych dotyczących bezpieczeństwa teleinformatycznego oraz o rozpoczęcie prac nad budową kompleksowego systemu bezpieczeństwa teleinformatycznego państwa, w tym o ustanowienie ośrodka koordynacji działań związanych z ochroną cyberprzestrzeni RP.

Z wyrazami szacunku
Ryszard Knosala

Odpowiedź

Warszawa, 21 sierpnia 2015 r.

Pan
Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu RP

Szanowny Panie Marszałku,

w nawiązaniu do pisma z dnia 29 lipca 2015 r., dotyczącego oświadczenia złożonego przez Senatora RP Pana Ryszarda Knosalę podczas 79. posiedzenia Senatu RP w dniu 24 lipca 2015 r. (BPS/043-79-3400/15), uprzejmie informuję, że prowadzenie koordynacji polityki cyberbezpieczeństwa, czyli problemu dotyczącego wszystkich sektorów gospodarki i życia publicznego, jest długotrwałym i skomplikowanym procesem, wymagającym wieloletniego zaangażowania wielu podmiotów, wysoko wykwalifikowanych kadr oraz odpowiednich funduszy.

W czerwcu 2013 r. Komitet Rady Ministrów ds. Cyfryzacji (dalej: KRMC) przyjął, opracowaną przez MAC i Agencję Bezpieczeństwa Wewnętrznego, „*Politykę Ochrony Cyberprzestrzeni RP*” (dalej: *Polityka*). Niemniej szybkość przygotowania i przyjęcia *Polityki* uniemożliwiła przeprowadzenie kluczowych analiz w procesie przygotowawczym i z tego powodu wiele działań analitycznych, w tym przygotowanie planu konkretnych działań, musiało nastąpić w okresie późniejszym.

Warto zauważyć, że *Polityka* jest ograniczona do urzędów administracji rządowej, a zatem decyzja dotycząca nowych ram ochrony cyberprzestrzeni obejmujących zarówno sferę administracji publicznej, jak i infrastruktury krytycznej może zostać podjęta przez KRMC, a później przez Radę Ministrów.

Od połowy 2013 r. MAC prowadziło działania zgodnie z zapisami *Polityki*, ukierunkowane na rozwój i wzmacnianie systemu ochrony cyberprzestrzeni Polski, przygotowując konkretne działania, które miała podjąć administracja publiczna. Nie było to łatwe, gdyż brak wskazania na poziomie norm prawnych jednego ośrodka decyzyjnego, koordynującego działania innych instytucji publicznych i – co najważniejsze – posiadającego uprawnienia w zakresie oddziaływania na te instytucje był kluczowym czynnikiem uniemożliwiającym sprawne działanie.

Niemniej MAC dokładało i dokłada starań, by wypełnić zadania wynikające z *Polityki* w najlepszy możliwy sposób. W tym celu w czerwcu 2014 r. przy Komitecie Rady Ministrów ds. Cyfryzacji (dalej: KRMC) powołano Zespół zadaniowy ds. bezpieczeństwa cyberprzestrzeni Rzeczypospolitej Polskiej (dalej: Zespół). Na jego forum prowadzone są regularne prace, których wynikiem było uzgodnienie „*Planu działań w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa cyberprzestrzeni RP*”. 13 kwietnia br. KRMC przyjęło plan działania. Jest on obecnie wdrażany przez MAC. Zgodnie z nim, w lipcu br. Zespół przyjął „*Rekomendacje dla pełnomocników bezpieczeństwa cyberprzestrzeni RP*” (obecnie dokument czeka na akceptację KRMC).

W ramach funkcji koordynacyjnej MAC rozwija i upowszechnia przewidzianą *Polityką* sieć pełnomocników ds. bezpieczeństwa teleinformatycznego obejmującą w chwili obecnej ponad 130 pełnomocników w urzędach administracji rządowej. Dla pełnomocników ds. bezpieczeństwa zostały zorganizowane w Warszawie 4 szkolenia specjalistyczne. Dodatkowo Ministerstwo Administracji i Cyfryzacji było współorganizatorem konferencji „*CYBERGOV 2015. Bezpieczeństwo IT w sektorze publicznym*”, która odbyła się 18 czerwca br. Przeprowadzono również szkolenie pracowników urzędów wojewódzkich dotyczące Krajowych Ram Interoperacyjności.

Ministerstwo Administracji i Cyfryzacji organizuje także konkursy dla organizacji działalności pożytku publicznego, których efektem są liczne materiały edukacyjne, m.in. w zakresie bezpiecznego korzystania z usług elektronicznych (projekty tj.: Bezpieczeństwo dzieci w sieci, Bezpieczne Interneciaki, Internet-Uwaga Niebezpieczne, Mobilne Bezpieczeństwo)¹. Szansą jest tu także „*Program Operacyjny Polska Cyfrowa na lata 2014–2020*” i przyszłe projekty, które będą dotyczyły m.in. podniesienia poziomu świadomości obywateli w zakresie bezpiecznego korzystania z Internetu, usług świadczonych drogą elektroniczną oraz wiedzy o dostępnych narzędziach podnoszących poziom bezpieczeństwa. „*Program Polska Cyfrowa na lata 2014–2020*” umożliwi również budowę/rozbudowę narzędzi technicznych monitorujących w czasie rzeczywistym zagrożenia cyberprzestrzeni w administracji publicznej tzw. usług zdalnego centrum bezpieczeństwa (Security Operations Center), umożliwiających operacyjne zarządzanie incydem cybernetycznym (oś priorytetowa II POPC).

W ramach upowszechnienia istotnych informacji z zakresu bezpieczeństwa sieci i informacji, Ministerstwo Administracji i Cyfryzacji na bieżąco współpracuje z polskim członkiem zarządu w Europejskiej Agencji ds. Bezpieczeństwa Sieci i Informacji, a uzyskane materiały i wytyczne agencji są dystrybuowane wśród pełnomocników ds. bezpieczeństwa cyberprzestrzeni.

¹ <https://mac.gov.pl/projekty/bezpieczenstwo-dzieci-w-sieci/opis-projektu>; <http://pzg.lodz.pl/bezpiecznie/>; <http://www.bezpieczneinterneciaki.pl/>; <https://nowoczesnapolska.org.pl/2015/01/22/mobilne-bezpieczenstwo/>

W kwestiach instytucjonalnych obecnie funkcjonują: wskazany powyżej Zespół oraz przygotowująca odpowiednie uzgodnienia i dokumenty grupa ekspercka (wspomagająca technicznie Zespół), w skład której wchodzi przedstawiciele MAC, MON, ABW, MIR, RCB, NASK, KGP.

Należy zauważyć, że w ramach działań wewnętrznych związanych z cyberbezpieczeństwem, MAC przeprowadziło analizę zasobów urzędu, niezbędnych do realizacji zadań wynikających z *Polityki*. Na podstawie jej wniosków przygotowywana jest koncepcja departamentu realizującego zadania koordynacji polityki ochrony cyberprzestrzeni. W dniu 19 czerwca 2015 r. weszło również w życie Zarządzenie Nr 25/2015 Dyrektora Generalnego Ministerstwa Administracji i Cyfryzacji w sprawie *zmian regulaminu organizacyjnego Departamentu Społeczeństwa Informacyjnego MAC*, powołujące, w ramach Departamentu, Wydział Bezpieczeństwa Cyberprzestrzeni.

Ministerstwo Administracji i Cyfryzacji we własnym zakresie opracowało również krótką analizę porównawczą dotyczącą systemów cyberbezpieczeństwa w wybranych krajach, jak również zorganizowało w bieżącym roku w Polsce spotkania z przedstawicielami niemieckich i amerykańskich instytucji rządowych nt. organizacji krajowych systemów bezpieczeństwa cyberprzestrzeni.

Warto nadmienić, że kluczowym wyzwaniem z punktu widzenia rozwoju systemu ochrony cyberprzestrzeni RP jest zwiększenie współpracy podmiotów prowadzących działalność operacyjną w zakresie bezpieczeństwa cyberprzestrzeni. Można wskazać, iż oprócz zespołów ds. reagowania na incydenty komputerowe wiele państw z rozwiniętym sektorem teleinformatycznym posiada jednostki, które gromadzą dane o zagrożeniach i podatnościach oraz wydają wytyczne bezpieczeństwa teleinformatycznego².

W kwestiach legislacyjnych, przede wszystkim w odniesieniu do przytoczonego w oświadczeniu: „*biernego oczekiwania na rozwiązania, które w tym obszarze proponuje Unia Europejska*” warto zauważyć, iż przyjęcie *dyrektywy w sprawie środków mających na celu zapewnienie wspólnego wysokiego poziomu bezpieczeństwa sieci i informacji w obrębie Unii* (dyrektywa NIS) będzie się wiązać z koniecznością dokonania istotnych zmian w krajowym ustawodawstwie. Należy podkreślić, że MAC bierze aktywny udział w negocjacjach na poziomie europejskim, by ostateczne rozwiązanie w optymalny sposób odpowiadało potrzebom Polski. Implementacja dyrektywy będzie okazją do wprowadzenia przemyślanych zmian do polskiego porządku prawnego.

Oczywiście MAC na bieżąco prowadzi przegląd istniejących dokumentów strategicznych, programowych i regulacji prawnych dotyczących ochrony cyberprzestrzeni. Polska podobnie jak niektóre kraje europejskie (Finlandia, Francja, Węgry) przyjęła ustawę i inne akty prawne określające minimalne wymagania z zakresu bezpieczeństwa teleinformatycznego w administracji publicznej (ustawa z dnia 17 lutego 2005 r. *o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne*³ oraz rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 12 kwietnia 2012 r. w sprawie *Krajowych Ram Interoperacyjności*, minimalnych wymagań dla rejestrów publicznych i wymiany informacji w postaci elektronicznej oraz minimalnych wymagań dla systemów teleinformatycznych⁴).

Minister Administracji i Cyfryzacji nadzoruje też Urząd Komunikacji Elektronicznej, do którego zgłaszane są zgodnie z ustawą z dnia 16 lipca 2004 r. *Prawo telekomunikacyjne*⁵ najważniejsze incydenty cybernetyczne w sieciach telekomunikacyjnych.

MAC podjęło prace analityczne nad prawnoinstytucjonalnym kształtem systemu ochrony cyberprzestrzeni. Dodatkowo zlecono opracowanie ekspertyzy dotyczącej organizacji systemu cyberbezpieczeństwa w Polsce. Po przeprowadzeniu niezbędnych prac analitycznych, stosowna informacja zostanie przekazana do Prezesa Rady Ministrów.

² W Niemczech funkcjonuje Federalny Urząd Bezpieczeństwa Informacji, Holandii – Narodowe Centrum Cyberbezpieczeństwa, Wielkiej Brytanii – Biuro Cyberbezpieczeństwa.

³ Dz.U. 2005 r. nr 64 poz. 565 z późn. zm.

⁴ Dz. U. z 2012 r. poz. 526 z późn. zm.

⁵ Dz. U. z 2004 r. Nr 171 poz. 1800 z późn. zm.

Podsumowując, pragniemy zadeklarować, że kierownictwo Ministerstwa Administracji i Cyfryzacji ma świadomość zadań związanych z „*Polityką Ochrony Cyberprzestrzeni RP*”, jednak wspomniane powyżej ograniczenia – w szczególności brak odpowiednich środków finansowych oraz w konsekwencji ograniczone zasoby kadrowe – nie pozwoliły realizować wszystkich zadań związanych z ochroną cyberprzestrzeni.

Z poważaniem

MINISTER
ADMINISTRACJI I CYFRYZACJI
z up. Jurand Drop
Podsekretarz Stanu

Oświadczenie senatora Ryszarda Knosali

skierowane do minister edukacji narodowej Joanny Kluzik-Rostkowskiej

Szanowna Pani Minister!

Przepisy rozporządzenia ministra edukacji narodowej z dnia 22 stycznia 1998 r. w sprawie komisji dyscyplinarnych dla nauczycieli i trybu postępowania dyscyplinarnego wskazują między innymi, że „w toku postępowania wyjaśniającego rzecznik dyscyplinarny może przesłuchiwać świadków”. Przesłuchanie świadków może mieć miejsce także w trakcie rozprawy przed komisją dyscyplinarną. Wówczas „obwiniony, jego obrońca i rzecznik dyscyplinarny mają prawo zadawać pytania świadkom (...) oraz wypowiadać się co do każdego zeznania świadka”. W myśl §47 „przepisy dotyczące postępowania przed komisją dyscyplinarną pierwszej instancji stosuje się odpowiednio w postępowaniu przed odwoławczą komisją dyscyplinarną”. Warto przywołać tu §54, zgodnie z którym „wzywanie i przesłuchanie świadków (...) w toku postępowania wyjaśniającego i przed komisją odbywa się w trybie określonym w kodeksie postępowania administracyjnego”.

Podkreślić wypada, że cytowane przepisy nie przewidują odrębnego trybu postępowania względem dzieci, które uczestniczą w postępowaniu jako świadkowie. Taki stan rzeczy rodzi poważne obawy. Dla dziecka udział w postępowaniu dyscyplinarnym to niewątpliwie silne przeżycie emocjonalne i duży stres wynikający chociażby z obecności na rozprawie obwinionego nauczyciela. Nie można przy tym wykluczyć, że w opisanej sytuacji dziecko może unikać składania prawdziwych zeznań, w szczególności jeśli miałyby one obciążać nauczyciela. Zaprezentowane standardy działania dalece odbiegają od tych, które znamy chociażby z postępowania karnego (przesłuchanie dziecka odbywa się w specjalnie przygotowanym do tego pokoju, bez obecności sprawcy zdarzenia i z udziałem psychologa).

Mając zatem na szczególnej uwadze dobro dziecka, zwracam się do Pani Minister z prośbą o rozważenie wprowadzenia do wspomnianego rozporządzenia stosownych zmian.

Z wyrazami szacunku
Ryszard Knosala

Stanowisko

Warszawa, 26 sierpnia 2015 r.

Pan
Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu RP

Szanowny Panie Marszałku!

Uprzejmie proszę o prolongatę terminu udzielenia odpowiedzi na oświadczenie Pana Senatora Ryszarda Knosali w sprawie komisji dyscyplinarnych dla nauczycieli, do dnia 11 września br. ze względu na złożoność zagadnienia, które wymaga pogłębionej analizy prawnej.

Z wyrazami szacunku

z upoważnienia
MINISTRA
EDUKACJI NARODOWEJ
Urszula Augustyn
Sekretarz Stanu

Odpowiedź

Warszawa, 9 września 2015 r.

Pan
Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu RP

Szanowny Panie Marszałku,
odpowiadając na oświadczenie Pana Ryszarda Knosali (nr BPS/043-79-3401/15), Senatora RP, w sprawie komisji dyscyplinarnych dla nauczycieli, uprzejmie informuję, że resort podziela stanowisko Pana Senatora o konieczności stworzenia odpowiednich warunków dla ochrony dzieci, przesłuchiwanym w toku postępowania dyscyplinarnego.

Dlatego też Minister Edukacji Narodowej podjął decyzję o przygotowaniu i skierowaniu do uzgodnień i konsultacji odpowiedniej zmiany rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 stycznia 1998 r. w sprawie komisji dyscyplinarnych dla nauczycieli i trybu postępowania dyscyplinarnego (Dz. U. Nr 15, poz. 64).

Przedstawiając powyższe wyjaśnienia uprzejmie proszę Pana Marszałka o ich przyjęcie.

Z poważaniem

z upoważnienia
MINISTRA
EDUKACJI NARODOWEJ
Tadeusz Sławecki
Sekretarz Stanu

**Oświadczenie senatorów Marii Koc, Krzysztofa Słonia,
Kazimierza Jaworskiego, Janiny Sagatowskiej
oraz Doroty Czudowskiej**

skierowane do prezes Rady Ministrów Ewy Kopacz

Szanowna Pani Premier!

W ostatnim czasie pojawiło się wiele informacji medialnych, jakoby rząd RP odmówił pomocy pięćdziesięciu Polakom z ukraińskiego Mariupola. Jak twierdzą działacze fundacji „Wolność i Demokracja”, powodem odmowy miał być fakt, że Mariupol nie leży w strefie działań wojennych.

W związku z tym prosimy Panią Premier o informację, czy rzeczywiście nasi rodacy z Mariupola i okolic zwracali się do rządu polskiego z prośbą o umożliwienie im przyjazdu do Polski. Jeżeli tak, to jaką decyzję w tej sprawie podjęła Pani Premier i podległe jej struktury? Jeżeli była to rzeczywiście decyzja odmowna, to czym była podyktowana? Czy rząd ma plany pomocy Polakom na Ukrainie zamieszkującym nie tylko tereny objęte działaniami wojennymi, ale też sąsiednie? Czy w Polsce przebywają uchodźcy z Donbasu, którzy nie zostali objęci rządowym planem pomocy? Jeżeli tak, to ilu ich jest i na jaką pomoc mogą liczyć w zaistniałej sytuacji?

*Z poważaniem
Maria Koc
Krzysztof Słoń*

*Kazimierz Jaworski
Janina Sagatowska
Dorota Czudowska*

**Odpowiedź
MINISTRA
SPRAW WEWNĘTRZNYCH**

Warszawa, 28 sierpnia 2015 r.

Pan
Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu RP

Szanowny Panie Marszałku,

w nawiązaniu do pisma z dnia 29 lipca 2015 roku (sygn. BPS/043-79-3402/15) dotyczącego oświadczenia złożonego przez Senatora RP Panią Marię Koc wspólnie z innymi Senatorami podczas 79. posiedzenia Senatu RP w dniu 24 lipca 2015 roku w sprawie *odmowy pomocy pięćdziesięciu Polakom z ukraińskiego Mariupola*, które zostało przekazane przy piśmie Sekretarza Stanu w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów Pana Marcina Kierwińskiego z dnia 7 sierpnia 2015 roku (sygn. SPRM.INT.4013.6.2015, SPRM-4813-521-(1)/15), z upoważnienia Prezesa Rady Ministrów, w porozumieniu z Ministrem Spraw Zagranicznych uprzejmie informuję, że kwestia pomocy dla członków polskiej diaspory przebywających na terenach pozostających pod kontrolą separatystów oraz obszarach bezpośrednio zagrożonych działaniami wojennymi (Mariupol) jest traktowana priorytetowo.

W tym miejscu, zgodnie ze stanowiskiem przekazanym przez Ministra Spraw Zagranicznych pragnę wskazać, że w odróżnieniu od sytuacji z początku 2015 roku, Polacy z Mariupola nie formułują obecnie apeli o ewakuację, co jest spowodowane między innymi otrzymaniem stałej pomocy ze strony Konsulatu Generalnego RP w Charkowie w postaci zapomóg finansowych, leków, środków czystości i żywności o długim okresie przechowywania. Należy wskazać, iż pod koniec marca 2015 roku Konsulat

Generalny RP w Charkowie otrzymał na ten cel kwotę w wysokości 82 tys. euro, ze specjalnej rządowej rezerwy celowej. Do połowy sierpnia 2015 roku udzielono w sumie 326 zapomóg na łączną kwotę ponad 56 tys. euro. Dostarczono także pomoc rzeczową w postaci leków na łączną kwotę 905 euro oraz środki spożywcze na kwotę 850 euro. Pomoc materialną dostarczają do Mariupola również polskie organizacje pozarządowe (m.in. Caritas Polska czy też Fundacja Wolność i Demokracja). Należy także dodać, że Konsulat Generalny RP w Charkowie odnotował znaczący wzrost zainteresowania mieszkańców Mariupola uzyskaniem Karty Polaka, która pozwala na indywidualne przesiedlenie do Polski.

Minister Spraw Zagranicznych wskazał także, że obecnie należy szacować, iż na tzw. terytoriach okupowanych przebywa jeszcze około 130 osób polskiego pochodzenia, a dodatkowych około 90 osób mieszka w Mariupolu po stronie kontrolowanej przez władze ukraińskie. Szacunki (zwłaszcza w odniesieniu do Mariupola) nie mają charakteru stałego, ponieważ zauważalna jest powolna, aczkolwiek ciągła migracja wskazanych osób, przede wszystkim do innych regionów Ukrainy. Główne kierunki emigracji wewnętrznej to centralne i zachodnie obwody Ukrainy. Warto również dodać, że spora część osób udała się do Polski we własnym zakresie.

Nadal utrzymuje się różnica między Doniecką Republiką Ludową (w granicach której położony jest Mariupol) a Ługańską Republiką Ludową w kwestii możliwości podtrzymania tożsamości etnicznej i narodowej. W tej pierwszej, mniej lub bardziej aktywnie, działają polskie organizacje (Makijewka, Donieck). Jako przykład ich działalności można wskazać m.in. wysłanie do Polski na letni wypoczynek kilkorga dzieci polskiego pochodzenia. Ponadto w połowie 2015 roku do miejscowej parafii katolickiej powrócił polski proboszcz. Natomiast w Ługańskiej Republice Ludowej organizacje polskie, choć formalnie istnieją, nie prowadzą żadnej działalności, a parafia katolicka w Ługańsku nie funkcjonuje. Władze nie tolerują tam żadnych przejawów „obcej aktywności kulturowej”.

W opinii Ministra Spraw Zagranicznych utrzymujący się na wschodzie Ukrainy kruchy i permanentnie naruszany rozejm utrudnia obecnie możliwość rozszerzenia form pomocy dla polskiej diaspory w Donbasie, gdzie „linia rozgraniczenia” stała się w istocie granicą, obowiązują przepustki, przerwano stałe połączenia komunikacyjne, a władze separatystyczne ze względów politycznych raczej niechętnie godziłyby się na wyjazd „swoich obywateli”.

Warto podkreślić, że zorganizowany w styczniu 2015 roku przyjazd do Polski 178 obywateli Ukrainy deklarujących polskie pochodzenie poprzedziła ocena sytuacji w Donbasie, która wskazała na istniejące rzeczywiste zagrożenie utraty życia i zdrowia osób deklarujących polskie pochodzenie i legitymujących się Kartą Polaka, przebywających w grudniu 2014 roku na obszarze Republik Ludowych Donieckiej i Ługańskiej. Wiele spośród osób, które zwróciły się do Konsulatu Generalnego RP w Charkowie o pomoc w realizacji zamiaru przesiedlenia się do Polski, utraciło zarówno domy i mieszkania, jak również źródła utrzymania, bowiem władze w Kijowie wstrzymały transfer środków finansowych. Z uwagi na powyższe Konsulat Generalny RP w Charkowie nie miał możliwości objęcia efektywną pomocą osób polskiego pochodzenia w miejscu ich zamieszkania, tj. na terytorium kontrolowanym przez siły separatystyczne.

Osoby ewakuowane ze wschodniej Ukrainy zostały zakwaterowane w Ośrodku Edukacyjno-Wypoczynkowym w Rybakach i w Ośrodku w Łańsku, w których przez okres 6 miesięcy miały zapewniony pobyt oraz całodzienne wyżywienie. W tym czasie ewakuowani uzyskali wszechstronną pomoc adaptacyjną, uczyli się języka polskiego i przygotowywali do osiedlenia w Polsce, natomiast dzieci rozpoczęły naukę w polskich szkołach. Zakres pomocy dla osób ewakuowanych oraz działania adaptacyjne i szkoleniowe (nauka języka polskiego) określała umowa na realizację zadania publicznego pn. *„Pomoc osobom polskiego pochodzenia oraz członkom ich najbliższej rodziny, zamieszkałym na terytorium objętym konfliktem zbrojnym na Ukrainie, których życie i zdrowie jest zagrożone”* zawarta pomiędzy Kancelarią Prezesa Rady Ministrów w Warszawie a Caritas Archidiecezji Warmińskiej z siedzibą w Olsztynie. Obecnie wszyscy ewakuowani opuścili już ośrodki, a dzięki pomocy samorządów, przedsiębiorców oraz organizacji pozarządowych zapewniono im mieszkania i pracę.

Niezależnie od działań podejmowanych na rzecz osób ewakuowanych, minister właściwy do spraw wewnętrznych mając świadomość, iż na terytorium Polski osiedlają się osoby polskiego pochodzenia, które opuściły wschodnią Ukrainę, skierował do wojewodów pisma z prośbą, aby w ww. przypadkach, podległe wojewodzie instytucje i służby, udzieliły im niezbędnego wsparcia. W szczególności zwrócono uwagę na konieczność pomocy wskazanym osobom w załatwianiu wszelkich formalności w zakresie legalizacji pobytu, tłumaczenia dokumentów i nostryfikacji dyplomów oraz dostępie dzieci do szkół. Dodatkowo odpowiednim wojewodom przekazano imienną listę 56 osób, wskazanych przez polskie organizacje pozarządowe, które przybyły na własną rękę z Donbasu. Pracownicy urzędów wojewódzkich nawiązali indywidualny kontakt z przedstawicielem każdej z rodzin z przekazanej listy i osoby te zostały objęte zróżnicowaną pomocą, w zależności od potrzeb danej rodziny.

Jednocześnie informuję, że z przekazanych przez Urząd ds. Cudzoziemców (UdSC) informacji statystycznych wynika, iż obecnie toczy się 336 postępowań uchodźczych, którymi objętych jest 625 osób pochodzących z okolic Donbasu. Dane gromadzone w krajowym zbiorze rejestrów, ewidencji i wykazu w sprawach cudzoziemców prowadzonym w systemie teleinformatycznym przez Szefa UdSC nie pozwalają na powiązanie informacji o narodowości cudzoziemca i miejscu zamieszkania w kraju pochodzenia.

Należy również wskazać, że obywatele Ukrainy, legitymujący się polskim pochodzeniem, którzy deklarują zamiar osiedlenia w Polsce, zgodnie z dyspozycją zawartą w art. 52 ust. 5 *Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej* mogą zalegalizować pobyt w Polsce na zasadach określonych w ustawie z dnia 12 grudnia 2013 r. *o cudzoziemcach* (Dz. U. poz. 1650 z późn. zm.).

Z poważaniem

MINISTER
SPRAW WEWNĘTRZNYCH
w z. Piotr Stachańczyk
Sekretarz Stanu

**Oświadczenie senatorów Marii Koc, Krzysztofa Słonia
oraz Kazimierza Jaworskiego**

*skierowane do pełniącego obowiązki generalnego dyrektora dróg krajowych i autostrad
Tomasza Rudnickiego*

Szanowny Panie Dyrektorze!

Na podstawie ustawy z dnia 9 maja 1996 r. o wykonywaniu mandatu posła i senatora zwracamy się do Pana z prośbą o udzielenie pełnej informacji na temat planowanych prac remontowych drogi krajowej nr 50 w obszarze miejscowości Stanisławów, koniecznych podczas modernizacji drogi wojewódzkiej nr 637.

Liczenie zwracający się z prośbą o interwencję w tym zakresie mieszkańcy gminy Stanisławów oraz inni użytkownicy tej drogi z powiatów mińskiego i węgrowskiego narzekają na stan nawierzchni i rozwiązania komunikacyjne, które ta droga oferuje.

W związku z powyższym zapytujemy Pana Dyrektora o plany inwestycyjne związane z tą trasą, jej przebiegiem, zakresem planowanych prac i terminem ich rozpoczęcia.

*Z poważaniem
Maria Koc
Krzysztof Słoń
Kazimierz Jaworski*

Odpowiedź

Warszawa, 20.08.2015 r.

Pan Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w nawiązaniu do pisma z 29 lipca 2015 r., znak BPS/043-79-3403/15, które wpłynęło do Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad („GDDKiA”) 3 sierpnia 2015 r., w sprawie oświadczenia Państwa senatorów Marii Koc, Krzysztofa Słonia i Kazimierza Jaworskiego z 24 lipca 2015 r., dotyczącego planowanych prac remontowych na drodze krajowej nr 50 w m. Stanisławów, przedstawiam poniżej wyjaśnienia.

W 2011 r. został wykonany remont nawierzchni drogi krajowej nr 50 w Stanisławowie (od km 226+300 do km 227+200), polegający na frezowaniu warstw asfaltowych, ułożeniu warstwy wiążącej i ścieralnej oraz zagęszczeniu i wyprofilowaniu pobocza. W następnych latach sukcesywnie poprawiano stan nawierzchni drogi krajowej nr 50 na terenie gminy Stanisławów, poprzez wykonywanie remontów cząstkowych (szczególnie w latach 2014–2015, kiedy na odcinkach długości do 500 m położono na całej szerokości jezdni warstwę wiążącą i ścieralną). Stan nawierzchni w obecnej chwili jest zadowalający.

Ponadto w III kwartale 2015 r. planuje się, w ramach bieżącego utrzymania, remont nawierzchni na skrzyżowaniu drogi krajowej nr 50 z drogą wojewódzką nr 637, usprawnienie odwodnienia poprzez renowację rowów, oczyszczenie przepustu, a także odpowiednie wyprofilowanie i zagęszczenie poboczy.

GDDKiA dostrzega potrzebę poprawy stanu bezpieczeństwa na wielu drogach krajowych, w tym na drodze krajowej nr 50 w Stanisławowie. Jednakże, przeprowadzona inwentaryzacja potrzeb istniejącej sieci drogowej dokonana w skali całego kraju wykazała, że potrzeby w zakresie robót drogowych na istniejącej sieci drogowej są znaczące. Porównanie tych potrzeb z przewidywanymi limitami finansowymi wskazuje, że nie wszystkie zadania mają szansę na natychmiastową realizację.

Z uwagi na powyższe, GDDKiA opracowała Plan Działań na Sieci Drogowej („PDnSD” lub „Plan”). Plan obejmuje zadania z zakresu remontów, rozbudów i przebudów dróg, przeznaczone do realizacji w kolejnych latach w oparciu o kryteria uwzględniające wyniki badań stanu nawierzchni, wielkość i strukturę ruchu, ze szczególnym uwzględnieniem udziału samochodów ciężarowych, parametry drogi, wskaźniki liczby zabitych i rannych. Dzięki zastosowaniu ww. kryteriów oceny, zadania w PDnSD zostają ułożone według pilności realizacji. Przyjęte obiektywne kryteria pozwalają na efektywne wykorzystanie ograniczonych środków finansowych i umożliwiają podejmowanie działań, w pierwszej kolejności na odcinkach dróg stwarzających największe zagrożenie bezpieczeństwa dla użytkowników.

W Planie, zaktualizowanym i zatwierdzonym 20 maja 2015 r., znajduje się zadanie pn. „Rozbudowa drogi krajowej nr 50 odc. Stanisławów od km 224+400 do km 229+000”. Zadanie to zajmuje pozycję nr 352 z 1005 pozycji i oczekuje na uzyskanie finansowania. Rozbudowa powyższego odcinka będzie miała na celu dostosowanie konstrukcji nawierzchni do przenoszenia ruchu ciężkiego o nacisku 115 kN/oś, poszerzenie jezdni wraz poboczami, wydzielenie dodatkowych pasów ruchu do skrętu w lewo i prawo na newralgicznych skrzyżowaniach, budowę zatok autobusowych oraz ciągów pieszych i rowerowych.

Z uwagi na ograniczenia środków finansowych realizacja tego zadania najprawdopodobniej nie nastąpi przed 2020 r.

Z poważaniem

p.o. GENERALNY DYREKTOR
DRÓG KRAJOWYCH I AUTOSTRAD
dr inż. Tomasz Rudnicki

Oświadczenie senatora Stanisława Koguta*skierowane do prezes Rady Ministrów Ewy Kopacz**Szanowna Pani Premier!**Zwracam się z uprzejmą prośbą o informację na temat rezultatów pierwszych miesięcy eksploatacji pociągów Pendolino.**Proszę o informację o średnim wykorzystaniu miejsc w pociągach EIC Premium z uwzględnieniem faktu, że w przypadku pociągów na trasach tranzytowych przez Warszawę część miejsc może być w ramach jednego kursu wykorzystana co najmniej dwa razy.**Proszę również o informację, czy przychody ze sprzedaży biletów na pociągi EIC Premium wystarczają na pokrycie wszystkich kosztów (łącznie z finansowymi – kredyt).**Podobne pytania zadałem w lutym bieżącego roku, lecz uzyskałem odpowiedź, że jest za wcześnie na oceny. Powtarzam swoje pytania dzisiaj i liczę, że można już na nie odpowiedzieć. Proszę o pełną informację będącą do dyspozycji administracji rządowej i kierownictwa spółki.**Stanisław Kogut***Odpowiedź
MINISTRA
INFRASTRUKTURY I ROZWOJU**

Warszawa, 28 sierpnia 2015 r.

Pan
Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w związku z oświadczeniem złożonym przez Pana Senatora Stanisława Koguta podczas 79. posiedzenia Senatu RP w dniu 24 lipca 2015 r., przekazanym do Prezesa Rady Ministrów przy piśmie nr BPS/043-79-3404/15 z dnia 29 lipca 2015 r., przedstawiam następujące informacje.

Zgodnie ze stanowiskiem PKP Intercity SA od momentu wdrożenia do eksploatacji pełnej floty składów EIC Premium segment tych pociągów jest rentowny. Oznacza to, że przychody wygenerowane przez pociągi pokrywają wszystkie koszty (łącznie z kosztami finansowymi). Średnia frekwencja w pociągach EIC Premium wynosi 53 proc., a w czerwcu osiągnęła blisko 60 proc.

Uprzejmie proszę Pana Marszałka o przyjęcie powyższej odpowiedzi, dziękując jednocześnie Panu Senatorowi za zainteresowanie się tematyką kolejowych przewozów pasażerskich.

Łączę wyrazy szacunku

z upoważnienia
MINISTRA
INFRASTRUKTURY I ROZWOJU
Sławomir Żalobka
Podsekretarz Stanu

Oświadczenie senatora Tadeusza Kopcia

skierowane do minister infrastruktury i rozwoju Marii Wasiak

Szanowna Pani Minister!

W imieniu mieszkańców i samorządowców ziemi żywieckiej zwracam się do Pani Minister z prośbą o wsparcie działań umożliwiających sfinansowanie rewitalizacji linii kolejowej nr 97 na odcinku Żywiec – Sucha Beskidzka ze środków unijnych pozostających w dyspozycji urzędów marszałkowskich oraz uwzględnienie znaczenia wymienionej linii w planach transportowych województw.

21 maja 2015 r. w Żywcu odbyło się spotkanie robocze, na którym podpisano petycję do zarządów województw śląskiego i małopolskiego o podjęcie wspólnych działań umożliwiających sfinansowanie rewitalizacji linii kolejowej nr 97 na odcinku Żywiec – Sucha Beskidzka.

Od wielu lat samorządy artykułują potrzebę rewitalizacji przedmiotowej linii kolejowej ze środków pozostających w dyspozycji urzędów marszałkowskich oraz przywrócenia jej znaczenia w systemie transportowym makroregionu. Przykładem jest tu licznie wsparty przez mieszkańców oraz organizacje pozarządowe udział samorządów w konsultacjach społecznych dotyczących regionalnych programów operacyjnych oraz kontraktów terytorialnych.

Brak współpracy obu województw w przedmiocie wyznaczenia wspomnianego zadania jako wspólnego przedsięwzięcia finansowanego przy współudziale środków pochodzących z budżetu europejskiego spowodował, że województwo małopolskie ujęło inwestycję jako rezerwową we własnym kontrakcie terytorialnym, natomiast województwo śląskie, pomimo początkowego jej ujęcia na liście podstawowej, ostatecznie projekt usunęło.

Zaistniała sytuacja budzi sprzeciw tym bardziej, że postulat konieczności ujęcia inwestycji w RPO na lata 2014–2020 oraz KT był obu samorządom kilkakrotnie zgłaszany zarówno przez Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju oraz zarządcę sieci kolejowej – PKP PLK SA, jak i przewoźników kolejowych.

Nie bez znaczenia pozostaje fakt, że przedsięwzięcie jest wpisane do „Strategii dla rozwoju Polski Południowej w obszarze województw małopolskiego i śląskiego do roku 2020”, która w zamyśle autorów miała wyznaczać wspólne kierunki i ramy rozwoju makroregionu śląsko-małopolskiego na płaszczyźnie gospodarczej, kulturowej i turystycznej.

Zapis o inwestycji znajduje się również w „Strategii rozwoju transportu w województwie małopolskim na lata 2010–2030” oraz „Strategii rozwoju województwa śląskiego «Śląskie 2020+»”.

W petycji ponownie zwrócono uwagę na fakt, że potrzeba rewitalizacji przedmiotowej linii ma bardzo duże znaczenie również z punktu widzenia celów współpracy międzynarodowej, co zostało zauważone choćby w spisanym w dniu 21 maja bieżącego roku protokole z XX posiedzenia Polsko-Słowackiej Komisji Międzyrządowej ds. Współpracy Transgranicznej. Wyrażono tam poparcie dla postulatu modernizacji odcinka linii Żywiec – Sucha Beskidzka, „która pozwoliłaby na otwarcie najkrótszego połączenia między Bratysławą a Krakowem”.

Jednoznacznie potwierdza to, że konieczność rewitalizacji wymienionej linii na przestrzeni ostatnich lat była i jest zgłaszana, i dostrzegana, niemniej z niewiadomych powodów obecny kształt najważniejszych dokumentów strategicznych województw tego nie odzwierciedla i pokazuje zupełny brak współpracy obu województw w tym zakresie, co stoi w jaskrawej opozycji do postanowień ustawy ustrojowej, która stanowi, że samorząd województwa przy formułowaniu strategii rozwoju województwa i realizacji polityki jego rozwoju jest w szczególności zobowiązany do współpracy z innymi województwami.

Przedstawiciele samorządów żywieckiego i suskiego nie zgadzają się z realizacją polityki rozwoju regionalnego, która w arbitralny sposób pomija artykułowane interesy społeczności lokalnych. Przypominają oni, że ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju nadaje wysoki walor znaczeniu instrumentu konsultacji społecznych, które winny być uwzględniane w każdym przypadku, który nie stoi w opozycji do założeń i celów polityki rozwoju.

Samorządowcy przypominają także, że środki, którymi dysponują urzędy marszałkowskie, nie są środkami własnymi województw, a środkami publicznymi przekazanymi do dyspozycji tychże w celu realizacji zadań z zakresu rozwoju regionalnego całego regionu, w tym regionów o największych zapóźnieniach rozwojowych.

Z informacji, jakie zostały przekazane od partnerów społecznych, wynika, że zarządca infrastruktury wyraził gotowość rozpoczęcia opracowania w roku 2016 studium wykonalności dla wymienionej inwestycji oraz pozostałej dokumentacji niezbędnej do realizacji projektu, przy czym uzależnił tę decyzję od spełnienia dwóch warunków, jakimi są: udział finansowy samorządów lokalnych w kosztach opracowania SW oraz ujęcia inwestycji przez oba samorzady wojewódzkie w dokumentach strategicznych dotyczących rozwoju regionalnego do roku 2020, a także deklaracja samorządów wojewódzkich, że w przypadku dokonania rewitalizacji linia zostanie ujęta we właściwych planach transportowych województw.

Chcąc wyjść naprzeciw oczekiwaniom zarządcy, samorzady podjęły decyzję o wyasygnowaniu ogółem 210 000 zł jako udziału własnego w kosztach opracowania SW. Nadto podjęto decyzję, że w opracowywanych planach transportowych linia kolejowa Żywiec – Sucha Beskidzka wraz z budową nowego przystanku kolejowego Żywiec Miasto będzie stanowiła ich istotny element. W związku z wynikającym z ustawy o publicznym transporcie zbiorowym wymogiem zgodności planów transportowych województwa i powiatów konieczne jest, by linia ta docelowo była ujęta również w planach transportowych samorządów regionalnych, o co wnoszą autorzy petycji.

Dodatkowo poszczególne samorzady zadeklarowały gotowość podjęcia konkretnych działań zmierzających do usprawnienia i organizacji przestrzeni wokół dworców i przystanków kolejowych, które to działania przyczynią się do uatrakcyjnienia tych terenów i ułatwienia korzystania z połączeń kolejowych przez mieszkańców i turystów (budowa parkingu samochodowego przy dworcu w Pewli Małej, zagospodarowanie przestrzeni wokół dworca w Jelesni, odnowienie turystycznych tablic informacyjnych w Hucisku i Lachowicach).

Mając na uwadze przedstawione kwestie, zwrócono się z apelem o podjęcie konstruktywnej współpracy między regionami, której efektem będzie zmiana sytuacji formalnej i umożliwienie zarządcy infrastruktury opracowania SW oraz przygotowania inwestycji do realizacji. Zarząd województwa małopolskiego oraz zarząd województwa śląskiego są w posiadaniu przekazanych przez PKP PLK SA odpowiednich danych, które wskazują, że wariant podnoszący prędkość eksploatacyjną linii do powyżej 50 km/h wraz z zabezpieczeniem licznych przejazdów kolejowych opiewałby na kwotę około 32 milionów zł po stronie każdego z województw.

Dodatkowo podniesiono postulat dotyczący odbudowania drugiego toru przy peronie na stacji Hucisko, co umożliwi mijankę pociągów na tej linii i lepsze skoordynowanie rozkładu jazdy. To wszystko wpłynie na relatywnie duże skrócenie czasu przejazdu, a w kontekście prac prowadzonych obecnie na dalszym odcinku linii nr 97 może sprawić, że linia ta odegra w przyszłości bardzo istotną rolę w rozwoju regionu, w szczególności w zakresie dostępności jednej z atrakcyjniejszych turystycznie i widokowo linii kolejowych w Polsce, stanowiącej jednocześnie najkrótszy łącznik kolejowy pomiędzy Górnym Śląskiem i Podhalem.

Proponowane zmiany są możliwe do wdrożenia na obecnym etapie, a w świetle prawa, w szczególności ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, ich wprowadzenie nie zakłóci w żaden sposób realizacji innych przedsięwzięć, które wynikają z prowadzonej polityki rozwoju regionów.

Petycja została podpisana przez starostę żywieckiego, starostę suskiego, burmistrza miasta Żywca, burmistrza miasta Sucha Beskidzka, wójta gminy Jelesnia, wójta gminy Stryszawa oraz wójta gminy Świnna.

Apeluję do Pani Minister o pomoc w działaniach na rzecz modernizacji przeszło-stuletniej linii kolejowej z Żywca do Suchoj Beskidzkiej, mającej ogromne znaczenie dla współpracy międzynarodowej oraz rozwoju turystyki województw śląskiego i małopolskiego.

Tadeusz Kopeć

Odpowiedź

Warszawa, 18 sierpnia 2015 r.

Pan
Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu RP

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na przekazane oświadczenie Pana Tadeusza Kopcia, Senatora RP, złożone na 79. posiedzeniu Senatu w dniu 24 lipca 2015 r., w sprawie wsparcia działań umożliwiających sfinansowanie rewitalizacji linii kolejowej nr 97 na odcinku Żywiec – Sucha Beskidzka ze środków unijnych pozostających w dyspozycji urzędów marszałkowskich oraz uwzględnienie znaczenia wymienionych linii w planach transportowych województw, przekazuję poniższą informację.

Realizacja inwestycji pn.: „Rewitalizacja linii kolejowej nr 97 na odcinku Żywiec – gr. województwa” była przedmiotem negocjacji pomiędzy Urzędem Marszałkowskim Województwa Śląskiego i PKP PLK SA. Została ona ujęta w grupie projektów rekomendowanych do dofinansowania w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego.

Samorząd Województwa Małopolskiego ujął na liście podstawowej Kontraktu Terytorialnego jedynie zadanie pn.: „Rewitalizacja linii kolejowej nr 117 odcinek Kalwaria Zebrzydowska Lanckorona – Wadowice – gr. województwa”. Pozostałe infrastrukturalne projekty kolejowe, w tym „Rewitalizacja linii kolejowej nr 97 na odcinku Sucha Beskidzka – Żywiec” ujęte zostały na liście rezerwowej Kontraktu Terytorialnego. Ze wstępnych analiz dostępnej alokacji na projekty kolejowe wynika, iż będzie ona niewystarczająca na sfinansowanie wszystkich potrzeb inwestycyjnych tego województwa.

Należy zaznaczyć, że ostateczny kształt list przedsięwzięć ujętych w Kontraktach Terytorialnych stanowi consensus między oczekiwaniami strony samorządowej a możliwościami finansowymi Rządu. Samorząd Województwa Śląskiego, jak i Samorząd Województwa Małopolskiego ujęły rewitalizację linii kolejowej nr 97 w stanowiskach negocjacyjnych do Kontraktów Terytorialnych (w odpowiednim zakresie). W wyniku negocjacji Kontraktów Terytorialnych ustalono, że dla Województwa Małopolskiego realizacja inwestycji polegającej na rewitalizacji linii kolejowej nr 97 Sucha Beskidzka – Żywiec została wpisana na listę jako przedsięwzięcie warunkowe, którego realizacja jest uzależniona między innymi od dostępności środków finansowych. W przypadku Województwa Śląskiego w trakcie negocjacji Kontraktu Terytorialnego strona samorządowa, w świetle braku dostępności środków na realizację przedmiotowego przedsięwzięcia, odstąpiła od ujęcia projektu w ramach listy przedsięwzięć warunkowych.

Stowarzyszenie Kolej Beskidzka poinformowało PKP PLK SA, iż niektóre z samorządów, przez teren których przebiega przedmiotowa linia, chciałyby pokryć część kosztów opracowania Studium Wykonalności. Obecnie PKP PLK SA analizuje kwestię przystąpienia do współpracy z samorządami, a także ewentualne podpisanie porozumienia, które regulowałoby zasady tej współpracy, w tym podział kosztów opracowania Studium. Zaznaczyć jednakże należy, iż realizacja Studium Wykonalności dla projektu rewitalizacji linii kolejowej nr 97 Sucha Beskidzka – Żywiec powinna być uwarunkowana określeniem ostatecznego źródła finansowania prac.

Podniesienia wymaga, iż optymalnym źródłem finansowania powyższego projektu wydają się być Regionalne Programy Operacyjne. PKP PLK SA w ramach środków własnych nie dysponuje wolną alokacją, którą mogłaby przeznaczyć na realizację powyższej inwestycji. Natomiast środki przekazywane przez ministra właściwego do spraw transportu służą uzupełnieniu finansowania środkami Regionalnych Programów Operacyjnych w ramach wkładu krajowego, dzięki czemu z udziałem środków Funduszu Kolejowego, w perspektywie finansowej 2007–2013, udało się sfinansować wiele kolejowych inwestycji regionalnych.

Jednocześnie pragnę zauważyć, że zarządzanie Regionalnym Programem Operacyjnym jest zadaniem Zarządu Województwa. W związku z powyższym to Zarząd Województwa podejmuje decyzje o włączeniu poszczególnych inwestycji do Regionalnego Programu Operacyjnego, a także o sposobie ich realizacji w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego (procedura konkursowa i pozakonkursowa).

Włączenie nowych przedsięwzięć do Kontraktów Terytorialnych może nastąpić jedynie wówczas, gdy zostaną one uzgodnione pomiędzy stroną samorządową i rządową. Postulowane przez stronę samorządową projekty inwestycyjne powinny znaleźć odzwierciedlenie w stanowisku negocjacyjnym przygotowanym w trybie określonym w ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (art. 14n i 14o).

Łączę wyrazy szacunku

z upoważnienia
MINISTRA
INFRASTRUKTURY I ROZWOJU
Sławomir Żałobka
Podsekretarz Stanu

Oświadczenie senatora Marka Martynowskiego

skierowane do ministra zdrowia Mariana Zembali

W lipcu bieżącego roku do mojego biura senatorskiego wpłynęła skarga dotycząca orzeczenia o stopniu niepełnosprawności.

W 2008 r. Powiatowy Zespół do spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Płocku postanowił w swoim orzeczeniu zaliczyć chorobę (nowotwór krtani) pana Romana J. zamieszkałego w Płocku do znacznego stopnia niepełnosprawności. W 2014 r. Wojewódzki Zespół do spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Warszawie zakwalifikował w swoim orzeczeniu chorobę pana J. do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności.

W związku z tym bardzo proszę o odpowiedź, co też takiego się stało, że nagle, z dnia na dzień, stopień niepełnosprawności pana Romana J. zmienił się pomimo braku poprawy stanu zdrowia.

Proszę również o przesłanie informacji, ile w skali kraju było takich uzdrowień – zamian stopnia niepełnosprawności ze znacznego na umiarkowane lub lekkie.

Marek Martynowski

**Stanowisko
MINISTRA ZDROWIA**

Warszawa, 11.08.2015 r.

Pan
Władysław Kosiniak-Kamysz
Minister Pracy
i Polityki Społecznej

Szanowny Panie Ministrze,

uprzejmie przesyłam, zgodnie z właściwością merytoryczną, kopię pisma Marszałka Senatu RP z dnia 29 lipca 2015 r., znak: BPS/043-79-3406/15, przy którym przekazane zostało oświadczenie złożone przez Pana Marka Martynowskiego, Senatora RP, podczas 79. posiedzenia Senatu RP w dniu 24 lipca 2015 r., w sprawie orzekania o stopniu niepełnosprawności, wraz z prośbą o udzielenie odpowiedzi.

Z wyrazami szacunku

z upoważnienia
MINISTRA ZDROWIA
Sekretarz Stanu
w Ministerstwie Zdrowia
Pełnomocnik Rządu
do spraw projektu
ustawy o zdrowiu publicznym
Beata Małecka-Libera

**Odpowiedź
MINISTRA PRACY
I POLITYKI SPOŁECZNEJ**

Warszawa, 14.09.2015 r.

Pan
Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

odpowiadając na oświadczenie złożone przez Pana Senatora Marka Martynowskiego podczas 79. posiedzenia Senatu RP w dniu 24 lipca 2015 roku, skierowane do Ministra Zdrowia przy piśmie z dnia 29 lipca 2015 roku (znak sprawy: BPS/043-79-3406/15) i przekazane, zgodnie z właściwością merytoryczną, przy piśmie z dnia 11 sierpnia 2015 roku (znak sprawy: ZP-Z.070.76.2015) w sprawie orzekania o stopniu niepełnosprawności, uprzejmie wyjaśniam.

Orzeczeniem z dnia 31 października 2008 roku Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Płocku (znak sprawy: MPZON-8211-1/16770/5/08) zaliczył Pana Romana J. do znacznego stopnia niepełnosprawności do dnia 31 października 2013 roku.

Po upływie ważności orzeczenia o zaliczeniu do znacznego stopnia niepełnosprawności, Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności, na wniosek Pana Romana J. złożony w dniu 18 października 2013 roku (stosownie do §15 ust. 1 rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 lipca 2003 r. w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności (Dz. U. z 2015 r., poz. 1110)) wydał w dniu 18 listopada 2013 roku kolejne orzeczenie o zaliczeniu Pana Romana J. do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności do dnia 18 listopada 2014 roku (znak sprawy: PZO-8211-1/16770/5/13). Przyczyna niepełnosprawności w wydanym orzeczeniu oznaczona została symbolem 07-S.

Od powyższego orzeczenia Pan Roman J. w dniu 28 listopada 2013 roku wniósł odwołanie do Wojewódzkiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Warszawie.

Po rozpoznaniu odwołania, Wojewódzki Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Warszawie wydał w dniu 20 stycznia 2014 roku orzeczenie o stopniu niepełnosprawności (znak sprawy: WPS-V.9531.1.4628.2013), którym zmienił zaskarżone orzeczenie w części dotyczącej symbolu przyczyny niepełnosprawności (03-L), okresu, na jaki wydał orzeczenie (na stałe) i okresu powstania niepełnosprawności oraz w pozostałym zakresie utrzymał w mocy orzeczenie o stopniu niepełnosprawności organu I instancji.

Pragnę wskazać, iż rozstrzygnięcie o zaliczeniu do stopnia niepełnosprawności odbywa się w postępowaniu administracyjnym z gwarancjami dwuinstancyjnego toku postępowania i zagwarantowaniem czynnego udziału orzekanej osoby w tym postępowaniu. Ponadto ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011 r., Nr 127, poz. 721, ze zm.) poza kontrolą instancyjną, w art. 6c ust. 8 przewidziała również kontrolę sądową wydanego przez wojewódzki zespół orzekający orzeczenia o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności.

Celem wyżej wskazanych unormowań prawnych jest możliwość kilkakrotnego zbadania danej sprawy o wydanie orzeczenia o niepełnosprawności albo o stopniu niepełnosprawności poprzez poddanie jej kontroli instancyjnej i sądowej.

Przenosząc powyższe na grunt przedstawionej przez Pana Senatora sprawy, jeżeli Pan Roman J. nie zgadzał się z orzeczeniem o stopniu niepełnosprawności wydanym przez Wojewódzki Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Warszawie, to miał prawo wniesienia odwołania od tego orzeczenia do sądu pracy i ubezpieczeń społecznych. Informacja o prawie do wniesienia odwołania zawarta została w pouczeniu

przedmiotowego orzeczenia. Zaniechanie podjęcia przez orzekanego powyższego działania skutkuje tym, iż orzeczenie wydane przez Wojewódzki Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Warszawie nie zostało poddane autonomicznej kontroli sądowej i stało się prawomocne.

Pragnę jednocześnie zwrócić uwagę, że ocena stanu zdrowia nie jest jedynym wyznacznikiem niepełnosprawności, bowiem orzecznictwo o niepełnosprawności uwzględnia zarówno fizyczne, psychiczne jak i społeczne aspekty funkcjonowania człowieka. Przyjęte zasady orzekania oznaczają, iż orzekanie o niepełnosprawności ma charakter kompleksowy. Wystąpienie tylko jednego z elementów np. naruszenia sprawności organizmu (potocznie utożsamianego z chorobą) nie musi zatem oznaczać, że mamy do czynienia z niepełnosprawnością. Natomiast intensywność tego czynnika nie wpływa bezpośrednio na ustalony stopień niepełnosprawności, jeżeli w następstwie jego występowania nie dochodzi do istotnych ograniczeń w sferze aktywności. Reasumując, orzekanie o niepełnosprawności nie jest oceną stanu zdrowia osoby orzekanej, ale oceną ograniczeń w możliwości jej funkcjonowania w życiu społecznym i zawodowym – będących następstwem naruszenia sprawności organizmu i dokonywana jest w dniu wydania orzeczenia. Zmiana stopnia niepełnosprawności związana jest zatem ze zmianą zakresu ograniczeń funkcjonalnych w życiu społecznym i zawodowym orzekanej osoby.

Ponadto informuję Pana Marszałka, że nie jest prowadzona statystyka dotycząca zmian w kolejnych kwalifikacjach przez zespoły orzekające orzekanych osób do stopnia niepełnosprawności w wyniku zmian stanu zdrowia i związanych z tym ograniczeń funkcjonalnych.

Z poważaniem

MINISTER
z up. Jacek Męcina
Sekretarz Stanu

Oświadczenie senatora Marka Martynowskiego

skierowane do generalnego dyrektora ochrony środowiska Michała Kietszni

Do mojego biura senatorskiego wpłynęło wiele skarg od rolników powiatu plockiego w sprawie planowanej likwidacji Wydziału Spraw Terenowych w Płocku (w strukturze Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie).

Ewentualna likwidacja tego wydziału spowoduje podział powiatu plockiego na dwie części (wzdłuż linii Wisły), północną i południową, co spowoduje utrudnienia i zamieszanie przy załatwianiu spraw przez interesantów – sprawy z części północnej załatwiane będą w Ciechanowie, a z części południowej w Warszawie. Co prawda odejdą koszty utrzymania biura, ale ze względu na duże odległości wzrosną koszty wyjazdów w teren w związku z szacowaniem szkód bobrowych, w niedalekiej przyszłości związanych z nadzorem nad realizacją zadań określonych w planach zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 oraz licznymi wizjami terenowymi dotyczącymi prowadzonych spraw. Województwo mazowieckie jest jednym z największych województw. W związku z tym czas, jaki trzeba będzie poświęcić na dojazd, i odległość, jaką trzeba będzie pokonać, żeby wyszacować szkody bobrowe, spowoduje, że będzie załatwiona mniejsza liczba spraw w terenie.

Wobec powyższego bardzo proszę o odpowiedź na pytanie: czy likwidacja Wydziału Spraw Terenowych w Płocku jest planowana, a jeżeli tak, to kiedy?

Marek Martynowski

Odpowiedź

Warszawa, 20 sierpnia 2015 r.

Pan
Jan Wyrowiński
Wicemarszałek Senatu

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na pismo Nr BPS/043-79-3407/15 z dnia 29 lipca 2015 r., przy którym załączono oświadczenie złożone przez senatora Marka Martynowskiego w sprawie planowanej likwidacji Wydziału Spraw Terenowych w Płocku, uprzejmie informuję, że celem projektowanej nowelizacji rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 10 listopada 2008 r. w sprawie nadania statutu Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie (Dz. U. Nr 202, poz. 1265) jest usprawnienie realizacji zadań urzędu.

Uprzejmie zauważam, iż przy rozważaniu reorganizacji Regionalnej Dyrekcji bierze się pod uwagę zakres kompetencji Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska, wytyczone kierunki działań, doświadczenia związane z funkcjonowaniem urzędu od początku jego istnienia, specyfikę ściśle powiązaną z terenem największego województwa w kraju oraz dobre praktyki wypracowane w innych urzędach, biorąc jako wzór najbardziej optymalne rozwiązania.

Jednocześnie pragnę zapewnić, że argumenty podniesione przez Pana Senatora zostaną wzięte pod uwagę przy podejmowaniu decyzji o kształcie struktury organizacyjnej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie. Szczególnie zostaną przeanalizowane obserwacje w zakresie zadań i ilość spraw procedowanych w Wydziale Spraw Terenowych II.

Z poważaniem

Michał Kielsznia

Oświadczenie senatora Rafała Muchackiego

skierowane do wiceprezesa Rady Ministrów, ministra gospodarki Janusza Piechocińskiego

Szanowny Panie Premierze!

Działalność firm zajmujących się pomocą w uzyskiwaniu odszkodowań na dzień dzisiejszy jest nieuregulowana ustawowo. W praktyce działalność ta oparta jest na umowach zawieranych z każdym klientem. Wydaje się, że ze względu na zakres informacji, w tym danych osobowych wrażliwych, jakie otrzymują od klientów wspomniane firmy, oraz to, że muszą one często prowadzić sprawy szczególnie bolesne dla swoich klientów (szkody na osobie, zadośćuczynienia za śmierć bliskich), należałoby zapewnić ustawową gwarancję, że wspomniane podmioty działające na rynku odszkodowań mają wystarczające kwalifikacje i zasób organizacyjny zapewniające należytą obsługę prowadzonych spraw. Ponadto wydaje się, że należałoby ustawowo określić granice wysokości przysługującego wynagrodzenia za prowadzenie tego typu spraw.

W związku z tym proszę o informację, czy Ministerstwo Gospodarki analizowało problem regulacji tej dziedziny działalności gospodarczej.

*Z poważaniem
Rafał Muchacki*

Odpowiedź

Warszawa, 31 sierpnia 2015 r.

Pan
Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu RP

Szanowny Panie Marszałku!

W odpowiedzi na pismo z dnia 29 lipca br., znak: BPS/043-79-3408/15, przy którym przekazano oświadczenie senatora Rafała Muchackiego złożone na 79. posiedzeniu Senatu w dniu 24 lipca br. dotyczące uregulowania działalności firm zajmujących się ściąganiem odszkodowań, uprzejmie wyjaśniam, co następuje.

Działalność podmiotów zajmujących się pomocą w uzyskiwaniu odszkodowań jest prowadzona na podstawie ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. *o swobodzie działalności gospodarczej* (Dz. U. z 2015 r. poz. 584, z późn. zm.). Zgodnie z art. 6 ww. ustawy, podejmowanie, wykonywanie i zakończenie działalności gospodarczej jest wolne dla każdego na równych prawach, z zachowaniem warunków określonych przepisami prawa.

Stosownie do postanowień art. 353¹ ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – *Kodeks cywilny* (Dz. U. z 2014 r. poz. 121, z późn. zm.), strony zawierające umowę mogą ułożyć stosunek prawny według swego uznania, byleby jego treść lub cel nie sprzeciwiały się właściwości (naturze) stosunku, ustawie ani zasadom współżycia społecznego.

Obowiązujące przepisy zapewniając, z jednej strony, swobodę kształtowania stosunków umownych, z drugiej strony przewidują rozwiązania służące ochronie osób korzystających z usług podmiotów świadczących pomoc w uzyskiwaniu odszkodowań.

Do umów zawieranych z kancelariami odszkodowawczymi mają zastosowanie ogólne przepisy dotyczące ochrony konsumentów zawarte w ustawie z dnia 23 kwietnia 1964 r. – *Kodeks cywilny* (Dz. U. z 2014 r. poz. 121, z późn. zm.) oraz w ustawie z dnia 30 maja 2014 r. *o prawach konsumenta* (Dz. U. poz. 827), a w przypadku podejmowania przez przedmiotowych przedsiębiorców działań mających znamiona nie-

uczciwych praktyk rynkowych wobec konsumentów, przepisy ustawy z dnia 23 sierpnia 2007 r. *o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym* (Dz. U. Nr 171, poz. 1206, z późn. zm.).

Odnosząc się zaś do poruszonej w oświadczeniu kwestii pozyskiwania danych osobowych, należy zauważyć, że podmioty świadczące usługi na rynku odszkodowawczym w procesie dochodzenia roszczeń podlegają przepisom ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. *o ochronie danych osobowych* (Dz. U. z 2014 r. poz. 1182, z późn. zm.).

W latach 2013–2015 do Ministerstwa Gospodarki nie wpłynęły wnioski, petycje ani skargi dotyczące uregulowania działalności podmiotów świadczących usługi z zakresu roszczeń odszkodowawczych. W związku z tym, nie są prowadzone prace zmierzające do wprowadzenia szczególnych warunków dla wykonywania tego rodzaju działalności.

Z informacji uzyskanych od Ministerstwa Finansów wynika, że resort finansów dostrzega nieprawidłowości w zakresie funkcjonowania podmiotów specjalizujących się w dochodzeniu roszczeń od zakładów ubezpieczeń. W związku z tym, w latach 2009–2011 sposób uregulowania działalności kancelarii odszkodowawczych był przedmiotem dyskusji i analizy działającej przy Ministrze Finansów Grupy Roboczej ds. Przeglądu Prawa Ubezpieczeń Gospodarczych Rady Rozwoju Rynku Finansowego. Grupa Robocza nie zaproponowała jednak zmiany stanu prawnego w tym zakresie, w szczególności w sposobie sprawowania nadzoru nad kancelariami odszkodowawczymi.

Obecnie toczą się zaawansowane prace nad projektem dyrektywy w sprawie dystrybucji ubezpieczeń na poziomie Unii Europejskiej. Jej przyjęcia można oczekiwać jeszcze w tym roku. W kompromisowym tekście projektu dyrektywy uzgodnionym w wyniku negocjacji pomiędzy Komisją Europejską, Radą Europejską i Parlamentem Europejskim wykreślono motyw 7, zgodnie z którym dyrektywa powinna mieć zastosowanie do osób, których działalność polega na świadczeniu pomocy (czy to w imieniu klienta, czy też zakładu ubezpieczeń) w administrowaniu umową ubezpieczenia lub reasekuracji lub wykonywaniu takiej umowy, w tym zawodowej obsługi roszczeń. Na dalszym etapie prac, zgodnie z unijną procedurą współdecydowania, projekt dyrektywy zostanie skierowany do Parlamentu Europejskiego. W związku z tym, ewentualna dyskusja nad całością problemów związanych z funkcjonowaniem tych podmiotów może zostać podjęta w trakcie prac nad implementacją dyrektywy w sprawie dystrybucji ubezpieczeń.

Ponadto, wydaje się, że przyjęta przez Sejm 5 sierpnia br. ustawa *o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej*, zapewni niektórym grupom społecznym profesjonalną, bezpłatną pomoc adwokatów i radców prawnych, również w przedmiotowym zakresie.

Z wyrazami szacunku

MINISTER
z up. Mariusz Haładyj
Podsekretarz Stanu

Oświadczenie senatora Andrzeja Pająka

skierowane do prezes Rady Ministrów Ewy Kopacz
oraz do prezydent miasta stołecznego Warszawy Hanny Gronkiewicz-Waltz

Rodzina państwa B. nabyła w 1938 r. działkę w Warszawie w gminie Warszawa-Centrum, dzielnicy Mokotów, na ul. Badowskiej o powierzchni 2 ary 63 m², na której zamieszkuje do chwili obecnej. Jak wynika z przedstawionych dokumentów, działka ta została decyzją Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie o nrze 16717 z dnia 6 stycznia 1992 r. przekazana na własność gminie dzielnicy Mokotów. Rodzinę B. ustanowiono użytkownikami wieczystymi, a opłatę roczną ustalono na poziomie 15 tysięcy 868 zł 23 gr. Nadmieniam, że działka ma 332 m² i zabudowana jest przedwojennym domem jednorodziennym o powierzchni około 94 m².

Uprzejmie proszę Panią Premier o wyjaśnienie, jak to się stało, że w wolnej Polsce na podstawie dekretu Bieruta usankcjonowano przejęcie nieruchomości i wyznaczono horrendalną opłatę dla jej dotychczasowych właścicieli. Należy zwrócić uwagę na fakt, że nieruchomość ta ani przez chwilę nie była w posiadaniu miasta, a więc w żadnym stopniu nie była niezbędna ani nawet przydatna dla celów określonych w dekreście Bieruta. Szczególnie bulwersujący jest fakt takiego potraktowania rodziny, która walczyła za Polskę w 1920 r., w 1939 r., a także, co szczególnie istotne, w powstaniu warszawskim. Należy zwrócić uwagę również na to, iż wiele czynności w tej sprawie ze strony zarówno miasta Warszawy, jak i państwa polskiego miało charakter represyjny w stosunku do rodziny B.

W związku z powyższym Panią Prezydent miasta stołecznego Warszawy proszę o naprawienie krzywdy, która niewątpliwie spotkała tę rodzinę, a Panią Premier o dopilnowanie tych czynności.

Z poważaniem
Andrzej Pająk

Stanowisko

Warszawa, 7 sierpnia 2015 r.

Pani Renata Wiśniewska
Dyrektor Gabinetu Prezydenta
Urząd M. St. Warszawy

Szanowna Pani Dyrektor,
uprzejmie informuję, że do Departamentu Spraw Obywatelskich KPRM, w dniu 31 lipca 2015 r. wpłynęło pismo Pana Jana Wyrowińskiego, Wicemarszałka Senatu, które przekazuję w załączeniu.

Pismo adresowane jest do Pani Premier oraz Pani Prezydent Miasta Stołecznego Warszawy i dotyczy sytuacji prawnej nieruchomości rodziny państwa B. położonej w Warszawie przy ul. Badowskiej.

W dniu 24 lipca, w czasie posiedzenia Senatu RP, oświadczenie w przedmiotowej sprawie złożył senator Andrzej Pająk.

Uprzejmie proszę o wnikliwe zbadanie sprawy i poinformowanie Marszałka Senatu RP o sposobie jej załatwienia. Kopię tej odpowiedzi proszę przekazać do KPRM w terminie do 30 sierpnia br.

Z poważaniem

Leszek Białecki
Dyrektor Departamentu
Spraw Obywatelskich

**Stanowisko
PREZYDENTA
MIASTA STOŁECZNEGO WARSZAWY**

Warszawa, 28.08.2015 r.

Pan
Andrzej Pająk
Senator
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Senatorze,

w odpowiedzi na oświadczenie złożone na 79. posiedzeniu Senatu w dniu 24 lipca 2015 r., dot. nieruchomości warszawskiej położonej przy **ul. BADOWSKIEJ** – uprzejmie wyjaśniam.

Stan prawny przedmiotowej nieruchomości został szczegółowo opisany w piśmie Zastępcy Prezydenta m.st. Warszawy z dnia 8.07.2015 r.

Prawidłowość wydania decyzji nr 274/GK/DW/2009 Prezydenta m.st. Warszawy z dnia 18.06.2009 r. orzekającej o ustanowieniu prawa użytkowania wieczystego nieruchomości położonej przy ul. Badowskiej – była przedmiotem oceny zarówno przez Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Warszawie, jak również Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie.

Ponadto zgodność z przepisami prawa materialnego tej decyzji została również potwierdzona przez Notariusza sporządzającego na jej podstawie akt notarialny. Umowa notarialna z dnia 24.05.2013 r., jako zgodna z wolą obu stron, zawarta w wykonaniu decyzji organu I instancji – stanowiła podstawę ujawnienia prawa użytkowania wieczystego w księdze wieczystej.

Reasumując, należy z całą stanowczością podkreślić, że roszczenia o zwrot nieruchomości położonej przy ul. Badowskiej – zostały zrealizowane zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa materialnego i brak jest podstaw do „naprawienia krzywd” rodziny B.

z upoważnienia
PREZYDENTA
m. st. Warszawy
Jarosław Józwiak
Zastępca Prezydenta

Oświadczenie senatora Andrzeja Persona

skierowane do minister edukacji narodowej Joanny Kluzik-Rostkowskiej

Szanowna Pani Minister!

W związku z odpowiedzią z dnia 2 września 2013 r. na oświadczenie złożone przeze mnie w dniu 9 sierpnia 2013 r., na 38. posiedzeniu Senatu, proszę o udzielenie informacji.

Wraz z nadchodzącym początkiem roku szkolnego wielu rodziców dzieli się ze mną obawami związanymi z wydatkami na niezbędne materiały do nauki. Koszty tak zwanej wyprawki z każdym rokiem rosną, co powoduje duże utrudnienia, szczególnie dla rodzin ubogich, ale również rodzin wielodzietnych i osób samotnie wychowujących dzieci.

We wspomnianej odpowiedzi na moje oświadczenie ministerstwo zaproponowało szereg rozwiązań i sposobów umożliwiających zminimalizowanie ciężaru finansowego dla rodzin dzieci szkolnych.

W związku z przedstawioną kwestią proszę o ponowne zaprezentowanie problemu i przedstawienie stanowiska ministerstwa w tej sprawie.

*Z poważaniem
Andrzej Person*

Odpowiedź

Warszawa, 27 sierpnia 2015 r.

Pan
Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

składam na Pana ręce odpowiedź na oświadczenie Senatora RP Pana Andrzeja Persona złożone na 79. posiedzeniu Senatu, w dniu 24 lipca 2015 r. w sprawie wydatków na niezbędne materiały do nauki.

Szanowny Panie Senatorze,

uprzejmie informuję, że Ministerstwo Edukacji Narodowej od 2002 roku realizuje program pomocy uczniom w zakresie dofinansowania podręczników szkolnych.

Wprowadzając w 2009 r. nową podstawę kształcenia ogólnego Ministerstwo Edukacji Narodowej wprowadziło również do programu „Wyprawka szkolna” kolejną grupę uczniów, którzy nie mogli korzystać z używanych podręczników, ze względu na wprowadzone zmiany programowe. W kolejnych latach byli to uczniowie klasy I, II oraz klasy III gimnazjum, a następnie odpowiednio klas IV, V, VI szkoły podstawowej oraz I, II i III szkoły ponadgimnazjalnej. Aby zapewnić odpowiedni poziom finansowania podręczników dla uczniów zwiększono również kwotę przewidzianą na program, ze 104 000 tys. zł w 2009 r. do 156 152 tys. zł w 2014 r.

W 2013 r. w ramach programu „Wyprawka szkolna” pomoc udzielana była dla uczniów z:

- 1) klasy pierwszej szkoły podstawowej, o ile dochód w rodzinie nie przekraczał na 1 osobę kwoty 539 zł netto, wyliczonej na podstawie ustawy o świadczeniach rodzinnych¹ – obowiązującej od 1 listopada 2012 r.;

¹ Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2015 r. poz. 114).

- 2) klas pozostałych, o ile dochód na osobę w rodzinie nie przekraczał na 1 osobę kwoty 456 zł netto, wyliczonej na podstawie ustawy o pomocy społecznej² – obowiązującej od 1 października 2012 r. Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej kryterium dochodowe wynosiło do 30 września 2012 r. – 351 zł netto na osobę w rodzinie, natomiast od 1 października 2012 r. – 456 zł. W przypadku kryteriów zawartych w ustawie o świadczeniach rodzinnych zmiana nastąpiła 1 listopada 2012 r. z 504 zł netto na osobę w rodzinie do kwoty 539 zł.

Podniesienie ww. kwot było m.in. jednym z powodów zwiększenia środków przeznaczonych na „Wyprawkę szkolną” w 2013 r. W programie założono, że wg kryterium dochodowego wynikającego z ustawy o świadczeniach rodzinnych z programu będzie mogło skorzystać ok. 25,7% uczniów klas pierwszych szkoły podstawowej, zaś wg kryterium dochodowego wynikającego z ustawy o pomocy społecznej – 18,8%.

W 2013 r. kwota wydatkowanej dotacji wyniosła 98 035 tys. zł, a z programu skorzystało 385 758 uczniów.

W 2014 r. pomoc udzielona była uczniom klas II, III lub VI szkoły podstawowej, klas II–III lub VI ogólnokształcącej szkoły muzycznej I stopnia, klas III szkoły ponadgimnazjalnej (zasadniczej szkoły zawodowej, liceum ogólnokształcącego lub technikum), klas VI ogólnokształcącej szkoły muzycznej II stopnia, klas VI ogólnokształcącej szkoły sztuk pięknych, klas III liceum plastycznego i klas III lub IX ogólnokształcącej szkoły baletowej, pochodzącym z rodzin, w których dochód na osobę nie przekracza kryterium dochodowego na osobę w rodzinie, o którym mowa w art. 5 ust. 1 ustawy o świadczeniach rodzinnych, tj. 539 zł.

Dodatkowo 5% uczniów z klas objętych programem w omawianych latach mogła otrzymać pomoc – zgodnie z przypadkami określonymi w art. 7 ustawy o pomocy społecznej³.

Jednocześnie poza ww. uczniami program skierowany był do uczniów z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego, tj.: uczniowie słabowidzący, niesłyszący, z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim oraz uczniowie z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność wymieniona wyżej, posiadający orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, o którym mowa w art. 71b ust. 3 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty⁴.

W roku 2013 rozszerzono ww. grupę uczniów o uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym lub znacznym, zaś w 2014 – o uczniów z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera, z niepełnosprawnością ruchową, w tym afazją oraz uczniów słabo słyszących.

W 2014 r. kwota wydatkowanej dotacji wyniosła 89 450 tys. zł, a z programu skorzystało 343 395 uczniów.

W roku 2015 „Wyprawka szkolna” obejmuje uczniów:

- uczęszczających w roku szkolnym 2015/2016 do klasy III szkoły podstawowej, klasy III ogólnokształcącej szkoły muzycznej I stopnia i klasy IV technikum;
- uczniów:
  - 1) słabowidzących,
  - 2) niesłyszących,
  - 3) słabosłyszących,
  - 4) z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim,
  - 5) z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym,
  - 6) z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją,

² Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2015 r. poz. 163, z późn. zm.).

³ W przypadku: ubóstwa; sieroctwa; bezdomności; bezrobocia; niepełnosprawności; długotrwałej lub ciężkiej choroby; przemocy w rodzinie; potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi; potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności; bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych; trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą; trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego; alkoholizmu lub narkomanii; zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej; klęski żywiołowej lub ekologicznej.

⁴ Dz. U. z 2004 r. nr 256, poz. 2572, z późn. zm.

- 7) z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera,
  - 8) z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność wymieniona w pkt 1-7
- posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, o którym mowa w art. 71b ust. 3 ustawy o systemie oświaty, uczęszczających w roku szkolnym 2015/2016 do szkół dla dzieci i młodzieży: szkół podstawowych, z wyjątkiem klas I, II i IV, gimnazjów, z wyjątkiem klasy I, szkół ponadgimnazjalnych: zasadniczych szkół zawodowych, liceów ogólnokształcących, techników lub szkół specjalnych przysposabiających do pracy dla uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz dla uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi lub do ogólnokształcących szkół muzycznych I stopnia, z wyjątkiem klas I, II i IV, ogólnokształcących szkół muzycznych II stopnia, z wyjątkiem klasy I, ogólnokształcących szkół sztuk pięknych, z wyjątkiem klasy I, ogólnokształcących szkół baletowych, z wyjątkiem klas I i IV, lub liceów plastycznych.

Na realizację programu przewidziano środki w wysokości 51 mln zł.

Niezależnie od ww. pomocy na dofinansowanie zakupu podręczników uczniowie, zgodnie z ustawą o systemie oświaty – rozdział 8a „Pomoc materialna dla ucznia”, mogą korzystać z różnorodnych form wsparcia, na które składają się m.in.:

- Świadczenia pomocy materialnej o charakterze socjalnym.

Udzielanie świadczeń pomocy materialnej dla uczniów o charakterze socjalnym stanowi zadanie własne gminy, na realizację którego gmina otrzymuje dofinansowanie z budżetu państwa (art. 90r ust. 1 ustawy o systemie oświaty). Ministerstwo Edukacji Narodowej wypełniając zadanie dotyczące udzielania pomocy materialnej dla uczniów w formie stypendiów szkolnych i zasiłków szkolnych opiera się na środkach rezerwy celowej budżetu państwa, która zwiększa środki na pomoc materialną realizowaną przez gminy. Wysokość stypendium wypłacanego uczniowi wynosi od 84,80 zł do 216 zł miesięczne i może być wypłacone od jednego do dziesięciu miesięcy w danym roku szkolnym. Dochód uprawniający do ubiegania się o stypendium szkolne wynosi 456 zł/netto na osobę w rodzinie. Wysokość ww. kwoty wyliczana jest na podstawie ustawy o pomocy społecznej. Termin składania wniosków upływa 15 września danego roku kalendarzowego.

- Stypendium za wyniki w nauce lub za osiągnięcia sportowe.

Zgodnie z art. 90g ustawy o systemie oświaty szkoła może udzielać stypendium za wyniki w nauce lub za osiągnięcia sportowe. Stypendium za wyniki w nauce lub za osiągnięcia sportowe może być przyznane uczniowi, który uzyskał wysoką średnią ocen w okresie (semestrze) poprzedzającym okres (semestr), w którym przyznaje się to stypendium, a stypendium za osiągnięcia sportowe może być przyznawane uczniowi, który uzyskał wysokie wyniki we współzawodnictwie sportowym na szczeblu co najmniej międzyszkolnym.

Stypendium za wyniki w nauce lub za osiągnięcia sportowe przyznaje dyrektor szkoły, po zasięgnięciu opinii rady pedagogicznej, w ramach środków przyznawanych przez organ prowadzący na ten cel w budżecie szkoły.

W tym celu dyrektor szkoły powołuje w szkole komisję stypendialną, która ustala, po zasięgnięciu opinii rady pedagogicznej i samorządu uczniowskiego, wymaganą średnią ocen. Wniosek o przyznanie stypendium za wyniki w nauce lub za osiągnięcia sportowe wychowawca klasy przedkłada do komisji stypendialnej, która przekazuje wniosek wraz ze swoją opinią dyrektorowi szkoły.

Dodatkowo możliwe jest korzystanie ze świadczeń realizowanych w oparciu o ustawę o świadczeniach rodzinnych. Na dziecko, które uczy się w szkole, przysługują do datek do zasiłku rodzinnego z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego. Przysługuje on raz w roku szkolnym w wysokości 100 zł na dziecko.

Dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego przysługuje matce lub ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka albo opiekunowi prawnemu dziecka, a także osobie uczącej się na częściowe pokrycie wydatków związanych z rozpoczęciem w szkole nowego roku szkolnego albo rocznego przygotowania przedszkolnego. Wniosek o wypłatę dodatku składa się do dnia zakończenia okresu zasiłkowego, w którym rozpoczęto rok szkolny albo roczne przygotowanie przedszkolne.

Poza pomocą kierowaną do uczniów pozostających w trudnej sytuacji materialnej od 2014 r. do 2017 r. do szkół wprowadzane są bezpłatne podręczniki i ćwiczenia.

Uczniowie klas pierwszych szkół podstawowych dostaną przygotowany przez MEN „Nasz elementarz”. Ten sam, z którego w ubiegłym roku uczyli się pierwszoklasiści. Dodatkowo szkoła otrzyma z budżetu państwa po 50 zł na zakup ćwiczeń dla każdego ucznia. Bezpłatny jest też podręcznik do nauki języka obcego. Szkoła na jego zakup otrzyma 25 zł na dziecko. Rodzice będą musieli zakupić jedynie pomoce do przedmiotów nieobowiązkowych (np. religii czy etyki). Uczniowie klas drugich szkół podstawowych także otrzymają darmowy podręcznik MEN-owski „Nasza szkoła”. Tak samo jak w przypadku klas pierwszych, bezpłatny będzie podręcznik do języka obcego, a rodzice zapłacą jedynie za książki do przedmiotów nieobowiązkowych.

Uczniom klas czwartych szkół podstawowych komplet podręczników i ćwiczeń zakupi szkoła. Na ten cel placówki dostaną po 140 zł na każdego ucznia, na zakup ćwiczeń – 25 zł. Mają to być zupełnie nowe książki, prosto od wydawców. Kupione w tym roku, posłużą trzem kolejnym rocznikom. Uczniowie, którzy od września zaczną naukę w gimnazjum, też skorzystają z darmowych podręczników (na ich zakup dla każdego ucznia szkoła dostanie po 250 zł) i ćwiczeń (po 25 zł). Tu także zakupione książki posłużą trzem kolejnym rocznikom uczniów.

W 2016 r. dostęp do bezpłatnych podręczników i ćwiczeń będą mieli uczniowie z klas I, II, III, IV i V szkoły podstawowej oraz klas I i II gimnazjum, a w 2017 r. ze wszystkich klas szkoły podstawowej i gimnazjum.

Dodatkowo nowelizacja ustawy o systemie oświaty wprowadziła zwiększenie kwoty dotacji celowej na podręczniki, materiały edukacyjne lub ćwiczeniowe dla niektórych uczniów niepełnosprawnych posiadających orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego. Może być ona od 2 do 20 razy większa od dotacji na podręczniki dla uczniów zdrowych, w zależności od rodzaju niepełnosprawności ucznia.

Z wyrazami szacunku

z upoważnienia
MINISTRA
EDUKACJI NARODOWEJ
Joanna Berdżik
Podsekretarz Stanu

Oświadczenie senatora Andrzeja Persona

skierowane do ministra finansów Mateusza Szczurka

Szanowny Panie Ministrze!

W związku ze zbliżającym się końcem drugiej kadencji rządów Platformy Obywatelskiej zwracam się do Pana Ministra z prośbą o udzielenie informacji w następującej sprawie.

Pełniąc funkcję przewodniczącego Komisji Spraw Emigracji i Łączności z Polakami za Granicą, często spotykam się z opinią, że Polska bardzo dobrze poradziła sobie z kryzysem i osiąga coraz lepsze wyniki gospodarcze. Niestety w ciągu ostatnich kilkunastu miesięcy próbuje się wmówić Polakom, głównie poprzez media, że Polska jest w ruinie gospodarczej, wypada źle na tle krajów Unii Europejskiej oraz że sytuacja Polski zbliża się do sytuacji Grecji.

W związku z powyższym proszę o udzielenie informacji o stanie polskiej gospodarki oraz o wskaźnikach pokazujących wzrost gospodarczy w ciągu ostatnich ośmiu lat.

*Z poważaniem
Andrzej Persona*

Odpowiedź

Warszawa, 18 sierpnia 2015 r.

Pan
Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na pismo z dnia 29 lipca br. (znak: BPS/043-79-3411/15) w sprawie oświadczenia złożonego przez senatora Andrzeja Persona podczas 79. posiedzenia Senatu RP w dniu 24 lipca br., przesyłam w załączeniu materiały ilustrujące stan polskiej gospodarki w ostatnich ośmiu latach.

z upoważnienia
MINISTRA FINANSÓW
Podsekretarz Stanu
Artur Radziwiłł

Załącznik

Sytuacja makroekonomiczna w Polsce w latach 2007–2014**1. Wzrost gospodarczy**

- W latach 2007–2014 średnie tempo wzrostu gospodarczego w Polsce wyniosło 3,6%. Najwyższy wzrost w tym okresie zanotowano w 2007 r. (7,2%), najniższy w 2013 r. (1,7%).
- **Tempo wzrostu PKB w całym 2014 r. było dwukrotnie wyższe niż w 2013 r. (3,4%).** Głównym czynnikiem wzrostu był popyt krajowy. Wyraźnie wyższą niż rok wcześniej dynamikę zanotowały dwie jego główne składowe, tj. konsumpcja gospodarstw domowych oraz inwestycje. Szybką odbudowę popytu krajowego w PKB, w tym szczególnie inwestycji, obserwujemy od II kw. 2013 r. Zgodnie z oficjalnymi prognozami Ministerstwa Finansów wzrost gospodarczy w 2015 r. utrzyma się na poziomie 3,4%. W kontekście prognoz rynkowych (3,8%, mediana Reuters z dnia 10 sierpnia br.) tę prognozę można uznać za konserwatywną.
- **Polska była jedną z gospodarek najszybciej rozwijających się w UE w 2014 r.** – szybsze tempo zanotowały jedynie Luksemburg i Irlandia, a zbliżone miały Malta i Węgry. **Jeżeli do porównań przyjmiemy skumulowane tempo wzrostu gospodarczego (i jego głównych składowych) w latach 2008–2014, Polska była już zdecydowanym liderem (24,1%).** W latach 2008–2014 skumulowany wzrost inwestycji wyniósł aż 25,9% (pierwsze miejsce w UE, przy czym tylko jeszcze cztery kraje zanotowały wzrost inwestycji w porównaniu z 2007 r.). Skumulowany wzrost konsumpcji prywatnej w analizowanym okresie wyniósł zaś 21,9% (0,6% w UE) i również był to najwyższy wynik wśród krajów UE.

2. Rynek pracy

- **W 2014 r. liczba pracujących (BAEL, 15 lat i więcej) – po niewielkim spadku w 2013 r. – zwiększyła się o 1,9%, co oznacza najwyższą dynamikę od 2008 r.** W sumie w latach 2008–2014 przyrost liczby pracujących był jednym z najwyższych w UE – pod tym względem Polska była trzecia, po Niemczech i Wielkiej Brytanii.
- Dzięki m.in. wzrostowi liczby pracujących w Polsce miał miejsce – szybszy niż przeciętnie w UE – spadek stopy bezrobocia. W 2014 r. stopa bezrobocia (Eurostat) obniżyła się do 9,0% z 10,3% rok wcześniej i trzeci rok z rzędu była niższa od przeciętnej dla UE (10,2% w 2014 r.). W 2014 r. stopa bezrobocia BAEL (15 lat i więcej) była o 0,6 pkt proc. niższa w porównaniu z poziomem w 2007 r., podczas gdy w tym samym okresie stopa bezrobocia przeciętnie w UE wzrosła o 3,0 pkt proc.
- W Polsce obserwujemy też systematyczny wzrost współczynnika aktywności zawodowej Polaków, szczególnie dynamiczny w grupie wiekowej osób starszych (55–64 lata).

3. Inflacja

- **W latach 2007–2014 inflacja** (mierzona średniorocznym wskaźnikiem cen towarów i usług konsumpcyjnych – CPI) **nie przekraczała 4,5%**. Najwyższy wzrost cen odnotowano w 2008 r. (4,2%) i w 2011 r. (4,3%), przy czym w obu tych przypadkach wyższa dynamika cen wynikała w znacznej mierze ze wzrostu cen surowców rolnych i energetycznych na rynkach światowych.
- **W ostatnich dwóch latach miał miejsce silny trend dezinflacyjny** (spadek inflacji CPI do 0,9% w 2013 r. i do 0,0% w 2014 r.) związany z utrzymywaniem się ujemnej luki produktowej i niskiej presji popytowej i kosztowej oraz ze spadkiem cen surowców na rynkach światowych. Od połowy 2014 r. utrzymuje się deflacja cen konsumpcyjnych w ujęciu rocznym, która jest efektem spadku cen żywności i cen energii, oraz niskiej, ale dodatniej inflacji bazowej.
- Inflacja w Polsce w 2014 r. (wynosząca 0,1% wg metodologii unijnej) kształtowała się poniżej średniej unijnej (0,6%) i poniżej średniej dla krajów strefy euro (0,4%).

- **4. Bilans obrotów bieżących**
- Saldo rachunku bieżącego w latach 2007–2014 pozostawało ujemne. Największy poziom nierównowagi występował w latach 2007–2008, kiedy deficyt obrotów bieżących przekroczył 6% PKB. Było to głównie efektem wysokiej dynamiki importu wspieranej przez silny popyt krajowy.
- **Obecnie**, głównie z uwagi na poprawę salda obrotów towarowych, **nierównowaga zewnętrzna utrzymuje się na najniższym poziomie od połowy lat 90.** Deficyt rachunku bieżącego w relacji do PKB w 2014 r. wyniósł 1,3%, tj. tyle samo co rok wcześniej. Był on z wyraźną nadwyżką finansowany przez napływ kapitału długookresowego tj. inwestycji bezpośrednich i środków europejskich sklasyfikowanych na rachunku kapitałowym.
- **5. Realne stopy procentowe**
- **Poziom realnych stóp procentowych NBP był w XII '14 jednym z wyższych wśród krajów UE.** Wyższa stopa realna występowała m.in. w Chorwacji, na Węgrzech i w Bułgarii.
- W warunkach systematycznego spadku inflacji, stopa referencyjna w ujęciu realnym *ex post* wyraźnie wzrosła mimo obniżenia przez RPP kosztu pieniądza w X '14. Realna stopa referencyjna (deflowana wskaźnikiem HICP) zwiększyła się do 2,6% w XII '14, wobec 1,6% w VII '13, tj. w momencie zakończenia poprzedniego cyklu obniżek stóp procentowych banku centralnego.
- **6. Sytuacja sektora GG**
- Dług sektora GG na koniec 2014 r. wyniósł 50,1% PKB. **Polska należała do krajów o relatywnie niskim poziomie zadłużenia, znacząco niższym od średniej dla UE (86,8%).** W okresie 2008–2014 przyrost relacji długu do PKB w Polsce był jednym z najniższych w UE i wyniósł tylko 5,9 pkt (trzecie miejsce w UE pod tym względem).
- **W 2014 r. deficyt sektora instytucji rządowych i samorządowych został zredukowany aż o 0,8 pkt proc. do 3,2% PKB,** czyli do poziomu bliskiego 3% PKB. Umożliwiło to uwzględnienie, w ramach procedury nadmiernego deficytu, kosztów systemowej reformy emerytalnej ponoszonych jeszcze w 2014 r. (0,4% PKB) i obniżenie deficytu poniżej 3% PKB (po uwzględnieniu tych kosztów). W związku z powyższym, w dniu 19 czerwca 2015 r. **Rada UE zakończyła wobec Polski procedurę nadmiernego deficytu wobec Polski.** Tym samym **Polska zredukowała nadmierny deficyt o rok wcześniej niż było to rekomendowane przez Radę.**
- Redukcji deficytu nominalnego towarzyszyła również **redukcja deficytu strukturalnego z 8,4% PKB w 2010 r. do 2,7% PKB w 2014 r.** Oznacza to, że w latach 2010–14 średnioroczne dostosowanie strukturalne wyniosło ok. 1,1% PKB.
- **Polska była jednym z nielicznych państw europejskich bez obniżki ratingu od początku kryzysu.** W marcu 2013 r. japońska agencja JCR podniosła Polsce rating z A- do A. W lutym 2015 r. agencja S&P podniosła perspektywę ze stabilnej na pozytywną.

Oświadczenie senatora Mariana Poślednika

skierowane do ministra rolnictwa i rozwoju wsi Marka Sawickiego

Szanowny Panie Ministrze!

Zwrócili się do mnie pszczelarze z Wielkopolski z prośbą o interwencję u Pana Ministra w sprawie rozwiązania pojawiających się problemów związanych z hodowlą pszczół.

Pszczelarze apelują o zmianę sposobu dofinansowania pszczelarstwa z obecnie obowiązujących dopłat do sprzętu, leków, matek i innych na dopłaty bezpośrednio do rodzin pszczelich. Obecny sposób dofinansowania powoduje, że producenci sprzętu i hodowcy matek dyktują ceny i obniżają jakość materiału hodowlanego, gdyż są pewni zbytu. Dopłaty bezpośrednio uprościłyby biurokrację, co pozwoliłoby zaoszczędzić środki, a tym samym zwiększyć pomoc dla pszczelarzy bez zwiększenia nakładów.

Należy zwrócić uwagę także na problem szerzącej się warrozy. Myślę, że warto byłoby przyspieszyć badania i rejestrację nowej generacji leków przeciw warrozie. Pszczelarze zaznaczają, że obecnie stosowane leki stają się nieskuteczne. Na świecie są zarejestrowane i stosowane nowe leki, które są niedostępne w Polsce. Nie mamy także zarejestrowanych leków na nosemozę, która występuje w Polsce od wielu lat i wyniszcza rodziny pszczele. W niektórych krajach Unii Europejskiej leki na nosemozę są zarejestrowane.

W imieniu pszczelarzy proszę o odniesienie się do przedstawionych problemów i odpowiedź na pytania.

Czy Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi planuje wsparcie dla pszczelarzy? Czy trwają prace nad wprowadzeniem nowego leku na warrozę?

Z poważaniem
Marian Poślednik

Odpowiedź

Warszawa, 13.08.2015 r.

Pan
Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w związku z nadesłanym przy piśmie z dnia 29 lipca 2015 roku, znak: BPS/043-79-3412/15 oświadczeniem Pana Senatora Mariana Poślednika w sprawie rozwiązania pojawiających się problemów związanych z hodowlą pszczół, uprzejmie informuję co następuje.

Ad I:

Od roku 2004 Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi opracowuje trzyletnie krajowe programy wsparcia pszczelarstwa, obecnie zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 1308/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. *ustanawiającym wspólną organizację rynków produktów rolnych oraz uchylającym rozporządzenia Rady (EWG) nr 922/72, (EWG) nr 234/79, (WE) nr 1037/2001 i (WE) nr 1234/2007 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 671)*, a także rozporządzeniem Komisji (WE) Nr 917/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. *w sprawie szczegółowych zasad wykonania Rozporządzenia Rady (WE) nr 797/2004 dotyczącego działań w dziedzinie pszczelarstwa (Dz. Urz. UE L 163 z 30.4.2004. str. 83 z późn. zm.)*.

W aktualnie realizowanym programie na lata 2013/14–2015/16, środki finansowe przeznaczone na realizację zadań to 16,6 mln EUR (50% – środki UE, 50% – środki z budżetu krajowego). W stosunku do realizowanego programu pszczelarskiego na lata 2010/11–2012/13 (15,1 mln EUR): budżet Programu wzrósł o 10%. Na zwalczanie warrozy oraz obudowę rodzin pszczelich zaplanowano ponad 53% budżetu. W skali roku stanowi to kwotę ponad 12 mln złotych.

W latach 2013/14–2015/16, w ramach realizacji Programu refundacji podlegają, między innymi, koszty:

- szkoleń, kursów i konferencji pszczelarskich (refundacja 100%);
- zakupów leków warrozbójczych (refundacja 80%) – wsparcie mogą otrzymać pszczelarze bez względu na ilość posiadanych rodzin pszczelich;
- zakupu przyczep (lawet) do przewozu uli (refundacja nie więcej niż 60% ceny jednostkowej) – wsparcie mogą otrzymać pszczelarze posiadający co najmniej 30 rodzin pszczelich;
- analiz właściwości fizykochemicznych oraz analizy pyłkowej miodu (refundacja 100%) – wsparcie mogą otrzymać pszczelarze bez względu na ilość posiadanych rodzin pszczelich;
- zakupu matek pszczelich o znanej wartości użytkowej, pakietów oraz odkładów pszczelich z takimi matkami (refundacja nie więcej niż 70% ceny jednostkowej) – pszczelarz w danym sezonie nie może otrzymać więcej matek, pakietów lub odkładów pszczelich łącznie, niż 50% liczby posiadanych przez niego rodzin pszczelich;
- zakupu nowego sprzętu pszczelarskiego (miodarek; odstojników; dekrystalizatorów; stołów do odsklepiania plastrów; suszarek do suszenia obnoży pyłkowych; topiarek do wosku; urządzeń do kremowania miodu; refraktometrów oraz uli) (refundacja nie więcej niż 60% ceny jednostkowej) – ze wsparcia może korzystać pszczelarz, który jest posiadaczem co najmniej 15 rodzin pszczelich;
- zakupu sprzętu laboratoryjnego (refundacja nie więcej niż 60% ceny jednostkowej).

Aktualnie Ministerstwo przystąpiło do opracowania Krajowego Programu Wsparcia Pszczelarstwa w Polsce na lata 2016/17–2018/19, Program będzie uwzględniał najbardziej korzystne rozwiązania dla rozwoju pszczelarstwa, wypracowane wspólnie z pszczelarzami, mieszczące się w prawodawstwie UE i uwzględniające polskie realia i możliwości,

W ocenie pszczelarzy programy pszczelarskie są głównym narzędziem wsparcia branży i od lat niezmiennie cieszą się dużym zainteresowaniem beneficjentów.

Ad II:

Monitorowanie działań niepożądanych produktów leczniczych weterynaryjnych, w tym także brak skuteczności ich działania, należy do kompetencji Ministra Zdrowia, a konkretnie Departamentu Monitorowania Niepożądanych Działań Produktów Leczniczych Urzędu Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych.

Z informacji uzyskanych z ww. Urzędu wynika, że nie jest on w posiadaniu jakichkolwiek zgłoszeń o braku skuteczności dopuszczonych do obrotu w Polsce produktów leczniczych weterynaryjnych przeznaczonych dla pszczoł do leczenia warrozy.

Stąd też informacje pochodzące od pszczelarzy o nasilającej się lekooporności oraz o braku skuteczności ww. produktów budzą wiele wątpliwości ze strony jednostki monitorującej działania niepożądane, ponieważ pszczelarze nie zgłaszają tego faktu, przez co uniemożliwiają podjęcie stosowanych działań przez właściwy Urząd. Zagadnienie konieczności zgłaszania tego typu działań było przedmiotem wielu szkoleń oraz spotkań ze środowiskiem pszczelarskim.

Ministerstwo nie prowadzi badań nad nowymi, bardziej skutecznymi lekami zwalczającymi *Varroa Destructor*.

Jednocześnie, pragnę poinformować, że wyniki badań naukowych prowadzonych w ramach działalności statutowej bądź programu wieloletniego w Państwowym Instytucie Weterynarii – Państwowym Instytucie Badawczym w Puławach potwierdzają, że w roku ubiegłym nasilenie infestacji roztoczy *V. destructor* w rodzinach było rzeczywiście wyjątkowo wysokie.

Pomimo że niektóre z czynników determinujących rozwój i rozprzestrzenianie infestacji *V. destructor* są niezależne od pszczelarzy, to na kształtowanie się sytuacji epizootycznej warrozy w pasiekach, w przeważającej mierze rzutuje sposób prowadzenia rodzin, a przede wszystkim elementy gospodarki pasiecznej związane ze zwalczaniem pasożytów.

Jak wynika z danych przedstawionych przez Państwowy Instytut Weterynaryjny – Państwowy Instytut Badawczy korzystniejsza sytuacja epizootyczna warrozy jest w pasiekach, w których przez cały rok ograniczano inwazję pasożyta między innymi poprzez stosowanie w ciągu roku dwóch lub trzech różnych preparatów/substancji (w tym kwasów organicznych) i wcześniejszego rozpoczynania zabiegów letnich (w blisko połowie pasiek aplikację leków rozpoczęto już w lipcu). Dobre przetrzymywanie rodzin w tych pasiekach w rzeczywisty sposób dokumentuje ważność przestrzegania elementarnych zasad zwalczania inwazji roztoczy *Varroa*. Efektywna ochrona rodzin jest możliwa bowiem tylko poprzez uzyskanie niskiego poziomu infestacji w okresie wychowu pokolenia pszczoł zimowych.

Utrzymanie niskiego, bezpiecznego dla rodziny poziomu infestacji w ciągu całego roku zapewnia zintegrowany system zwalczania pasożyta (IMP), ale w kraju stosuje go nieliczna grupa pszczelarzy. W ponad 80% pasiek zabiegi przeprowadza się w jedynie w okresie od lipca do listopada.

Należy także zwrócić uwagę na fakt, że w praktyce poziom porażenia rodzin przez roztocze oceniany jest bardzo rzadko. Z reguły wszystkie rodziny w pasiece są leczone w jednakowy sposób, co przy dużej zmienności inwazji w poszczególnych rodzinach może być powodem niewystarczającego jej ograniczenia w tych mocniej spasożytowanych (szczególnie w tych przypadkach, gdy zabiegi przeprowadzane są w obecności czerwiu). Rok-roczne powielanie tego samego modelu zwalczania pasożyta, w przypadku jego niedostatecznej efektywności zawsze będzie powodowało sukcesywny wzrost populacji roztoczy w rodzinach w kolejnych lalach, co po jakimś czasie doprowadzi do ich utraty. U progu każdego nowego sezonu pszczelarskiego warto jest zatem przeanalizować wszystkie działania, mające wpływ na poziom porażenia rodzin, podejmowane w roku ubiegłym, bo to one w znaczącym stopniu zdecydowały o zastanym wiosną stanie zdrowotnym rodzin.

Zwalczanie pasożytów w Polsce opiera się głównie na stosowaniu amitrazy – substancji czynnej występującej w produktach leczniczych weterynaryjnych Apiwarol i Biowar. Według badań naukowych prowadzonych w ostatnich latach, amitraza jako substancja czynna jest nadal skuteczna. Wykonanie 4 odymień Apiwarolem co 4–6 dni w rodzinach z czerwiem skutkuje zniszczeniem tylko około 40–60% roztoczy (jeden zabieg niszczy jedynie od 10 do 15% populacji pasożytów). Im mniej czerwiu w rodzinie tym więcej pasożytów ginie podczas zabiegu. W rodzinach bez czerwiu skuteczność już pojedynczego odymiania wynosi powyżej 95%.

Obecnie w Polsce dopuszczone do obrotu dla pszczoły miodnej do zwalczania warrozy są następujące produkty lecznicze weterynaryjne:

- Api Life Var, płytki do umieszczania w ulu – substancje czynne: Tymol, Olejek eukaliptusowy, Kamfora racemiczna, Lewomentol;
- Apiguard – substancja czynna; Tymol;
- Apivarol 12,5 mg tabletki fumigacyjne dla pszczoł miodnych – substancja czynna: Amitraza;
- Bayvarol, 3,6 mg/pasek, paski do zawieszania w ulu – substancja czynna: Flumetryna;
- Biowar 500; 50 mg/ pasek, pasek do zawieszania w ulu dla pszczoły miodnej – substancja czynna: Amitraza;
- Thymovar 15 g paski do zawieszania w ulu dla pszczoł miodnych – substancja czynna: Tymol.

Z poważaniem

z up. MINISTRA ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI
Podsekretarz Stanu
Tadeusz Nalewajk

Oświadczenie senatora Marka Rockiego

skierowane do minister nauki i szkolnictwa wyższego Leny Kolarskiej-Bobińskiej

Szanowna Pani Minister!

Zwracam się z prośbą o wyjaśnienie przebiegu postępowania dotyczącego wniosku o przyznanie dofinansowania w ramach programu „Diamentowy Grant” autorstwa pana Przemysława B., studenta Uniwersytetu Warszawskiego oraz Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie.

Pan Przemysław B. złożył wniosek o przyznanie dofinansowania w II edycji konkursu w roku akademickim 2012/2013. Wniosek ten został odrzucony z przyczyn formalnych, podobnie jak wnioski przygotowane przez wielu innych studentów, mimo protestów rektorów uczelni wyższych, rzecznika praw obywatelskich, rzecznika praw studenta, Parlamentu Studentów RP czy laureatów I edycji konkursu. Spór między poszkodowanymi studentami i wspomnianymi instytucjami a Ministerstwem Nauki i Szkolnictwa Wyższego dotyczył zawężenia grona adresatów programu, jedynie do studentów I roku studiów II stopnia oraz IV roku studiów jednolitych magisterskich. Sprawa ta była przedmiotem wielu artykułów prasowych i wypowiedzi ekspertów. Niektórzy ze studentów, których wnioski zostały odrzucone, postanowili na drodze sądowoadministracyjnej dochodzić swoich praw.

Wniosek autorstwa pana Przemysława B. dopiero po 2,5 roku od chwili jego złożenia został poddany ocenie merytorycznej wskutek orzeczeń sądów administracyjnych, w których najpierw stwierdzono posiadanie przez autora projektu badawczego przymiotu strony postępowania administracyjnego i sądowoadministracyjnego, a następnie uznano odrzucenie wniosku z przyczyn formalnych przez MNiSW za bezprawne z punktu widzenia przepisów ustawowych. W sprawie przyznania środków finansowych na realizację projektu badawczego pana Przemysława B. wydano decyzję negatywną, mimo kilkunastu pozytywnych recenzji uznanych ekspertów z zakresu problematyki wniosku oraz bardzo wysokiej oceny dorobku naukowego studenta. Negatywna decyzja i jej uzasadnienie budzą wątpliwości co do przebiegu procesu oceny merytorycznej wniosku. Wątpliwości co do oceny merytorycznej wniosku autorstwa pana Przemysława B. są istotne w kontekście oficjalnych danych z MNiSW podanych w artykule „Pozwy studentów bezskuteczne. Resort nauki wygrywa. Zawsze” („Dziennik Gazeta Prawna” z dnia 5 stycznia 2015 r.). Jak napisano, sprawy wniosków studentów o stypendia czy granty badawcze po uprzednich orzeczeniach sądów administracyjnych były zawsze rozpatrywane negatywnie przez MNiSW.

Uprzejmię proszę o objęcie postępowania odwoławczego w wyżej opisanej sprawie szczególną uwagą co do procesu oceny wniosku, zwłaszcza w kontekście wskazanych faktów i okoliczności, jak i o informację dotyczącą przebiegu procedury odwoławczej w tej sprawie.

*Z poważaniem
Marek Rocki*

Odpowiedź

Warszawa, 24 sierpnia 2015 r.

Szanowny Pan
Jan Wyrowiński
Wicemarszałek Senatu

Szanowny Panie Marszałku,

odpowiadając na pismo z dnia 29 lipca 2015 r. znak BPS/043-79-3413/15 w sprawie wyjaśnienia przebiegu postępowania dotyczącego dofinansowania wniosku pt. *„Prawa człowieka ponad granicami – granice praw człowieka. Analiza regionalnych systemów ochrony praw człowieka w kontekście relatywizmu kulturowego”* zgłoszonego przez Wydział Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego do konkursu w ramach programu „Diamentowy Grant”, poniżej przedkładam następujące wyjaśnienia.

U podstaw ustanowienia programu „Diamentowy Grant” leżała intencja zapewnienia optymalnego rozwoju naukowego najwybitniejszym studentom, których wiedza i osiągnięcia pozwalają na prowadzenie zaawansowanych badań naukowych. Celem programu jest skrócenie ścieżki kariery naukowej i stworzenie możliwości przygotowywania doktoratu bez uzyskania magisterium. Dlatego też kryteria udziału w konkursie zostały skonstruowane w taki sposób, by realizować główne założenia programu.

Odnosząc się do sprawy poruszonej w wystąpieniu Pana Senatora Marka Rockiego, uprzejmie informuję, że Wydział Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego złożył do II edycji konkursu wnioski o finansowanie projektu badawczego autorstwa studenta Przemysława B. Do udziału w II edycji konkursu uprawnieni byli studenci, którzy ukończyli trzeci rok studiów jednolitych magisterskich w roku ogłoszenia konkursu, tj. w roku 2012, lub absolwenci studiów pierwszego stopnia z roku 2012.

Powyższy wniosek nie podlegał rozpatrzeniu w postępowaniu konkursowym, ponieważ, zdaniem organu, p. Przemysław B. nie spełniał warunków podanych w ogłoszeniu o konkursie, w związku z tym, że trzeci rok studiów jednolitych magisterskich oraz studia pierwszego stopnia ukończył w roku 2011.

Warunki uczestnictwa konkursu w programie zostały zaskarżone przez Przemysława B. do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego jako niezgodne z art. 187a ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. Skarga p. Przemysława B. została oddalona przez WSA. Następnie p. B. zaskarżył postanowienie WSA do Naczelnego Sądu Administracyjnego, który uznał, że ograniczenie adresatów konkursu nie jest zgodne z art. 187a ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. Ponadto NSA orzekł, że w programie „Diamentowy Grant” student posiada legitymację do złożenia skargi wynikającą z tzw. prawa reflexowego. Wykonując postanowienie NSA jako wiążące dla wszystkich sądów, WSA rozpatrzył ponownie sprawę i orzekł, że skarga jest uzasadniona. WSA zobowiązał Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego do rozpatrzenia wniosku Uniwersytetu Warszawskiego – Wydziału Prawa i Administracji pt. *„Prawa człowieka ponad granicami – granice praw człowieka. Analiza regionalnych systemów ochrony praw człowieka w kontekście relatywizmu kulturowego”* w terminie dwóch miesięcy od daty zwrotu akt administracyjnych wraz z prawomocnym wyrokiem. Orzeczenie sądu oraz akta sprawy Minister otrzymał w **dniu 26 stycznia 2015 r.**

Wobec powyższego, Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego skierował wniosek do rozpatrzenia przez Zespół specjalistyczny ds. projektów zgłoszonych do konkursu w ramach programu „Diamentowy Grant” zgodnie z procedurą obowiązującą w II edycji konkursu. Wniosek został rozpatrzony przez Zespół specjalistyczny na posiedzeniu w dniu 11 marca 2015 r. Przedmiotowy wniosek rozpatrywany był zgodnie z kryteriami oceny podanymi w ogłoszeniu o konkursie w odniesieniu do innych wniosków ocenianych w tym konkursie. W wyniku dokonanej oceny wniosek pt. *„Prawa człowieka ponad granicami – granice praw człowieka. Analiza regionalnych systemów ochrony praw człowieka w kontekście relatywizmu kulturowego”* uzyskał ocenę końcową 72 punkty i nie został rekomendowany przez Zespół do finansowania, gdyż w II edycji

konkursu finansowane były wnioski, które uzyskały, co najmniej 82 punkty. Należy przy tym zaznaczyć, że Zespół bardzo szczegółowo wskazał na mankamenty metodyczne projektu m.in.: niewłaściwy dobór regionów do badań, zwłaszcza w aspekcie ich reprezentatywności, niespójność w proponowanej metodyce badań (zadeklarowano badania porównawcze, podczas gdy w opisie projektu mowa jest o wywiadach pogłębiennych). Jednocześnie Zespół wysoko ocenił osiągnięcia naukowe p. Przemysława B., zwracając jednak uwagę na brak w dorobku udziału w projektach badawczych, jak i na ograniczoną współpracę międzynarodową. Minister, po przeanalizowaniu opinii Zespołu oraz ponownym przeanalizowaniu listy rankingowej, wydał decyzję odmawiającą przyznania środków na realizację ww. projektu. Decyzja została wydana w dniu 23 marca 2015 r.

W dniu 28 kwietnia 2015 r. p. Przemysław B. złożył do Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy rozstrzygniętej decyzją odmawiającą przyznania środków na realizację ww. projektu. W treści wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy p. B. zawarł informację o załączeniu do sprawy recenzji ww. projektu, przygotowanych przez uznanych badaczy: prof. Grażynę Michałowską (UW), prof. Komana Kwietnia (UMCS), prof. Wiesława Lizaka (UW), prof. Artura Nowaka-Fara (SGH), prof. Jerzego Menkesa (SGH), prof. Krzysztofa Miszczaka (SGH), prof. Waldemara Dziaka (CC/ATW), prof. Piotra Balcerowicza (UW), dr Martę Kosmałę-Kozłowską (CC), dr. Marka Wasińskiego (UŁ), dr. Andrzeja Jakubowskiego (PAN) oraz wykazu dorobku naukowego i aktywności społeczno-kulturalnej z lat 2013–2015”.

Powyższe informacje ani recenzje nie były jednak dołączone do złożonego wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy. W związku z powyższym, pismem z dnia 15 maja 2015 r., p. Przemysław B. został powiadomiony o braku ww. załączników oraz poproszony o ich dostarczenie. W dniu 20 maja 2015 r. p. B. przesłał informację drogą mailową, podając linki dotyczące ww. opinii i uzyskanych osiągnięć z jednoczesnym zaznaczeniem, że w najbliższym czasie dośle dodatkowe materiały. Zespół Odwoławczy przeanalizował uzupełnione materiały, zapoznał się z przedłożoną dokumentacją i wyraził opinię, że ocena wniosku, dokonana przez Zespół specjalistyczny jest prawidłowa, a przesłane przez p. Przemysława B. opinie mają ogólny charakter i nie dotyczą merytorycznej oceny wniosku. Wobec zapowiedzi zawartej w mailu z dnia 20 maja 2015 r. o dostaniu kolejnych materiałów postępowanie opiniodawcze dotyczące wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy nie zostało zakończone. Po otrzymaniu dodatkowych materiałów (23 czerwca, 30 czerwca i 1 lipca 2015 r.) sprawę przekazano do ponownego zaopiniowania przez Zespół Odwoławczy. Obecnie sprawa jest w trakcie rozpatrywania, przewidywany termin zakończenia postępowania – koniec sierpnia 2015 r.

Odnosząc się do kwestii przytoczonego artykułu prasowego z Dziennika Gazety Prawnej pt. „Pozwy studentów bezskuteczne”, uprzejmie wyjaśniam, że w zakończonych III edycjach konkursu „Diamentowy Grant”, na ponad 350 decyzji odmawiających przyznania środków, tylko dwie decyzje zostały zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego, pozostałe dwie skargi dotyczyły kryteriów konkursu, a nie przedmiotu wydanej decyzji. W jednym przypadku sąd orzekł o ponownym rozpatrzeniu sprawy, natomiast druga sprawa została skierowana do sądu w II kwartale 2015 r. i oczekuje na rozpatrzenie.

Mam nadzieję, że przedłożone wyjaśnienia rozwiąły wszelkie wątpliwości dotyczące procesu oceny wniosku p. Przemysława B. zarówno w postępowaniu konkursowym, jak i odwoławczym. Zapewniam, że Ministerstwo dokłada wszelkich starań, aby proces oceny wniosków był rzetelny i merytoryczny. Jednocześnie chcę podkreślić, że w skład organów opiniodawczych ministra wchodzi eksperci o uznanym dorobku i osiągnięciach naukowych, rekomendowani przez środowisko naukowe.

Z wyrazami szacunku

z up. MINISTRA
Sekretarz Stanu
prof. Marek Ratajczak

**Oświadczenie senator Jadwigi Rotnickiej
oraz senatora Kazimierza Kleiny**

skierowane do ministra środowiska Macieja Grabowskiego

Szanowny Panie Ministrze!

W związku z pismem otrzymanym od przewodniczącego Związku Leśników Polskich Parków Narodowych, skarżącemu się na brak reakcji i decyzji Panów Ministrów Środowiska i Finansów w sprawie zwiększenia limitu wynagrodzeń dla pracowników parków oraz na groźbę wzmożenia akcji protestacyjnej, uprzejmie prosimy o pilne wyjaśnienie sprawy i rozwiązanie problemu.

Z poważaniem
Jadwiga Rotnicka
Kazimierz Kleina

Odpowiedź

Warszawa, 4 sierpnia 2015 r.

Pan
Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

odpowiadając na oświadczenie złożone przez Senatorów Jadwigę Rotnicką i Kazimierza Kleinę podczas 79. posiedzenia Senatu RP w dniu 24 lipca 2015 r. w sprawie pisma Przewodniczącego Związku Leśników Polskich Parków Narodowych dotyczące zwiększenia limitu wynagrodzeń dla pracowników parków narodowych, przekazane przy piśmie z dnia 29 lipca 2015 r. znak: BPS/043-79-3414/15, poniżej przedkładam stosowne informacje.

W dniu 3 sierpnia 2015 r. w Ministerstwie Środowiska odbyło się kolejne spotkanie z organizacjami związków zawodowych działającymi w parkach narodowych. Podczas spotkania uczestnicy zostali poinformowani o działaniach, jakie są podejmowane przez Ministra Środowiska w zakresie realizacji zgłoszonych postulatów.

W wyniku działań Ministra Środowiska fundusz płac dla parków narodowych zostanie zwiększony od 2016 r. o 10,5%. Nastąpi to w części poprzez zwiększenie dotacji i w części poprzez umożliwienie wypłaty ze środków własnych parków narodowych. Ponadto należy zauważyć, że duże środki zostały zabezpieczone na realizację projektów w parkach narodowych zarówno w POIS, jak i w Narodowym Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, co dodatkowo również przyczyni się do polepszenia sytuacji finansowej parków.

Podkreślenia wymaga również fakt, iż w ciągu dwóch lat (2015–2016) dotacja dla parków narodowych zwiększona została w sumie o 14% (12 mln zł).

Minister Środowiska w dalszym ciągu będzie czynił starania o poprawę sytuacji finansowej parków narodowych, w tym o zwiększenie wynagrodzeń ich pracowników.

Z poważaniem

z up. MINISTRA
Podsekretarz Stanu
Główny Konserwator Przyrody
Piotr Otawski

Oświadczenie senatora Czesława Ryszki

skierowane do ministra sprawiedliwości Borysa Budki

Szanowny Panie Ministrze!

W związku z art. 16 ust. 1 ustawy z 9 maja 1996 r. o wykonywaniu mandatu posła i senatora, art. 9a §2 ustawy z 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz art. 64 i art. 74 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji, proszę o udzielenie informacji w sprawie pana Piotra S. przed Sądem Rejonowym w Chrzanowie i komornika Marcina Musiała przy Sądzie Rejonowym w Chrzanowie.

Otóż w zawiadomieniu z 11.12.2014 komornik sądowy Marcin Musiał poinformował pana Piotra S. o wszczęciu egzekucji z: ruchomości, wierzytelności, praw majątkowych, wynagrodzenia, świadczeń emerytalno-rentowych, rachunku bankowego i nadpłaty podatku dochodowego. Przystał tylko kopię zajęcia z 11.12.2014 nadpłaty podatku dochodowego w Urzędzie Skarbowym w Chrzanowie. Nie doręczył jednak kopii tytułu wykonawczego i innych zajęć.

Zainteresowany nie wie, czy istnieje tytuł wykonawczy, jaka jest jego podstawa, czy wierzyciel ma prawo do egzekwowanej wierzytelności. Nie wiadomo również, czy chodzi o danego dłużnika – pana Piotra S.; komornik nie podał numeru PESEL. Dokonane zajęcie z 11.12.2014 nadpłaty podatku dochodowego w Urzędzie Skarbowym w Chrzanowie jest bezprawne. Dłużnik pozostaje we wspólności małżeńskiej i rozlicza się razem z żoną. Nadpłata podatku należna jest obydwójgu małżonkom. Komornik dokonał zajęcia bez tytułu wykonawczego przeciwko żonie. Nie powiadamiając uprzednio dłużnika (przed zajęciem), uniemożliwił mu dobrowolne wykonanie orzeczenia, przez co naraził go na dodatkowe koszty i stres.

W związku z tym zainteresowany pan Piotr S. wniósł zażalenie z 23.12.2014 do Sądu Rejonowego w Chrzanowie na postanowienie tego sądu o nadaniu klauzuli wykonalności tytułowi egzekucyjnemu z 30.01.2004, prosząc o zwolnienie z kosztów sądowych i ustanowienie pełnomocnika z urzędu. Sąd zarządzeniem z 10.03.2015 zwrócił wniosek o zwolnienie z kosztów sądowych i ustanowienie pełnomocnika z urzędu, zamieszczając odrębną uwagę bez podpisu, iż na to zarządzenie nie przysługuje zażalenie. Równolegle zainteresowany złożył skargę z 23.12.2014 do Sądu Rejonowego w Chrzanowie na czynności komornika sądowego Marcina Musiała, też prosząc o zwolnienie z kosztów sądowych. Sąd postanowieniem z 18.03.2015 oddalił wniosek o zwolnienie z kosztów. Od zażalenia na postanowienie zażądał opłaty. To wszystko odbyło się bez rozpatrzenia istoty wniosków i z rażącem naruszeniem prawa do sądu, zwłaszcza dla ubogich.

Panie Ministrze, przy okazji proszę o informację, w ilu przypadkach w okresie od 2010 r. do 2014 r. sędziowie prowadzący te sprawy odmówili zwolnienia z kosztów i dlaczego.

Z wyrazami szacunku
Czesław Ryszka

Odpowiedź

Warszawa, 26.08.2015 r.

Pan
Jan Wyrowiński
Wicemarszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku!

W nawiązaniu do złożonego przez Pana Senatora Czesława Ryszkę, w czasie 79. posiedzenia Senatu RP z dnia 24 lipca 2015 r. oświadczenia dotyczącego sprawy Pana Piotra S., prowadzonej przed Sądem Rejonowym w Chrzanowie oraz sprawy egzekucyjnej prowadzonej przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Chrzanowie – Marcina Musiała, uprzejmie informuję, co następuje.

Zgodnie z art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji (t.j. Dz.U. z 2015 r., poz. 790), dalej u.k.s.e., Minister Sprawiedliwości sprawuje nadzór zwierzchni nad działalnością komorników, w ramach którego nie może wkraczać w działania podlegające nadzorowi sądu. Przedmiotem nadzoru nad działalnością komorników sądowych, sprawowanego przez Ministra Sprawiedliwości, a także przez prezesów sądów rejonowych i okręgowych, jest szybkość i sprawność postępowania egzekucyjnego oraz kultura urzędowania. Podejmowane w tym zakresie działania nadzorcze polegają w szczególności na badaniu, czy nie zachodzi nieuzasadniona przewlekłość w podejmowaniu czynności przez komornika.

Poza zakresem tego nadzoru pozostaje zasadność i poprawność podejmowanych przez komornika czynności opartych na przepisach ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (t.j. Dz.U. z 2014 r. poz. 101 ze zm.), dalej k.p.c. Ta merytoryczna sfera działalności komorników sądowych podlega wyłącznie nadzorowi sprawowanemu przez niezależne sądy, poprzez rozpatrywanie przewidzianych w k.p.c. środków zaskarżenia, zwłaszcza skarg na czynności komornika.

Nadzór nad działalnością sądów w zakresie orzekania sprawuje Sąd Najwyższy, w trybie określonym ustawami. Nadzór judykacyjny nad sądami polega na kontroli prawidłowości orzeczeń wydawanych przez sądy niższej instancji przez sądy wyższej instancji, poprzez rozpoznawanie środków zaskarżenia. Z kolei, zewnętrzny i wewnętrzny nadzór administracyjny nad działalnością administracyjną sądów powszechnych, zgodnie z art. 9a §1 i 2 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych (t.j. Dz.U. z 2015 r., poz. 133), dalej u.s.p., polega na zapewnieniu właściwego toku wewnętrznego urzędowania, bezpośrednio związanego z wykonywaniem przez sądy zadań z zakresu sprawowania wymiaru sprawiedliwości i ochrony prawnej. Prezesom sądów powierzony został wewnętrzny nadzór administracyjny nad administracyjną działalnością sądów, w ramach którego, w szczególności: badają sprawność postępowania w poszczególnych sprawach, kontrolują działalność sekretariatu wydziału, badają prawidłowość przydzielania spraw sędziom i referendarzom sądowym.

Minister Sprawiedliwości, stosownie do art. 9a §2 i art. 37f §1 powołanej ustawy, sprawuje zewnętrzny nadzór administracyjny nad działalnością administracyjną sądów, który obejmuje analizę i ocenę prawidłowości oraz skuteczności wykonywania przez prezesów sądów wewnętrznego nadzoru administracyjnego. W ramach nadzoru zewnętrznego Minister Sprawiedliwości analizuje informacje roczne o działalności sądów, ustala ogólne kierunki wewnętrznego nadzoru administracyjnego wykonywanego przez prezesów sądów apelacyjnych, kontroluje wykonywanie obowiązków nadzorczych przez prezesów sądów apelacyjnych oraz wydaje stosowne zarządzenia.

Korzystając z przyznaných Ministrowi Sprawiedliwości instrumentów nadzoru zlecono Prezesowi Sądu Okręgowego w Krakowie podjęcie działań nadzorczych zmierzających do zbadania zasadności zarzutów postawionych w oświadczeniu Pana Senatora.

W wyniku podjętych czynności nadzorczych Prezes Sądu Okręgowego w Krakowie ustalił, iż Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Chrzanowie – Marcin Musiał, zgodnie z wnioskiem egzekucyjnym wierzyciela – Asekuracja Spółki z o.o. w Sopocie z dnia 8 grudnia 2014 r., wszczął postępowanie egzekucyjne przeciwko dłużnikowi Piotrowi S. posiadającemu numer PESEL [...].

Podstawą egzekucji był tytuł wykonawczy w postaci nakazu zapłaty Sądu Rejonowego w Chrzanowie z dnia 30 stycznia 2004 r., sygn. akt [...], zaopatrzony w klauzulę wykonalności nadaną postanowieniem Sądu Rejonowego w Chrzanowie z dnia 31 grudnia 2007 r., sygn. akt [...].

Komornik sądowy, działając zgodnie art. 805 §1 i §11 k.p.c., doręczył dłużnikowi pisma z dnia 11 grudnia 2014 r. tj. zawiadomienie o wszczęciu egzekucji, z podaniem treści tytułu wykonawczego (nakaz zapłaty Sądu Rejonowego w Chrzanowie z dnia 30 stycznia 2004 r., sygn. akt [...], postanowienie Sądu Rejonowego w Chrzanowie z dnia 31 grudnia 2007 r. sygn. akt [...]) z wymienieniem sposobu egzekucji oraz z pouczeniem o możliwości, terminie i sposobie wniesienia środka zaskarżenia na postanowienie o nadaniu klauzuli wykonalności, sporządzony odpis tytułu wykonawczego (postanowienia w przedmiocie nadania klauzuli wykonalności). Jednocześnie pouczył dłużnika o treści art. 139 §1 i 5 k.p.c., art. 168 k.p.c., art. 172 k.p.c., art. 820³ §1 i 2 k.p.c. i art. 825 pkt 2 k.p.c., a także stosownie do orzeczenia stanowiącego tytuł egzekucyjny o treści art. 503 k.p.c. Komornik doręczył dłużnikowi również wezwanie do stawienia się w kancelarii komornika w celu złożenia wyjaśnień oraz zawiadomienie o zajęciu wierzytelności z tytułu nadpłaty podatku. We wszystkich wskazanych pismach komornik zidentyfikował dłużnika podając numer PESEL.

Przedmiotowa korespondencja została doręczona na adres zamieszkania dłużnika Z., ul. P. i odebrana przez Annę S. (małżonkę dłużnika) w dniu 17 grudnia 2014 r.

Kolejną przesyłką, zawierającą pisma z dnia 23 grudnia 2014 r., komornik zawiadomił dłużnika o zajęciu wierzytelności z rachunku bankowego dłużnika prowadzonego przez ING Bank Śląski SA, Euro Bank SA. Przesyłka ta została doręczona dłużnikowi w dniu 29 grudnia 2014 r. W toku dalszego postępowania egzekucyjnego komornik dokonał zajęcia świadczeń emerytalno-rentowych dłużnika. Przedmiotowe zawiadomienie zostało doręczone dłużnikowi w dniu 7 stycznia 2015 r.

Postanowieniem z dnia 23 stycznia 2015 r. Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Chrzanowie – Marcin Musiał uznał się niewłaściwym do dalszego prowadzenia postępowania egzekucyjnego przeciwko dłużnikowi Piotrowi S., zamknął sprawę i przekazał ją według właściwości Komornikowi Sądowemu przy Sądzie Rejonowym w Chrzanowie – Krzysztofowi Dłużniewskiemu.

W świetle powyższych ustaleń, poczynionych przez Prezesa Sądu Okręgowego w Krakowie na podstawie analizy akt egzekucyjnych, w działalności Komornika Sądowego – Marcina Musiała nie stwierdzono żadnych nieprawidłowości.

Wobec tego, iż działania Komornika Sądowego – Marcina Musiała odpowiadają prawu, brak jest podstaw do podejmowania przez Ministra Sprawiedliwości działań nadzorczych w tej sprawie.

Odnosząc się do postępowań sądowych objętych sygn. akt [...], Prezes Sądu Okręgowego w Krakowie również nie stwierdził nieprawidłowości, które wymagałyby wdrożenia przez Prezesa czynności nadzorczych w ramach wewnętrznego nadzoru administracyjnego nad administracyjną działalnością sądów.

W dniu 30 stycznia 2004 r., w sprawie sygn. akt [...], wydany został tytuł egzekucyjny w postaci nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym, mocą którego Sąd Rejonowy w Chrzanowie zasądził od pozwanego Piotra S. na rzecz Powszechnej Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo-Kredytowej w K. kwotę 79,38 zł wraz z odsetkami ustawowymi oraz koszty postępowania. Odpis przedmiotowego nakazu doręczony został pozwanemu na adres zamieszkania: Z., ul. P., a odebrany w dniu 6 lutego 2004 r. przez żonę pozwanego – Annę S.

W dniu 9 marca 2004 r. wymieniony tytuł egzekucyjny zaopatrzony w klauzulę wykonalności został doręczony wierzycielowi, tj. Powszechnej Spółdzielczej Kasie Oszczędnościowo-Kredytowej w K.

W sprawie sygn. akt [...] wierzyciel – Asekuracja Spółka z o.o. w Sopocie wystąpił z wnioskiem o nadanie klauzuli wykonalności tytułowi egzekucyjnemu – nakazowi zapłaty Sądu Rejonowego w Chrzanowie z dnia 30 stycznia 2004 r., sygn. akt [...] wydanemu przeciwko Piotrowi S. Uwzględniając wniosek, sąd w trybie art. 788 k.p.c. nadał klauzulę wykonalności wskazanemu tytułowi egzekucyjnemu na rzecz Asekuracji Spółki z o.o. w Sopocie, jako następcy prawnemu Powszechnej Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo-Kredytowej w K., zasądzając jednocześnie od dłużnika na rzecz wierzyciela kwotę 127 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania.

Przedmiotowe postanowienie zostało zaskarżone przez dłużnika Piotra S. zażaleniem nadanym przesyłką pocztową w dniu 24 grudnia 2014 r.

Dłużnik w zażaleniu zawarł wniosek o zwolnienie go z kosztów sądowych w sprawie oraz ustanowienie pełnomocnika z urzędu. W tych okolicznościach, sąd zgodnie z art. 102 ust. 2 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (t.j. Dz.U. z 2014 r. poz. 1025), dalej u.k.s.c., w zw. z art. 130 §2 k.p.c. oraz art. 117¹ §1 w zw. z art. 130 §2 k.p.c. wezwał dłużnika do złożenia oświadczenia o stanie majątkowym i rodzinnym według załączonego druku w terminie 7 dni pod rygorem zwrotu wniosku.

Wezwanie to zostało doręczone dłużnikowi w dniu 25 lutego 2015 r. Pomimo upływu określonego terminu, dłużnik nie przedstawił żadanego dokumentu. W tych okolicznościach referendarz sądowy wydał zarządzenie o zwrocie wniosku o zwolnienie z kosztów sądowych i przyznanie pełnomocnika z urzędu. Odpis zarządzenia został doręczony dłużnikowi w dniu 10 kwietnia 2015 r.

Zgodnie z art. 130 §2 k.p.c. zdanie drugie, pismo zwrócone nie wywołuje żadnych skutków, jakie ustawa wiąże z wniesieniem pisma procesowego do sądu.

Mając powyższe na uwadze, Sąd zarządzeniem z dnia 4 maja 2015 r. zobowiązał dłużnika do uzupełniania braku fiskalnego zażalenia poprzez uiszczenie opłaty sądowej od zażalenia w kwocie 30 zł, w ustawowym terminie 7 dni, pod rygorem odrzucenia zażalenia. Zarządzenie zostało doręczone dłużnikowi w dniu 7 maja 2015 r. Dłużnik pomimo wezwania nie uiszczył żądanej opłaty sądowej i tym samym nie usunął braku zażalenia.

W tej sytuacji Sąd postanowieniem z dnia 3 czerwca 2015 r., na podstawie art. 370 k.p.c. w zw. z art. 397 §2 k.p.c., odrzucił zażalenie dłużnika Piotra S. na postanowienie klauzulowe Sądu Rejonowego w Chrzanowie z dnia 31 grudnia 2007 r., sygn. akt [...].

Przedmiotowe orzeczenie zostało doręczone dłużnikowi w trybie 139 k.p.c. w dniu 21 lipca 2015 r. i uprawomocniło się w dniu 29 lipca 2015 r.

W sprawie cywilnej, oznaczonej sygnaturą akt [...], rozpoznawana była skarga dłużnika Piotra S. z dnia 24 grudnia 2014 r. na czynności Komornika Sądowego – Marcina Musiała w sprawie egzekucyjnej. W związku z zawartym w skardze postulatem dłużnika o zwolnienie go od kosztów sądowych, zarządzeniem z dnia 12 stycznia 2015 r. wezwano dłużnika analogicznie jak w sprawie sygn. akt [...] do przedłożenia oświadczenia o stanie majątkowym i rodzinnym według załączonego druku w terminie 7 dni pod rygorem zwrotu wniosku. W odpowiedzi na to wezwanie, dłużnik w określonym terminie przedstawił żądany dokument. W dniu 18 marca 2014 r. referendarz sądowy wydał postanowienie oddalające wniosek dłużnika o zwolnienie od kosztów sądowych. Odpis przedmiotowego orzeczenia doręczono dłużnikowi w dniu 26 marca 2015 r. Po uprawomocnieniu się orzeczenia, zarządzeniem z dnia 5 maja 2015 r., Sąd zobowiązał dłużnika do uiszczenia opłaty sądowej od skargi na czynności komornika w kwocie 100 zł w terminie 7 dni pod rygorem odrzucenia skargi na czynności komornika. Zarządzenie zostało doręczone dłużnikowi w dniu 7 maja 2015 r. Pomimo upływu określonego terminu dłużnik nie uiszczył żądanej opłaty sądowej, a jedynie przesyłką pocztową nadaną w dniu 13 maja 2015 r. zaskarżył orzeczenie referendarza. Postanowieniem z dnia 29 maja 2015 r. Sąd odrzucił skargę dłużnika jako spóźnioną. Zgodnie bowiem z treścią art. 398 §1 k.p.c. skargę na postanowienie referendarza sądowego wnosi się w terminie tygodniowym od dnia doręczenia stronie postanowienia.

Postanowieniem z dnia 22 czerwca 2015 r. sąd – rozpoznając skargę dłużnika na czynności komornika – odrzucił skargę, nie znajdując podstaw do podjęcia czynności

w trybie art. 759 §2 k.p.c. Jednocześnie oddalił wniosek dłużnika o zawieszenie postępowania egzekucyjnego.

Przedmiotowe orzeczenie zostało doręczone dłużnikowi w trybie 139 k.p.c. w dniu 9 lipca 2015 r. i uprawomocniło się w dniu 16 lipca 2015 r.

Reasumując stwierdzić należy, że w postępowaniach sądowych w sprawach o sygn. akt [...] nie stwierdzono nieprawidłowości wymagających podjęcia działań nadzorczych mieszczących się w granicach nadzoru administracyjnego nad działalnością administracyjną sądów.

Odnosząc się do podniesionych zarzutów należy podkreślić, iż tytuł egzekucyjny w postaci nakazu zapłaty wydanego w sprawie sygn. akt [...] został doręczony pozwanemu Piotrowi S., który nie złożył od niego sprzeciwu.

Jak wynika z adnotacji na potwierdzeniu odbioru przez dłużnika korespondencji komornik doręczył dłużnikowi odpis (kopię) postanowienia klauzulowego (w jednej korespondencji zawierającej jednocześnie zawiadomienie o wszczęciu egzekucji, wezwanie dłużnika do stawienia się w kancelarii komornika, zawiadomienie o zajęciu wierzytelności z tytułu nadpłaty podatku).

Zgodnie z art. 805 §2 k.p.c. na żądanie dłużnika komornik powinien okazać mu tytuł wykonawczy w oryginale, co oznacza, że dłużnik osobiście może zweryfikować istnienie i treść tytułu wykonawczego stanowiącego podstawę postępowania egzekucyjnego, chociażby poprzez wgląd w akta sprawy egzekucyjnej. Na podstawie art. 9 w zw. z art. 13 §2 k.p.c. strony i uczestnicy postępowania mają prawo przeglądać akta sprawy i otrzymywać odpisy, kopie lub wyciągi z akt.

Podkreślić należy, iż zarówno wniosek egzekucyjny, jak i pisma komornika kierowane do dłużnika Piotra S. identyfikują osobę dłużnika poprzez wskazanie numeru PESEL [...]. Jeżeli chodzi o obowiązek zamieszczania w treści klauzuli wykonalności numeru identyfikacyjnego dłużnika to został on wprowadzony *Rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 6 sierpnia 2014 r. w sprawie określenia brzmienia klauzuli wykonalności* (Dz.U. z dnia 18 sierpnia 2014 r.). Zgodnie z treścią §4 powołanego rozporządzenia, w treści klauzuli wykonalności wskazuje się numer PESEL lub NIP wierzyciela i dłużnika będących osobami fizycznymi, jeżeli są oni obowiązani do jego posiadania lub posiadają go, nie mając takiego obowiązku, lub numer w Krajowym Rejestrze Sądowym, a w przypadku jego braku – numer w innym właściwym rejestrze, ewidencji lub NIP wierzyciela i dłużnika niebędących osobami fizycznymi, którzy nie mają obowiązku wpisu we właściwym rejestrze lub ewidencji, jeżeli są oni obowiązani do jego posiadania.

Stosownie do treści §5 rozporządzenia, przepisu §4 nie stosuje się do klauzul wykonalności nadawanych orzeczeniom sądów lub referendarzy sądowych, które wydano w postępowaniach wszczętych przed dniem 7 lipca 2013 r., oraz ugodom sądowym zawartym w postępowaniach wszczętych przed tym dniem. Stąd obecnie, nie we wszystkich tytułach wykonawczych, stanowiących podstawę wszczęcia postępowania egzekucyjnego przez komornika, zawarte są dane ściśle identyfikujące dłużnika (numery PESEL lub NIP dłużnika będącego osobą fizyczną). Z tych też względów tytuł wykonawczy będący podstawą wszczęcia postępowania egzekucyjnego przeciwko dłużnikowi Piotrowi S., wydany przed dniem 7 lipca 2013 r., nie zawiera numeru PESEL dłużnika.

Odnosząc się do zarzutu dotyczącego zajęcia wierzytelności z tytułu nadpłaty w podatku dochodowym, która objęta jest majątkiem wspólnym, podnieść należy, iż komornik przed dokonaniem zajęcia wierzytelności nie czyni ustaleń w tym zakresie.

Zgodnie z art. 896 §1 k.p.c. do egzekucji z wierzytelności komornik przystępuje przez jej zajęcie. W celu zajęcia komornik zawiadamia dłużnika, że nie wolno mu odbierać żadnego świadczenia ani rozporządzać zajętą wierzytelnością i ustanowionym dla niej zabezpieczeniem oraz wzywa dłużnika wierzytelności, aby należnego od niego świadczenia nie uiszczał dłużnikowi, lecz złożył je komornikowi lub na rachunek depozytowy Ministra Finansów. Jednocześnie z zajęciem wierzytelności komornik wzywa jej dłużnika, aby w ciągu tygodnia złożył oświadczenie czy i w jakiej wysokości przysługuje dłużnikowi zajęta wierzytelność, czy też odmawia zapłaty i z jakiej przyczyny. Poprzez wezwanie komornik ustala także czy inne osoby roszczą sobie prawa

do wiarytelności, czy i w jakim sądzie lub przed jakim organem toczy się lub toczyła się sprawa o zajęta wiarytelność oraz czy i o jakie roszczenie została skierowana do zajętej wiarytelności egzekucja przez innych wierzycieli. Dane dotyczące samej wiarytelności (w tym również informacja co do osób, którym ona przysługuje) powinny wynikać z informacji przekazanych komornikowi przez dłużnika zajętej wiarytelności, na którym ciąży również obowiązek przekazania środków komornikowi lub na rachunek depozytowy Ministra Finansów.

Podkreślić również należy, iż zarówno z obowiązujących przepisów, jak i istoty postępowania egzekucyjnego, nie sposób wywodzić, aby komornik sądowy przed dokonaniem zajęć miał obowiązek dodatkowego wzywania dłużnika do spełnienia świadczenia. Wszczęcie postępowania egzekucyjnego zmierzającego do wyegzekwowania należności objętej tytułem wykonawczym zawsze poprzedzone jest postępowaniem prowadzącym do wydania tytułu. Osoba zobowiązania do spełnienia świadczenia, zanim stanie się dłużnikiem egzekwowanym, ma możliwość spełnić je dobrowolnie. Taką możliwość miał również Piotr S., który odpis wydanego przeciwko sobie nakazu zapłaty otrzymał w dniu 6 lutego 2004 r.

Odnosząc się do zarzutów związanych ze sposobem rozpoznania wniosków o zwolnienie od kosztów sądowych oraz ustanowienia adwokata lub radcy prawnego z urzędu należy podkreślić, iż rozstrzygnięcia w tym zakresie pozostają wyłącznie w gestii niezawisłych sądów. Kontrola judykacyjna sprawowana jest przez sądy wyższych instancji wskutek rozpoznawania środków odwoławczych. Minister Sprawiedliwości, jak również inne organy sprawujące nadzór administracyjny nad działalnością administracyjną sądów powszechnych nie mogą dokonywać oceny prawidłowości rozstrzygnięć sądu.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami dla skutecznego złożenia wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych i ustanowienie pełnomocnika z urzędu, zainteresowany zobowiązany jest złożyć oświadczenie majątkowe, pod rygorem zwrotu wniosku. Zarządzenie o zwrocie takiego wniosku nie jest zaskarżane. Pouczenie strony postępowania o sposobie i terminie zaskarżenia orzeczenia sądowego, bądź też, że dane orzeczenie sądowe jest niezaskarżalne nie wymaga podpisu, może być sporządzone także odrębnie.

W badanej sprawie wniosek o ustanowienie pełnomocnika z urzędu został złożony przez dłużnika w sprawie sygn. akt [...], który z uwagi na niezłożenie (pomimo wezwania) oświadczenia majątkowego przez dłużnika został zwrócony, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, w dniu 16 września 2014 r. Jak wcześniej podniesiono ocena prawidłowości rozstrzygnięcia sądu w przedmiocie oddalenia wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych nie mieści się w kompetencjach Ministra Sprawiedliwości.

Odnosząc się natomiast do pytania dotyczącego ilości przypadków (w okresie od 2010 do 2014 r.), w których sędziowie odmówili zwolnienia od kosztów sądowych i przyczyn takiej odmowy wskazać należy, iż postępowanie sądowe jest co do zasady odpłatne, a sąd nie podejmuje żadnej czynności na skutek pisma, od którego nie została uiszczona należna opłata. Zwolnienie od kosztów sądowych jest zatem odstępstwem od tej zasady, poczynionym w interesie osób słabszych ekonomicznie, umożliwiając im realizację konstytucyjnego prawa do sądu.

Zgodnie z art. 102 u.k.s.e. zwolnienia od kosztów sądowych może się domagać osoba fizyczna, jeżeli złoży oświadczenie, z którego wynika, że nie jest w stanie ich ponieść bez uszczerbku utrzymania koniecznego dla siebie i rodziny. Do wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych powinno być dołączone oświadczenie obejmujące szczegółowe dane o stanie rodzinnym, majątku, dochodach i źródłach utrzymania osoby ubiegającej się o zwolnienie od kosztów. Oświadczenie sporządza się według ustalonego wzoru. Jeżeli oświadczenie nie zostało złożone albo nie zawiera wszystkich wymaganych danych, stosuje się art. 130 k.p.c. (czyli następuje zwrot wniosku). Sąd może odebrać od osoby ubiegającej się o zwolnienie od kosztów sądowych przyrzeczenie o treści: „Świadomy znaczenia mych słów i odpowiedzialności przed prawem zapewniam, że złożone przeze mnie oświadczenie o stanie rodzinnym, majątku, dochodach i źródłach utrzymania jest prawdziwe i rzetelne”. Przed odebraniem przyrzeczenia należy pouczyć osobę ubiegającą się o zwolnienie od kosztów sądowych

o treści art. 111. W myśl regulacji zawartych w tym artykule stronę, która uzyskała zwolnienie od kosztów sądowych na podstawie świadomego podania nieprawdziwych okoliczności, sąd, cofając zwolnienie, skazuje na grzywnę w wysokości do 1.000 złotych. Niezależnie od obowiązku uiszczenia grzywny strona powinna uiścić wszystkie przepisane opłaty i pokryć obciążające ją wydatki. Osobę, która ponownie zgłosiła wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych, świadomie podając nieprawdziwe okoliczności o stanie rodzinnym, majątku, dochodach i źródłach utrzymania, sąd, odrzucając wniosek, skazuje na grzywnę w wysokości do 2.000 złotych.

Każdy wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych podlega ocenie w realiach konkretnej sprawy. Jego rozstrzygnięcie poprzedzone jest oceną stanu majątkowego osoby wnioskującej o zwolnienie (która wynika ze złożonego oświadczenia) w kontekście możliwości poniesienia przez nią ciężaru pokrycia określonych kosztów. Przyczynę nieuwzględnienia wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych będzie zatem stanowiło przyjęcie przez sąd, iż strona wnioskująca ma możliwości uiszczenia tych kosztów np. opłaty sądowej od zażalenia w kwocie 30 zł, czy opłaty od skargi na czynności komornika w kwocie 100 zł.

Nie jest możliwe wskazanie danych statystycznych dotyczących instytucji zwolnienia od kosztów sądowych w sprawach o nadanie klauzuli wykonalności tytułowi egzekucyjnemu oraz w sprawach dotyczących skarg na czynności komornika, bowiem nie są prowadzone ewidencje z podziałem na rodzaje spraw.

Poniżej przedstawiam natomiast tabelę zawierającą dane z ewidencji wszystkich spraw cywilnych, w których złożono wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych i/lub ustanowienie radcy prawnego lub adwokata w pierwszej instancji w sądach powszechnych, w latach 2011–2014.

LATA	Wpłynęło	Załatwiono						Odroczono
		razem	w tym					
			uwzględniono w całości lub części	oddalono	zwrócono	odrzucono	umorzono	
sądy rejonowe								
2011	5 973	5 767	3 103	1 247	586	73	92	4
2012	6 132	6 142	3 254	1 243	828	58	108	14
2013	7 058	6 640	3 502	1 370	744	138	146	11
2014	6 740	6 791	3 664	1 349	918	76	109	24
sądy okręgowe								
2011	1 030	951	426	154	86	3	13	6
2012	1 109	1 098	578	178	160	5	8	5
2013	1 449	1 460	668	167	181	15	7	1
2014	1 350	1 306	736	227	159	11	25	9

Z wyrazami szacunku

z upoważnienia
MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI
 Jerzy Kozdroń
 Sekretarz Stanu

Oświadczenie senatora Czesława Ryszki

skierowane do ministra sprawiedliwości Borysa Budki

Szanowny Panie Ministrze!

W związku z art. 16 ust. 1 ustawy z 9 maja 1996 r. o wykonywaniu mandatu posła i senatora oraz art. 3 ust. 2, art. 15, art. 44 ust. 2 i art. 90 ust. 2 ustawy – Prawo o adwokaturze proszę o udzielenie odpowiedzi w sprawie, z którą dwa razy (30 grudnia 2014 r. i 3 lutego 2015 r.) zwracał się związek zawodowy do dziekana Okręgowej Rady Adwokackiej w Katowicach, L.dz. 18/og/2015.

1. Dlaczego Okręgowa Rada Adwokacka w Katowicach nie sprawdziła w Krajowym Rejestrze Karnym niekaralności pana Henryka J., choć niekaralność jest jednym z głównych warunków w przypadku prowadzenia kancelarii prawnej lub komorniczej, ani nie wystąpiła do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej z wnioskiem o wszczęcie postępowania o wykreślenie z ewidencji kancelarii prawnej pana Henryka J. prowadzącego działalność w zakresie pomocy prawnej niezgodnie z przepisami ustawy?

2. Proszę też o udzielenie odpowiedzi, także w trybie ustawy o dostępie do informacji publicznej, na następujące pytania.

Ile kancelarii prawnych z terenu województwa śląskiego jest zarejestrowanych w Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej oraz w Krajowym Rejestrze Sądowym, których właściciele bądź wspólnicy nie mają uprawnień adwokackich lub radcowskich albo nie posiadają nawet wykształcenia prawniczego?

Jakie były obroty i zyski kancelarii prawnych działających w formie spółek prawa handlowego z terenu województwa śląskiego w latach 2011–2014?

Ile razy Okręgowa Rada Adwokacka w Katowicach wystąpiła – od daty wejścia w życie art. 44 ust. 2 ustawy – Prawo o adwokaturze do 31 grudnia 2014 r. – do organów rejestrowych lub ewidencyjnych z wnioskiem o wszczęcie postępowania o wykreślenie z rejestru lub ewidencji podmiotu prowadzącego działalność w zakresie pomocy prawnej niezgodnie z przepisami ustawy?

*Z wyrazami szacunku
Czesław Ryszka*

Odpowiedź

Warszawa, 28.08.2015 r.

Pan
Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku!

W odpowiedzi na przesłane przy piśmie z dnia 29 lipca 2015 r., nr BPS/043-79-3416/15, oświadczenie senatora, pana Czesława Ryszki z dnia 24 lipca 2015 r. uprzejmie przedstawiam, co następuje.

Minister Sprawiedliwości nie sprawuje kompleksowego nadzoru nad samorządem adwokackim czy radcowskim, mając jedynie ściśle określone kompetencje, wymienione enumeratywnie w przepisach ustawy z dnia 26 maja 1982 r. Prawo o adwokaturze (Dz. U. z 2015 r., poz. 615) oraz w ustawie z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz. U. z 2015 r., poz. 507). Samorzady są bowiem co do zasady niezależne w wykonywaniu swych zadań, do których należy sprawowanie nadzoru nad przestrzega-

niem przepisów o wykonywaniu zawodu adwokata czy radcy prawnego oraz ustalanie i krzewienie zasad etyki zawodowej oraz dbałość o ich przestrzeganie.

Skargi dotyczące działania adwokatów oraz radców prawnych rozpatrywane są w pierwszej kolejności przez referat skarg i wniosków właściwej rady. Referat udziela osobie skarżącej odpowiedzi o sposobie załatwienia skargi. Jeżeli po przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego kierownik Referatu stwierdzi, iż zarzucany czyn nosi znamiona przewinienia dyscyplinarnego, przekazuje sprawę rzecznikowi dyscyplinarnemu.

Okręgowe rady adwokackie oraz okręgowe izby radców prawnych nie mają obowiązku informowania Ministra Sprawiedliwości o prowadzonych postępowaniach wyjaśniających. Sprawy dotyczące przewinień dyscyplinarnych należą zaś do kompetencji organów samorządowych. Organami postępowania dyscyplinarnego są rzecznik dyscyplinarny i okręgowy sąd dyscyplinarny oraz Wyższy Sąd Dyscyplinarny.

Odnosząc się do osoby Henryka J., którego m.in. dotyczy zapytanie Pana senatora, wskazać należy, iż zgodnie ze stanem na dzień 26 sierpnia 2015 r. nie figuruje on na liście adwokatów Okręgowej Rady Adwokackiej w Katowicach ani na liście Naczelnej Rady Adwokackiej w Warszawie. Nie figuruje on również w rejestrach prowadzonych przez: Krajową Izbę Radców Prawnych w Warszawie, ani Okręgowe Izby Radców Prawnych w Katowicach i Opolu.

Jednocześnie z dokonanych poprzez Centralną Ewidencję i Informację o Działalności Gospodarczej ustaleń wynika, iż wymieniony prowadzi działalność gospodarczą pod firmą J&J Kancelaria prawno-windykacyjna Henryk J. z siedzibą w T.

Do zakresu kompetencji Ministra Sprawiedliwości nie należy kontrolowanie osób prowadzących działalność gospodarczą, niewykonujących zawodu adwokata, ani też zawodu radcy prawnego. W takich sytuacjach zastosowanie znajdują przepisy ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2015 r., poz. 584).

Oznacza to, że ani Minister Sprawiedliwości ani organy samorządów zawodowych nie posiadają kompetencji nadzorczych w tej sprawie.

Dodatkowo informuję, że po sprawdzeniu strony internetowej kancelarii J&J Henryk J. stwierdzono, iż zawiera ona informację, że jest to kancelaria radcy prawnego.

Tytuł zawodowy „radca prawny”, zgodnie z art. 1 ust. 2 ustawy o radcach prawnych podlega ochronie prawnej. Zgodnie zaś z treścią art. 61 §1 Kodeksu wykroczeń ten, kto przywłaszcza sobie stanowisko, tytuł lub stopień albo publicznie używa lub nosi odznaczenie, odznakę, strój lub mundur, do których nie ma prawa, podlega karze grzywny do 1000 złotych albo karze nagany.

W związku z powyższym przesłano do Komendy Powiatowej Policji w T. zawiadomienie o możliwości zaistnienia wykroczenia z art. 61 §1 kw.

Jednocześnie wskazać należy, iż obowiązujące przepisy nie nadają Ministrowi Sprawiedliwości uprawnienia do gromadzenia danych oraz tworzenia na ich podstawie zestawień na temat liczby kancelarii, zarejestrowanych na terenie danego województwa w Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej oraz w Krajowym Rejestrze Sądowym, których właściciele bądź wspólnicy nie mają uprawnień adwokackich lub radcowskich albo nie posiadają wykształcenia prawniczego. Z tych samych względów Minister Sprawiedliwości nie posiada danych dotyczących obrotów i zysków kancelarii prawnych działających w formie spółek prawa handlowego na terenie poszczególnych województw we wskazanych latach.

Oдноśnie do pytania o liczbę wystąpień Okręgowej Rady Adwokackiej w Katowicach do organów rejestrowych lub ewidencyjnych z wnioskami o wszczęcie postępowań o wykreślenie z rejestru lub ewidencji podmiotów prowadzących działalność w zakresie pomocy prawnej niezgodnie z przepisami ustaw samorządowych wskazać należy, iż zostało ono przekazane, według właściwości, do Dziekana ORA w Katowicach.

Z wyrazami szacunku

z upoważnienia
MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI
Jerzy Kozdroń
Sekretarz Stanu

Odpowiedź

Warszawa, 24.09.2015 r.

Pan
Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku!

W uzupełnieniu odpowiedzi na przesłane przy piśmie z dnia 29 lipca 2015 r., nr BPS/043-79-3416/15, oświadczenie senatora, pana Czesława Ryszki z dnia 24 lipca 2015 r. oraz w nawiązaniu do stanowiska z dnia 28 sierpnia 2015 r. w zakresie dotyczącym zapytania o liczbę wystąpień Okręgowej Rady Adwokackiej w Katowicach do organów rejestrowych lub ewidencyjnych z wnioskami o wszczęcie postępowań o wykreślenie z rejestru lub ewidencji podmiotów prowadzących działalność w zakresie pomocy prawnej niezgodnie z przepisami ustaw samorządowych, po uzyskaniu stanowiska Dziekana Okręgowej Rady Adwokackiej w Katowicach – uprzejmie przedstawiam, co następuje.

W dniu 15 września 2015 r. do Ministerstwa Sprawiedliwości wpłynęła odpowiedź Dziekana Okręgowej Rady Adwokackiej w Katowicach w ww. zakresie.

Z otrzymanego pisma wynika, że takich wystąpień ze strony Rady nie było. Nie stwierdzono, aby adwokaci Izby Katowickiej wpisani na tamtejszą listę oraz wykonujący zawód działali niezgodnie z przepisami ustawy z dnia 26 maja 1982 r. – Prawo o adwokaturze (Dz.U. z 2015 poz. 615 ze zm.).

Ponadto wskazano, że na dzień 1 września 2015 r. w Izbie Katowickiej wpisanych było 1319 adwokatów, z czego 1165 wykonujących zawód. Zgodnie z informacjami zawartymi w piśmie większość adwokatów wykonuje zawód w kancelariach adwokackich, przy czym w formie spółki cywilnej 64 osoby, zaś w formach spółek prawa handlowego odpowiednio: 11 osób w spółce jawnej, 4 osoby w spółce partnerskiej oraz 7 osób w spółce komandytowej.

Dochody i obroty kancelarii adwokackich działających w ramach spółek prawa handlowego nie są Okręgowej Radzie Adwokackiej w Katowicach znane.

Jednocześnie Dziekan ORA w Katowicach wyjaśnił, iż wspomniany w złożonym na posiedzeniu Senatu w dniu 27 lipca 2015 r. przez pana Czesława Ryszkę oświadczeniu pan Henryk J. nie jest i nie był wpisany na listę adwokatów i aplikantów adwokackich Izby Katowickiej.

Z poważaniem

z upoważnienia
MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI
Jerzy Kozdroń
Sekretarz Stanu

Oświadczenie senatora Czesława Ryszki

skierowane do sekretarza stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości Jerzego Kozdronia

Szanowny Panie Ministrze!

Nawiązując do Pańskiej wstępnej odpowiedzi z 9.06.2015 (DZP-III-071-5/15W), bardzo proszę o udzielenie informacji o stanie sprawy, a zwłaszcza o przeprowadzonych czynnościach, zgromadzonych dowodach i dokonanych ustaleniach.

Wnoszę także o doręczenie uwierzytelnionej kopii wyjaśnień adwokata Henryka T. z 29.09.2014, których nie otrzymała do tej pory wnioskodawczyni.

Prośbę uzasadniam przewlekającym się postępowaniem, które uprzednio prowadziły Okręgowa Rada Adwokacka w Katowicach i Naczelna Rada Adwokacka.

Z wyrazami szacunku
Czesław Ryszka

**Odpowiedź
SEKRETARZA STANU
w MINISTERSTWIE SPRAWIEDLIWOŚCI**

Warszawa, 5.08.2015 r.

Pan
Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku!

W związku z oświadczeniem senatora, pana Czesława Ryszki z dnia 24 lipca 2015 r., dotyczącym skargi pani Janiny D. na adwokata, pana Henryka T. – uprzejmie wyjaśniam, iż dodatkowe informacje w sprawie przedstawiłem w piśmie z dnia 21 lipca 2015 r. sygn. j.w.

Jednocześnie informuję, iż oświadczenie pana senatora, w zakresie wniosku o doręczenie uwierzytelnionej kopii wyjaśnień adwokata, pana Henryka T., przekazałem według właściwości Dziekanowi Okręgowej Rady Adwokackiej w Katowicach.

Z poważaniem

Jerzy Kozdroń

**Odpowiedź
KIEROWNIKA
REFERATY SKARG I WNIOSKÓW
OKRĘGOWEJ RADY ADWOKACKIEJ
w KATOWICACH**

Katowice, 4.09.2015 r.

Szanowny Pan
Jan Wyrowiński
Wicemarszałek Senatu
Senat Rzeczypospolitej Polskiej

W odpowiedzi na Pana pismo z dn. 29.07.2015 r. informuję, że Referat Skarg i Wniosków Okręgowej Rady Adwokackiej w Katowicach działa na podstawie „Regulaminu organizacji i funkcjonowania okręgowych rad adwokackich” (zgodnie z uchwałą nr 14/02 Naczelnej Rady Adwokackiej z dnia 28.09.2002 r. oraz uchwały nr 17/2005 Naczelnej Rady Adwokackiej z dnia 11.06.2005 r., uchwały nr 24/2005 Naczelnej Rady Adwokackiej z dnia 03.09.2005 r., uchwały nr 26/2005 Naczelnej Rady Adwokackiej z dnia 08.10.2005 r.). Na podstawie przepisu §15 ust. 1 i ust. 3 powyższego regulaminu, praca okręgowej rady adwokackiej opiera się na działalności referatów i komisji, a powołanie referatu skarg i wniosków jest obowiązkowe. Natomiast zgodnie z przepisem §17 Regulaminu, do zadań referatu skarg i wniosków należy w szczególności prowadzenie rejestru skarg i wniosków i ich załatwienie oraz przekazywanie skarg i wniosków do rzecznika dyscyplinarnego w razie stwierdzenia znamion czynu ściąganego dyscyplinarnie. Pracą referatu kieruje wybrany członek Rady Adwokackiej.

Biorąc pod uwagę brzmienie powyżej wskazanych przepisów Regulaminu, pismo pani Janiny D. z dn. 26.07.2014 r. dotyczące nieprawidłowości w wykonywaniu obowiązków zawodowych przez adw. Henryka T. zostało skierowane do rozpatrzenia przez Referat Skarg i Wniosków Okręgowej Rady Adwokackiej w Katowicach, Na podstawie pism kierowanych do Okręgowej Rady Adwokackiej, zawierających zarzuty w stosunku do adwokatów, Kierownik Referatu w każdym przypadku wszczyna postępowanie wyjaśniające. W oparciu o wynik tego postępowania Kierownik Referatu przekazuje sprawę do Rzecznika Dyscyplinarnego – jeżeli stwierdzi, że zarzucany adwokatowi czyn nosi znamiona przewinienia dyscyplinarnego albo udziela odpowiedzi osobie, która wniosła pismo – jeżeli stwierdzi brak podstaw do prowadzenia postępowania dyscyplinarnego.

Postępowanie wyjaśniające prowadzone w tej sprawie nie dało podstaw do tego, aby przedstawić adw. Henrykowi T. zarzuty dyscyplinarne. Odpowiedzi pani Janinie D. udzielił członek Referatu Skarg i Wniosków Okręgowej Rady Adwokackiej pismem z dnia 09.10.2014 r.

W przedmiotowej sprawie także Referat Naczelnej Rady Adwokackiej w Warszawie zapoznał się z aktami postępowania wyjaśniającego. Po zbadaniu zebranego w sprawie materiału i przeanalizowaniu podniesionych zarzutów uznano skargę za bezzasadną.

Akta postępowania wyjaśniającego zostały poddane analizie przez Departament Zawodów Prawniczych i Dostępu do Pomocy Prawnej Ministerstwa Sprawiedliwości.

Pismem z dn. 22.10.2014 r., 07.11.2014 r., 08.12.2014 r. pani Janina D. zwracała się z prośbą o przesłanie odpowiedzi adw. Henryka T. na skargę.

Należy w tym miejscu podnieść, że wszelkie dokumenty, złożone do akt postępowania skargowego, stanowią dokumenty o charakterze wewnętrznym i nie podlegają zasadom postępowania administracyjnego, z czym musiałby się łączyć obowiązek udostępniania ich skarżącemu oraz prawo osoby wnoszącej skargę do zapoznania się z treścią gromadzonych dokumentów. Postępowanie skargowe prowadzone przez organy samorządu adwokackiego stanowi postępowanie administracyjne, uregulowane w Dziale VIII Kodeksu postępowania administracyjnego, a prawo składania skarg jest realizowane na zasadach uregulowanych w przepisach powyższego Działu. Nie sto-

suje się do tego postępowania przepisów art. 73–74 Kpa, ustanawiających obowiązek udostępniania akt. Organ samorządowy nie ma podstaw do przekazania kserokopii pism składanych do akt. Organ nie jest także zobowiązany do podejmowania decyzji o odmowie udostępnienia akt w formie orzeczenia.

Referat Skarg Okręgowej Rady Adwokackiej w Katowicach nie mógł zatem przesłać kserokopii pisma adw. Henryka T. Odpowiedzi udzielono pismem z dn. 28.10.2014 r., 19.11.2014 r., 28.01.2015 r. W przedmiotowej sprawie także Naczelna Rada Adwokacka w Warszawie pismem z dn. 06.03.2015 r. podtrzymała stanowisko Okręgowej Rady Adwokackiej w Katowicach.

Biorąc powyższe pod uwagę Referat Skarg Okręgowej Rady Adwokackiej w Katowicach podtrzymuje stanowisko wyrażone w ww. pismach.

Z poważaniem

KIEROWNIK
Referatu Skarg i Wniosków
Okręgowej Rady Adwokackiej
w Katowicach
adw. Grzegorz Kopec

Oświadczenie senatora Czesława Ryszki

skierowane do prezesa Głównego Urzędu Statystycznego Janusza Witkowskiego

Wielce Szanowny Panie Prezesie!

W związku z badaniami naukowymi dotyczącymi stanu zdrowia mieszkańców Polski zwracam się z prośbą o przygotowanie następujących danych statystycznych.

1. Proszę o podanie liczby mężczyzn, którzy w 2014 r., mając lat 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72:

- a) zmarli,*
- b) zachorowali na chorobę układu krążenia,*
- c) zachorowali na chorobę metaboliczną (na przykład cukrzycę),*
- d) zachorowali na chorobę nowotworową,*
- e) zachorowali na chorobę układu pokarmowego,*
- f) zachorowali na chorobę układu oddechowego,*
- g) zachorowali na chorobę neurologiczną,*
- h) zachorowali na chorobę psychiczną,*
- i) zachorowali na chorobę układu kostno-stawowego,*
- j) zachorowali na chorobę układu moczowego,*
- k) zachorowali na chorobę endokrynologiczną,*
- l) zachorowali na chorobę układu immunologicznego,*
- m) zachorowali na inne schorzenia,*
- n) ulegli wypadkowi w pracy, w ruchu drogowym itp.*

2. Proszę również o podanie liczby kobiet, które w 2014 r., mając lat 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72:

- a) zmarły,*
- b) zachorowały na chorobę układu krążenia,*
- c) zachorowały na chorobę metaboliczną (na przykład cukrzycę),*
- d) zachorowały na chorobę nowotworową,*
- e) zachorowały na chorobę układu pokarmowego,*
- f) zachorowały na chorobę układu oddechowego,*
- g) zachorowały na chorobę neurologiczną,*
- h) zachorowały na chorobę psychiczną,*
- i) zachorowały na chorobę układu kostno-stawowego,*
- j) zachorowały na chorobę układu moczowego,*
- k) zachorowały na chorobę endokrynologiczną,*
- l) zachorowały na chorobę układu immunologicznego,*
- m) zachorowały na inne schorzenia,*
- n) uległy wypadkowi w pracy, w ruchu drogowym itp.*
- o) zachorowały na schorzenia ginekologiczne.*

Panie Prezesie, z góry wyrażam podziękowanie za odpowiedź.

Z poważaniem
Czesław Ryszka

Odpowiedź

Warszawa, 2015.08.24

Pan Senator
Jan Wyrowiński
Wicemarszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

odpowiadając na pismo z dnia 29 lipca 2015 r. znak: BPS/043-79-3418/15, przy którym został przekazany tekst oświadczenia złożonego przez Senatora Czesława Ryszkę podczas 79. posiedzenia Senatu Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 24 lipca 2015 r. uprzejmie wyjaśniam, że badania statystyczne z zakresu zdrowia i ochrony zdrowia – jako badania specjalistyczne – są prowadzone zgodnie z programem badań statystycznych statystyki publicznej przez ministra właściwego do spraw zdrowia a także ministra właściwego do spraw wewnętrznych i Ministra Obrony Narodowej. Dane co do zasady są przekazywane na portal sprawozdawczy Centrum Systemów Informacyjnych Ochrony Zdrowia, do Krajowego Rejestru Nowotworów Centrum Onkologii – Instytutu im. Marii Skłodowskiej-Curie, Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego – Państwowego Zakładu Higieny itp. i tam opracowywane. Dlatego też tablica „Nowe przypadki zachorowań na nowotwory złośliwe w wieku 55 lat i więcej w 2012 r. według umiejscowienia” została opracowana przez Instytut Onkologii w formacie, formie i przedziałach wiekowych, ustalonych przez prowadzącego badanie. Podobnie jest w przypadku tablic „Kobiety w wieku 55–74 lat leczone w szpitalach w 2013 r. według przyczyn” oraz „Mężczyźni w wieku 55–74 lat leczeni w szpitalach w 2013 r. według przyczyn”, opracowanych przez Państwowy Zakład Higieny i Instytut Psychiatrii i Neurologii.

Dane statystyczne dotyczące liczby mężczyzn i kobiet poszkodowanych w wypadkach drogowych w 2014 r. gromadzone są w Systemie Ewidencji Wypadków i Kolizji (SEWiK) prowadzonym przez Komendę Główną Policji. Udostępnienie ich będzie możliwe, po wcześniejszym opracowaniu danych, na początku września. Tablica przedstawiająca informacje dotyczące wypadków przy pracy również wymaga specjalnego opracowania i będzie dostępna na początku września.

Z poważaniem

PREZES
Janusz Witkowski

Odpowiedź

Warszawa, 2015.09.07

Pan Senator
Jan Wyrowiński
Wicemarszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w uzupełnieniu pisma z dnia 24 sierpnia 2015 r. (znak sprawy: GUS-GP03.0710.5.2015; znak pisma: GUS-GP03.0710.5.2015.15), przy którym zostały przekazane dane statystyczne związane z oświadczeniem złożonym przez Pana Senatora Czesława Ryszkę podczas 79. posiedzenia Senatu Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 24 lipca 2015 r. w załączeniu przekazuję tablice:

- 1) „Poszkodowani w wypadkach w ruchu drogowym w 2014 r.”; źródło: Komenda Główna Policji – System Ewidencji Wypadków i Kolizji;
- 2) „Poszkodowani w wypadkach przy pracy według wieku i miejsca powstania wypadku, zgłoszonych w 2014 r.”; źródło: dane GUS.

Powyższe tablice wraz z wcześniej przekazanymi przy piśmie, o którym mowa wyżej, stanowią komplet danych, udostępnionych w odpowiedzi na oświadczenie Pana Senatora Czesława Ryszki.

Z poważaniem

Janusz Witkowski

Oświadczenie senator Janiny Sagatowskiej

skierowane do ministra sprawiedliwości Borysa Budki

Szanowny Panie Ministrze!

Po raz kolejny zwracam się do Pana Ministra o przywrócenie Sądu Rejonowego w Strzyżowie jako samodzielnej jednostki sądowniczej.

Sąd Rejonowy w Strzyżowie jako jedyny na Podkarpaciu nie został przywrócony z dniem 1 lipca 2015 r. Brak samodzielnego Sądu Rejonowego w Strzyżowie to ciężka strata dla całej społeczności powiatu strzyżowskiego.

Konwent Samorządów Powiatu Strzyżowskiego, we wniosku z dnia 2 lipca 2015 r., ponownie wystąpił do Pana Ministra o jak najszybsze włączenie na listę przywróconych sądów także Sądu Rejonowego w Strzyżowie.

Spełnianie podstawowych kryteriów i wszystkich innych ujętych w przepisach dotyczących przywrócenia sądów zniesionych w związku z tak zwaną reorganizacją małych sądów, a także społeczne i ekonomiczne uwarunkowania przemawiają za tym, aby Sąd Rejonowy w Strzyżowie funkcjonował jako samodzielna jednostka sądownicza.

Mam nadzieję, podobnie jak cała społeczność powiatu strzyżowskiego, że jeszcze w 2015 r. Sąd Rejonowy w Strzyżowie zostanie przywrócony.

*Z poważaniem
Janina Sagatowska*

**Odpowiedź
PODSEKRETARZA STANU
w MINISTERSTWIE SPRAWIEDLIWOŚCI**

Warszawa, 7.08.2015 r.

Pan
Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na oświadczenie Pani Senator Janiny Sagatowskiej, w sprawie przywrócenia Sądu Rejonowego w Strzyżowie, złożone podczas 79. posiedzenia Senatu Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 24 lipca 2015 r., przesłane przy piśmie z dnia 29 lipca 2015 r. – uprzejmie informuję, że w wyniku analizy danych statystycznych za rok 2014 podjęta została decyzja o przywróceniu Sądu Rejonowego w Strzyżowie z dniem 1 stycznia 2016 r. Przygotowane projekty aktów prawnych związanych z omawianą reorganizacją są aktualnie przedmiotem prac komórki legislacyjnej Ministerstwa Sprawiedliwości.

Z poważaniem

Wojciech Węgrzyn

**Oświadczenie senatorów Wojciecha Skurkiewicza,
Roberta Mamąta, Przemysława Błaszczyka,
Zdzisława Pupy oraz Jarosława Rusieckiego**

skierowane do prokuratora generalnego Andrzeja Seremeta,
do komendanta głównego Policji Krzysztofa Gajewskiego
oraz do przewodniczącego Krajowej Rady Sądownictwa Romana Hausera

W ostatnim czasie do biura „Dudapomoc” zwracają się osoby ze sprawami dotyczącymi funkcjonariuszy Policji, a okoliczności wskazują na chęć poprawy statystyki wykrywania przestępstw. Przykładem niech będzie sprawa Prokuratury Rejonowej dla Warszawy-Mokotowa.

Panie Prokuratorze, potrzeba naprawdę złej woli ze strony Policji, prokuratury i sądu, aby nie dostrzec w tej sprawie problemu, a być może nawet czegoś więcej niż złej woli.

Zwracamy się do Pana Ministra z prośbą o podjęcie wszelkich możliwych czynności, aby winni ustawiania przestępstw w tej i innych, podobnych sprawach zostali ukarani, a przestępstwa takie nie miały w przyszłości miejsca. Są one przede wszystkim wynikiem nałożonych limitów – funkcjonariusze z braku faktycznych przestępstw czy wykroczeń, aby nie narazić się na konsekwencje służbowe, spreparowali przestępstwo, które próbowali uprawdopodobnić fałszywymi zeznaniami. Takie motywy wynikają nie tylko z tej sprawy, ale i z wielu podobnych spraw ukazywanych w mediach. Prosimy o podjęcie wszelkich możliwych działań, aby zakończyć ten proceder.

Pana Prokuratora Generalnego prosimy ponadto o sprawdzenie poprawności postępowania w opisanej sprawie pod kątem składania fałszywych zeznań przez funkcjonariuszy Policji i poprawności zarzutów w kontekście tego oświadczenia.

Z poważaniem	Przemysław Błaszczyk
Wojciech Skurkiewicz	Zdzisław Pupa
Robert Mamąta	Jarosław Rusiecki

**Odpowiedź
PROKURATORA GENERALNEGO**

Warszawa, 3 września 2015 r.

Pan
Jan Wyrowiński
Wicemarszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,
odpowiadając na pismo Pana Marszałka z dnia 29 lipca 2015 roku (sygn. BPS/043-79-3420-PG/15), przy którym przesłano tekst oświadczenia złożonego przez senatora Wojciecha Skurkiewicza wspólnie z innymi senatorami podczas 79. posiedzenia Senatu Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 24 lipca 2015 roku w sprawie zgłaszania się do biura „Dudapomoc” osób, które podnoszą okoliczności mogące wskazywać na działania funkcjonariuszy Policji mające na celu poprawę statystyki wykrywania przestępstw, czego przykładem ma być sprawa Prokuratury Rejonowej Warszawa-Mokotów w Warszawie, uprzejmie przedstawiam odpowiedź na oświadczenie.

Z informacji uzyskanej z Prokuratury Apelacyjnej w Warszawie wynika, że wymienione postępowanie zostało zainicjowane złożeniem przez pokrzywdzoną pisemnego zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa przez funkcjonariuszy Policji. W dniu 26 czerwca 2012 roku Prokurator Okręgowy w Warszawie, na podstawie §122 ust. 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 24 marca 2010 roku Regulamin wewnętrznego urzędowania powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury, przekazał przedmiotowe zawiadomienie z pominięciem jednostki właściwej miejscowo, do Prokuratury Rejonowej Warszawa-Mokotów w Warszawie, z uwagi na konieczność uniknięcia ewentualnego zarzutu braku bezstronności. Przedmiotem tego postępowania były dwa czyny określone w art. 231 §1 kk, polegające na przekroczeniu uprawnień przez funkcjonariuszy Komendy Rejonowej Policji Warszawa IV w trakcie interwencji podjętych wobec zawiadamiającej, poprzez użycie wobec niej siły fizycznej i działania tym samym na szkodę jej interesu prywatnego. Postanowieniem z dnia 23 lipca 2012 roku przedmiotowe śledztwo zostało umorzone, wobec braku znamion czynu zabronionego.

Na skutek złożonego przez pokrzywdzoną zażalenia, Sąd Rejonowy dla Warszawy-Woli w Warszawie w dniu 31 października 2012 roku nie uwzględnił wniesionego środka odwoławczego i zaskarżone postanowienie utrzymał w mocy.

Jednak w związku ze złożonym oświadczeniem senatorskim Prokuratura Okręgowa w Warszawie dokonała analizy sprawy i uznała, że decyzja merytoryczna kończąca śledztwo jest przedwczesna. Stanowisko takie podzieliła również Prokuratura Apelacyjna w Warszawie, która skierowała pismo do Prokuratora Okręgowego w Warszawie z zaleceniem wystąpienia do Prokuratora Rejonowego Warszawa-Mokotów w Warszawie, o rozważenie podjęcia na nowo umorzonego postępowania przygotowawczego w trybie §113 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 11 września 2014 roku Regulamin wewnętrznego urzędowania powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury (Dz.U. z 2014 roku, poz. 1218 z późn. zm.).

Końcowo podnieść należy, że jakkolwiek funkcjonariusze policji w ogóle nie zeznali jako świadkowie w sprawie Prokuratury Rejonowej Warszawa-Mokotów w Warszawie, to jednak zasadnym będzie formalne przyjęcie od pokrzywdzonej zawiadomienia o przestępstwie i przesłuchanie jej w tym zakresie, w celu identyfikacji sprawy, w której miało dojść do złożenia przez funkcjonariuszy Policji fałszywych zeznań.

Z poważaniem

Andrzej Seremet

**Odpowiedź
KOMENDANTA GŁÓWNEGO POLICJI**

Warszawa, 18 sierpnia 2015 r.

Szanowny Pan
Jan Wyrowiński
Wicemarszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

W związku z pismem l.dz. BPS/043-79-3420-KGP/15 otrzymanym wraz z oświadczeniem złożonym przez senatorów Wojciecha Skurkiewicza, Roberta Mamątowa, Przemysława Błaszczyka, Zdzisława Pupę i Jarosława Rusieckiego podczas 79. posiedzenia Senatu RP w dniu 24 lipca 2015 r., przedstawiam stanowisko w przedmiotowej sprawie.

Jak wynika z ustaleń, w dniu 13 czerwca 2012 roku funkcjonariusze Wydziału Patrolowo-Interwencyjnego Komendy Rejonowej Policji (KRP) Warszawa IV podjęli interwencję własną w Warszawie przy skrzyżowaniu ul. J. Olbrachta z ul. Redutową wobec kobiety, która przeszła przez jezdnię w miejscu niedozwolonym, tj. o popełnienie wykroczenia z art. 97 kw. Z uwagi na odmowę podania danych, sprawcę wykroczenia przewieziono do KRP W-wa IV przy ul. Żytniej 36 w celu ustalenia tożsamości. Sprawcą okazała się Pani Małgorzata B. Czynności zakończono sporządzeniem wniosku o ukaranie do Sądu.

W dniu 14 czerwca 2012 roku do KRP W-wa IV wpłynęło pismo Pani Małgorzaty B., w którym poinformowała o nieprawidłowo przeprowadzonej interwencji przez funkcjonariuszy. W powyższej sprawie przeprowadzone zostało postępowanie wyjaśniające w KRP W-wa IV za l.dz. ZK-1081/12. Ustalony stan faktyczny i prawny nie dał podstaw do uznania, że funkcjonariusze Policji podejmujący interwencję wobec Pani Małgorzaty B., wykonywali czynności służbowe w sposób nieprawidłowy.

Następnie zostało przeprowadzone postępowanie przygotowawcze przez Prokuraturę Rejonową dla Warszawy-Mokotowa o sygn. [...] w sprawie przekroczenia uprawnień przez funkcjonariuszy ww. jednostki Policji, podczas wykonywania czynności służbowych z Panią Małgorzatą B., tj. o czyn z art. 231 §1 kodeksu karnego. W ramach prowadzonego śledztwa, prokurator wydał zarządzenie o powierzeniu określonych czynności śledztwa funkcjonariuszom z Biura Spraw Wewnętrznych (BSW) Komendy Głównej Policji. Czynnością, jaką mieli wykonać funkcjonariusze Policji było zabezpieczenie monitoringu. W dniu 23 lipca 2012 roku prokurator referent wydał postanowienie o umorzeniu śledztwa z powodu braku znamion czynu zabronionego (art. 17 §1 pkt 2 kpk).

W dniu 06 sierpnia 2012 roku Pani Małgorzata B. złożyła zażalenia na umorzenie postępowania, które zostało rozpatrzone przez Sąd Rejonowy dla Warszawy-Woli III Wydział Karny sygn. akt. [...]. Sąd w wydanym postanowieniu nie uwzględnił zażalenia pokrzywdzonej i podtrzymał decyzję Prokuratury o umorzeniu śledztwa.

W omawianych postępowaniach nie dopatrzonej się nieprawidłowości w postępowaniu funkcjonariuszy Policji wobec Pani Małgorzaty B. Trudno więc potwierdzić stanowisko Panów Senatorów, że powyższa sprawa jest przykładem dążenia funkcjonariuszy do „poprawy statystyki wykrywania przestępstw”.

Policja jest instytucją działającą w oparciu o przepisy prawa, w tym przede wszystkim wykonuje swe zadania na podstawie *ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji* (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 355, z późn. zm., zwanej dalej *ustawą*). W treści artykułu 1 *ustawy* ustawodawca spenalizował podstawowe zadania Policji, którymi m.in. są: ochrona życia i zdrowia ludzi oraz mienia przed bezprawnymi zamachami naruszającymi te dobra (art. 1 ust. 2 pkt 1) oraz wykrywanie przestępstw i wykroczeń oraz ściganie ich sprawców (art. 1 ust. 2 pkt 4). Na tej podstawie funkcjonariusze Policji, po ujawnieniu wykroczenia, podejmują czynności zmierzające do zastosowania takich środków represji wobec sprawcy lub oddziaływania pozakarnego, aby miały one charakter prewencyjny oraz skutecznie zapobiegały popełnianiu wykroczeń oraz powstawaniu zjawisk kryminogennych.

Postępowanie w sprawach o wykroczenia oparte jest m.in. na zasadzie celowości pozwalającej na ocenę, czy konieczne jest wniesienie do sądu wniosku o ukaranie, czy też za wystarczające można byłoby uznać zastosowanie wobec sprawcy wykroczenia pozakarnych środków oddziaływania. Tym samym, funkcjonariusz Policji, w każdym przypadku zobowiązany jest podjąć decyzję co do trybu postępowania wobec sprawcy wykroczenia. Należy przy tym podkreślić, że policjant ujawniający wykroczenie, w oparciu o obowiązujące przepisy prawa, podejmuje suwerenną decyzję co do sposobu zakończenia sprawy.

Odnosząc się do tzw. polityki represyjnej należy wskazać, że w prawie wykroczeń obowiązuje zasada pierwszeństwa stosowania środków oddziaływania wychowawczego nad środkami stricte represyjnymi. Należy jednak pamiętać, że Policja, oprócz środków represji, podejmuje również wielokierunkowe działania zmierzające do poprawy stanu bezpieczeństwa tzn. zarówno działania w obszarze edukacyjnym, jak i profilaktycznym.

Nie zawsze jednak wiadomo, czy zastosowanie wobec sprawcy wykroczenia środków oddziaływania wychowawczego będzie wystarczające do osiągnięcia zamierzonych celów zapobiegawczych i wychowawczych.

Poza możliwymi do zastosowania przez policjanta środkami oddziaływania wychowawczego wobec sprawców wykroczeń, przewidzianymi w art. 41 ustawy z dnia 20 maja 1971 r. Kodeks wykroczeń (Dz. U. z 2013 r., poz. 482, z późn. zm.), istnieje również możliwość zastosowania postępowania mandatowego, uregulowanego w Rozdziale 17 ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia (Dz. U. z 2013 r., poz. 395, z późn. zm.).

Zgodnie z przepisami, każdy funkcjonariusz Policji i w każdym przypadku może podjąć całkowicie suwerenną decyzję o zastosowaniu pouczenia wobec sprawcy wykroczenia i nikt tego prawa policjantom nie odbiera, a wręcz odebrać nie może. Nie jest jednak żadną tajemnicą, że Policja, realizując cel nadrzędny jakim jest poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego, analizuje ilość pouczeń stosowanych przez policjantów wobec sprawców najcięższych wykroczeń, co w pewnym sensie kreuje określoną politykę represyjną. Zwolennicy bardziej liberalnego podejścia powinni jednak zdawać sobie sprawę, że każdego roku na polskich drogach ginie ponad 3 tys. osób, co sytuuje Polskę na jednym z pierwszych miejsc w zjednoczonej Europie. Dlatego też, Policja podejmuje wielokierunkowe działania zmierzające do poprawy stanu bezpieczeństwa, tzn. zarówno działania w obszarze edukacyjno-profilaktycznym, jak i represyjnym. Należy podkreślić, że oczekiwaniem zdecydowanej części społeczeństwa, w szczególności osób lub ich rodzin, które zostały dotknięte tragedią uczestniczenia w wypadku drogowym nie jest bardziej liberalne podejście Policji do sprawców wykroczeń, ale zapewnienie tym obywatelom bezpieczeństwa w sferze ruchu drogowego.

Należy podkreślić, iż w kwestii efektywności wyników policjantów służby prewencyjnej nie obowiązują żadne limity, ani wskaźniki, które mają jakikolwiek wpływ na zakończenie przez nich prowadzonych czynności wyjaśniających w sprawach o wykroczenia.

Niezależnie od powyższego pragnę podkreślić, że system oceny pracy polskiej Policji uregulowany został w przywołanym powyżej zarządzeniu Nr 71 Komendanta Głównego Policji z dnia 19 grudnia 2014 r. w sprawie planowania strategicznego, sprawozdawczości oraz systemu kontroli zarządczej w Policji, którym zastąpiono obowiązujące we wcześniejszych latach zarządzenie Nr 1147 Komendanta Głównego Policji z dnia 22 września 2011 roku w sprawie planowania strategicznego, sprawozdawczości i oceny pracy Policji. Na podstawie złożonej, wieloetapowej diagnozy otoczenia Policji oraz poszczególnych obszarów jej funkcjonowania, definiowane są Priorytety Komendanta Głównego Policji. Wśród Priorytetów Komendanta Głównego Policji na lata 2013–2015 znajdują się „Działania Policji skierowane na wzrost poziomu bezpieczeństwa na drogach”. Zadaniem tego Priorytetu są: zwiększenie liczby policjantów ruchu drogowego pełniących bezpośrednio służbę na drogach, aktywizacja działań na rzecz bezpieczeństwa niechronionych uczestników ruchu, zwłaszcza pieszych oraz wzmocnienie współpracy z podmiotami pozapolicyjnymi w celu wzrostu poziomu bezpieczeństwa na drogach. Mierniki służące ocenie stopnia realizacji Priorytetu pochodzą ze statystyk policyjnych jak i z cyklicznych badań opinii publicznej takich jak Polskie Badanie Przeszłości oraz Badanie satysfakcji z pracy policjantów i pracowników Policji. Stopień realizacji zadań oceniany jest według zasad określonych w systemie oceny i tylko do poziomu garnizonów.

Biorąc pod uwagę przedstawione powyżej informacje nie można się zgodzić ze stwierdzeniem, że statystyki pełnią dominującą rolę w pracy Policji. Jest to tylko jeden z elementów służących ocenie pracy Policji.

KOMENDANT GŁÓWNY POLICJI

gen. insp. Krzysztof Gajewski

**Odpowiedź
WICEPRZEWODNICZĄCEGO
KRAJOWEJ RADY SĄDOWNICTWA**

Warszawa, 24 września 2015 r.

Pan Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

uprzejmie informuję, że Prezydium Krajowej Rady Sądownictwa podczas posiedzenia w dniu 7 września 2015 r. zapoznało się z oświadczeniem złożonym przez senatorów Wojciecha Skurkiewicza, Roberta Mamątowa, Przemysława Błaszczyka, Zdzisława Pupę i Jarosława Rusieckiego na 79. posiedzeniu Senatu w dniu 24 lipca 2015 r.

W związku z przedmiotowym wystąpieniem Rada, pismem z 10 sierpnia 2015 r., zwróciła się do Prokuratury Rejonowej Warszawa-Mokotów w Warszawie o informację, czy w sprawie o sygn. akt [...] były podejmowane przez sąd jakiegokolwiek czynności i ewentualnie jakie. Jak wynika z pisma Prokuratora Rejonowego z 13 sierpnia 2015 r. jedyną czynnością wykonaną przez sąd było rozpoznanie zażalenia na postanowienie o umorzeniu śledztwa, a następnie wydanie w dniu 31 października 2012 r. przez SSR Piotra Sysika z Sądu Rejonowego dla Warszawy-Woli w Warszawie postanowienia w tym przedmiocie (sygn. akt [...]). Zgodnie z tym postanowieniem Sąd nie uwzględnił zażalenia i utrzymał w mocy decyzję Prokuratury.

Krajowa Rada Sądownictwa, jako organ stojący na straży niezależności sądów i niezawisłości sędziów i wykonujący związane z tym zadania określone w *Konstytucji RP* oraz w ustawie z dnia 12 maja 2011 r. o *Krajowej Radzie Sądownictwa* (Dz. U. Nr 126, poz. 714 ze zm.) nie posiada kompetencji do kwestionowania ustaleń Prokuratury, czy też oceny decyzji Sądu.

Z poważaniem

WICEPRZEWODNICZĄCY
Krajowej Rady Sądownictwa
płk Piotr Raczkowski
sędzia Wojskowego Sądu Okręgowego

**Oświadczenie senatora Grzegorza Wojciechowskiego
oraz senatora Wojciecha Skurkiewicza**

skierowane do prokuratora generalnego Andrzeja Seremeta
oraz do wójta gminy Suwałki Tadeusza Chołki

Do biura „Dudapomoc” zgłosili się państwo Mirosława i Zygmunt J. Według ich relacji Prokuratura Rejonowa w Suwałkach prowadziła kilka spraw dotyczących nękania ich przez córkę Dorotę N. i jej konkubenta. Jak twierdzą państwo J., przestępcy swoimi działaniami narażają ich na bezpośrednie zagrożenie utraty zdrowia i życia poprzez zablokowanie dostępu do mieszkania zarówno osobom bliskim, które się nimi opiekują, jak też służbom, na przykład pogotowiu ratunkowemu. Tych niebezpiecznych i wysoce szkodliwych działań nie dostrzega w dotychczasowych poczynaniach prokuratura, pomimo iż poszkodowani wielokrotnie zgłaszali ten fakt.

Proszę Pana Ministra o zainteresowanie się sprawą, sprawdzenie poprawności dotychczasowych działań oraz objęcie nadzorem działań toczących się i przyszłych z uwagi na to, że dotychczasowe prace były skierowane na przestępstwa mniejszej wagi, a istota problemu obejmująca najcięższe przestępstwa była pomijana, co jednoznacznie wynika z relacji państwa J.

Jednocześnie proszę Pana Ministra o potraktowanie niniejszego oświadczenia jako zawiadomienia o uzasadnionym podejrzeniu popełnienia przestępstwa nękania, stosowania przemocy fizycznej i psychicznej, znieważania, narażenia na utratę zdrowia lub życia, wielokrotnego pozbawiania wolności, odcinania istotnych dla życia mediów, do których dostarczania wymienione osoby są prawnie zobowiązane, popełnionych przez Dorotę N. i jej konkubenta Bogdana S. wobec osób starszych, o ograniczonej możliwości obrony przed bezprawnymi atakami przestępców. Niniejszych czynów sprawcy dopuszczają się także wobec syna, Marka J., który stara się pomóc swym rodzicom.

Szanowny Panie Wójcie!

Dziękując w imieniu państwa J. oraz własnym za dotychczasową pomoc i wsparcie w zakresie pomocy społecznej dla tej rodziny, proszę o dalsze interesowanie się sytuacją i warunkami egzystencji państwa Mirosławy i Zygmunta J.

Z poważaniem
Grzegorz Wojciechowski
Wojciech Skurkiewicz

**Odpowiedź
PROKURATORA GENERALNEGO**

Warszawa, 2.09.2015 r.

Pan
Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,
odpowiadając na pismo z dnia 29 lipca 2015 roku nr BPS/043-79-3421-PG/15, przy którym przekazane zostało oświadczenie Panów Senatorów Grzegorza Wojciechowskiego oraz Wojciecha Skurkiewicza złożone podczas 79. posiedzenia Senatu RP w dniu 24 lipca 2015 roku dotyczące interwencji podjętej na rzecz Państwa Mirosławy i Zygmunta J. uprzejmie przedstawiam co następuje.

W Prokuraturze Apelacyjnej w Białymstoku przeprowadzono badania aktowe postępowań zawisłych w Prokuraturze Rejonowej w Suwałkach:

- w sprawie kierowania w dniach 14–17 marca 2013 roku gróźb karalnych wobec Mirosławy J., to jest o czyn z art. 190 §1 k.k. W toku czynności sprawdzających ustalono, iż prowadzone było również postępowanie z zawiadomienia Krzysztofa N. w sprawie kierowania gróźb karalnych pod jego adresem przez babkę Mirosławę J. Do akt sprawy dołączono kserokopie materiałów ze sprawy zawisłej z zawiadomienia Krzysztofa N., z których to materiałów wynikało, iż konflikt sprowadza się do nieporozumień rodzinnych na tle nieakceptowania przez dziadków narzeczonej wnuka oraz partnera życiowego córki. Postępowanie zostało zakończone postanowieniem z dnia 17 kwietnia 2013 roku o odmowie wszczęcia dochodzenia wobec braku danych dostatecznie uzasadniających podejrzenie popełnienia przestępstwa.
- w sprawie gróźb karalnych kierowanych w dniu 3 kwietnia 2013 roku wobec Mirosławy J. przez jej wnuka Krzysztofa N., to jest o czyn z art. 190 §1 k.k. oraz w sprawie naruszenia nietykalności cielesnej Mirosławy J. w dniu 3 kwietnia 2013 roku przez Bogdana S., to jest o czyn z art. 217 §1 k.k. Ustalono, że Mirosława i Zygmunt J. przed czterema laty przepisali gospodarstwo i zabudowania na rzecz córki Doroty N., a od stycznia 2013 roku dochodzi do kłótni i nieporozumień na tle majątkowym. Pokrzywdzona Mirosława J. odmówiła poddaniu się mediacji.

Postanowieniem z dnia 20 maja 2013 roku prokurator odmówił wszczęcia dochodzenia w sprawie o czyn z art. 190 §1 k.k. wobec braku danych dostatecznie uzasadniających popełnienie przestępstwa, a w sprawie o czyn z art. 217 §1 k.k. z uwagi na brak w czynie znamion przestępstwa ściąganego z oskarżenia publicznego oraz brak interesu społecznego w objęciu tegoż czynu ściąganiem z urzędu.

- postępowanie dotyczyło uporczywego nękania za pośrednictwem rozmów telefonicznych oraz SMS-ów Iwony S. w okresie od stycznia – lutego 2012 roku do 29 sierpnia 2013 roku przez Bogdana S., to jest o czyn z art. 190a §1 k.k. oraz w sprawie kierowania gróźb karalnych wobec Iwony S. przez Bogdana S., to jest o czyn z art. 190 §1 k.k. w zw. z art. 12 k.k., a nadto w sprawie uporczywego nękania Mirosławy J. przez Bogdana S., to jest o czyn z art. 190a §1 k.k. W toku postępowania ustalono, że było też prowadzone postępowanie w sprawie kierowania gróźb karalnych przez Krzysztofa N. wobec Bogdana S., to jest o czyn z art. 190 §1 k.k. w zw. z art. 12 k.k.

Ze zgromadzonego materiału wynikało, że strony są skonfliktowane na tle wzajemnych powiązań i stosunków osobistych, rodzinnych i majątkowych. Postanowieniem z dnia 1 października 2013 roku odmówiono wszczęcia dochodzenia wobec braku danych dostatecznie uzasadniających podejrzenie popełnienia czynu.

- dotyczyło uporczywego nękania Mirosławy i Zygmunta J. poprzez smarowanie klamki łajnem, zastawianie wejścia do domu, wyzywanie, groźenie pozbawieniem życia, co istotnie naruszało prywatność pokrzywdzonych i wzbudzało w nich poczucie zagrożenia, to jest o czyn z art. 190a §1 k.k. w zb. z art. 190 §1 k.k. w zw. z art. 11 §2 k.k. Dorota N. w wyniku rozpytania przedstawiła podłoże i genezę konfliktu ze swoimi rodzicami, którego źródłem stało się jej wspólne życie z Bogdanem S., czego nie zaakceptowali jej rodzice. Nadto wskazała, że osobą prowokującą różne zajścia sąsiedzkie, rodzinne awantury i konflikty jest głównie jej matka Mirosława J. Nie składała jednak zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa przez matkę, a jedynie starała się z konkubentem unikać kontaktów z rodzicami. Żaden z rozpytanych sąsiadów nie potwierdził faktów przedstawianych przez Mirosławę i Zygmunta J. Postanowieniem z dnia 13 października 2014 roku odmówiono wszczęcia dochodzenia wobec braku danych dostatecznie uzasadniających podejrzenie popełnienia przestępstwa.
- postępowanie dotyczyło znieważania Mirosławy J. w dniu 2 maja 2015 roku w miejscu jej zamieszkania słowami powszechnie uznanymi za obelżywe oraz sugerującymi odmienną od naturalnej jej orientację seksualną przez Bogdana S., to jest o czyn z art. 212 §2 k.k. w zb. z art. 216 §1 k.k. w zw. z art. 11

§2 k.k. Postanowieniem z dnia 18 czerwca 2015 roku prokurator odmówił wszczęcia dochodzenia z uwagi na brak ustawowych znamion czynu zabronionego ściganego z oskarżenia publicznego oraz braku interesu społecznego przemawiającego za objęciem ścigania z urzędu czynu ściganego z oskarżenia prywatnego, a w sprawie grożenia Mirosławie J. zabójstwem przez Bogdana S., to jest o czyn z art. 190 §1 k.k. z uwagi na brak dostatecznych danych uzasadniających podejrzenie popełnienia czynu.

W wyniku badań aktowych w Prokuraturze Apelacyjnej w Białymstoku prawomocne decyzje kończące postępowania karne ocenione zostały jako prawidłowe. Pokrzywdzeni właściwie pouczeni nie zaskarżali postanowień o odmowie wszczęcia dochodzenia.

Jak wynika z materiałów poszczególnych spraw, strony tych postępowań pozostają w konflikcie o charakterze rodzinno-majątkowym. Strony obzuczają się epitetami i inwektywami i dążą przy wykorzystaniu organów ścigania do wzajemnego zastraszenia się.

Nadto ustalono, że w Prokuraturze Rejonowej w Suwałkach toczyło się postępowanie przygotowawcze zakończone skierowaniem aktu oskarżenia przeciwko Bogdanowi S. W dniu 19 czerwca 2015 roku zapadł nieprawomocny wyrok, obrońca oskarżonego wniósł apelację. Bogdan S. skazany został za naruszenie czynności narządów ciała Mirosławy J., groźbę pozbawienia jej życia oraz prowadzenie samochodu w stanie nietrzeźwości, to jest za czyny z art. 157 §1 k.k., art. 190 §1 k.k. oraz art. 178a §1 k.k.

Aktualnie w Prokuraturze Rejonowej w Suwałkach prowadzone jest postępowanie przygotowawcze w sprawie gróźb karalnych kierowanych w dniu 30 marca 2015 roku wobec Mirosławy i Zygmunta J., to jest o czyn z art. 190 §1 k.k. Do akt tegoż postępowania dołączone zostało oświadczenie z dnia 24 lipca 2015 roku Panów Senatorów Grzegorza Wojciechowskiego oraz Wojciecha Skurkiewicza, w części stanowiącej zawiadomienie o przestępstwie, w celu wyjaśnienia szeregu czynów zabronionych popełnionych na szkodę Mirosławy i Zygmunta J.

Informuję nadto, że stosownie do przepisów Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 11 września 2014 roku Regulamin wewnętrznego urzędowania powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury (Dz. U. 2014.1218 z późn. zm.) Departament Postępowania Przygotowawczego Prokuratury Generalnej nie sprawuje nadzoru służbowego nad postępowaniami przygotowawczymi prowadzonymi w prokuraturach rejonowych lub okręgowych. Nadzór służbowy może być sprawowany jedynie nad postępowaniami prowadzonymi w bezpośrednio podległej jednostce organizacyjnej prokuratury, a do zadań Prokuratury Generalnej należy sprawowanie nadzoru służbowego i instancyjnego nad postępowaniami przygotowawczymi prowadzonymi w prokuraturach apelacyjnych.

Prokurator Apelacyjny w Białymstoku zalecił Prokuratorowi Okręgowemu w Suwałkach objęcie nadzorem służbowym sprawy Prokuratury Rejonowej w Suwałkach.

Z poważaniem

Andrzej Seremet

**Odpowiedź
WÓJTA GMINY
SUWAŁKI**

Suwałki, 24 sierpnia 2015 r.

Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na pismo nr BPS/043-79-3421-GM/15 z dnia 29 lipca 2015 r. dotyczące rodziny Państwa Mirosławy i Zygmunta J., zam. Z., informuję, że sytuacja ww. rodziny jest znana i cały czas monitorowana przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Suwałkach.

Informuję, iż w związku z zachodzącymi aktami przemocy w rodzinie Państwa J. ze strony ich córki Doroty N. i jej konkubenta Bogdana S. została wdrożona procedura Niebieskiej Karty zgodnie z ustawą z dnia 29 lipca 2011 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. 2005 nr 180 poz. 1493). Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego działającego przy GOPS w Suwałkach dokonali diagnozy sytuacji i potrzeb rodziny Państwa J. oraz udzielili kompleksowych informacji o możliwościach uzyskania pomocy psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej w instytucjach i podmiotach świadczących specjalistyczną pomoc na rzecz osób dotkniętych przemocą w rodzinie. Poinformowali również o możliwościach podjęcia dalszych działań mających na celu poprawę sytuacji osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie. Prowadzili rozmowy z osobami, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie, na temat konsekwencji stosowania przemocy. Pracownik socjalny Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Suwałkach oraz dzielnicowy Komendy Miejskiej Policji w Suwałkach prowadzą monitoring sytuacji rodziny w celu podjęcia dalszych działań.

Informuję, iż Państwo Mirosława i Zygmunt J. w oparciu o przepisy ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2015 r. poz. 163 z późn. zm.) otrzymali pomoc finansową w formie specjalnego zasiłku celowego na zakup leków, żywności oraz zaspokojenie bieżących potrzeb. W ramach pracy socjalnej zostali poinformowani o możliwości ustalenia stopnia niepełnosprawności. Pracownik socjalny skompletował dokumenty choroby oraz pomógł w wypełnieniu wniosków. Po uzyskaniu orzeczenia wypłacany jest przez GOPS Suwałki zasiłek pielęgnacyjny w ramach ustawy o świadczeniach rodzinnych.

Ponadto informuję, iż dodatkowo Państwo Mirosława i Zygmunt J. decyzją Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Suwałkach zostali skierowani do Środowiskowego Domu Samopomocy w B., gm. Suwałki, na pobyt dzienny od dnia 7 kwietnia 2015 r. do dnia 31 maja 2016 r. Mają tam zapewniony zakres usług dostosowany do indywidualnych potrzeb i możliwości psychofizycznych. Uczestniczą w zajęciach treningu funkcjonowania w życiu codziennym, treningu umiejętności interpersonalnych, treningu umiejętności spędzania czasu wolnego, terapii ruchowej, terapii zajęciowej w tym muzykoterapii, terapii pedagogicznej i logopedycznej. Otrzymują wsparcie psychologiczne i psychiatryczne, pomoc w załatwianiu spraw urzędowych, pomoc w dostępie do świadczeń zdrowotnych, opiekę. Udział w zajęciach daje państwu J. zadowolenie, jest odpowiedzią na ich potrzeby, bowiem uczestnicy wychodząc codziennie z domu spotykają się z innymi mieszkańcami, spędzają razem czas wolny. Mają szansę być aktywnymi uczestnikami życia w społeczności lokalnej. Są traktowani z szacunkiem, a każdy postrzegany jest jako indywidualność.

WÓJT
Tadeusz Chołko

**Oświadczenie senatorów Grzegorza Wojciechowskiego,
Kazimierza Jaworskiego, Stanisława Gogacza,
Roberta Mamąta, Przemysława Błaszczyka,
Bohdana Paszkowskiego, Zdzisława Pupy,
Jarosława Rusieckiego oraz Wojciecha Skurkiewicza**

*skierowane do ministra sprawiedliwości Borysa Budki,
do prokuratora generalnego Andrzeja Seremeta
oraz do rzecznik praw obywatelskich Ireny Lipowicz*

W ostatnich dniach opinia publiczna w Polsce została poruszona kilkoma informacjami dotyczącymi funkcjonowania szeroko rozumianego wymiaru sprawiedliwości. Chodzi o orzeczenia zaprzeczające społecznemu poczuciu sprawiedliwości.

Pierwsza sprawa dotyczy sprawców procederu handlu tak zwanymi dopalaczami. Mimo wielkiego społecznego niebezpieczeństwa tego procederu i wypadków śmiertelnych z tym związanych sąd w Katowicach odmówił tymczasowego aresztowania podejrzanego o organizowanie tego procederu, i to organizowanie na wielką skalę. Trudno zrozumieć motywację takiej pobłażliwości sądu wobec sprawcy czynów polegających na „handlu śmiercią”.

Druza sprawa dotyczy wyroku sądu w Elblągu i rażąco łagodnych kar dla dwóch sprawców gwałtu na kobiecie. Kary pozbawienia wolności w zawieszaniu dla brutalnych gwałtocieli są nie do zaakceptowania. Są aktem niezrozumiałego pobłażania wobec sprawców jednego z najcięższych przestępstw kryminalnych, do jakich niewątpliwie należy gwałt. Oczekujemy od prokuratury, że podejmie wszelkie niezbędne czynności i środki zaskarżenia, by dorowadzić do sprawiedliwego wyroku w tej sprawie.

Trzecia sprawa dotyczy postępowania prokuratury w Lipnie w sprawie śmierci jedenastoletniego chłopca w wypadku drogowym, potrąconego przez kierowcę będącego pod wpływem alkoholu. W tej sprawie zdumiewające są wypowiedzi przedstawicieli prokuratury dla mediów, w zasadzie przesądające, że to ofiara wtargnęła pod samochód. Te wypowiedzi mogą wskazywać, a nawet wskazują na brak obiektywizmu prokuratury w Lipnie w tej sprawie i brak gwarancji, że śledztwo zostanie rzetelnie przeprowadzone. Prosimy, by pan prokurator generalny wyciągnął z tego wnioski.

<i>Z poważaniem</i>	<i>Przemysław Błaszczyk</i>
<i>Grzegorz Wojciechowski</i>	<i>Bohdan Paszkowski</i>
<i>Kazimierz Jaworski</i>	<i>Zdzisław Pupa</i>
<i>Stanisław Gogacz</i>	<i>Jarosław Rusiecki</i>
<i>Robert Mamąta</i>	<i>Wojciech Skurkiewicz</i>

**Odpowiedź
PODSEKRETARZA STANU
w MINISTERSTWIE SPRAWIEDLIWOŚCI**

Warszawa, 21.08.2015 r.

Pan
Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,
w odpowiedzi na przekazane przez Wicemarszałka Senatu, przy piśmie z dnia 29 lipca 2015 r., oświadczenie złożone przez Senatora Grzegorza Wojciechowskiego wspólnie z innymi senatorami podczas 79. posiedzenia Senatu RP w dniu 24 lipca

2015 r. w sprawie niezastosowania przez sąd środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania wobec osoby podejrzanej o organizowanie handlu tak zwanymi dopalaczami oraz orzeczenia łagodnych kar dla dwóch sprawców gwałtu, uprzejmie przedstawiam następujące stanowisko.

Minister Sprawiedliwości, zgodnie z art. 9a ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. *Prawo o ustroju sądów powszechnych* (Dz. U. 2015 r. poz. 133 j.t. ze zm.; dalej u.s.p.), sprawuje zewnętrzny nadzór administracyjny tylko nad działalnością administracyjną sądów, polegającą na zapewnieniu właściwego toku wewnętrznego urzędowania sądu, bezpośrednio związanego z wykonywaniem przez sąd zadań związanych z wymiarem sprawiedliwości i ochrony prawnej. Zakres nadzoru oraz instrumenty służące realizacji przyznanych Ministrowi Sprawiedliwości uprawnień nadzorczych zostały ściśle określone w przepisach art. 37f i 37g tej ustawy.

Ocena rozstrzygnięć sądów pozostaje poza zakresem kompetencji Ministra Sprawiedliwości, bowiem czynności z zakresu nadzoru administracyjnego, zgodnie z art. 9b u.s.p., nie mogą wkraczać w dziedzinę, w której sędziowie są niezawisli.

Nie ulega wątpliwości, że poruszona w oświadczeniu problematyka należy do sfery związanej z działalnością orzeczniczą sądów, zatem pozostaje poza zakresem nadzoru administracyjnego przyznanego Ministrowi Sprawiedliwości nad sądami powszechnymi.

Przedstawiając powyższe i kierując się zasadą, że organy władzy wykonawczej nie mogą ingerować w tok procesu, brak jest podstaw prawnych do przedstawienia przez Ministra Sprawiedliwości opinii w zakresie przedstawionego przez Panów Senatorów oświadczenia.

Z poważaniem

Wojciech Węgrzyn

**Odpowiedź
PROKURATORA GENERALNEGO**

Warszawa, 31.08.2015 r.

Pan
Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

odpowiadając na oświadczenie złożone przez senatora Grzegorza Wojciechowskiego wspólnie z innymi senatorami podczas 79. posiedzenia Senatu RP w dniu 24 lipca 2015 r. dotyczące postępowań przygotowawczych prowadzonych przez Prokuratury Rejonowe w Katowicach, Elblągu i Lipnie uprzejmie przedstawiam, co następuje.

Sledztwo Prokuratury Rejonowej Katowice-Północ zostało wszczęte w dniu 13 lipca 2015 r. w sprawie posiadania w dniu 11 lipca 2015 r. w Katowicach przy ulicy Opolskiej, wbrew przepisom ustawy, znacznej ilości środków odurzających należących do grupy I-N, w postaci UR 144, XLR-11, BB-22 i 5F – PB22, w łącznej ilości 85,5229 gramów netto, to jest o czyn z art. 62 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii i pozostaje w biegu.

W toku prowadzonych czynności procesowych początkowo zatrzymano dwie osoby Barbarę Ł. i Sławomira G., którym zarzucono popełnienie przestępstw: z art. 62 ust. 2, art. 59 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii oraz z art. 165 §1 pkt 2 k.k.

Podejrzani nie przyznali się do popełnienia zarzucanych im czynów. Prokurator referent zdecydował o zastosowaniu wobec ww. osób wolnościowych środków zapobiegawczych w postaci dozoru Policji połączonego z zakazem opuszczania miasta Katowice oraz poręczenia majątkowego (w przypadku Barbary Ł. w kwocie 5.000 zł, zaś w przypadku Sławomira G. – 10.000 zł). Jak podkreślił w obu decyzjach, przywołując podstawy z art. 249 k.p.k., art. 253 §1 i 2 k.p.k. oraz art. 266 k.p.k. i art. 275 k.p.k., zastosowanie środka zapobiegawczego uzasadnione było koniecznością zagwarantowania prawidłowego toku śledztwa, a w szczególności zapewnienia stawiennictwa na wszystkie wezwania, a także powstrzymania ww. od prób bezprawnego oddziaływania na innych uczestników postępowania.

W ocenie prokuratora, zebrany w śledztwie materiał dowodowy, w postaci zeznań świadków oraz przeprowadzonych przeszukań, w wysokim stopniu uprawdopodobnił fakt popełnienia przez podejrzanych zarzucanych im czynów, pomimo iż nie przyznali się oni do ich popełnienia.

W świetle ustaleń poczynionych w toku analizy akt śledztwa w Prokuraturze Apelacyjnej w Katowicach stwierdzono, iż w niekwestionowanych realiach dowodowych sprawy, prokurator mimo właściwości materiału procesowego i presji wpływającego czasu był władny podjąć również odmienną decyzję i wystąpić do sądu z wnioskiem o zastosowanie tymczasowego aresztowania.

Nie można jednak w tym miejscu pominąć kwestii nie w pełni zadowolającego poziomu pracy funkcjonariuszy Policji, przekazania prokuratorowi (w dniu 13 lipca 2015 r. o godz. 9.00) niekompletnego materiału dowodowego i działań prokuratora ukierunkowanych na jego uzupełnienie.

Prokurator Apelacyjny w Katowicach uznał, że decyzja podjęta w tym względzie przez prokuratora referenta mieściła się w granicach jego samodzielności i przysługującego mu atrybutu niezależności.

Następnie w dniu 13 lipca 2015 r., o godz. 21.00, zatrzymano Macieja K., mężczyznę o pseudonimie „C”, wskazywanego wcześniej jako główny sprzedawca dopalaczy w mieszkaniu przy ulicy Opolskiej w Katowicach.

Po uzupełnieniu materiału dowodowego, między innymi, po osobistym, szczegółowym przesłuchaniu dodatkowych świadków, w dniu 14 lipca 2015 r. prokurator sporządził postanowienie o przedstawieniu Maciejowi K. zarzutów, zarzucając wymienionemu, że:

- w okresie od 1 lipca 2015 r. do 11 lipca 2015 r. w Katowicach przy ulicy Opolskiej, działając w krótkich odstępach czasu i ze z góry powziętym zamiarem oraz wspólnie i w porozumieniu ze Sławomirem G. i Barbarą Ł., poprzez ustalenie z nimi zasad i warunków sprzedaży środków odurzających należących do grupy I-N, w postaci UR-144, XLR-11, BB-22 i 5F-PB22, wbrew przepisom ustawy i w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, udzielił tych środków dziewięciokrotnie Patrykowi K. w łącznej ilości nie mniejszej niż 1,75 grama netto za łączną kwotę nie mniejszą niż 90 zł, jednokrotnie Mateuszowi K. w ilości 0,25 grama netto za kwotę 10 zł oraz innym nieustalonym dotychczas z personaliów osobom każdorazowo w ilości nie mniejszej niż 0,25 grama netto za kwotę nie mniejszą niż 10 zł oraz usiłował udzielić środka odurzającego w postaci BB-22 innym osobom w ilości nie mniejszej niż 101 gramów netto za łączną kwotę nie mniejszą, niż 4.000 zł, do czego jednak nie doszło, z uwagi na zatrzymanie dwóch przesyłek z zawartością wyżej opisanego środka przez funkcjonariuszy Policji – to jest czyn z art. 13 §1 k.k. w zw. z art. 59 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 12 k.k.,
- w okresie co najmniej od października 2014 r. do 11 lipca 2015 r. w Katowicach przy ulicy Opolskiej, działając wspólnie i w porozumieniu ze Sławomirem G. i Barbarą Ł., poprzez ustalenie z nimi zasad i warunków sprzedaży środków odurzających należących do grupy I-N, w postaci UR-144, XLR-11, BB-22 i 5 F-PB22, sprowadził niebezpieczeństwo dla życia i zdrowia wielu osób, poprzez wprowadzenie do obrotu substancji szkodliwych dla zdrowia, w postaci wymienionych środków – to jest czyn z art. 165 §1 pkt 2 k.k.,
- w dniu 13 lipca 2015 r. w Katowicach przy ulicy Sokolskiej, wbrew przepisom ustawy, posiadał przy sobie środki odurzające należące do grupy I-N, w postaci

UR-144 i XLR-11, w łącznej ilości 5,1272 gramów netto – to jest czyn z art. 62 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.

Maciej K. przyznał się do popełnienia zarzucanych mu czynów. Wyjaśnił, iż od maja 2015 r. zamawiał w internecie dopalacze, które sam zażywał a potem kupował je, celem dalszej sprzedaży. Zaprzeczył aby wiedział, iż sprzedawane przez niego dopalacze są groźne dla zdrowia.

W dniu 14 lipca 2015 r. prokurator, działając na podstawie art. 249 k.p.k., art. 263 §2 k.p.k. w zw. z art. 258 §1 pkt 2, §2 i §3 k.p.k., skierował do Sądu Rejonowego Katowice-Zachód w Katowicach wniosek o zastosowanie wobec Macieja K. tymczasowego aresztowania na okres trzech miesięcy od dnia zatrzymania.

Postanowieniem z dnia 14 lipca 2015 r., sygn. [...], sąd, działając na podstawie art. 249 k.p.k. i art. 257 §1 k.p.k., nie uwzględnił wniosku prokuratora, uznając, iż w realiach przedmiotowej sprawy nie jest konieczne zastosowanie najsurowszego ze środków zapobiegawczych, aby zabezpieczyć prawidłowy tok postępowania zastosował jednocześnie wobec podejrzanego środki wolnościowe w postaci dozoru Policji, połączonego z zakazem opuszczania miasta Katowice i poręczenia majątkowego w kwocie 10.000 zł.

Sąd potwierdził istnienie przesłanki ogólnej stosowania środków zapobiegawczych, oceniając materiał dowodowy jako uprawdopodobniający zarzuty w odpowiednim stopniu. Stwierdził też istnienie przesłanek szczególnych oceniając jednak, że nasilenie obawy mactwa ze strony podejrzanego nie jest wysokie i nie zwiększa go groźba mu w przyszłości surowa kara. Uznał, że przyznanie się podejrzanego do zarzucanych mu czynów i złożenie wyjaśnień, zdecydowanie ogranicza obawę mactwa w stosunkach do już przesłuchanych świadków. Możliwość bezprawnego oddziaływania przez Macieja K. na pozostałych podejrzanych i nieprzesłuchanych dotychczas nabywców środków odurzających, została przez sąd praktycznie wykluczona, wobec obciążenia przez podejrzanego bliskich sobie osób. Groźba podejrzanemu w przyszłości kara, nie mogła – zdaniem sądu – być uznana za na tyle surową, aby zwiększać nasilenie zagrożenia obawą mactwa z jego strony. Brak też uzasadnionej obawy, że podejrzany popełni przestępstwo przeciwko bezpieczeństwu powszechnemu.

Prokurator Rejonowy Katowice-Północ nie zgodził się ze stanowiskiem sądu pierwszej instancji i w dniu 17 lipca 2015 r. zaskarżył przedmiotową decyzję do Sądu Okręgowego w Katowicach.

Postanowieniem z dnia 27 lipca 2015 r., sygn. [...], Sąd Okręgowy w Katowicach, działając na podstawie art. 437 k.p.k., art. 438 pkt 3 k.p.k. oraz na podstawie art. 249 §1 k.p.k., art. 258 §1 pkt 2 k.p.k. i art. 258 §2 i §4 k.p.k., zmienił zaskarżone postanowienie, w ten sposób, że uchylił wobec podejrzanego wolnościowe środki zapobiegawcze, stosując tymczasowe aresztowanie na okres 3 miesięcy od dnia zatrzymania i zaliczając na jego poczet dotychczasowy okres zatrzymania (dwa dni).

W uzasadnieniu decyzji, sąd odwoławczy podkreślił, między innymi, że wysokość ustalonego poręczenia majątkowego przy wysokości nieopodatkowanych dochodów jakie uzyskał podejrzany z tytułu handlu „dopalaczami” jest nieproporcjonalna i nie zabezpieczy skutecznie prawidłowego toku postępowania. Celu tego nie spełni także środek w postaci dozoru Policji, albowiem nie ogranicza on w istotny sposób swobody działania podejrzanego, jego możliwości kontaktu zarówno z odbiorcami środków jak i ich dostawcami. Mimo zatem wyjątkowości stosowania tymczasowego aresztowania, tylko ten środek wymuszający pełną izolację podejrzanego zabezpieczy prawidłowy tok postępowania przygotowawczego.

W ocenie Prokuratora Apelacyjnego w Katowicach działania Prokuratury Rejonowej Katowice-Północ w sprawie w kwestiach odnoszących się do stosowania środków zapobiegawczych były prawidłowe.

Odnośnie do sprawy Sądu Rejonowego w Elblągu sygn. [...] zakończonej wydaniem w dniu 13 maja 2015 r. wobec Mariusza C. oskarżonego o przestępstwo z art. 197 §1 i 2 w zb. z art. 157 §2 k.k. w zw. z art. 11 §2 k.k. w zw. z art. 12 k.k., oraz wobec Jarosława G. oskarżonego o przestępstwo z art. 197 §2 k.k. wyroku skazującego na karę pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania uprzejmie informuję, że Prokurator Rejonowy w Elblągu kwestionując powyższe rozstrzygnięcie

w części dotyczącej oskarżonego Mariusza C. w zakresie orzeczenia o karze złożył w dniu 7 maja 2015 r. apelację do Sądu Okręgowego w Elblągu Wydział VI Karny Odwoławczy na niekorzyść tego oskarżonego wnosząc o wymierzenie mu bezwzględnej kary pozbawienia wolności. Termin rozprawy apelacyjnej został wymieniony na dzień 24 września 2015 r.

W treści oświadczenia senatorów zawarto również szereg uwag dotyczących sprawy Prokuratury Rejonowej w Lipnie prowadzonej przeciwko Stanisławowi G. podejrzanemu o to, że w dniu 14 lipca 2015 r. w S., gm. C., woj. kujawsko-pomorskie, poruszał się jako kierujący pojazdem marki O., wbrew orzeczonemu wyrokiem Sądu Rejonowego w Lipnie z dnia 6 października 2014 r. sygn. [...] zakazowi prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 12 miesięcy, tj. o czyn z art. 244 k.k. Nadzorujący sprawę prokurator ocenił, że na tym etapie nie było podstaw do przedstawienia zarzutu popełnienia przestępstwa z art. 177 §2 k.k. W wyniku zdarzenia, do którego doszło w dniu 14 lipca 2015 r. w miejscowości S. gm. C., 11-letni Kacper P. wyjeżdżając rowerem z posesji na drogę publiczną został potrącony śmiertelnie przez samochód kierowany przez Stanisława G., który w tym czasie był w stanie po użyciu alkoholu. W sprawie tej po zapoznaniu się z aktami Zastępcy Prokuratora Okręgowego we Włocławku opracowała zalecenia, co do dalszego biegu postępowania i są one kontynuowane.

Ustosunkowując się do zarzutów związanych z wypowiedziami przedstawiciela prokuratury dla mediów wyjaśniam, na podstawie informacji Prokuratury Okręgowej we Włocławku, iż informacji dla środków masowego przekazu udzieliła Marzena Jesionowska Z-ca Prokuratora Rejonowego w Lipnie, która jest jednocześnie referentem sprawy i posiada wiedzę o zgromadzonych dowodach, zwłaszcza że część czynności procesowych wykonywała osobiście. Wypowiedzi dla mediów miały charakter wstępnych informacji i były oparte na dowodach zabezpieczonych do sprawy. Wstępne ustalenia wskazują, że przyczyną wypadku było nagłe wjechanie małoletniego pokrzywdzonego rowerem z posesji, zlokalizowanej bezpośrednio przy drodze gminnej, pod jadący tą drogą pojazd kierowany przez Stanisława G. Ustaleń tych dokonano na podstawie oględzin miejsca zdarzenia, oględzin samochodu i roweru małoletniego, jak również na zeznaniach bezpośredniego świadka wypadku i wyjaśnieniach samego podejrzanego. Z wyżej opisanych dowodów wynika, że do zderzenia pojazdu i roweru doszło na wysokości bramy wjazdowej z posesji i w tym samym miejscu stwierdzono początek śladów hamowania samochodu. Według relacji świadka chłopiec wjechał na drogę publiczną bezpośrednio pod samochód w taki sposób, że kierowca nie zdążył zareagować („było już za późno”). Prokurator Okręgowy wskazał, iż dysponując takimi dowodami Pani prokurator rzetelnie przedstawiła stan faktyczny sprawy, ustalony na moment udzielania informacji, wskazując w szczególności na konieczność ustalenia związku przyczynowego między stanem po spożyciu alkoholu jaki stwierdzono u kierowcy pojazdu, a skutkiem zdarzenia. Wyjaśniła też powody, dla których Stanisławowi G. przedstawiono zarzut z art. 244 k.k. a nie z art. 177 §2 k.k. Wskazywała również (np. w programie „Polsat – Interwencje”) na duże znaczenie opinii opracowywanej przez biegłego z zakresu ruchu drogowego, który został powołany do sprawy w dniu 20 lipca 2015 r. Przedstawione przez Prokuratora Okręgowego we Włocławku stanowisko wskazuje, że w wypowiedziach przedstawiciela prokuratury nie stwierdzono niczego niestosownego bądź niewłaściwego. W szczególności wypowiedzi te nie przesądzały ostatecznego wyniku postępowania przygotowawczego w tej sprawie.

Należy również wskazać że w dniu 2 lipca 2015 r. prokurator Marzena Jesionowska złożyła wniosek o zarządzenie wykonania kary 8 miesięcy pozbawienia wolności wymierzonej Stanisławowi G. w sprawie. Postanowieniem z dnia 31 lipca 2015 r. Sąd Rejonowy w Lipnie wniosek uwzględnił i zarządził wykonanie kary pozbawienia wolności. Postanowienie jest nieprawomocne, gdyż obrońca skazanego złożył na tę decyzję zażalenie.

Z poważaniem

Andrzej Seremet

**Odpowiedź
ZASTĘPCY RZECZNIKA
PRAW OBYWATELSKICH**

Warszawa, 13.08.2015 r.

Pan
Jan Wyrowiński
Wicemarszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w związku z przekazanym Rzecznikowi Praw Obywatelskich pismem Pana Marszałka o zajęcie stanowiska w sprawie oświadczenia złożonego przez senatorów: Grzegorza Wojciechowskiego, Kazimierza Jaworskiego, Stanisława Gogacza, Roberta Mamołowa, Przemysława Błaszczyka, Bohdana Paszkowskiego, Zdzisława Pupę, Jarosława Rusieckiego i Wojciecha Skurkiewicza na 79. posiedzeniu Senatu RP w dniu 24 lipca 2015 r. – dotyczącego trzech spraw, tj.:

- odmowy zastosowania przez Sąd w Katowicach środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania wobec podejrzanego o handel „dopalaczami”,
- rażąco łagodnej kary wymierzonej sprawcom przestępstwa gwałtu przez Sąd Rejonowy w Elblągu,
- postępowania Prokuratury Rejonowej w Lipnie w sprawie śmierci 11-letniego chłopca w wypadku drogowym,

uprzejmie informuję, że treść tego oświadczenia jednoznacznie potwierdza, iż aktualnie we wszystkich tych przypadkach toczące się niezależnie od siebie odrębne postępowania karne, nie zostały jeszcze prawomocnie zakończone.

Sytuacja powyższa ma istotne znaczenie w zakresie inicjowania przedsięwzięć wynikających z ustawowych kompetencji Rzecznika Praw Obywatelskich, zwłaszcza jeśli zważyć, iż Rzecznik Praw Obywatelskich w podejmowanych działaniach, nie może ingerować w czynności i decyzje procesowe podczas toczącego się postępowania karnego, bowiem uwzględniać musi ustawowo gwarantowane zasady niezależności prokuratorów i niezawisłości sędziowskiej.

Mając powyższe na uwadze, uprzejmie informuję Pana Marszałka, że do czasu prawomocnego zakończenia przedmiotowych spraw karnych, na tym ich etapie, nie jest możliwa ingerencja Rzecznika Praw Obywatelskich w decyzje procesowe organów prowadzących poszczególne, wskazane w oświadczeniu Senatorów postępowania.

Jednocześnie pragnę zapewnić Pana Marszałka, że sygnalizowana w oświadczeniu Senatorów z dnia 24 lipca 2015 r. – złożonym na 79. posiedzeniu Senatu RP problematyka pozostaje w zainteresowaniu Rzecznika Praw Obywatelskich i gdy tylko zaistnieją przesłanki do podjęcia ewentualnych działań – wynikających z ustawy o Rzeczniku Praw Obywatelskich, w którejkolwiek z tych spraw, Rzecznik podejmie stosowne przedsięwzięcia.

Z poważaniem

Stanisław Trociuk

**Oświadczenie senatorów Grzegorza Wojciechowskiego,
Kazimierza Jaworskiego, Roberta Mamąta,
Zdzisława Pupy oraz Krzysztofa Słonia**

*skierowane do ministra Skarbu Państwa Andrzeja Czerwińskiego,
do ministra finansów Mateusza Szczurka, do wiceprezesa Rady Ministrów,
ministra gospodarki Janusza Piechocińskiego, do ministra sprawiedliwości Borysa Budki
oraz do głównego inspektora pracy Iwony Hickiewicz*

Pani Aldona M. była pracownikiem Banku Handlowego w Warszawie SA od 1983 r. do końca stycznia 2001 r. W 1997 r. bank ten był prywatyzowany i pracownicy otrzymywali akcje. Pani Aldona M. nie otrzymała ani akcji, ani żadnej rekompensaty z tego tytułu.

Prosimy o podanie przyczyn, o informacje, dlaczego doszło do takiej sytuacji oraz jakie działania i kiedy zamierzają Państwo podjąć, aby naprawić ewidentną krzywdę.

Z poważaniem
Grzegorz Wojciechowski
Kazimierz Jaworski

Robert Mamąta
Zdzisław Pupa
Krzysztof Słoń

**Odpowiedź
MINISTRA
SKARBU PAŃSTWA**

Warszawa, 19 sierpnia 2015 r.

Pan
Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na Oświadczenie złożone przez senatorów Grzegorza Wojciechowskiego, Kazimierza Jaworskiego, Roberta Mamąta, Zdzisława Pupy oraz Krzysztofa Słonia w dniu 24.07.2015 r. na 79. posiedzeniu Senatu (nr BPS/043-79-3423-MSP/15 z dnia 29.07.2015 r.) w sprawie nabycia akcji Banku Handlowego w Warszawie SA przez Panią Aldonę M. uprzejmie wyjaśniam.

Uchwałą nr 18 z dnia 25.03.1997 r. Rada Ministrów udzieliła zgody na prywatyzację i szczególny tryb zbycia przez Ministra Skarbu Państwa nie więcej niż 7,14% ogólnej liczby akcji Banku Handlowego w Warszawie SA po cenie nominalnej akcji. Szczególne zasady i warunki przydziału akcji określał Regulamin nabywania akcji przez pracowników Banku.

Zgodnie z §5 Regulaminu nabywania akcji przez pracowników Banku Handlowego w Warszawie SA w ramach oferty publicznej osobami uprawnionymi były:

- osoby będące pracownikami Banku w dniu 01.01.1997 r., o ile pozostawały w stosunku pracy z Bankiem w dniu dopuszczenia akcji Banku do publicznego obrotu;
- osoby będące pracownikami Banku w dniu 01.01.1997 r., z którymi po tym dniu stosunek pracy ustał w związku z przejściem na rentę lub emeryturę;
- osoby będące pracownikami Banku, które przeszły na rentę lub emeryturę nie później niż w dniu 01.01.1997 r. i zostały odznaczone odznaką „Zasłużony dla Banku Handlowego w Warszawie SA”.

Ponadto, zgodnie z §3 pkt 1 Regulaminu udostępnianie pracownikom Banku Akcji Pracowniczych nastąpiło nie później niż w ciągu dwóch miesięcy od dnia rozpoczęcia zbywania akcji przez Skarb Państwa w pierwszej ofercie publicznej, a uprawnienie pracowników Banku do nabycia akcji pracowniczych wygasło z upływem trzech miesięcy od dnia ich udostępniania, tj. w dniu 21.11.1997 r.

Pani Aldona M. była pracownikiem Banku od 1983 r. a jej umowa o pracę została rozwiązana w 1995 r. z przyczyn dotyczących pracodawcy. Pani Aldona M. złożyła odwołanie do Sądu Pracy i ostatecznie została przywrócona do pracy wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 13.11.1997 r. Jednak Pani Aldona M. nie wykonała swojego obowiązku zgłoszenia gotowości do pracy w wymaganym siedmiodniowym terminie, zgodnie z art. 48 §1 Kodeksu pracy. Dopiero pismem z dnia 02.04.1998 r. Pani Aldona M. zwróciła się do Banku o przedłużenie jej urlopu wychowawczego i usprawiedliwiła przekroczenie siedmiodniowego ww. terminu, a bank przychylił się do jej prośby zatrudniając ją ponownie w dniu 02.04.1998 r.

Mimo przywrócenia do pracy Pani Aldona M. nie podjęła we właściwym czasie żadnych czynności zachowawczych wymaganych Regulaminem i wskazujących na chęć nabycia akcji pracowniczych Banku Handlowego w Warszawie SA.

Wskazać należy, iż uprawnieni pracownicy powinni byli wpłacić jednorazowo całą kwotę za pakiet nabywanych akcji, a po dokonaniu zapłaty w Centrum Operacji Kapitałowych Banku zlecenia zakupu akcji pracowniczych.

Pismem z dnia 16.05.2000 r. Pani Aldona M. wystąpiła do Ministerstwa Skarbu Państwa o przyznanie akcji Pracowniczych Banku Handlowego w Warszawie SA. Z uwagi na wygasły zgodnie z Regulaminem termin nabywania akcji pracowniczych, Pani Aldona M. pismem z dnia 30.05.2000 r. została poinformowana o braku możliwości nabycia akcji Banku po cenie nominalnej zgodnie z ww. Regulaminem.

Pogląd ten został także potwierdzony w wyroku Sądu Apelacyjnego – Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Warszawie Sygn. Akt II [...] w sprawie Aldony M. przeciwko Bankowi Handlowemu w Warszawie SA i Skarbowi Państwa.

Z poważaniem

MINISTER
SKARBU PAŃSTWA
z up. Podsekretarz Stanu
Cezary Gabryjczyk

**Odpowiedź
MINISTRA FINANSÓW**

Warszawa, 5 sierpnia 2015 r.

Pan
Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku!

Odpowiadając na oświadczenie złożone przez senatora G. Wojciechowskiego wspólnie z innymi senatorami podczas 79. posiedzenia Senatu (pismo nr BPS/043-79-3423-MF/15 z dnia 29 lipca 2015 r.) w sprawie przydziału akcji pracowniczych w procesie prywatyzacji Banku Handlowego w Warszawie SA, uprzejmie przedstawiam następujące wyjaśnienia.

Należy zauważyć, że Minister Finansów nie ma uprawnień właścicielskich ani nadzorczych w zakresie instytucji rynku finansowego. Zgodnie z art. 25 ust. 2 ustawy z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (Dz. U. z 2013 r. poz. 743, z późn. zm.), dział Skarb Państwa obejmujący sprawy dotyczące gospodarowania mieniem Skarbu Państwa, w tym m.in. komercjalizacji i prywatyzacji, jak również ochrony interesów Skarbu Państwa, reprezentuje Minister właściwy do spraw Skarbu Państwa.

Ponadto w marcu 1997 r. Minister Finansów, na podstawie przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 1996 r. w sprawie trybu i terminów przejęcia przez Ministra Skarbu Państwa akcji i udziałów Skarbu Państwa oraz zakresu informacji o niektórych z przejmowanych akcji i udziałów (Dz. U. Nr 157, poz. 791), przekazał Ministrowi Skarbu Państwa wszystkie akcje banków znajdujące się w jego posiadaniu.

Jednocześnie należy wskazać, że prywatyzacja Banku Handlowego w Warszawie SA w 1997 r. przebiegała według zasad określonych przepisami ustawy z dnia 13 lipca 1990 r. o prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych (Dz.U. Nr 51, poz. 298 z późn. zm.). Natomiast sam proces prywatyzacji Banku przeprowadziło Ministerstwo Skarbu Państwa.

Należy nadmienić, że Bank Handlowy w Warszawie SA z dniem 1 stycznia 1997 r. stał się spółką o szczególnym znaczeniu dla gospodarki na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 1996 r. w sprawie określenia przedsiębiorstw państwowych oraz jednoosobowych spółek Skarbu Państwa o szczególnym znaczeniu dla gospodarki państwa (Dz.U. Nr 157, poz. 792). W związku z powyższym na prywatyzację Banku Handlowego musiała wydać zgodę Rada Ministrów. Taka zgoda została udzielona uchwałą nr 18 Rady Ministrów z dnia 25 marca 1997 r. w sprawie udzielenia zgody na prywatyzację i zezwolenia na szczególny tryb zbycia części akcji Banku Handlowego w Warszawie Spółka Akcyjna (M.P. Nr 18, poz. 172). Uchwała weszła w życie z dniem powzięcia.

Rada Ministrów, zgodnie z §3 ust. 1 ww. uchwały, zezwoliła Ministrowi Skarbu Państwa na zbycie nie więcej niż 7,14% ogólnej liczby akcji Banku Handlowego osobom zatrudnionym w tym Banku, po cenie odpowiadającej wartości nominalnej akcji. Natomiast szczegółowe zasady i warunki przydziału akcji miał określić regulamin przydziału akcji pracownikom Banku Handlowego, uchwalony przez Radę Banku Handlowego i zatwierdzony przez Ministra Skarbu Państwa.

Z uwagi na powyższe należy stwierdzić, że szczegółowej odpowiedzi na oświadczenie senatorów powinien udzielić Minister Skarbu Państwa jako odpowiedzialny za przeprowadzenie procesu prywatyzacji Banku Handlowego w Warszawie SA.

Z wyrazami szacunku

z upoważnienia
MINISTRA FINANSÓW
Sekretarz Stanu
Izabela Leszczyna

**Stanowisko
MINISTRA GOSPODARKI**

Warszawa, 5 sierpnia 2015 r.

Pan
Mateusz Szczurek
Minister Finansów

Szanowny Panie Ministrze,
w załączeniu przekazuję, zgodnie z właściwością, oświadczenie złożone przez senatora Grzegorza Wojciechowskiego wspólnie z innymi senatorami podczas 79. posiedzenia Senatu RP w dniu 24 lipca 2015 r., przekazane przy piśmie Marszałka Senatu RP z dnia 29 lipca 2015 r., znak: BPS/043-79-3423-MG/15 w sprawie Pani Aldony M. byłego pracownika Banku Handlowego SA w Warszawie, która nie otrzymała akcji ani żadnej rekompensaty z tytułu prywatyzacji banku.

Z wyrazami szacunku

Janusz Piechociński

**Odpowiedź
MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI**

Warszawa, 26 sierpnia 2015 r.

Pan
Jan Wyrowiński
Wicemarszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,
w związku z wystąpieniem Pana Marszałka z dnia 29 lipca 2015 r. nr BPS/043-79-3423-MS/15, przy którym zostało nadesłane oświadczenie złożone przez Pana Senatora Grzegorza Wojciechowskiego wspólnie z innymi senatorami podczas 79. posiedzenia Senatu RP w dniu 24 lipca 2015 r. w sprawie Pani Aldony M., która nie otrzymała akcji pracowniczych ani żadnej rekompensaty z tytułu prywatyzacji Banku Handlowego w Warszawie SA, uprzejmie przedstawiam poniższe wyjaśnienia.

Poruszone przez Panów Senatorów kwestie pozostają poza uprawnieniami Ministra Sprawiedliwości.

Do kompetencji Ministra Sprawiedliwości zgodnie z art. 24 ust. 1 ustawy z dnia 4 września 1997 r. – o działach administracji rządowej oraz z rozporządzeniem Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 listopada 2011 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Sprawiedliwości należą sprawy z zakresu sądownictwa, notariatu, adwokatury i radców prawnych, wykonania kar, środków wychowawczych i środka poprawczego orzeczonego przez sądy, sprawy pomocy postpenitencjarnej, tłumaczy przysięgłych.

Minister Sprawiedliwości zapewnia też przygotowywanie projektów kodyfikacji prawa cywilnego (w tym rodzinnego) oraz prawa karnego.

Należy podkreślić, że sprawy dotyczące gospodarowania mieniem Skarbu Państwa, w tym m.in. komercjalizacji i prywatyzacji, jak również ochrony interesów Skarbu Państwa, znajdują się w kompetencji Ministra właściwego do spraw Skarbu Państwa. W tej sytuacji odpowiedzi na oświadczenie należy oczekiwać od Ministra Skarbu Państwa, do którego zostało ono również skierowane.

Z poważaniem

z upoważnienia
MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI
Wojciech Węgrzyn
Podsekretarz Stanu

**Odpowiedź
ZASTĘPCY
GŁÓWNEGO INSPEKTORA PRACY**

Warszawa, 17 sierpnia 2015 r.

Pan
Jan Wyrowiński
Wicemarszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w nawiązaniu do pisma z dnia 29 lipca 2015 roku, znak: BPS/043-79-3423-GIP/15, przekazującego w załączeniu tekst oświadczenia senatorów: Grzegorza Wojciechowskiego, Kazimierza Jaworskiego, Roberta Mamątowa, Zbigniewa Pupy oraz Krzysztofa Słonia, dotyczącego wyjaśnienia przyczyn nieotrzymania przez Panią Aldonę M. – byłego pracownika Banku Handlowego SA w Warszawie akcji pracowniczych w związku z prywatyzacją banku ani innej rekompensaty z tego tytułu, uprzejmie informuję.

Warunki nieodpłatnego nabycia emitowanych akcji pracowniczych, przez pracowników zatrudnionych w przedsiębiorstwach państwowych przekształcanych w spółki Skarbu Państwa, określają przepisy ustawy z dnia 30.08.1996 r. o komercjalizacji i prywatyzacji (t.j. Dz. U. 2015, poz. 747) oraz przepisy wykonawcze, wydane na podstawie ustawy.

Najważniejszymi przepisami ustawy dotyczącymi procesu nieodpłatnego udostępniania akcji są art. 2 pkt 5 – określający krąg osób uprawnionych oraz art. 36 i art. 38 – precyzujące sposób, czas oraz warunki, pod którymi uprawnione osoby będą mogły nabyć akcje Skarbu Państwa.

W świetle obowiązujących przepisów, powstanie prawa do nieodpłatnego nabycia akcji lub udziałów następuje po spełnieniu przesłanek: I) zaliczeniu do kategorii uprawnionych pracowników, II) złożeniu oświadczenia o zamiarze nieodpłatnego nabycia akcji lub udziałów oraz III) złożeniu oświadczenia o nieskorzystaniu z prawa do nieodpłatnego nabycia akcji lub udziałów w innej spółce.

Zgodnie z art. 4b ust. 3 ustawy, uprawnieni pracownicy w spółce powstałej w wyniku komercjalizacji przedsiębiorstwa państwowego zachowują uprawnienia do nieodpłatnego nabycia akcji.

W myśl art. 38 ust. 1 ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji, uprawnieni pracownicy mogą skorzystać z prawa do nabycia akcji nieodpłatnie, o ile w ciągu sześciu miesięcy od dnia wpisania spółki do rejestru złożą pisemne oświadczenie o zamiarze

nabycia akcji. W świetle art. 38 ust. 5 ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji, nabycie nieodpłatnego nabycia akcji lub udziałów, na zasadach określonych w tej ustawie nastąpić może tylko w jednej spółce.

Zgodnie z orzecznictwem Sądu Najwyższego, złożenie oświadczenia o nieodpłatnym nabyciu akcji lub udziałów stanowi uprawnienie pracownika, któremu odpowiada zobowiązanie spółki powstałej w wyniku komercjalizacji do przyjęcia tego oświadczenia.

Wskazać należy, że ustawodawca określił sankcję niezłożenia przedmiotowego oświadczenia w przewidzianym przepisami prawa terminie, jako utratę prawa do nieodpłatnego nabycia akcji lub udziałów (wspominany już art. 38 ust. 1 ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji). Uznać zatem należy, że wskazany sześciomiesięczny termin na złożenie oświadczenia o zamiarze nieodpłatnego nabycia akcji lub udziałów ma charakter zawity, a jego uchybienie powoduje utratę prawa do nieodpłatnego nabycia akcji lub udziałów. Tym samym, niezłożenie oświadczenia w powyższym terminie powoduje utratę prawa do nieodpłatnego nabycia akcji.

Ponadto, zasady dotyczące składania oświadczeń o zamiarze nabycia akcji lub udziałów określa rozporządzenie Ministra Skarbu Państwa z dnia 29 stycznia 2003 r. w sprawie szczegółowych zasad podziału uprawnionych pracowników na grupy, ustalania liczby akcji przypadających na każdą z tych grup oraz trybu nabywania akcji przez uprawnionych pracowników (Dz. U. 2003, nr 35, poz. 303 ze zm.). W §3 ust. 1 rozporządzenia potwierdzony został obowiązek złożenia oświadczenia o zamiarze nieodpłatnego nabycia akcji lub udziałów. Zgodnie z §3 ust. 4 rozporządzenia, w momencie złożenia oświadczenia o zamiarze nieodpłatnego nabycia akcji lub udziałów uprawniony pracownik składa pisemne oświadczenie o nieskorzystaniu z prawa do nieodpłatnego nabycia akcji lub udziałów w innej spółce. Zgodnie natomiast z §15 ust. 2 rozporządzenia, uprawniony pracownik obowiązany jest do ponownego złożenia oświadczenia o nieskorzystaniu, do dnia zawarcia umowy, z prawa do nieodpłatnego nabycia akcji lub udziałów w innej spółce. Dwukrotna konieczność złożenia oświadczenia o braku nieodpłatnego nabycia akcji lub udziałów w innej spółce na zasadach określonych w ustawie o komercjalizacji i prywatyzacji wynika z faktu, iż po pierwszym złożeniu oświadczenia może nastąpić taka sytuacja, w której uprawniony pracownik nabędzie akcje lub udziały innej spółki.

W przedmiotowej sprawie wyjaśnić należy, że roszczenie pracownika o nieodpłatne nabycie akcji nie jest roszczeniem ze stosunku pracy.

Kontrola prawidłowości i zasadności nabywania akcji przez pracowników prywatyzowanego przedsiębiorstwa nie leży w zakresie właściwości rzeczowej organów Państwowej Inspekcji Pracy, powołanej zgodnie z art. 1 ustawy z dnia 13.04.2007 r. o Państwowej Inspekcji Pracy (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 640) do nadzoru i kontroli przestrzegania prawa pracy, w szczególności przepisów i zasad bezpieczeństwa i higieny pracy, a także przepisów dotyczących legalności zatrudnienia i innej pracy zarobkowej w zakresie określonym w ustawie. A zatem organy Państwowej Inspekcji Pracy nie posiadają uprawnień do kontroli w tym zakresie.

Ewentualne spory powstałe na tle nieodpłatnego zbywania akcji lub udziałów rozpatrują sądy powszechne, na zasadach określonych przepisami Kodeksu postępowania cywilnego. W pierwszej kolejności wskazać należy na możliwość wystąpienia przez uprawnionego pracownika z powództwem o zobowiązanie do zbycia akcji lub udziałów. Zgodnie z poglądem wyrażonym w orzecznictwie Sądu Najwyższego jest to powództwo do nakazania złożenia oświadczenia woli przenoszącego akcje na rzecz uprawnionego podmiotu. Ponieważ zbycie akcji lub udziałów następuje w drodze umowy zawartej między uprawnionym a Skarbem Państwa, to przy takim roszczeniu legitymację bierną ma wyłącznie Skarb Państwa (działający w jego imieniu Minister Skarbu). Tego rodzaju roszczenie może być skutecznie zrealizowane tylko w terminach określonych w art. 38 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 30.08.1996 r. o komercjalizacji i prywatyzacji. Po upływie tych terminów uprawnienie do nieodpłatnego nabycia akcji lub udziałów wygasa. Terminy te są więc terminami zawitymi prawa materialnego i żaden przepis nie przewiduje możliwości ich przywrócenia. Żaden też przepis prawa materialnego nie przewiduje, aby po wygaśnięciu tego prawa przekształcało się ono w prawo do równowartości utraconych akcji (ich ekwiwalentu). Brak takiego prze-

pisu prawa materialnego powoduje, zdaniem Sądu Najwyższego, że nie jest możliwe skuteczne dochodzenie równowartości (ekwiwalentu) utraconego prawa do nieodpłatnego nabycia akcji. Jednocześnie Sąd Najwyższy stwierdził, iż nie ma przeszkód, aby po utracie prawa do nieodpłatnego nabycia akcji dochodzić odszkodowania tym spowodowanego, na ogólnych zasadach prawa cywilnego. Podstawą takiego roszczenia mogłyby być przepisy dotyczące szkód wyrządzonych niewykonaniem (nienależytym wykonaniem) zobowiązania (art. 471 i n. Kodeksu cywilnego) lub przepisy o czynach niedozwolonych (art. 415 i n. Kodeksu cywilnego).

Wskazać więc należy, że w zależności od podstawy faktycznej, stanowiącej uzasadnienie roszczenia, a więc kwestii z czyjej winy i w jaki sposób doszło do wyrządzenia szkody, określona będzie osoba ewentualnie ponosząca odpowiedzialność.

Zdaniem Sądu Najwyższego spółka powstała w wyniku komercjalizacji przedsiębiorstwa państwowego ma w procesie udostępniania akcji własne obowiązki wobec uprawnionych pracowników i niewykonanie lub nienależyte ich wykonanie może uzasadniać jej odpowiedzialność odszkodowawczą na podstawie art. 471 Kodeksu cywilnego. Zaniechanie takie może uzasadniać żądanie naprawienia szkody powstałej wskutek utraty prawa do akcji ze względu na przekroczenie terminu do złożenia tego oświadczenia, określonego w art. 38 ust. 1 ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji. Ewentualną podstawą roszczenia byłoby więc w takim wypadku wyrządzenie powodo-
wi szkody przez byłego pracodawcę.

A zatem, Pani Aldonie M., będącej byłym pracownikiem Banku Handlowego SA w Warszawie, pozostaje wystąpić z roszczeniem o odszkodowanie na drogę postępowania sądowego.

Z poważaniem

Małgorzata Kwiatkowska

**Oświadczenie senatorów Grzegorza Wojciechowskiego,
Kazimierza Jaworskiego, Roberta Mamąta,
Przemysława Błaszczyka oraz Zdzisława Pupa**

*skierowane do ministra rolnictwa i rozwoju wsi Marka Sawickiego
oraz do prezesa Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa Andrzeja Grossa*

Zwracamy się do Państwa z prośbą o zbadanie legalności i zasadności decyzji wydawanych przez dyrektora Warmińsko-Mazurskiego Oddziału Regionalnego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w Olsztynie wobec Stanisława M., a dotyczących zwrotu bądź wypłaty pomniejszonych płatności rolnośrodowiskowych. Jak wynika z dokumentacji oraz informacji uzyskanych od beneficjenta, istnieją przesłanki, że komisja weryfikująca wykorzystanie środków mogła poczynić błędne ustalenia faktyczne.

Prosimy zatem o sprawdzenie sposobu ustalenia przez ową kontrolę faktycznej powierzchni gruntów oraz o ocenę wymogów co do zadrzewienia gruntów. Ustalenia te (być może błędne) przyczyniły się do znaczącego pogorszenia sytuacji materialnej pana M. Prosimy na tę okoliczność o rozważenie możliwości umorzenia kwot, które zostały uznane za nienależnie pobrane.

*Z poważaniem
Grzegorz Wojciechowski
Kazimierz Jaworski*

*Robert Mamąta
Przemysław Błaszczyk
Zdzisław Pupa*

**Odpowiedź
MINISTRA ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI**

Warszawa, 24 sierpnia 2015 r.

Pan Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Odpowiadając na pismo z dnia 29 lipca 2015 r., znak: BPS/043-79-3424-MRiRW/15 przekazujące tekst oświadczenia senatora Grzegorza Wojciechowskiego oraz innych senatorów z 79. posiedzenia Senatu RP z dnia 24 lipca 2015 r. w sprawie płatności rolnośrodowiskowych przysługujących Panu Stanisławowi M., przekazuję następujące wyjaśnienia.

Odnosząc się do kwestii ustalenia Panu Stanisławowi M. kwoty nienależnie pobranych płatności rolnośrodowiskowych, uprzejmie informuję, że została ona rozstrzygnięta mocą decyzji Kierownika Biura Powiatowego ARiMR w Działdowie z dnia 23 kwietnia 2014 r., utrzymaną następnie w mocy ostateczną decyzją Dyrektora Warmińsko-Mazurskiego Oddziału Regionalnego ARiMR w Olsztynie z dnia 20 października 2014 r. Powyższa decyzja może stanowić podstawę do zastosowania wobec Pana Stanisława M. środków egzekucyjnych przewidzianych przepisami ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o egzekucji w administracji (Dz. U. z 2014 r., poz. 1619, z późn. zm.).

Należy również wskazać, że wyrokiem z dnia 9 kwietnia 2015 r., sygn. akt [...], Wojewódzki Sąd Administracyjny w Olsztynie oddalił skargę Pana Stanisława M. na ww. decyzję. Zaznaczyć w tym miejscu należy, że wydany w sprawie Pana Stanisława M. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Olsztynie z dnia 9 kwietnia 2015 r., sygn. akt [...] został przez stronę zaskarżony do Naczelnego Sądu Admini-

stracyjnego, co oznacza, że kwestia zbadania legalności i zgodności z prawem wskazanych powyżej decyzji wydanych w sprawie Pana Stanisława M. przez Kierownika Biura Powiatowego ARiMR w Działdowie oraz Dyrektora Warmińsko-Mazurskiego Oddziału Regionalnego ARiMR w Olsztynie podlega obecnie wyłącznej kognicji Naczelnego Sądu Administracyjnego.

Ponadto, w odniesieniu do zasadniczej treści oświadczenia należy wyjaśnić, że w związku ze złożeniem przez Pana Stanisława M. wniosku o umorzenie odsetek od kwoty nienależnie pobranych płatności ustalonych ww. decyzją Kierownika Biura Powiatowego ARiMR w Działdowie, Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi wydał w dniu 13 sierpnia 2015 r. decyzję, którą utrzymał w mocy decyzję Prezesa ARiMR z dnia 10 lipca 2015 r. o odmowie umorzenia odsetek od kwoty nienależnie pobranych płatności ustalonych ww. decyzją. Decyzja Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi może zostać przez Pana Stanisława M. zaskarżona do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, który oceni czy Panu Stanisławowi M. zasadnie odmówiono udzielenia ww. ulgi w spłacie należności.

W chwili obecnej, zgodnie z §7 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 21 grudnia 2010 r. *w sprawie szczegółowych zasad i trybu umarzania, odraczania lub rozkładania na raty spłaty należności przypadających agencjom płatniczym w ramach Wspólnej Polityki Rolnej* (Dz. U. Nr 258, poz. 1747), Panu Stanisławowi M. przysługuje możliwość złożenia wniosku o odroczenie terminu spłaty całości lub części należności lub rozłożenie na raty spłaty całości lub części należności, biorąc pod uwagę możliwości płatnicze dłużnika.

Stosownie do treści §8 ww. rozporządzenia, wniosek taki musi zawierać:

- 1) imię, nazwisko, miejsce zamieszkania i adres albo nazwę, siedzibę i adres dłużnika;
- 2) kwotę zadłużenia w podziale na poszczególne składniki;
- 3) informację o aktualnej sytuacji majątkowej dłużnika, w tym o jego zobowiązaniach;
- 4) podanie przyczyn ubiegania się o odroczenie terminu spłaty całości albo części należności albo rozłożenie spłaty całości lub części należności na raty;
- 5) proponowane terminy i kwoty spłaty oraz źródła pokrycia zadłużenia.

Ponadto, stosownie do §3 ust. 1 oraz §4 ust. 1 ww. rozporządzenia, Pan Stanisław M. może zwrócić się do Prezesa ARiMR z wnioskiem o umorzenie całej lub części należności ustalonej decyzją Kierownika Biura Powiatowego ARiMR w Działdowie z dnia 23 kwietnia 2014 r.

Jednocześnie, pragnę poinformować, że wyjaśnienia w sprawie obsługi sprawy Pana Stanisława M. zostały również złożone pismem ARiMR z dnia 14 sierpnia 2015 r.

z up. MINISTRA ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI
Podsekretarz Stanu
Zofia Szalczyk

**Odpowiedź
ZASTĘPCY PREZESA
AGENCJI RESTRUKTURYZACJI
I MODERNIZACJI ROLNICTWA**

Warszawa, 14.08.2015 r.

Pan
Jan Wyrowiński
Wicemarszałek Senatu

Szanowny Panie Marszałku,

w nawiązaniu do pisma Marszałka Senatu z dnia 29 lipca 2015 r., znak: PBS/043-79-3424-ARiMR/15, w którym zwrócono się z prośbą o zajęcie stanowiska w sprawie oświadczenia złożonego przez senatorów, dotyczącego zbadania „legalności i zasadności decyzji wydawanych przez dyrektora Warmińsko-Mazurskiego Oddziału Regionalnego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w Olsztynie wobec Stanisława M. (...), a dotyczących zwrotu bądź wypłaty pomniejszonych płatności rolnośrodowiskowych”, uprzejmie informuję, co następuje.

Na wstępie należy wskazać, że zasady regulujące przyznawanie oraz zwrot pomocy finansowej w ramach działania „Program rolnośrodowiskowy” na lata 2007–2013 zostały określone w przepisach prawa wspólnotowego i krajowego, tj. w:

- rozporządzeniu Rady (WE) Nr 1698/2005 z dnia 20 września 2005 r. *w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW)* (Dz. Urz. UE L 277 z 21.10.2005, str. 1, z późn. zm.), zwanym dalej „rozporządzeniem Nr 1698/2005”,
- rozporządzeniu Komisji (WE) Nr 1974/2006 z dnia 15 grudnia 2006 r. *ustanawiającym szczegółowe zasady stosowania rozporządzenia Rady (WE) Nr 1698/2005 w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW)* (Dz. Urz. UE L 368 z 23.12.2006, str. 15, z późn. zm.), zwanym dalej „rozporządzeniem Nr 1974/2006”,
- obowiązującym do dnia 31 grudnia 2010 r. rozporządzeniu Komisji (WE) Nr 1975/2006 z dnia 7 grudnia 2006 r. *ustanawiającym szczegółowe zasady stosowania rozporządzenia Rady (WE) Nr 1698/2005 w zakresie wprowadzenia procedur kontroli, jak również wzajemnej zgodności w odniesieniu do środków wsparcia rozwoju obszarów wiejskich* (Dz. Urz. UE L 368 z 23.12.2006, str. 74, z późn. zm.), zwanym dalej rozporządzeniem „Nr 1975/2006”,
- obowiązującym od dnia 1 stycznia 2011 r. rozporządzeniu Komisji (UE) Nr 65/2011 z dnia 27 stycznia 2011 r. *ustanawiającym szczegółowe zasady wykonania rozporządzenia Rady (WE) Nr 1698/2005 w odniesieniu do wprowadzenia procedur kontroli oraz do zasady wzajemnej zgodności w zakresie środków wsparcia rozwoju obszarów wiejskich* (Dz. Urz. UE L 25 z 28.1.2011, str. 8, z późn. zm.), zwanym dalej „rozporządzeniem Nr 65/2011”,
- ustawie z dnia 7 marca 2007 r. *o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na Rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich* (Dz. U. z 2013 r., poz. 173), zwaną dalej „ustawą PROW”,
- ustawie z dnia 9 maja 2008 r. *o Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa* (Dz. U. z 2014 r., poz. 1438, z późn. zm.),
- obowiązującym do dnia 14 marca 2013 r. rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 26 lutego 2009 r. *w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Program rolnośrodowiskowy” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013* (Dz. U. Nr 33, poz. 262, z późn. zm.), zwanym dalej „rozporządzeniem rolnośrodowiskowym z dnia 26 lutego 2009 r.”,
- obowiązującym od dnia 15 marca 2013 r. rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 13 marca 2013 r. *w sprawie szczegółowych warunków*

i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Program rolnośrodowiskowy” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013 (Dz. U. z 2013 r. poz. 361, z późn. zm.), zwanym dalej „rozporządzeniem rolnośrodowiskowym z dnia 13 marca 2013 r.”.

Należy zauważyć, że składając w roku 2010 wniosek o przyznanie płatności rolnośrodowiskowej Pan Stanisław M. rozpoczął realizację programu rolnośrodowiskowego, w ramach którego zobowiązał się do realizacji 5-letniego zobowiązania rolnośrodowiskowego w zakresie:

- Pakietu 2 – *Rolnictwo ekologiczne:*
  - w wariantcie 2.1 – *Uprawy rolnicze (z certyfikatem zgodności)* na powierzchni 1,30 ha;
  - w wariantcie 2.4 – *Trwałe użytki zielone (w okresie przestawiania)* na powierzchni 7,56 ha;
  - w wariantcie 2.10 – *Uprawy sadownicze + jagodowe (w okresie przestawiania)* na powierzchni 11,00 ha;
- Pakietu 3 – *Ekstensywne trwałe użytki zielone:*
  - w wariantcie 3.1.1 – *Ekstensywna gospodarka na łąkach i pastwiskach* na powierzchni 7,56 ha, które w drugim roku realizacji programu rolnośrodowiskowego zmienił w ten sposób, że zadeklarował w wariantcie 3.1.1 – *Ekstensywna gospodarka na łąkach i pastwiskach* działki rolne o łącznej powierzchni 3,69 ha oraz w wariantcie 3.1.2 – *Ekstensywna gospodarka na łąkach i pastwiskach na obszarach NATURA 2000* działki rolne o łącznej powierzchni 3,87 ha.

Podkreślenia wymaga, że zobowiązanie podjęte przez Pana Stanisława M. wynika z art. 39 ust. 2 rozporządzenia Rady (WE) Nr 1698/2005, zgodnie z którym płatności rolnośrodowiskowych udziela się rolnikom, którzy dobrowolnie podejmują zobowiązania rolnośrodowiskowe. Natomiast art. 39 ust. 3 cytowanego rozporządzenia stanowi, że płatności rolnośrodowiskowe obejmują jedynie te zobowiązania, które wykraczają poza odpowiednie normy obowiązkowe ustanowione zgodnie z art. 4 i 5 oraz załącznikami III i IV rozporządzenia Rady (WE) Nr 1782/2003, jak również minimalne wymagania dotyczące stosowania nawozów i środków ochrony roślin oraz inne odpowiednie wymagania obowiązkowe ustanowione ustawodawstwem krajowym i określone w programie.

Powyższe oznacza, że w ramach podjętego w roku 2010 zobowiązania Pan Stanisław M. zobowiązał się do prowadzenia przez 5 kolejnych lat – na powierzchni do której otrzymał płatność w roku 2010 – działalności rolniczej, przestrzegając określonych w przepisach prawa warunków koniecznych do przyznania przedmiotowej płatności oraz spełniając wymagania związane z poszczególnymi pakietami i wariantami objętymi realizowanym zobowiązaniem.

Należy w tym miejscu podkreślić, że w myśl §2 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia rolnośrodowiskowego z dnia 13 marca 2013 r. w związku z 39 ust. 3 rozporządzenia Rady (WE) Nr 1698/2005, zobowiązanie rolnośrodowiskowe jest podejmowane na okres 5 lat i obejmuje wymagania wykraczające ponad podstawowe wymagania. **Właściwa realizacja tego zobowiązania wymaga zatem przestrzegania ww. wymogów przez cały okres, na jaki zostało podjęte zobowiązanie rolnośrodowiskowe.**

Wymogi dla ww. pakietu zostały określone w części III załącznika Nr 3 do rozporządzenia rolnośrodowiskowego, który wśród nich wymienia m.in. koszenie w terminie od dnia 1 czerwca do dnia 30 września, nie więcej niż dwa pokosy w roku; wysokość koszenia 5–15 cm oraz pozostawienie 5–10% powierzchni działki rolnej nieskoszonej, przy czym w każdym roku powinno to dotyczyć innej powierzchni.

Należy natomiast zauważyć, że w trzecim roku realizacji przez Pana Stanisława M. programu rolnośrodowiskowego, tj. w roku 2012, przeprowadzona w jego gospodarstwie rolnym kontrola na miejscu oraz kontrola administracyjna wniosku o przyznanie płatności wykazały w ramach wariantu 3.1.2 – *Ekstensywna gospodarka na łąkach i pastwiskach na obszarach NATURA 2000* nieprawidłowości polegające na zawyżeniu powierzchni deklarowanej. Ponadto w przypadku jednej działki rolnej o kośnym sposobie użytkowania inspektorzy terenowi stwierdzili nieprawidłowość polegającą na „braku koszenia lub koszeniu w nieodpowiednim terminie”. Zauważyć jednocześnie należy, że w roku 2011 stwierdzono już na jednej z działek rolnych deklarowanych przez

Pana Stanisława M. w ramach wariantu 3.1.2 – *Ekstensywna gospodarka na łąkach i pastwiskach na obszarach NATURA 2000* nieprzestrzeżenie wymogu pozostawienia 5–10% powierzchni działki rolnej nieskoszonej, poprzez „pozostawienie nieskoszonej powierzchni działki rolnej większej niż 10% tej działki jednak mniejszej niż 50%”.

Powyższe skutkowało „nałożeniem” na Pana Stanisława M. sankcji wynikającej z art. 27 ust. 3 rozporządzenia rolnośrodowiskowego, zgodnie z którym jeżeli ponownie zostanie stwierdzone uchybienie w przestrzeganiu przez rolnika wymogów w ramach tego samego wariantu, płatność rolnośrodowiskowa nie przysługuje temu rolnikowi w danym roku i roku następnym, w części dotyczącej tego wariantu.

W konsekwencji Kierownik Biura Powiatowego w Działdowie odmówił przyznania Panu Stanisławowi M. płatności rolnośrodowiskowej na rok 2012 w ramach wariantu 3.1.2 – *Ekstensywna gospodarka na łąkach i pastwiskach na obszarach NATURA 2000*.

Jak już wyżej wskazano, w ramach zobowiązania rolnośrodowiskowego podjętego w roku 2010, Pan Stanisław M. zobowiązał się do prowadzenia działalności rolniczej w ramach pakietu 2 – *Rolnictwo ekologiczne*, w wariantcie 2.10 – *Uprawy sadownicze + jagodowe (w okresie przestawiania)* na powierzchni 11,00 ha.

W załączniku Nr 3 do rozporządzenia rolnośrodowiskowego zostały określone następujące wymogi dla omawianego wariantu 2.9 – *Uprawy sadownicze i jagodowe (dla których zakończono okres przestawiania)*:

- a) wykonywanie na plantacji zabiegów uprawowych i pielęgnacyjnych oraz przeznaczenie uzyskanego plonu na pasze, do bezpośredniego spożycia przez ludzi lub do przetwórstwa,
- b) utrzymywanie minimalnej obsady drzew i krzewów, a w przypadku równoczesnej realizacji na tych samych użytkach rolnych wariantu czwartego (*Sady tradycyjne*) pakietu wymienionego w §4 ust. 1 pkt 6, tj. *Zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych roślin w rolnictwie* – utrzymywanie obsady drzew, której poziom mieści się w ramach poziomu obsady drzew obliczonej na podstawie rozstawy drzew, jaką należy stosować w ramach tego wariantu, zgodnie z częścią V *Zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych roślin w rolnictwie* ust. 4 pkt 1, tj. w przypadku sadzonek drzew jabłoni domowej – **125 szt./ha**.

Ponadto dla wszystkich wariantów obowiązuje wymóg prowadzenia produkcji rolnej zgodnie z najlepszą wiedzą i kulturą rolną, przy zachowaniu należytej dbałości o stan fitosanitarny roślin i ochronę gleby. Zaznaczyć jednocześnie należy, że zgodnie z załącznikiem Nr 3 do rozporządzenia rolnośrodowiskowego, w przypadku wariantu 2.9, rolnik zobligowany jest do utrzymania na działce rolnej minimalnej obsady drzew i krzewów spełniających warunki dotyczące wysokości i grubości, z zachowaniem 5% granicy błędu w ramach tej obsady.

Należy zauważyć, że w czwartym roku realizowanego przez Pana Stanisława M. zobowiązania rolnośrodowiskowego, tj. w roku 2013, w wyniku przeprowadzonej kontroli na miejscu stwierdzono, że na części działek rolnych deklarowanych w ramach wariantu 2.9 – *Uprawy sadownicze i jagodowe (dla których zakończono okres przestawiania)* – stwierdzono nieprawidłowości polegające na braku minimalnej obsady drzew – która zgodnie z załącznikiem Nr 3 do rozporządzenia rolnośrodowiskowego wynosi 125 szt./ha.

W raporcie z przeprowadzonej kontroli na miejscu – w odniesieniu do ww. działek rolnych deklarowanych w ramach wariantu 2.9 – *Uprawy sadownicze i jagodowe (dla których zakończono okres przestawiania)* – zawarto również uwagę, że „wśród drzewek niespełniających normy to drzewa wyschnięte i martwe (60%), w pozostałych przypadkach to drzewka gdzie pędy wyrastają poniżej szczytu oraz o wysokości poniżej 0,80 m. Drzewka spełniające normę: przeciętna wys. 1,0 m, średnica 10 mm, pędy boczne wyrastają 10 cm powyżej szczytu, drzewka zdrowe”.

W wyniku powyższego ustalono, że obsada drzew jabłoni stwierdzona na części działek rolnych z uwzględnieniem 5% tolerancji, jest mniejsza od minimalnej obsady drzew określonej w załączniku Nr 3 do rozporządzenia rolnośrodowiskowego. Ponadto na wszystkich wskazanych działkach rolnych stwierdzono nieprawidłowości polegające na prowadzeniu produkcji rolnej niezgodnie z najlepszą wiedzą i kulturą rolną i niezachowaniu należytej dbałości o stan fitosanitarny roślin i ochrony gleby oraz

niespełnieniu przez materiał szkółkarski określonych wymagań.

Stwierdzenie, że zobowiązanie rolnośrodowiskowe nie jest realizowane zgodnie z warunkami i wymogami określonymi w przepisach prawa skutkuje koniecznością zwrotu otrzymanych płatności odpowiednio w całości lub w części – stosownie do §39 ust. 1 rozporządzenia rolnośrodowiskowego z dnia 13 marca 2013 r. oraz art. 18 ust. 1 zdanie drugie rozporządzenia Komisji (UE) Nr 65/2011, zgodnie z którym **w przypadku zobowiązań wieloletnich, zmniejszenia pomocy, wykluczenia i odzyskiwanie mają zastosowanie również do kwot wypłaconych już z tytułu tego zobowiązania w latach wcześniejszych.**

W świetle powyższego, w przypadku stwierdzenia nieprzestrzegania przez rolnika określonego wymogu, oprócz zmniejszenia płatności w danym roku w części dotyczącej działek rolnych, na których stwierdzono uchybienie, rolnik jest zobowiązany do zwrotu płatności, które otrzymał do tych działek rolnych w poprzednich latach w ramach realizowanego zobowiązania rolnośrodowiskowego.

Biorąc natomiast pod rozwagę wątpliwości Panów Senatorów odnośnie do prawidłowości przeprowadzania kontroli terenowej w gospodarstwie Pana Stanisława M., uprzejmie informuję, że stosownie do obowiązujących przepisów prawa kontrola na miejscu ma na celu udokumentowanie stanu upraw, powierzchni i kwalifikowalności kontrolowanych działek do płatności, zastanego w dniu kontroli. Polega zatem na sprawdzeniu czy na danych działkach spełnione zostały warunki do przyznania płatności oraz czy rolnik przestrzega wszystkich wymogów określonych w przepisach dla poszczególnych pakietów lub wariantów.

Realizacja kontroli na miejscu planowana jest natomiast na okres, w którym możliwa jest weryfikacja wymogów szczegółowych określonych w rozporządzeniu rolnośrodowiskowym dla wariantów realizowanych w kontrolowanym gospodarstwie rolnym. W przypadku uprawy sadów, kontrole realizowane są zatem w okresie wegetacyjnym, co umożliwia ocenę stanu żywotności drzew i ich stanu fitosanitarnego.

Podkreślenia wymaga fakt, że bez względu na okres w jakim kontrolowana jest działka rolna deklarowana w ramach wariantu 2.9 – *Uprawy sadownicze i jagodowe (dla których zakończono okres przedstawiania)*, na działce tej musi być zachowana – określona w załączniku Nr 3 do rozporządzenia rolnośrodowiskowego z dnia 26 lutego 2009 r. – minimalna obsada drzew danego gatunku spełniających wymagania wymienione w pkt XIII lit. B, pkt II rozporządzenia w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących wytwarzania i jakości materiału siewnego (z uwzględnieniem 5% tolerancji błędu). Oznacza to, że jeśli w dniu kontroli na działce rolnej stwierdzono liczbę drzew większą niż wymagana minimalna obsada drzew z uwzględnieniem 5% tolerancji, jednak tych spełniających wymogi wymienione w pkt XIII lit. B, pkt II ww. rozporządzenia, faktycznie stwierdzono mniej niż minimalna obsada z uwzględnieniem 5% tolerancji, to wówczas uznać należy, że rolnik faktycznie nie zachował na działce minimalnej obsady drzew, a tym samym nie przestrzega w tym zakresie wymogów określonych w rozporządzeniu rolnośrodowiskowym z dnia 26 lutego 2009 r.

Ponadto wskazać należy, że obowiązkiem rolnika przystępującego do realizacji programu rolnośrodowiskowego jest podejmowanie czynności niezbędnych do utrzymania prowadzonej uprawy w taki sposób, aby spełnione były warunki i wymogi określone w przepisach regulujących zasady przyznawania przedmiotowych płatności.

Podkreślenia jednocześnie wymaga, że samo podejmowanie jakichkolwiek czynności pielęgnacyjnych i ochronnych w stosunku do prowadzonej uprawy nie ma znaczenia przy ocenie spełnienia przesłanek do otrzymania płatności, bowiem to na rolniku spoczywa obowiązek utrzymania gruntów i prowadzonej uprawy w taki sposób, aby spełnione były określone w przepisach warunki i wymogi. Natomiast nieskuteczność podejmowanych zabiegów nie jest jednoznaczna z brakiem winy rolnika, może natomiast świadczyć o jego zaniedbaniach.

Mając natomiast na uwadze prośbę Panów Senatorów o „zbadanie legalności i zasadności decyzji wydawanych przez dyrektora Warmińsko-Mazurskiego Oddziału Regionalnego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w Olsztynie wobec Stanisława M. (...), a dotyczących zwrotu bądź wypłaty pomniejszonych płatności rolnośrodowiskowych” uprzejmie informuję, że w związku z wnioskiem Pana Stanisława

wa M. o przyznanie płatności rolnośrodowiskowej na rok 2013 oraz omówionymi powyżej nieprawidłowościami, Kierownik Biura Powiatowego ARiMR w Działdowie wydał w dniu 23 kwietnia 2014 r. decyzję o przyznaniu Panu Stanisławowi M. płatności rolnośrodowiskowej na rok 2013 w pomniejszonej wysokości, która została następnie utrzymana w mocy decyzją Dyrektora Warmińsko-Mazurskiego Oddziału Regionalnego ARiMR w Olsztynie z dnia 29 września 2014 r.

Powyższa decyzja Dyrektora Warmińsko-Mazurskiego Oddziału Regionalnego ARiMR w Olsztynie została następnie zaskarżona przez Pana Stanisława M. reprezentowanego przez radcę prawnego Panią Agnieszkę Baudet do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Olsztynie, który wyrokiem z dnia 11 lutego 2015 r., sygn. akt [...] oddalił skargę Pana Stanisława M., wskazując, że: „Sąd badając zaskarżoną decyzję w granicach określonych przepisami powołanej wyżej ustawy pod względem jej zgodności z przepisami procedury administracyjnej, jak i normami prawa materialnego, doszedł do przekonania, że skarga nie mogła zostać uwzględniona, bowiem zaskarżona decyzja nie narusza obowiązujących przepisów prawa materialnego, ani procesowego. Organ dokonał jednoznacznych ustaleń faktycznych, wszechstronnej oceny zgromadzonych dowodów oraz w sposób logiczny umotywował swoje rozstrzygnięcie w uzasadnieniu decyzji. Do ustalonego stanu faktycznego prawidłowo zastosowane zostały przepisy prawa materialnego”.

Natomiast sprawa ustalenia Panu Stanisławowi M. kwoty nienależnie pobranych płatności rolnośrodowiskowych została rozstrzygnięta mocą decyzji Kierownika Biura Powiatowego ARiMR w Działdowie z dnia 23 kwietnia 2014 r., utrzymaną następnie w mocy ostateczną decyzją Dyrektora Warmińsko-Mazurskiego Oddziału Regionalnego ARiMR w Olsztynie z dnia 20 października 2014 r.

W dniu 4 grudnia 2014 r. do Dyrektora Warmińsko-Mazurskiego Oddziału Regionalnego ARiMR w Olsztynie wpłynęła – skierowana do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Olsztynie – skarga Pana Stanisława M. reprezentowanego przez Panią Agnieszkę Baudet.

Wskazać jednak należy, że wyrokiem z dnia 9 kwietnia 2015 r., sygn. akt [...], Wojewódzki Sąd Administracyjny w Olsztynie oddalił skargę strony.

W uzasadnieniu przedmiotowego wyroku sąd wskazał m.in., że: „(...) organy obu instancji wykazały bezzasadność twierdzeń skarżącego. W szczególności zasadnie przyjęły, że skarżący nie realizował przyjętych zobowiązań programu rolnośrodowiskowego a zaniechania oraz odstępstwa były istotne, szczególnie w zakresie realizacji wariantu „uprawy sadownicze i jagodowe”. Nie można przy tym zasadnie twierdzić, że ustalone uchybienia były nieświadome i niezawinione. Tej tezie skargi przeczy fakt zgłoszenia do płatności w 2012 r. działki zajętej pod budowę budynku mieszkalnego, wynikiem czego stało się niezachowanie powierzchni trwałych użytków zielonych. Nadto, z materiału dowodowego dotyczącego uchybień w zakresie realizacji wariantu „uprawy sadownicze i jagodowe”, który stał się podstawą odmówienia pomocy w tym wariantcie za 2013 r. ponad wszelką wątpliwość wynika brak należytej dbałości o stan sadu i utrzymanie uprawy w wymaganej kulturze rolnej. Skala stwierdzonych nieprawidłowości wyklucza możliwość przyjęcia, że doszło do drobnych nieprawidłowości. (...) **W świetle powyższych rozważań ocenić należało zaskarżoną decyzję i poprzedzającą ją decyzję organu pierwszej instancji jako wydane zgodnie z prawem**”.

Zaznaczyć w tym miejscu należy, że wydane w sprawie Pana Stanisława M. wyroki Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Olsztynie z dnia 11 lutego 2015 r., sygn. akt [...] oraz z dnia 9 kwietnia 2015 r., sygn. akt [...], zostały przez stronę zaskarżone do Naczelnego Sądu Administracyjnego, co oznacza, że kwestia zbadania legalności i zgodności z prawem wskazanych powyżej decyzji wydanych w sprawie Pana Stanisława M. przez Kierownika Biura Powiatowego ARiMR w Działdowie oraz Dyrektora Warmińsko-Mazurskiego Oddziału Regionalnego ARiMR w Olsztynie podlega wyłącznej kognicji Naczelnego Sądu Administracyjnego.

Z uwagi natomiast na sformułowaną w oświadczeniu Panów Senatorów prośbę o „rozważenie możliwości umorzenia kwot, które zostały uznane za nienależnie pobrane” uprzejmie informuję, że zgodnie z §7 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia

21 grudnia 2010 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu umarzania, odraczania lub rozkładania na raty spłaty należności przypadających agencjom płatniczym w ramach Wspólnej Polityki Rolnej (Dz. U. Nr 258, poz. 1747), w przypadkach uzasadnionych względami społecznymi lub gospodarczymi prezes agencji płatniczej, **na wniosek dłużnika**, może odroczyć termin spłaty całości lub części należności lub rozłożyć płatność całości lub części należności na raty, biorąc pod uwagę możliwości płatnicze dłużnika.

Stosownie zaś do treści §8 niniejszego rozporządzenia, wnioski takie musi zawierać:

- 1) imię, nazwisko, miejsce zamieszkania i adres albo nazwę, siedzibę i adres dłużnika;
- 2) kwotę zadłużenia w podziale na poszczególne składniki;
- 3) informację o aktualnej sytuacji majątkowej dłużnika, w tym o jego zobowiązaniach;
- 4) podanie przyczyn ubiegania się o umorzenie, odroczenie terminu spłaty całości albo części należności albo rozłożenie spłaty całości lub części należności na raty;
- 5) proponowane terminy i kwoty spłaty oraz źródła pokrycia zadłużenia.

W świetle zatem ww. przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 21 grudnia 2010 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu umarzania, odraczania lub rozkładania na raty spłaty należności przypadających agencjom płatniczym w ramach Wspólnej Polityki Rolnej, Pan Stanisław M. może zwrócić się do Prezesa ARiMR z wnioskiem o umorzenie, odroczenie lub rozłożenie na raty, ustalonej mu kwoty nienależnie pobranej płatności rolnośrodowiskowej.

Z wyrazami szacunku

ZASTĘPCA PREZESA
Zbigniew Banaszekiewicz

**Oświadczenie senatorów Grzegorza Wojciechowskiego,
Kazimierza Jaworskiego oraz Krzysztofa Słonia**

skierowane do prokuratora generalnego Andrzeja Seremeta

W 2012 r. Sąd Okręgowy we Wrocławiu skazał Tomasza N. za przestępstwo oszustwa polegające na wyłudzeniu nieruchomości od osoby z zaburzeniami psychicznymi. Zdumiewające jest to, że do skazania doszło na mocy subsydiarnego aktu oskarżenia, wniesionego przez pokrzywdzoną Teresę K., podczas gdy Prokuratura Wrocław-Stare Miasto w sprawie tej uparcie umarzała postępowanie. Ten wyrok skazujący wydany dzięki zaangażowaniu pokrzywdzonej powinien być odczytywany jako kompromitacja prokuratury.

Prosimy zatem, aby Pan Prokurator Generalny wyciągnął konsekwencje wobec prokuratury, która nie potrafiła zrobić tego, co wówczas należało. Prosimy również, żeby Prokuratura Okręgowa we Wrocławiu została zobowiązana do tego, ażeby w ramach swoistego zadośćuczynienia za wcześniejsze błędy udzieliła pokrzywdzonej pomocy w doprowadzeniu do zwrotu wyłudzonej przez przestępców nieruchomości. Prosimy nadto o zbadanie, jakie przeszkody stanęły na drodze do pełnego wyjaśnienia tejże sprawy.

*Z poważaniem
Grzegorz Wojciechowski
Kazimierz Jaworski
Krzysztof Słoń*

Odpowiedź

Warszawa, 1.09.2015 r.

Pan
Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

odpowiadając na pismo z dnia 29 lipca 2015 roku nr BPS/043-79-3425-PG/15, przy którym przekazany został tekst złożonego przez Pana Senatora Grzegorza Wojciechowskiego wspólnie z innymi senatorami podczas 79. posiedzenia Senatu RP w dniu 24 lipca 2015 roku oświadczenia dotyczącego procedowania w postępowaniu przygotowawczym Prokuratury Rejonowej dla Wrocławia-Stare Miasto we Wrocławiu – sygn. akt [...] i zasadności decyzji merytorycznej w tej sprawie, uprzejmie przedstawiam, iż w Dziale Nadzoru nad Postępowaniem Przygotowawczym Prokuratury Apelacyjnej we Wrocławiu dokonano badania akt podręcznych oraz akt nadzoru wymienionej sprawy.

Zapoznanie się z aktami głównymi śledztwa sygn. [...] nie było możliwe, gdyż z uwagi na nieprawomocność wydanego wyroku w postępowaniu, sygn. [...], zainicjowanym subsydiarnym aktem oskarżenia przeciwko Tomaszowi N., Sąd Okręgowy we Wrocławiu odmówił wypożyczenia akt. Orzeczenie Sądu Okręgowego we Wrocławiu, orzekające o winie Tomasza N. zapadło w dniu 30 czerwca 2015 r., a w dniu 2 lipca 2015 r. wpłynął do Sądu wniosek o uzasadnienie wyroku, złożony przez pełnomocnika oskarżyciela subsydiarnego, zaś 6 lipca 2015 r. wniosek taki złożył obrońca oskarżonego. Aktualnie do Sądu wpłynęły apelacje obrońcy oskarżonego i pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego.

Z analizy akt podręcznych wynika, że sprawa o sygn. [...], została zarejestrowana w Prokuraturze Rejonowej dla Wrocławia-Stare Miasto – po raz pierwszy – w dniu 17 marca 2011 r. pod ówczesną sygnaturą [...] na podstawie doniesienia złożonego przez Dorotę K.

Postanowieniem z dnia 30 marca 2011 roku prokurator wszczął śledztwo w przedmiotowej sprawie o czyn z art. 286 §1 k.k. w zw. z art. 294 §1 k.k., a w dniu 30 grudnia 2011 roku zatwierdził sporządzone przez funkcjonariusza Policji postanowienie o umorzeniu śledztwa, przyjmując za podstawę umorzenia – brak znamion czynu zabronionego. Decyzja o umorzeniu śledztwa sygn. [...] została zaskarżona przez pokrzywdzonych.

W postępowaniu odwoławczym Sąd Okręgowy we Wrocławiu III Wydział Karny uwzględnił zażalenie pokrzywdzonych i postanowieniem z dnia 8 marca 2012 r., sygn. akt [...], uchylił zaskarżoną decyzję prokuratora w celu kontynuowania postępowania. W obszernym uzasadnieniu Sąd wskazał na przedwczesność umorzenia śledztwa z uwagi na niewykonanie szeregu istotnych czynności dowodowych.

Sprawa po zwrocie akt z Sądu wraz z uchyloną decyzją o umorzeniu śledztwa została zarejestrowana w dniu 19 marca 2012 r. pod nową sygnaturą [...] Prokuratury Rejonowej dla Wrocławia-Stare Miasto i była prowadzona przez dotychczasowego referenta.

W związku z kierowanymi przez pokrzywdzonych do Prokuratury Okręgowej we Wrocławiu kolejnymi pismami kwestionującymi prawidłowość prowadzenia śledztwa sygn. [...], akta postępowania zostały zbadane we wspomnianej jednostce, która w konsekwencji w dniu 30 marca 2012 r. objęła sprawę zwierzchnim nadzorem służbowym. W skierowanym do Prokuratora Rejonowego dla Wrocławia-Stare Miasto piśmie z 2 kwietnia 2012 r. wskazano na potrzebę wykonania czynności wymienionych w postanowieniu Sądu, jak również innych, podanych w piśmie Prokuratury Okręgowej. W ramach sprawowanego nadzoru prokurator Prokuratury Okręgowej we Wrocławiu zapoznał się ze stanem śledztwa i w piśmie z 30 maja 2012 r. udzielił stosownych wytycznych.

W dniu 29 czerwca 2012 r. prokurator Prokuratury Rejonowej dla Wrocławia-Stare Miasto zatwierdziła sporządzone przez funkcjonariusza Policji postanowienie o umorzeniu śledztwa, sygn. [...], w którym przyjęto za podstawę decyzji końcowej brak danych dostatecznie uzasadniających podejrzenie popełnienia czynu zabronionego (art. 17 §1 pkt 1 k.p.k.).

Prokurator Prokuratury Okręgowej we Wrocławiu sprawujący zwierzchni nadzór służbowy nad wymienioną sprawą wytknął w piśmie z dnia 3 lipca 2012 r., skierowanym do Prokuratora Rejonowego dla Wrocławia-Stare Miasto, nieprzedstawienie akt sprawy do oceny kompletności materiału dowodowego w ramach nadzoru. We wspomnianym piśmie wskazano na przedwczesność ponownego umorzenia śledztwa, z uwagi na niewykonanie wszystkich niezbędnych czynności. Prokurator nadzorujący wyraził równocześnie stanowisko, co do konieczności przedstawienia Tomaszowi N. zarzutu w oparciu o poczynione dotychczas ustalenia oraz wniesienia przeciwko wymienionemu aktowi oskarżenia. Z tego względu wskazał na pilną konieczność rozważenia podjęcia śledztwa przed ewentualnym złożeniem przez pokrzywdzonych subsydiarnego aktu oskarżenia.

W dniu 1 sierpnia 2012 roku pełnomocnik pokrzywdzonych skierował do Sądu Okręgowego we Wrocławiu subsydiarny akt oskarżenia przeciwko Tomaszowi N.

Prokuratura Okręgowa we Wrocławiu podjęła niezbędne czynności zmierzające do spowodowania właściwego procedowania w wymienionej sprawie po uchyleniu przez Sąd pierwszej decyzji o umorzeniu śledztwa, obejmując to postępowanie zwierzchnim nadzorem służbowym, w toku którego udzielane były stosowne wytyczne. Nieuzasadnione zaniechanie przedstawienia przez prokuraturę rejonową akt nadzorowanego postępowania w celu dokonania oceny kompletności materiału dowodowego skutkowało wydaniem przez referenta sprawy błędnej decyzji końcowej, której z uwagi na wniesienie przez pokrzywdzonych subsydiarnego aktu oskarżenia, nie zdołano już konwalidować.

Przeprowadzone badanie akt podręcznych i akt nadzoru wykazało, że ustalenia poczynione w toku śledztwa, zarówno w okresie jego prowadzenia pod poprzednią

sygnaturą [...], jak i na późniejszym etapie, oznaczonym sygnaturą [...], po uchyleniu przez Sąd pierwszej decyzji o umorzeniu postępowania, nie mogły być uznane za kompletne i wystarczające do sporządzenia merytorycznej decyzji końcowej.

Z tego względu całkowicie zgodzić się wypada ze stanowiskiem Sądu Okręgowego we Wrocławiu z dnia 8 marca 2012 r. uchylającym w postępowaniu odwoławczym pierwszą decyzję o umorzeniu śledztwa, sygn. [...] z uwagi na istotne braki dowodowe.

Jako niezasadne należy także ocenić ponowne umorzenie śledztwa, nie tylko z uwagi na niepełną realizację czynności wynikających ze wspomnianego rozstrzygnięcia Sądu, ale przede wszystkim z powodu dokonania błędnej oceny legalności działania Tomasza N., zwłaszcza w zakresie istnienia świadomości po stronie wymienionego co do niezdolności pokrzywdzonego do należytego rozumienia podejmowanych działań dotyczących przedmiotowej nieruchomości. Okoliczności wskazujące na niewątpliwie złą wolę Tomasza N. wynikały nie tylko z zeznań świadków i opinii dotyczących stanu zdrowia psychicznego pokrzywdzonego, ale także z innych postępowań karnych z udziałem Tomasza N., których przedmiotem były działania wymienionego o analogicznym charakterze.

W dniu 5 marca 2014 r. Zastępca Prokuratora Rejonowego dla Wrocławia-Stare Miasto zgłosił udział prokuratora na podstawie art. 55 §4 k.p.k. w postępowaniu sądowym prowadzonym przed Sądem Okręgowym we Wrocławiu, sygn. akt [...], zainicjowanym subsydiarnym aktem oskarżenia przeciwko Tomaszowi N.

Nadmienić należy, iż w zakresie działań notariusza, która sporządziła kwestionowane akty notarialne z udziałem Jerzego S., kontynuowane jest obecnie w Wydziale V Śledczym Prokuratury Okręgowej we Wrocławiu śledztwo, sygn. [...] (poprzednia sygnatura [...]), w sprawie czynu z art. 231 §1 k.k.

Informuję równocześnie, że analiza prawidłowości czynności prokuratora będącego autorem obu kwestionowanych decyzji końcowych, jak również ocena zaistnienia przesłanek do pociągnięcia go do odpowiedzialności służbowej lub dyscyplinarnej, zostanie przeprowadzona zgodnie z moimi wytycznymi z dnia 30 listopada 2012 roku, po uprawomocnieniu się wyroku Sądu Okręgowego we Wrocławiu z dnia 30 czerwca 2015 r., sygn. akt [...], skazującego Tomasza N. w sprawie zainicjowanej subsydiarnym aktem oskarżenia.

W zakresie postulowanych we wniosku Panów Senatorów działań cywilnoprawnych na rzecz pokrzywdzonych informuję, że działania takie zostały zainicjowane przez Prokuraturę Okręgową we Wrocławiu w Wydziale II Postępowania Sądowego już w 2012 roku, sygn.[...]. Mają one na celu wytoczenie powództwa o ustalenie nieważności umowy. Dotychczas jednak ich efektywna realizacja nie była możliwa ze względu na brak dostępu do akt głównych umorzono śledztwa, sygn. [...], które zostały przekazane do Sądu Okręgowego we Wrocławiu w związku z subsydiarnym aktem oskarżenia. Na obecnym etapie planowane jest podjęcie kolejnych czynności związanych ze złożeniem powództwa, których zakres jest uzależniony od wyniku innych postępowań cywilnych, w tym Sądu Rejonowego dla Wrocławia-Śródmieścia I Wydział Cywilny o uzgodnienie treści księgi wieczystej oraz Sądu Rejonowego dla Warszawy-Żoliborza II Wydział Cywilny o nabycie spadku.

Dodatkowo informuję, że brak jest podstaw do badania ww. akt Sądu Okręgowego we Wrocławiu w Departamencie Postępowania Sądowego Prokuratury Generalnej pod kątem możliwości wniesienia kasacji w trybie art. 521 §1 k.p.k., jako że wyrok w tej sprawie jest nieprawomocny.

Z poważaniem

Andrzej Seremet

**Oświadczenie senatorów Grzegorza Wojciechowskiego,
Kazimierza Jaworskiego, Roberta Mamąta,
Przemysława Błaszczyka oraz Krzysztofa Słonia**

skierowane do głównego inspektora nadzoru budowlanego Roberta Dziwińskiego

Zwracamy się z prośbą o zbadanie działań Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego dotyczących naniesień budowlanych znajdujących się na terenie gruntów Miasta Stołecznego Warszawy, oznaczonych w ewidencji gruntów jako obręb 3-13-15 z numerem 41a.

Według naszych ustaleń mogło dojść w tym przypadku do nieprawidłowości polegających na bezprawnym zalegalizowaniu samowoli budowlanych.

*Z poważaniem
Grzegorz Wojciechowski
Kazimierz Jaworski
Robert Mamąta
Przemysław Błaszczyk
Krzysztof Słonia*

Stanowisko

Warszawa, 2015.08.03

Pan Jan Wyrowiński
Wicemarszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku!

W nawiązaniu do pisma Pana Marszałka z dnia 29.07.2015 r., znak: BPS/043-79-3426/15, dotyczącego oświadczenia złożonego przez senatora Grzegorza Wojciechowskiego wspólnie z innymi senatorami podczas 79. posiedzenia Senatu RP w dniu 24.07.2015 r. w sprawie zalegalizowania samowoli budowlanej na działce obręb 3-13-15 nr 41a w Warszawie uprzejmie informuję, że w poruszonyj w oświadczeniu sprawie istnieje konieczność uzyskania informacji z terenowych organów nadzoru budowlanego. W tym celu wystąpiłem do Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektora Nadzoru Budowlanego o ustosunkowanie się do ww. pisma oraz przekazanie wyjaśnień.

Niezwłocznie po uzyskaniu wymaganych informacji udzielę Panu Marszałkowi wyjaśnień.

Z poważaniem

z upoważnienia
GŁÓWNEGO INSPEKTORA
NADZORU BUDOWLANEGO
Zastępca Głównego Inspektora
Nadzoru Budowlanego
Paweł Ziemiński

Odpowiedź

Warszawa, 2015.09.02

Pan Jan Wyrowiński
Wicemarszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku!

W nawiązaniu do pisma Pana Marszałka z dnia 29.07.2015 r., znak: BPS/043-79-3426/15, oraz pisma z dnia 03.08.2015 r., znak: DPR/INN/070/1125/2015, dotyczącego oświadczenia złożonego przez senatora Grzegorza Wojciechowskiego wspólnie z innymi senatorami podczas 79. posiedzenia Senatu RP w dniu 24.07.2015 r. w sprawie zalegalizowania samowoli budowlanej na działce obręb 3-13-15 nr 41a w Warszawie uprzejmie przedstawiam następujące wyjaśnienia.

Z informacji przekazanych przez Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektora Nadzoru Budowlanego wynika, że przedmiotowa sprawa dotyczy samowolnie zrealizowanej wiaty na nieruchomości przy ul. P. w Warszawie. Prowadzone przez Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego dla m.st. Warszawy postępowanie zostało zakończone wydaniem decyzji¹ udzielającej Państwu Dorocie i Arkadiuszowi S. pozwolenia na użytkowanie przedmiotowej wiaty. Po rozpatrzeniu odwołania Pani Małgorzaty A. Mazowiecki WINB utrzymał² w mocy rozstrzygnięcie organu powiatowego. Następnie Pani Małgorzata A. złożyła skargę na decyzję organu wojewódzkiego do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie. Wyrokiem³ WSA oddalił skargę, jednakże powyższy wyrok został przez Naczelną Sąd Administracyjny uchylony⁴ a sprawa przekazana do ponownego rozpatrzenia.

Mając na uwadze powyższe, w aktualnym stanie sprawy ocena prawidłowości działań terenowych organów nadzoru budowlanego przeprowadzonych w stosunku do samowolnie zrealizowanej wiaty, należy do WSA w Warszawie. Z tego względu należy przyjąć, że sprawa legalizacji wskazanej samowoli budowlanej nie została jeszcze prawomocnie przesądzona, jak sugeruje się w oświadczeniu senatorów.

Z wyrazami szacunku

Robert Dziwiński

¹ Decyzja z dnia 06.08.2012 r., Nr [...].

² Decyzja z dnia 28.09.2012 r., Nr [...].

³ Wyrok z dnia 18.06.2013 r., sygn. akt [...].

⁴ Wyrok z dnia 14.05.2015 r., sygn. akt [...].

Oświadczenie senatora Józefa Zająca

skierowane do prezes Rady Ministrów Ewy Kopacz

Szanowna Pani Premier!

Z niepokojem przyjmuję informacje medialne o masowych zatruciach narkotykami syntetycznymi, tak zwanymi dopalaczami. Znaczna skala tych zjawisk jest prawdopodobnie wynikiem wielu okoliczności, w tym niedostatecznej, niestety, sprawności organów państwa w ściganiu producentów i dystrybutorów oraz pesymizmu młodych ludzi co do ich przyszłości, znajdującego wyraz również w skali emigracji zarobkowej. Wymaga to więc, prócz niezbędnego zwalczania przestępczości narkotykowej, także innych działań władz publicznych.

Jak Pani Premier ocenia skuteczność działań rządu zmierzających do poprawy sytuacji ludzi młodych na rynku pracy oraz do poprawy ich sytuacji materialnej i poczucia bezpieczeństwa socjalnego w kontekście dostępnych danych statystycznych dotyczących tych zagadnień? Jakie działania podejmie Pani rząd w tym zakresie w najbliższym czasie?

Józef Zając

**Odpowiedź
MINISTRA PRACY
I POLITYKI SPOŁECZNEJ**

Warszawa, 31.08.2015 r.

Pan
Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu RP

Szanowny Panie Marszałku,

w związku z wystąpieniem Pana Wicemarszałka Senatu RP Jana Wyrowińskiego z dnia 29 lipca 2015 r., znak: BPS/043-79-3427/15, przekazującym tekst oświadczenia złożonego przez senatora Józefa Zająca podczas 79. posiedzenia Senatu RP w dniu 24 lipca 2015 r., w sprawie masowych zatruc narkotykami syntetycznymi na wstępie pragnę wyjaśnić, że Ministerstwo Pracy i Polityki społecznej nie prowadzi statystyki osób uzależnionych od narkotyków syntetycznych.

Odnosząc się jednocześnie do pytań postawionych przez Pana Senatora dotyczących oceny skuteczności działań rządu zmierzających do poprawy sytuacji ludzi młodych na rynku pracy oraz do poprawy ich sytuacji materialnej i poczucia bezpieczeństwa socjalnego uprzejmie wyjaśniam, że mając na uwadze konieczność przeprowadzenia reformy polskiego rynku pracy Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej dokonało w roku 2014 nowelizacji ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, w której zostały zawarte innowacyjne rozwiązania mające na celu zwiększenie oddziaływania polityki rynku pracy na wzrost zatrudnienia, łagodzenie skutków niedopasowania strukturalnego, oraz poprawy efektywności polityki rynku pracy, w tym dzięki nowemu podejściu do funkcjonowania urzędów pracy oraz lepszej współpracy z partnerami rynku pracy. Szczegółowe rozwiązania przewidziane w znowelizowanej ustawie dotyczą także wspierania zatrudnienia młodych, m.in. poprzez:

- skrócenie czasu, w którym publiczne służby zatrudnienia zobowiązane są do przedstawienia oferty pracy lub działań aktywizacyjnych osobie do 25 roku życia z dotychczasowych 6 do 4 miesięcy,

- ułatwienie młodym podejmowanie zatrudnienia poprzez refundację składek na ubezpieczenia społeczne za bezrobotnych do 30 roku życia podejmujących pierwszą pracę,
- zwolnienie pracodawców z obowiązku odprowadzania składek na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za zatrudnione osoby w wieku do 30 roku życia,
- wdrożenie nowych instrumentów wspierających zatrudnienie młodych ludzi na rynku pracy: bon szkoleniowy, bon stażowy, bon zatrudnieniowy, bon na zasiedlenie,
- wprowadzenie pożyczek z Funduszu Pracy na utworzenie stanowiska pracy lub podjęcie działalności gospodarczej, o którą mogą ubiegać się m.in. poszukujący pracy absolwenci szkół i uczelni w okresie 48 miesięcy od dnia ukończenia szkoły lub uzyskania tytułu zawodowego oraz studenci ostatniego roku studiów.

W przypadku młodych bezrobotnych szczególnie istotne są te usługi i instrumenty rynku pracy, które umożliwią zdobycie kwalifikacji lub doświadczenia zawodowego, tj.: staże, przygotowanie zawodowe dorosłych, dofinansowanie studiów podyplomowych, dofinansowanie kosztów egzaminów oraz kosztów uzyskania licencji, pożyczka szkoleniowa, stypendium na kontynuowanie nauki, prace interwencyjne, wsparcie rozpoczęcia własnej działalności gospodarczej, społecznie użyteczne, programy specjalne.

Pragnę również zwrócić uwagę na szanse jakie wobec polskiej młodzieży stwarza realizacja przez Polskę *Gwarancji dla młodzieży*. Podstawowym elementem realizacji inicjatywy w Polsce jest skrócenie czasu, w którym Publiczne Służby Zatrudnienia zobowiązane są do przedstawienia oferty pracy lub działań aktywizacyjnych osobie do 25 roku życia z dotychczasowych 6 do 4 miesięcy. Wprowadziła to już wspomniana nowelizacja ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Co więcej, realizacja *Gwarancji dla młodzieży* zakłada szereg działań dla osób młodych, których wykonawcami będą Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej w ramach organizacji konkursu centralnego na projekty aktywizacyjne, wojewódzkie urzędy pracy, poprzez organizację konkursów regionalnych, powiatowe urzędy pracy, Ochotnicze Hufce Pracy, Bank Gospodarstwa Krajowego, jako obsługujący program pożyczkowy „Pierwszy biznes – Wsparcie w starcie” oraz wszyscy zainteresowani partnerzy rynku pracy poprzez udział w konkursach na szczeblu regionalnym i centralnym.

Przedstawione rozwiązania aktywizujące młodych powinny w sposób istotny przyczynić się do lepszego dostosowania oferowanej im pomocy, a co za tym idzie powinny ułatwić młodzieży płynne wejście na rynek pracy i utrzymanie się na nim, w tym także młodzieży mającej wcześniej kontakt z narkotykami syntetycznymi.

Uprzejmie również wyjaśniam, że narkomania jest jedną z przesłanek określonych w art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. poz. 163 i 693) uprawniającą do korzystania ze świadczeń pomocy społecznej, jeżeli rodzina znajduje się w trudnej sytuacji.

W odniesieniu do rodzin, z których pochodzi młodzież zażywająca narkotyki może zostać udzielone wsparcie w formie poradnictwa specjalistycznego, które jest udzielane bez względu na posiadany dochód, a w szczególności poradnictwo prawne, psychologiczne i rodzinne, dla osób i rodzin, które mają trudności w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych lub potrzebują wsparcia. Sytuacja każdej osoby lub rodziny wymagającej wsparcia rozpatrywana jest indywidualnie poprzez przeprowadzenie rodzinnego wywiadu środowiskowego, a plan pomocy dostosowywany jest do zdiagnozowanych potrzeb wynikających z trudnej sytuacji, w jakiej dana osoba lub rodzina się znaleźli.

Do innych działań na rzecz młodzieży należy zaliczyć realizację programu z Europejskiego Funduszu Społecznego pn. „Rewitalizacja społeczna”.

Jednym z celów realizacji 40 Programów Rewitalizacji Społecznej, które otrzymały dofinansowanie w ramach projektu „Rewitalizacja społeczna” była poprawa jakości życia i bezpieczeństwa mieszkańców zdegradowanych środowisk lokalnych, poprzez inicjowanie i koordynowanie działań naprawczych z ich aktywnym udziałem. Wśród mieszkańców zdegradowanych środowisk lokalnych objętych wsparciem we wszystkich Programach Rewitalizacji Społecznej znalazła się także grupa dzieci i młodzieży, w tym uczących się, zagrożonych wykluczeniem społecznym. Realizatorzy PRS

zapropowali szereg różnorodnych interwencji oraz form wsparcia dla dzieci oraz młodzieży zagrożonej wykluczeniem społecznym, które służyły zdobyciu przydatnych umiejętności zawodowych i społecznych ułatwiających podjęcie nowych ról życiowych, przygotowaniu do wejścia na rynek pracy czy wyrównujących szanse młodych osób zagrożonych wykluczeniem społecznym na rynku pracy.

Jednocześnie uprzejmie informuję, iż z informacji przekazanych przez Ministra Zdrowia wynika, że Ministerstwo Zdrowia dostrzegając problem „dopalaczy”, stwarzających poważne zagrożenie dla zdrowia i życia ludzi, a w szczególności osób młodych podjęło prace legislacyjne, w wyniku których opracowano ustawę z dnia 24 kwietnia 2015 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015 r. poz. 875), której przepisy weszły w życie z dniem 1 lipca 2015 r.

Celem przedmiotowej nowelizacji było zwiększenie skuteczności przepisów, poprzez doprecyzowanie niektórych regulacji prawnych, mających na celu ograniczenie zjawiska „dopalaczy”. Do najważniejszych kwestii dotyczących „dopalaczy”, uregulowanych przez ww. ustawę, należy zaliczyć m.in.:

- objęcie kontrolą ustawową 114 nowych substancji, mających działanie psychoaktywne oraz wywierających wpływ na ośrodkowy układ nerwowy, których obecność stwierdzono w sklepach z „dopalaczami”, co wiąże się z możliwością zastosowania wobec nich sankcji karnych określonych w rozdziale 7 ww. ustawy z dnia 29 lipca 2015 r. o przeciwdziałaniu narkomanii;
- powołanie Zespołu do spraw oceny ryzyka zagrożeń dla zdrowia lub życia ludzi związanych z używaniem nowych substancji psychoaktywnych, w wyniku pracy którego Minister Zdrowia będzie mógł podjąć decyzję o podjęciu prac legislacyjnych nad włączeniem określonych substancji do załączników do ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii lub do wykazu nowych substancji psychoaktywnych, obejmującego te substancje lub ich grupy (wykaz będzie określany w drodze rozporządzenia, co pozwoli na szybsze objęcie niebezpiecznych substancji zakazem wytwarzania i wprowadzania do obrotu);
- ułatwienie procedury administracyjnej;
- umożliwienie organom służby celnej egzekwowania zakazu przywozu „dopalaczy” na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, co wpłynie na ograniczenie ich wprowadzenia do obrotu na terenie kraju.

Ponadto, w celu zwiększenia skuteczności kontroli obiektów, w których odbywa się handel „dopalaczami”, ww. ustawa wprowadziła również zmianę w ustawie z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2013 r. poz. 672, z późn. zm.), która stanowi, że zawiadomienia o zamiarze wszczęcia kontroli nie dokonuje się, w przypadku gdy jej przeprowadzenie jest niezbędne dla przeciwdziałania naruszeniu zakazu wytwarzania lub wprowadzania do obrotu „dopalaczy”.

Rozwiązania ujęte w przepisach ustawy z dnia 24 kwietnia 2015 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii oraz niektórych innych ustaw w istotny sposób mogą wpłynąć na zmniejszenie dostępności tych substancji. Postulowane działania edukacyjne, mogące skutkować zmniejszeniem popytu, kontrola instytucji państwowych nad rynkiem, nadzór przy wprowadzaniu na rynek nowych substancji, system zezwoleń, czy wysokie kary finansowe powinny odegrać w tym względzie pozytywną rolę. Wprowadzone w wyniku ww. nowelizacji przepisy wydają się obecnie najbardziej proporcjonalnym środkiem kontroli do stwarzanego zagrożenia i pozwolą na zwiększenie skuteczności walki z „dopalaczami”.

Ponadto, warto podkreślić, że wprowadzane do obrotu produkty o nieustalonym składzie chemicznym są poddawane badaniom, które w toku działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej coraz częściej potwierdzają występowanie substancji psychoaktywnych o ostrej toksyczności.

Podkreślenia wymaga również fakt, że zjawisko powstawania nowych sklepów z dopalaczami jest ustawicznie kontrolowane przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Doświadczenia Państwowej Inspekcji Sanitarnej w obszarze, tzw. „dopalaczy”, zostały uwzględnione we wprowadzonych trzykrotnie zmianach przepisów ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, nie oznacza to jednak, że Główny Inspektor Sanitarny

i Minister Zdrowia nie będą podejmować prób wprowadzenia następnych zmian systemowych w celu zmniejszenia zagrożeń zdrowia publicznego w tym zakresie. Biorąc jednak pod uwagę, że nowe przepisy weszły w życie z dniem 1 lipca 2015 r., ich ewentualny pozytywny wpływ na sytuację na rynku należałoby ocenić po pewnym czasie obowiązywania nowych regulacji.

Dodatkowo uprzejmie informuję, iż z informacji przekazanych od Prokuratora Generalnego wynika, że prokuratorzy na terenie kraju prowadzą, wg danych z lipca br., łącznie 234 postępowania związane z wprowadzeniem do obrotu środków zawierających substancje psychoaktywne lub inne substancje o podobnym działaniu na ośrodkowy układ. W toku prowadzonych postępowań 104 osobom przedstawiono zarzuty popełnienia przestępstw przeciwko zdrowiu i życiu, bezpieczeństwu powszechnemu lub z ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. 2012.124, z późn. zm.).

Największą liczbę postępowań w tych sprawach prowadzą prokuratury z obszaru działania Prokuratury Apelacyjnej w Katowicach – 50 spraw, Prokuratury Apelacyjnej w Krakowie – 41 spraw i Prokuratury Apelacyjnej w Gdańsku – 38 spraw.

Najmniej spraw dotyczących tego rodzaju przestępstw jest prowadzonych w prokuraturach z obszaru działania Prokuratury Apelacyjnej w Warszawie i Prokuratury Apelacyjnej w Białymstoku – po 6 spraw.

Przeprowadzona w Prokuraturze Generalnej analiza tych spraw wykazała, że postępowania przygotowawcze były inicjowane przez Państwowego Inspektora Sanitarnego, placówki medyczne, które udzielały pomocy osobom po zażyciu substancji psychoaktywnych, bądź też podejrzenie popełnienia przestępstwa zostało ujawnione w wyniku czynności przeprowadzonych przez organa ścigania.

W większości przypadków dotyczących ujawnienia substancji psychoaktywnych lub innych o podobnym działaniu postępowania przygotowawcze były wszczynane o przestępstwa określone w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii. W ich toku ustala się w szczególności, czy dana substancja jest środkiem odurzającym lub substancją psychotropową w rozumieniu wyżej wskazanej ustawy, czy też inną substancją o podobnym działaniu na ośrodkowy układ nerwowy. Wątpliwości te mogą zostać wyjaśnione dopiero po przeprowadzeniu badań fizykochemicznych zabezpieczonych substancji i w zależności od poczynionych ustaleń skutkuje to wydaniem postanowienia o przedstawieniu zarzutu o czyn z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii – w wypadku potwierdzenia, że dana substancja jest środkiem odurzającym lub substancją psychotropową, bądź też prowadzeniem postępowania w kierunku przestępstw przeciwko życiu i zdrowiu, w sytuacji gdy ustalono, że dany środek jest „dopalaczem”. Do chwili obecnej w większości spraw, które pozostają w toku, prokuratorzy oczekują na opinię fizykochemiczną z badań zabezpieczonych substancji.

Mając na uwadze wagę problemów związanych z wprowadzaniem do obrotu środków zawierających substancje psychoaktywne lub inne substancje o podobnym działaniu na ośrodkowy układ nerwowy, Prokuratura Generalna poleciła koordynowanie ścigania tej kategorii przestępstw na szczeblu prokuratur okręgowych.

Ponadto uprzejmie informuję, że ze względu na wagę działań szkoleniowych odnoszących się do tego rodzaju przestępczości Prokuratura Generalna w październiku 2015 r. zorganizuje konferencję pod hasłem „Dopalacze – czy można z nimi skutecznie walczyć”.

Mam nadzieję, że przedstawione powyżej informacje i wyjaśnienia uzna Pan senator za satysfakcjonujące i wyczerpujące.

Z szacunkiem

MINISTER
z up. Jacek Męcina
Sekretarz Stanu

Oświadczenie senatora Józefa Zająca

skierowane do minister infrastruktury i rozwoju Marii Wasiak

Szanowna Pani Minister!

Prasa donosi o przypadkach, w których tabor transportu zbiorowego okazuje się niedostosowany do infrastruktury lub infrastruktura do taboru. Na zakrętach tramwaje, autobusy, pociągi zaczepiają o przeszkody i o inne pojazdy. Informacje prasowe tego rodzaju dotyczyły między innymi stolicy.

Pani Minister, proszę o informację, czy Pani zdaniem takie wydarzenia nie przemawiają za celowością przejrzenia i uściślenia regulacji odnoszących się do skrajni taboru i dróg. Niegdyś przepisy te były dość rygorystycznie ustalane i przestrzegane, ale też nie dochodziło do niepotrzebnych kolizji.

Józef Zajac

Odpowiedź

Warszawa, 21 sierpnia 2015 r.

Pan
Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

odpowiadając na oświadczenie złożone przez senatora Józefa Zająca podczas 79. posiedzenia Senatu RP w dniu 24 lipca 2015 r. (nr BPS/043-79-3428/15) w sprawie regulacji odnoszących się do skrajni taboru i dróg, przedstawiam następujące wyjaśnienia.

Odnosząc się do kwestii skrajni taboru i torowiska tramwajowego uprzejmie informuję, że zgodnie z art. 4 pkt 4 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2015 r. poz. 460, z późn. zm.) przez torowisko tramwajowe należy rozumieć część ulicy między skrajnymi szynami wraz z zewnętrznymi pasami bezpieczeństwa o szerokości 0,5 m każdy. Przepisy techniczno-budowlane dla dróg publicznych i drogowych obiektów inżynierskich regulują kwestie skrajni drogi (ulicy), w tym skrajni torowiska tramwajowego.

Rozporządzenie Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 2 marca 1999 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie (Dz. U. Nr 43, poz. 430, z późn. zm.), w myśl §54 ust. 5, odsyła w tym zakresie do regulacji zawartych w Polskiej Normie, tj. PN-K-92009:1998 (tramwajowa skrajnia budowli). Podobnie sytuacja wygląda w przepisach rozporządzenia Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 30 maja 2000 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogowe obiekty inżynierskie i ich usytuowanie (Dz. U. Nr 63, poz. 735, z późn. zm.), gdzie w §55 ust. 2 pkt 3 również wskazuje się właściwość ww. normy. Norma ta, wspólnie z normą PN-K-92008:1998, przywołaną w §3 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 2 marca 2011 r. w sprawie warunków technicznych tramwajów i trolejbusów oraz zakresu ich niezbędnego wyposażenia (Dz. U. Nr 65, poz. 344), a dotyczącą skrajni kinematycznej wagonów tramwajowych, stanowi komplet wzajemnie uzupełniających się regulacji.

Należy zauważyć, że niestety obie ww. normy stanowią zestaw przestarzałych wytycznych, opartych na jednym rodzaju taboru tramwajowego, który – mimo iż dalej eksploatowany przez większość przewoźników – nie jest już produkowany. W związku z pojawieniem się szerokiej oferty pojazdów tramwajowych nowego rodzaju, regulacje zawarte w ww. normach mocno się zdezaktualizowały.

Mając na uwadze powyższe pragnę poinformować, że Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju, w ścisłej współpracy z Izłą Gospodarczą Komunikacji Miejskiej, zrzeszającą zarządców infrastruktury tramwajowej oraz przewoźników tramwajowych, prowadzi prace nad przygotowaniem projektów rozporządzeń zmieniających ww. rozporządzenia, stanowiące przepisy techniczno-budowlane dla dróg publicznych i drogowych obiektów inżynierskich. Przy wyznaczaniu tramwajowej skrajni budowli zakłada się odejście od regulacji zawartych w Polskiej Normie, na rzecz regulacji ogólnych, zawartych w ww. aktach wykonawczych, które mogą być stosowane dla różnego rodzaju taboru tramwajowego. Przewidywany termin skierowania przedmiotowych projektów do konsultacji publicznych to jesień br.

Odnosząc się natomiast do ruchu autobusów po jezdni i zachowaniu skrajni drogi uprzejmie wyjaśniam, że przyjęte w ww. rozporządzeniu w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie, minimalne wysokości skrajni drogi pozwalają na bezpieczne poruszanie się pojazdów o maksymalnych dopuszczalnych wysokościach określonych w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych pojazdów oraz zakresu ich niezbędnego wyposażenia (Dz. U. z 2015 r. poz. 305). Analogicznie jest w przypadku szerokości skrajni drogi, na którą składa się szerokość pasa ruchu (z opaską lub poboczem awaryjnym) oraz pięćdziesięciocentymetrowy bezpiecznik. Szerokość pasa ruchu, a więc i szerokość skrajni drogi, zwiększa się na łukach w planie w taki sposób, aby wykluczyć możliwość zahaczania pojazdów o siebie i o przeszkody przy drodze. Regulacje w tym zakresie wydają się być wystarczające.

Odnosząc się do trzeciej kwestii, czyli uregulowań dotyczących skrajni na terenie kolejowym uprzejmie informuję, że zagadnienia związane z określeniem obowiązującej skrajni pojazdów kolejowych reguluje rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 października 2005 r. w sprawie ogólnych warunków technicznych eksploatacji pojazdów kolejowych (Dz. U. z 2005 r. nr 212, poz. 1771, z późn. zm.), a wymogi dotyczące skrajni budowli określone są w rozporządzeniu Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 10 września 1998 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle kolejowe i ich usytuowanie (Dz. U. z 1998 r. nr 151, poz. 987, z późn. zm.). Ponadto wymogi dla kursowania pojazdów kolejowych z przekroczoną skrajnią po sieci linii kolejowych zarządzanych przez PKP Polskie Linie Kolejowe SA zostały zawarte w „Regulaminie przydzielania tras pociągów i korzystania z przydzielonych tras pociągów przez licencjonowanych przewoźników kolejowych, w ramach rozkładu jazdy pociągów” oraz w Instrukcji o przewozie przesyłek nadzwyczajnych Ir-10.

Rygorystyczne przestrzeganie zasad określonych w ww. regulacjach oraz sprawowany nadzór przez pracowników zarządcy, przewoźników kolejowych oraz inspektorów Urzędu Transportu Kolejowego skutkuje zachowaniem bezpieczeństwa w tym obszarze, o czym może świadczyć brak wydarzeń kolejowych związanych z niedozwolonym przekroczeniem skrajni zarówno taboru jak i budowli. W związku z powyższym, Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju stoi na stanowisku, iż uregulowania dotyczące skrajni na terenie kolejowym są wystarczające i nie zachodzi potrzeba ich zmiany.

Z poważaniem

MINISTER
z up. Paweł Olszewski
Sekretarz Stanu